

Holmans Herreds Tingbog

1663

transskribert af Gert Hviid

*Anno 1663 dennd 7 Januari
denne thingbog forordnet til
Hollmands Herrids thingskriffer
nommereret thoehundrede blade
som thingschriffueren
skall skriffue paa huer...*

Ranß Neffning:

Jørgenn Jenßenn i Huilsbierig
Jenß Lauridtzen
Hanß Escheßenn ibid:
Michell Madtzen Smed i Sellerup
Peder Tommeßenn
Jørgen Tommeßenn
Anderß Bertelßenn
Hanß Hanßenn ibid:

Helig Brødiß Neffning:

Aff Piedsted Sogenn
Nielß Søffrinßenn i Piedsted
Aff Smidstrop sogen
Anderß Nielßenn i Welling
Aff Schierup sogen
Peder Hanßen Tueßen i Schierup
Aff Winding sogenn
.....r Nielßen i Winding
Aff Gaffuerslund sogenn
Christenn Nielßenn i Breining
Peder Tommeßen i Børchop
Aff Gorsloff sogenn
Poffuell Bund i Gorsloff
Jeß Nielßenn i Mørchholt.

Holmandtz Herridtz Snapszing Indfaldt Mandagenn denn 12 Januari Anno 1663

Otte windißmed

Peder Søffrinßen i Schierup
Anderß Nielßen i Welling
Jeß Nielßen i Mørchholt
Iffuer Hanßen i Andkier
Peder Pederßen i Gorsloff
Nielß Søffrinßen i Piedsted
Søffrin Pederßen i Sellerup
Søffrin Jenßenn i Schierup

Sex Høring

Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Nielß Pederßen
Hanß Nielßen
Hanß Christenßen
Jep Nielßen

Jost Tommeßenn i Huilsbierig, Herridtzfouget och Peder Raffnn i Horstrop, Herridtzschriffluer.

Huilche forskreffuenne otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanß Jenßen i Bramdrop, som paa sin hutrue Mette Nielßdatterß [hun var død inden 1/10 1664] weigne i haandtoug Poffuell Nielßenn i Schierup och gaff hann: en fuld trøg enig och wigien kaldendiß paa ald huiß arffue och guodtz hun kan werre arffueligenn tilfalden effter fader Nielß Poffuelßenn och moder Karen (?) datter som buode och døde i Skærup, det werre sig wdi sølff, kleder,

kre och kornn auffling, rörindiß och wrörindiß wed huad naffnn det ehr eller neffniß kand. Och bekiende forn: Hanß Jeßenn nu for retten att hand och hanß bemte: hustrue haffde annamit och opbarinn deriß fulde nøye och redelig betalling for forn: arffue och guodtz effter deriß egen wilge och minde, huor for hand quitterit forn: Poffuell Nielßenn och hanß arffuinger for sig, sin hustrue och deriß arffuinger for ald kraff, schade, bekostening och wdleg och tachet ære och gott for god schifft och jaffning redelig och reiktig betalling i alle modr och stod forn: Hanß Jeßen med bemte: Poffuell Nielßenn till wedermolsting der dette affkald gich beschreffuen. [Niels Poulsen var allerede 1634 fæster af Hospitalsgården i Skærup, gården nr. 14, han efterfulges af sonnen Poul Nielßen, der nævnes 1663 og 1670.]

Peder Bull i Follerup itt tingþuinde

Hiemmellet med op ragte finger och Eed Tomiß Mortenßenn och Hanß Pederßenn i Follerup, Decemb: sidstforledenn gaff Jenß Høg i Follerup, Herridtzfouget i Brusk Herrit, louglig warþell till hanß boepeell. warþelgaff Anderß Christenßenn och Ebbe Madtzenn i Høyrup och Laurß, Nielß Griß i Wilstrop till deriß hußwerrelþe om dee haffde noget her imod att suare Peder Bull ... till tinget att tage beschr:

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde Peder Bull i Follerup her i dag for retten fremkom med en Herridtz fougdeß steffning, indholdendiß her i dag wdi ... er steffnit Staffen Bull i Follerup, Nielß Bertelßenn, Peder Tygeßenn och Tygge Pederßen ibid: for deriß sandhed att winde och w...dig om iche Jenß Høg lod dennom giffue den 8 Decemb: sidstforledenn, belangende trette imellom hannom och forn: Peder Bull suare till adschiellige tinge i Holstenn och wed forn: Anderß Christenßen och Laurß Saa fremstod forn: Staffenn Bull, Nielß Bertelßen, Tyge Pederßenn och Peder Tyggeßen, wandt och bestod wed Eed med opragt finger effter receßenn, att det i sandhed er forn: denom giffue warþell till en huer for Jull paa enn Mandag, tinge det war till, eller egen kunde dee iche erindre att w..... dee saae att same personer der Bull warþell det bad dee denom Gud till hielper paa.

Peder Bull noch it wind

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Peder Bull i Follerup, Tyge Pederßen och Nielß Bertelßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn att dee denn neste tingdag før Jull siønet et Eegtre som laae i Søffrinn Jørgenßenß tofft efftersom dee der till aff tinget er louglig opneffndt och daa saae dee att wed same eeg war bort tagen it støche slindet bloch som er der affschiørnit och ehr dennd same bloch tingþuinde om formelder aff tinget vdgiffuen den 22 Decemb: sidst forleden, att schulle haffue leget syndenn wed Peder Bullß gaard och fra same eeg daa war førdt. Att saae i sandhed er det bad dee denom Gud till hielper paa. Warþell forschr:

Peder Bull fremkom och effter sit indleg fordrit domb offuer forn: Jenß Høg den 22 Decemb: sidst forleden som opsatt. Saa fremstod Jenß Høg wille føre wiidere winder i sagen Peder Bull formindte hand daa denom burde att naffngiffue aff Hanß Hanßen i Schierup och ßenn ibid: och eller nogle andre hand berette iche er tilstede och nu iche kunde naffngiffue, menß wiidere opsettelse, huor for sagenn fremdeelliß opsatt 14 dage.

..... enn opsettelse

.....ed op Ragte finger och Nielß Pederßenn i Piedsted och Peder Anderßenn ibid: att dee den 22 Decemb: sidst forledenn louglig warþelgaff forn: Peder Bull imod domb att

suare forn: Jenß Høg her i dag, huor offuer forn: Jenß Høg hannom beschyldte for en ege bloch hand haffuer ladet affschiørte, slinde och bortføre fra en ege Søffrin Jørgenßenß tofft hannom aff schoffrider och deellefougenn effter lenßmanden welb: Steen Bildiß zeddell er wduist formeente derfor bør att lide och stande till rette som for andet whiemelt och war her om domb begierindiß, och bleff same sag opsatt

Her Jenß i Hersleff enn domb

Peder Bull i Follerup fremkom for retten och fremlagde en schrifftelig fuldmagt giffuer ieg wnderschreffuenne Jenß Jenßen, prest i Hersleff denn dannemend Peder Bull i Follerup, paa mine veigne møndighed att hende domb i Follerup, till Holmandtz Herrit for huiß som hand mig med rette.... nemlig effter hanß wdgiiffuene Daterit Piedsted denn 14 Aprilli 16.. lydendiß paa otte tønder haffre som bedrager sig wdi penge med sin effterstaaendiß rente indtill denne sag. I ligemoder effter min regenschabd Jenß Høgß haand wnderschreffuen lydendiß4 Slđr: 2 mk: som bleff lest och paaschreffuen rettenn paa Holmandtz Herridtzting dennmb: 1662 och derudi att lade och giøre selff personlig tilstede war tillhed wnder minn egen haand. Datum Prestegaardenn i Hersleff den 12 Januari 1663 Jenß Jenßen P: i Hersleff m:m: huilchet same som her i dag for domb bleff lest och paaschreffuen och som i sig selffuer wiider vduißer.

..... forn: Peder Bull paa bemte: Her Jenß weigne fordrit endelig domb offuer Jenß Høg for forschr: penge effter sin indhold mandagenn den 8 Decemb: wdgiiffuen. Saa mødte forn: haffde noget her imod att for tildømbt forschreffne deelle effterdi hanß haandschrift regenschab hand haffuer vnder schreffuit i rettelagt och dett inden 15 dage eller derfor lide namb och wdwordering i sin buo, guodtz och effter forordningenn.

Mandagen den 19 Januari Anno 1663

Otte windißmend	Sex Høring
Peder Søffrinßen i Schierup	Peder Tygeßen
Anderß Nielßenn i Welling	Peder Bull
Peder Tommeßen i Børchop	Anderß Bertelßen
Madtz Nielßen Smed i Andkier	Jørgen Nielßen
Gregerß Christenßenn ibid:	Jep Nielßen
Hanß Olluffßenn ibid:	Poffuell Bund
Søffrinn Pederßen i Sellerup	
och Hanß Pederßen Schreder i Børchop	

Kongl: Maytz: Herridtz warßell her i Herrit, nemlig Otte Pederßenn i Smidstrop och Nielß Pederßenn ibid: Hanß Tommeßen i Sellerup, och Nielß Rasmußenn i Breining, Frandtz Willomßen i Andkier och Hanß Søffrinßen ibid: Peder Anderßen i Piedsted och Nielß Pederßen ibid: i Gorsloff och Peder Nielßen ibid: i Winding och Anderß Oluffßen Hiimmellet med op Ragte finger och Eed effter receßenn, att dee 14 dage for Juell warßelgaff meenige herridtzmend till huer par i deriß forordenede sogner och byer att suare Hanß Hanßen Deellefouget paa Kongl: Maytz: weigne her i dag, huor offuer Hanß Hanßen dennom och tilsagde att dee schule yde deriß landgiede och effterstaaendiß gierningß penge, ydt och klareret saa der iche derforvill straffeß och stande till rette som wed bør och war hereffter tingbüinde begierindiß.

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Jenßbenn i Børchop och Jørgenn Pederbenn i att dee i dag 14 dage gaff Slodtz Herren Welb: mand Wolff von Buchwaldt loulig warbell for Kolding Huß port och talde med hanß tierner Jørgenn Jochumßen. Item same tid loulig warbell gaff Slodtzschiffueren Johann Badenhaupt och hanß tiener Jørgen Hanbenn, paa Slodtzschiffuerenß buopeell och der talde mundelig med forn: Jørgen Hanbenn at suare Holmadtz Herridtzmend her till tinget i dag.

Herridtzmendene it tingbuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Søffrin Pederßen fremlagde, lod leße och paaschiffue lydendiß: Efftersom wii Kongl: Maytz: wnderdanigste tiener, Holmandtz Herit wdi Kolding Huß leen tid sidenn wdi woriß store nød hed haffuer offuerschichet woriß Søffrin Pederbenn i Gorsløff paa meenige Herridtzmendß weigne, och effter voriß besvering med ydmyge och wnderdanigste supplicationn till hanß Kongl: Maytz: vdi denn gode forhaabening att hanß Kongl: Maytz: mildeliggenn wilde andsee woriß fattig høy bedrøffelig wilkoer och aff Kongelige naade effterlade oß denn store paa budenne kornschatte och mildeligen forlinde eller naadigste effterlade aff oß fodriß stor schyld och landgiede, och beulge oß noget till bygningß tømmer till deße ødde pladtzer att byge och forbedre med, daa effterdi forberørte woriß fuldmægtig Søffrin Pederbenn for oß haffuer berett att der schall were andgiffuit wdi Cantzeliett, att huiß wii fattige folch om s..... woriß elendighedtz och høyberøffuede wil for hanß Kongl: Maytz: wdi woriß supplicationn wnderdanigste haffuer ladet anddrage schall wsandferdig, saa erbyder wii oß meenige Herridtzmend nu her i dag for Kongl: Maytz: forordnet Herridtzfoget sampt och denn sidennde rett samme w..... nød och wnderdanigste anddragende och op Ragte finger att bekreffte....

huilchet och for retten nu ehr aff hiemmellet paa det hanß Kongl: Maytz: i woriß sa..... och wschyldighed naadigste kand erfarer, och wdi støch wiß som effter følger 1) att der fordret 4 rix dr: her i Herrit aff huer mand som pleyer att giøre egt och arbeid, aff huilchet dee 2 rix dr: aff den største part er opbaaren aff deellefougden och sougnefougden, dee resterinde indnu kraffuiß. 2) att schiffuerenß tiener Jørgenn med deellefougden och sougnnefougden haffuer werrit omkreng moxßen i huer bo her i Herrit och tagenn penge for smør landgiede, nemblig 5 sk: for huer mk: huor iche war laffuerit och schreffuenn it høffde forßt.. huor der smør resterede, och derfor tagenn 4 sk: hoß huer till pandt penge. 3) gieldenn er offte fordrit aff oß till tinge warbell for och opsatt till domb, ilige maader ehr och nogle gange for retten fordritbrendsuin eller threi rix dr: for huert w..... wi fattig folch en deell haffuer ichonrißer, och dennd største part ingen wi nogle gange haffuer verit begieritmotte legiß oß imellom effter jord breffuenß indhold, att et huer motte suare till sine schater selff wdgiiffue for deriß guodtz gaa ligelig och rett till effter

giffuene ordre. 5) att schatterenn aff oß er fordrit att wi iche kunde att komme till kiøbstederne att vi haffde till penge kand aff schriff frem schichede lex zeddeller erfariß saa denn største part iche wiide huad schall wdgiiffue effter som lex Zeddellerne tid effter andenn for andriß och forhøyeß der till med ehr lex zeddellen oß laffuerit paa mandagenn wed tinget och anden dag der nest effter ehr rytteren kommen och Exeßeret som handellet meget strengeligen huilche dee ilde haffuer och schamferet paa neßen, for det iche er wduist eller beulget byg..... till diße øde pladtzer att forbygge och for bedre med, medenß streng befalling wdgiiffuen, att ingenn maa hogge noget, huilche forschr: poster saa att werre vdi sandhed som forschr: staar bekreffter wii meenige mend wed høyeste

eed med op ragte finger, wed Gud och woriß sallighed och ydermeere wille bekreffte med største wnderdanighed for hanß Kongl: Maytz: eller huem hanß Kongl Maytz: wilde saadane woriß Eed och sandhed aff oß att annamme, er derfor att dette woriß indleg och med Eed fingerß bekrefftelße sandferdig -gelig anddragening maa for retten leßiß och paaschiffuiß wdi tingßuinde indföriß och till wiider wndersetting tilstilliß huilchet same indleg i sig selff wduißen som fandtiß saalediß wnderschreffuen *Jacob Søffrinßen Eghaandt, Erich Jenßen Eghaandt, Peder Bull Egenhaandt, T.P.S.*: och nu for retten tilspurde forn: Søffrin Pederßen meenige Heridtzmend saa mange i dag ting sögte och tilstede war, om dee iche forschreffne poster war gestendig och med hannom wille bekreffte som forschreffuit saa for retten fremkom effterschreffne mend, Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Jørgen [Hansen], Anderß Hanßen, *Søffrin Jørgenbenn*, Hanß Knudtzenn, och Peder Tygeßen ibid: Hanß Jørgenben Giestenn i Breining, Madtz Nielßenn, Nielß Hanßenn, Nielß Pederßenn ibid: Nielß Buch i Børchop, Erich Jenßenn, Peder Smed, Laß Pederßen ibid: Anderß Bertelßenn i Sellerup, Hanß Hanßen, Peder Tomeßen ibid: Peder Mortenßen i Andkier, Peder Jenßenn, Tomiß Ebbeßen, Anderß Christenßen, Hanß Escheßen, Jenß Lauridtzen ibid: Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, Simon Madtzenn, Tomiß Søffrinßen, Iffuer Jørgenben ibid: Jenß Sørenßen i Peder Pederßenn i Gorsløff, Jørgen, Olluff Jenßenn ibid: Hanß Jørgenben, Jørgenben, Jacob Søffrinßen, Anderß, Raßmuß Søffrinßen, Nielß Hanßen, Søffrin Jenßen i Ranß, Peder Bull i Follerup, Peder Tygeßen, Tygge Pederßen ibid: och Søffrin Nielßenn i Damkier, som huer for sig lydeligenn der till suaredes, att dee forschreffnuene poster wilde wedstaae och var gestendig huer fornøden giøriß som forschreffuit staar i alle maader. Item suaret Jørgenn Nielßen i Ranß, Tygge Poffuelßenn i Piedsted och Peder Anderßenn ibid: att dee och med dee andre war forschreffne indleg gestendig menß iche dee att haffue giffuen schriffuerenß tiener Jørgen Hanßenn nogen pandtpenge. I ligemaader Jeß Nielßenn i Mørchholt och Christen Niellßen i Breining, att dee och med dee andre mend forscr: indleg bekrefftet menß iche dee att haffue giffuen arbeidtzpenge eller nogen pandtpenge. Noch suaret Peder Nielßenn i Gorsløff, att der ey er fordret enten gierningß penge eller andet aff hannom.

Jørgenn Staffenbenn i Gorsløff it tingßuinde.

Huilche forn: otte dannemendalle wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod Jørgen Staffenbenn i Gorsløff paa denn enne, och hanß stibdatter Anne Nielßdatter, hindiß farbroder och formønder Christenn Tommeßen i Heeding i Ølgo sogn och morbroder Olluff Christenßen i Ki.... om sogenn, paa denn anden side, som kiendte dennom att werre komen i wenlig forhandling med huer andre om huiß bemte: barnn Anne Nielßdatter kunde arffuelig tilkome effter sin S: foreldre Nielß Tomeßen och Mette Jenßdatter hos sin stibfader forn: Jørgen Staffenbenn, saalediß att forn: Jørgen Staffenbenn schall giffue sin bemte: stibdatter 16 slette daller och att forsuarligt faar som hand loffuit och sig forplegtet att betalle fiorten dage efftr S: Michelß dag førstkommendiß wden schade och schadisløß i alle moder, och saa lenge schall hand hinde forsuarlig forsiøne som det sig bør imod forscr: penge schall staae wden rinte, tid. Herforuden schall hun och beholde sinn moderß liffschorne kleder vden forhindring imod forn: Christenn Tomeßen och Olluff Christenßen igien andloffuit att om forscr: naar bemte: Jørgenn Staffenbenn schilließ louglig wed sin bemte: stibdatter som forschreffuit will och schall dee paa hindiß weignne giffue och giøre hannom nøyachtig auffkald paa Holmandtz Heridtzting vden ophold schade och forhindring i nogen maader och stod dee med huer andre till wedermolsting der dette winde gich beschreffuen. 2 gienp:

Hanß Hanßen Deellefougetde till Peder Bull i Follerup om dee blocher hand schulle haffue bekomnen aff Follerup schoff, er med bege parterß beuilling opsatt fremdeelliß opsatt vdi otte dage.

Christen Harboe aff Weille Mølle bød sig i rette om Jenß Høg haffde noget med hannom att bestille effterdi hand haffuer ladet hannom till ting kalde her till tinget i dag. Saa wilde hand suare der till ellerß formindte hand sig for det warßell att were quit, och iche Jenß Høg møte eller nogen paa hanß veigne att saggiffue, huorfor Christen Harboe bleff for same warßell frikiendt.

Huilche forskreuenne otte trofaste dannemend alle samdregtelig wandtpaa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for domb stod Knud Pederßenn i Suinholt och bekiende, att effterdi Liene Hanßdatter S: Søffrin Jachobßennß effterleffuersche haffuer affstandenn for hannom och hindiß datter Soffie Søffrinßdatter dennd Crongaard dee hiid ind till haffuer paabuoed saa hand denn i feste haffuer bekommit, daa schall handaarlig giffue hinde till afftegt och leffuetß opholdelße som effter følger. Till huß weye schall forn: Liene Hanßdatter beholde bolßhußet som er sex fag, baade offuen och nedenn som det forfindenn er och saa schall forn: Knud Pederßenn aarlig giffue Liene Hanßdatter tou tønder rog, tou tønder biug, tønder haffre och enn tønde boghuede, och hueraar oldenn er till et got forsuarligt fede suin, her forudenn aarlig giffue hinde sex gode læß høe och en tønde homell naar dee ber well till ellerß enn halff tønde. Item forschaffe hinde hindiß fri ildebrænde och schall hun aarlig nyde fornøden kolgaardt aff kaalgaarden wfor hindret i alle moder. Dette forskreffne loffuit och tilforpleglet bemte: Knud Pederßenn sig och sinne arffuing och effterkommere att holde bemte: Liene Hanßdatter wden schade trette och effter talle i alle moder, huor imod Liene Hanßdatter att giffue Knud Pederßen en kue till, item beholde ald roug seeden Liene Hanßdatter i gordßenß jord haffuer saaed, dog saa att hand schall giffue Liene Hanßdatter halffparten aff seedekornit igienn, 6½ schip rog naar Gud will rougen høst, her forudenn loffuit forn: Knud Pederßenn och tilforpleglet sig och sine arffuinger att forsiøne och opholde Liene Hanßdatterß sønn Hanß Søffrinßenn som er wanfør sinn gandtsche liffßtid med øll och mad, schou och kleder som hand kand och will forsuare for Gud i himellen , den Christne øffrighed och got erligt folch, och stod forn: Knud Pederßen och Liene Hanßdatter med sin frende och ombedenn lauguerge Hanß Hanßen till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Huilche forn: otte dannemend alle wande, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Gregerß Christenßen i Andkier, Hanß Olluffßenn, Peder Jenßen ibid: Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig och Jørgen Jenßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed Eed med op Ragt finger effter receßenn, att det er dennom i Gudtz sandhed fuld witterligt, att Gaffuerßlund kierchiß tiendekorn som bleff ydt till Jost Tommeßen i Huilsbierig, det aar 1657 fienderne kom i landet, bleff aff fienderne och krigßfolchet bortrøffuit der hand vdi landflygtighed war for dennom bort rømt, saa det iche kom hannom eller nogen aff hanß till gaffn eller gode i nogenn moder, det bad dee dennom Gud till helper paa, beuiste med Welb: Her Stien Bildiß wnderschreffuene Zeddel Daterit Kierßgaard den 30 Novemb: 1662, att hanß Welb: Strenghed wilde werre kald och warßell gestendig for huiß om same tiende korn till tinge ganger beschreffuen som det och i sig selffuer wiider wduißer och i dag for domb bleff lest och paaschr: Peder Buch dommer till dette winde.

Hanß Hanßenn i Schierup paa Nielß Hanßenß weigne i Gorsløff fordrit domb offuer Peder Tygeßenn i Brøndsted och hanß hustrue Marenn Tomißdatter for en perle snore, effter opsetteliß indhold denn 24 Novemb: sidst forleden wdgiffuenn, formeldendiß, att daa for

retten haffuer affhiemmellet Hanß Jonßen i Børchop och Jenß Nielßenn ibid: att dee 14 dage tilforne loulig warþelgaff forn: Peder Tygeßen och hanß hustrue Maren Tomiðdatter till deriþ buopeell imod dumb att suare bemte: Hanß Hanßen Deellefouget paa forn: Nielß Hanßenß weigne her den dag, och haffuer hand daa giffuen dennom till beschylding for enn perlesnor Nielß Hanßenß hustrue Karen Boðdatter haffuer londt Maren Tomiðdatterß fader S: Tomið Søffrinßenn for fienderniþ tiid, effter it breffß indhold som daa bleff i rete lagt, formindte forn: Tomið Søffrinßenß datter Maren Tomiðdatter och hindriþ bemte: hosbond Peder Tyggeßen burde same perlesnor igien att forschaffe, eller derfor lide och stande for retten som wedbør. Daa att werre mótnaði forn: Peder Tyggeßen som formindte att det breff der fremlagdiþ, war ey saa regtig som det sig burde, och begierde att wiide huad det war for en person och huor hand war at finde der haffde det wnderschreffuen till witterlighed, aff slig aarsag er sagenn daa bleffuen opsatt i sex wger till i dag dog Juell iche der vd inden bereignit vdenn for otte dage. Saa i rette lagde forn: Hanß Hanßenn forschr: breff lydendiþ ord fra ord som følger. ”Kiendiþ jeg Tomið Søffrinßenn i Brøndsted for alle i dette mit obne breff att ieg haffuer londt enn perlesnor aff Nielß Hanßen och Karen Bodðdatter i Fredrichß Odde, som hun haffde londt for otte rix daller som ehr 13 forgylt støffuer paa, noch 37 guld peller nedenn omkring snorenn sat fuld med andre f... peller, huilche forn: perlesnor ieg kiendiþ at haffue londt aff forn: Karenn Bodðdatter till min kiere datter Marenn Tomiðdatter, som hun haffde brugt it aarß tid och er forwaret i Fyn h.... guodtz och formoffue, och loffuer ieg at daa forn: perlesnor kommer noget till schade eller forkort och iche igienn bliffluer loffuerit daa beplegter ieg mig for mig och mine arffuinger, en for alle eller alle for enn, att stande till rette for dennd till bemte: Nielß Hanßen och Karenn Bodðdatter eller deriþ arffuinger effter deriþ egenn gode willie och minde, naar paaeschet och holde dette forschreffne schadisløß i alle maader. Till windisbyrd haffuer ieg mit naffnn med trende bogstaffuer her neden wnderschreffuit for mit Zignette iche ehr tilstede och wennligenn ombedet Nielß Pederßenn, borger och indwaaner i Fredrichß Odde med mig till witterlighed att wnderschreffue, Datum Fredrichß Odde denn 14 Juli 1657 T:S:S: - Nielß Pederßenn egenhaandt”. Huilchet same breff som er brendt endeelß huoller paa i sig selffuer vdwißer, och i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuenn och effter diþ leiglighed war forn: Hanß Hanßen nu i dag effter sin forig i rettesettelþ endelig dumb begierindiþ. Saa módted forn: Peder Tyggeßen och der imod rettelagde sit schrifttelig suar formeldendiþ efftersom Hanß Hanßenn i Schierup Deellefoget mig wnderschreffnne och min hustrue Maren Tomiðdatter tiltaller for enn perlesnor som for.. ..uiß min hustrue fader S: Tomið Søffrinßen schulle haffue londt aff Nielß Hanßen i Gorsløff och hanß hustrue Karenn Bodðdatter, och der om i rette leger it breff S: Tomeß Søffrinßenn schulle haffue wnderteignit med trende bogstaffuer och en mand med till witterlighed saa ehr her till woriþ kortte suar, att det ey med sand windisbyrd schall beuiþeß det bemte: S: Tomið Søffrinßenn haffuer bekomen nogen perlesnor aff bemte: Nielß Hanßenn eller hanß hustrue, och forschr: haandschrift ey att werre saa reiktig som det sig bør effterdi derudi meldidiß att haffue det vnder teignit, for sit Zignete daa schulde verit i Fynn i forvaring huilchet ved høyeste Eed berettiþ ey saa att werre, menß haffde sit Zignet aldtid hann hoß sig som det och fandiþ der hann bort døde, der hoß kand denß wreigtighed som en huer retferdig domer noch som er achtidiß effterdi derudi settiþ huiß dennom kand were till welbe fald att hand same perlesnor schule haffue forwarit i Fynn med sitt eget guodtz och schulde holde dennom det schadisløß om dennd bleff bort tagenn aff krigß folchene i forleden wfredtz tid huilchet en huer well kand begribbe att werre wtroligt att nogen loffuit enn andenn sit igien och iche war megtig sit egett att forware, iligemaader att der meldidiß i samme breff at min hustrue Maren Tomiðdatter schulle haffue hafft och brugt samme perlesnor och hindriþ fader derpaa giffuen forschr: breff som suareß der till att hand ey derpaa haffuer giffuet nogenn breff och wed høyeste Eed beretter att werre bemte: breff om formelder, till kand fornemiþ same breffß wreigtighed att det haffuer werrit i røg och paa deeste sider nogle steder brendt huoll

paa och dee wderste steder ochsaa, som ey findiſ for huer anden som det haffuer werit samellagt huilchet iche er mueligt saa att kunde vere brendt med mindre det med willie er giort ti papiir iche kand brende inden wdi naar det er samellagt saa vderdeelen for dee inderste huoller kunde bliffue h....ldt tilmed naar ild kommer i papiir slucheſ det iche saa lettelig aff sig selff i saa smaa huoller, her forudenn iche wideſ eller kiendiſ den personſ naffn, som findiſ wnder same breff schreffuenn till witterlighed alligeuell det til forn er frem eschet der sagenn gich i opsettelſe, huilchet ieg meener bør att beuislig gioriſ huo hand er, eller om hand kunde leſe och schriffue sit naffn saa fuldkomelig som det der findiſ och om hand haffuer schreffuit breffuit aldtſamell, iche holder schall beſtiſ S: Tomiſ ſøffrinben nogen steder haffuer schreffuen sit buomerche saalediſ som der findiſ som med andre breffue denn S: mand haffuer wnderschreffuit kand forklariſ, formeener derfor ey nogenn lougmaall bør att offuergaae effter forſchr: wreigting haand schrift och er begierindiſ dette mit korte suar maatte lebiſ paaschriffuiſ och indföriſ i huiſ som for retten bliffuer affsagt. Actum Brøndsted denn 19 Januari 1663 Peder Tygeben, egenhaandt. Med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa effterdi for Herridtzfougen Jost Tomben i rettelegiſ forſchreffne wnderteignet breff om forbemeldte perlesnor, som findiſ røget och brendt nogen huoller paa effter dendſ egen vduiſenn, huilchet breff forn: Peder Tyggeben S: Tomiſ ſøffrinbenſ ſuoger (*her* = svigerson) och arffuing fragaar vdi sit ſchriftelig suar och ſchielder for wreigting som och ſioniſ att werre nogenn tuill om, widſte iche derfor wdi denn sag att kiende, mennſ det ydmygeligenn ind finder for ſin offuer dommer dee gode mend Welb: Her Landtzdomere.

Peder ſøffrinben Buch i Schierup domer till effterschreffne domb Jost Tomben Herridtzfoget andgaard.

Och fordrit forn: Jost Tommeben domb imod S: Tyge Nielbenſ arffuing for dennd S: mandtz bortschyldig gield hand haffuer sig tilfor handelet i ligemoder fodrit Peder Raffn for ſin fordring effter den S: mand, ſaauelsom S: Hendrich Raffn forige Raadmand i Colding paa hanſ effterlatte huſtrue och børnſ weigne, effter opsettelsiſ indhold her aff tinget wdgiſſuen ſom tilholder sagenn daa att were opsatt i ſex wger till i dag, dog Juell iche reignit vden for otte dage. Saa i rettelagde forn: Jost Tomben ſit ſchriftelig indleg lydendiſ: Effterschreffne haandschrift er mig wnderschreffne ſaauelsom gieldtz fordring effter S: Tyge Nielben i Børchop till betalling aff effterschreffne wdlagt for huiſ der mig plegtig er. Hanſ Nielben Møller i Brøndsted Mølle, itt breff aff S: Tyge Nielben wdgiſſuen paa 60 ſlette daller, Daterit den 26 Februari 1654, rentte der aff wdi $8\frac{1}{2}$ aar er penge 31 dr: 3 mk: 8 sk: Noch aff Tomiſ ſøffrinbenſ arffuinger i Brøndsted it breff aff Tyge Nielben wdgiſſuen paa 3 sldr: rente der aff vdi ſex aar ehr $4\frac{1}{2}$ mk: Item aff Peder Bull i Follerup it breff vdgiſſuen aff Tyge Nielben paa 30 sldr: Daterit denn 20 Novemb: 1655: rindte der aff i otte aar er 15 sldr: Noch till Tomiſ ſøffrinben i Brøndsted 4 rix dr: war Tyge Nielben hannom plegtig. Item till Hanſ Jonben i Børchop 5 dr: 1 mk: och Borgemester Jørgen Staalben i Weylle 6 dr:, begrager in alles penge 158 ſlet dr: 1 mk: huad denne billig rindte till capitallen ſig belanger effter ſchadisløſ breffuene er indreignit daa formeener ieg ingen der imod med rette bør att protestere ti dersom dett wdi høyeste ſchulle reigniſ daa burde till rentte aff rentte der aff at følge, helſt effter daa her ſcheer ingenn betalling med penge, eller andre fornøyelig ware, dersom nogen eller fornemblig Peder Nielben S: Tyge Nielbenſ broder och Peder Raffnſ weigne will Contentere Capitalen med penge eller anden fornøyelig gode ware, daa will ieg inddaa noget aff Capitalens rette rintte affſtaae, huiſ iche och ieg det vdi S: Tyge Nielbenſ effterlatte eigendomb i Børchop effter ſchifftebreffuitſ formelding ſchall ſøge, ſom nu er øde och wbevaanit daa formeener ieg att haffue fuldkommenn betalling baade for hoffuit ſtoll och ald intereſſe och ſeerlig aff ſamme øde eigendomb att wduiſeſ aff tuende eller fiere jord eigne bønder, saa megett ſom berørte Capitall, rindte och ald derpaa andwendte bekostening ſig

kand bedrage som ieg kand lade bruge for huiß rindte der aff fremdeelliß kand gaae, saa och wiide huor aff Kongl: Maytz: schall giffuiß schatt och anden retighed huorpaa ieg aff denn dannemand Peder Søffrinßen Buch forordnit Setfouget i dend sag er en retferdig domb begierindiß. Actum Huilsbierig den 19 Januari 1663 Jost Tomeßen. dereffter i rettelagde forn: Jost Tomeßen forskreffne haandschreiffter som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen.

I ligemaader fremlagde Peder Raffn aff S: Tyge Nielßen wdgiffuenn thuinde haandschriffter lydende paa 15 sldr: bege daterit den 16 Augusti 1657: Rindte der aff 5½ aar ehr 5 dr: 10 sk: Det S: Tygge Nielßen er schyldig till S: Hendrich Raffnß arffuing i Kolding ehr 11½ sldr: Noch fremkom Peder Mortenßen i Andkier, hanß haandschrifft aff S: Tyge Nielßen till Peder Raffn offuerdraget paa 4 sldr: Daterit den 20 Juni 1657, rinten deraff 5½ aar er 5½ mk: huilche fordringer och i dag for retten bleff lest och paaschreffuen, ehr paa Peder Raffnß in Suma hoffuit stoll och rinte penge 37 dr: 2 sk: som i registeringß affsigt effter S: Tyge Nielßen findiß indfört, formindte sig och med bemte: Jost Tomßen for forschrr: penge Capitall och rindte att haffue indvißening i denn S: mandtz bønder eigendomb effterdi ey andet findiß till den S: mandtz yields betalling effter registeringß affsigtß indhold her aff tinget wdsted aar 1661 den 20 May: Och war bemte: Jost Tomßen och Peder Raffn nu i dag her om endelig domb begierindiß. Saa mødte forn: Peder Nielßen och paa sin broder barnß weigne suaret, att hand formindte ey nogen kunde begiere nogen rindte wdi wfredtz tiidenn, med flere ord och talle dennom her om imellom faldt. Daa effterdi for Setfougden Peder Buch i rettelegiß aff bemte: Jost Tommeßen och Peder Raffn haandschriffter och reiktig gieldtz fordringer ... ehr sin forskreffne Capitall som och i schiffte affsigt findiß indfört och dee i deriß gieldß fordring haffuer bekommit wden huiß som lyder paa Peder Raffn selff effter derpaa følgendeagt och iche der findiß noget andet end eigendomb till samme gield kunde vdlegiß som aff schifftiß affsigt och beuïßeß, widste der for iche retter att kiende ind bemelte Jost Tomßen och Peder Raffn jou bør att haffue indvißening i bemte: S: Tyge Nielßenß eigendom for berørteCapitaller, rindte och omkostning huer sin andpart effter receßen.

Mandagenn denn 26 Januari Anno 1663

Otte windißmend	Sex Høring
Peder Søffrinßen i Schierup	Peder Pederßen i Gorsløff
Jeß Nielßen i Mørchholt	Søffrin Olluffßen ibid:
Anderß Nielßen i Welling	Peder Smed i Børchop
Nielß Buch i Børchop	Peder Tygeßen i Follerup
Iffuer Hanßen i Andkier	Nielß Berttelßen
Hanß Olluffßen ibid:	och Tygge Pederßen ibid:
Peder Tomßen i Sellerup	
Søffrin Pederßen och	
Anderß Bertelßen ibid:	

Kongl: Maytz: Herredtz warßell, nemblig Nielß Hanßen i Gorsløff och Peder Nielßen ibid: Hanß Tomßen i Sellerup och Nielß Raßmußen ibid: Hanß Søffrinßen i Andkier, Frantz Villomßen ibid: Jenß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßen ibid: Otte Pederßen i Smidstrop och Nielß Pederßen ibid: Nielß Pederßen i Piedsted och Peder Anderßen ibid: huilche affhiemelt med opragte finger och Eed att dee i dag otte dage gaff meenige Herridtzmend loulig varßell en part mundelig wed tinget och en part till deriß buopeelle huer par i deriß forordenet sogner och byer imod domb att suare Hanß Hanßen Deellefouget paa Kongl: Maytz: veigne her till tinget i dag, for resterendiß schyld och landgiede saauelsom gierningß penge, i lige maader att suare Jost Tomßen Herridtzfouget i dag.

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Nielß Pederßenn i Piedsted och Peder Anderßen ibid: att dee denn neste tingdag for Jull gaff Peder Bull i Follerup louglig warßell till hanß buopeell imod winder att suare Jenß Bertelßen Høg i Follerup her till tingett i dag.

Jenß Høg itt Tingþuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanß Hanßenn i Schierup, Kongl: Maytz: Deellefouget, som wandt wed eed med opragt finger effter receßenn, att Peder Bull i Follerup affkiøbte hannom tou stude S: Michelß dagß tide sidst forledenn som henn wed aar gammell och gaff hannom ... slet dr: for dennom och daa sagde forn: Peder Bull for hannom att hand vilde haffue till sin kuon broder Christenn Haard.st wandt Jenß Jørgenßen i ligesuorne eed, hannom det same att werre beuist som forschrifft staar i alle moder. Saa fremkom Jeß Nielßenn i Mørckholt, Pederßenn i Gorsløff, Christenn Nielßen i Breining, Steffen Bull i Follerup, Peder Tygeßen ibid: Madtz Nielßenn i Breining och Iffuer Hanßenn i Andkier, som wandt och bestod wed deriß høyeste eed med opragte finger, att dee saae och hørde her paa tinget den 15 Decemb: sidst forleden, daa der war windißmend schreffuit till stoch, att Peder Bull tilspurde Jenß Høg for rettenn att efftersom hand haffde ladet hann: giffue warßell till enn hob tinge att suare, hand daa wilde giffue tilkiende huilchet ting hand schulle suare till och huor er, att hand kunde wiide sig der effter at rette, menß iche dee kunde erindre huor mange tinge forn: Peder Bull daa naffne gaff, dett bad dee dennom Gud till hielper paa. Varßell forn:

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Nielß Pederßenn i Piedsted och Peder Anderßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Bergitte Hanßdatter i Piedsted louglig warßell till Peder Baßeß som hun er till huße, imod domb att suare Deellefougden Hanß Hanßen i Schierup, paa Kongl: Maytz: weigne her i dag. Huor offuer hand gaff hinde till beschylding for hindiß leyrmolß boder hunn sig haffuer forbrut med till Kongl: Maytz: som er 6 Rix daller effter receßenn formindte hun dennom burde att betalle indenn 15 dage eller derfor lide och stande till rette som wedbør. Saa mødte ingen till giensuar huor for sagen bleff opsat wdi 6 wger.

Jenß Høg i Follerup en opsettelße.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed forn: Nielß Pederßen och Peder Anderßen i Piedsted att dee i dag 14 dage gaff Peder Tygeßen i Brøndsted louglig warßell mundelig her wed tinget imod domb att suare forn: Jenß Høg her i dag. Och gaff hand hannom till beschylding for enn guld kiede och et sølffbegger hand haffde satt hanß hustrue fader S: Tomiß Søffrinßen i pandt effter beuiß, formindte hand som er denn S: mandtz arffuing bør att schaffe hannom same sit pandt igien for den betalling det war wdsatt for eller och betalle det saa dyre det war werdt den tid den S: mand dett bekom i pandt och war herom domb begierindiß. Saa mødte Peder Tygeßen och brette sig ey i dag att haffue der till att suare menß begierde sagenn i opsettelße, bleff derfor opsatt wdi sex wger.

Nielß Hanßen i Breining enn auffkald.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund, som paa sinne søsterer Maren Jørgenßdatter, Kierstenn Jørgenßdatter och Anne Jørgenßdatter weigne, i haand toug Nielß Hanßenn i Breining, gaff och giorde en fuld trøg och wigienkallendiß auffkald, paa ald huiß arffue och guodtz dee er arffueligenn tilfaldenn effter hanß hustrue S: Marenn Søffrinßdatter, som buode och døde i Sellerup Mølsted, det were sig sølff, klede, kre, queg, kornn och kornn auffling, rørindiß och wrørindiß wed huad naffn det ehr eller optenchiß kand, och bekiende forn Iffuer Jørgenßenn

paa sine bemte: søstererß veigne att dee der for haffde annammit och opbaaren deriß fulde nøye och redelig betalling effter deriß egen wilge och minde, huor for hand nu for rettenn quiterit forn: Nielß Hanßenn och hanß arffuinger for sig, sin bemte: søsterer och deriß arffuinger for forn: arffue och guodtz for ald wiider kraff, schade, bekostening och wdleg, och tachet hann: ære och gott for god schifft och jaffning och god redelig och reiktig betalling i alle maader, och stod forn: Iffuer Jørgenßen till wedermolsting der denne auffkald och winde gich beschr:

Hanß Jepßen Baße i Piedsted paa sin søster **Mette S: Christenn Pederßenß** veigne ibid: En opsettelse och it tingsuinde.

Hiemmellet med opRagt finger och Eed Tomiß Mortenßenn och Hanß Pederßenn i Follerup, att di i dag otte dage gaff Peder Søffrinßen Surkier i Piedsted och Peder Nielßen Baße ibid: louglig warbell till deriß buopeelle, imod domb och winder att suare bemte: Hanß Jepßen Baße paa sin bemte: søsterß weigne her i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom forn: Hanß Jepßenn Baße, med en Herredtz fougdeß steffning formeldendiß: Att i dag till tinget er i rettesteffnit endeelß aff dee Piedsted mend for deriß sandhed att winde och werergestendig om der iche war beholdenn aff den bundegaard i Piedsted fra fienderniß ruinering der fredenn war slutet 5 fag bolßhuß baade offuer och neder biugning. Item neder deellen aff 12 fag huuß nordenn i gaarden, saa welsom tømrit aff lade huset, aff det wester huß och ...fag aff det øster huß som mesten laae paa jordenn, och om iche forn: Peder Surkier haffuer tømrit sig tileignet och bortsoldt aff forschreffne huße och tømmer och ladet der aff føre till Fredrichß Odde, och schamelig forhogten och forød same bundegaardß treer baade ved gaarden och schoffuen. Imedelertid bemte: **Mette S: Christen Pederßenß** och hindiß barn och stibbøren war paa fremit steder om leffuitß meddell, effter same steffningß wiider indhold. Saa fremkom Søffrin Jenßenn i Piedsted som vandt med Eed och opRagte finger effter receßen, att effterschreffne tømer fandtiß paa forschr: gordß sted effter fienderniß ruinering, menß iche hand haffuer seet hou det haffuer borttagen. Dernest wandt Tyge Poffuelßenn ibid: vdi lige Eed, att det ehr hannom beuist att forn: Peder Surkier solde wnderdellenn aff forschreffne bolßhuß før ind freden bleff sluttet, menß huor det andet tømer er aff bleffuen er hannom vbeuist. Nielß Pederßen ibid: wandt ved lig Eed, att den tid hand hiemkom effter det var bleffuen fred, war forn: bolßhuß borte och laae enn hoob tømer paa steden som hand iche weed huor aff bleff. Dernest wandt Tomiß Pederßenn, Peder Wideßen och Nielß Søffrinßenn ligesom forn: Nielß Pederßenn. Item wandt Peder Anderßenn at Salßhußet paa same gaard bleff affbrendt der Gyldenlows Rytter laa der, och war der en hob tømmer huor det aff bleff wed hand ich. Item wandt Hanß Toreßenn ibid: at det er hann: vist att bemte: Peder Surkier solde forschr: bolßhuß menß det andet tømer weed hand iche huor det aff bleff. Saa mødte forn: Peder Søffrinßen och bekiende att haffue soldt vnder deellenn aff bolßhußet och ydermeere der till suaret att huiß tømer hand haffue soldt fra same bundegaard haffde hand giort i sin nød och trang før ind fredenn bleff sluttet aff denn lod hand i same gaard kand arffue effter sin moder S: Maren Pedersdatter och broder S: Nielß Søffrinßen. Och satte forn: Hanß Baße i ald rette och formindte att effterdi med tingßuinde beuiseß saauelsom Peder Surkierß egen bekiendelße det hand haffuer bortsoldt och for rykt tømer och bygning fra den **bundegaard Surkier hanß broder S: Christenn Pederßen paabuode och fradøde**, huorudi den S: Mandtz børnn som er wmøndig nemblig hanß forschr: søsters barn **Nielß Christenßen**, saauelsom hindiß stibbørn **Nielß Christenßen**, **Maren** och **Anne Christensdøtterer** effter deriß bemte: S: fader haffuer deriß arffueloder wdi, och det før ind der effter dend S: mand ehr holden louglig schifft och deelling Gaardenn gandsche ødelegelße, som och der for nu findiß gansche øde och wbewaant, det bemte: **Christen Pederßen** broder Peder Søffrinßen burde jou att schaffe paa steden huiß hand der

fra haffuer for rycht, wed tolffmendß Eed effter lougenn paa det dersaa kunde bliffue holden
rigtig schifft och jaffning om huiß en huer kand tilfalde, att aleee wmoendig ingen wret schulle
weder faaiß och war herom domb begierindiß. I lige maader formindte Peder Nielßen Baße
burde att schaffe sig hiem mell till fiere læß mursteen hand fra same gaard schall haffue bort
fört, eller och der for lide som for andet whiemmelt. Saa mødte forn: Peder Baße och iche det
wilde benegte menß der till suaret att dee burde att beuise att hand derfra haffuer bekomne
nogenn steenn, saa for tilfald bleff sagen opsatt wdi sex wger.

Her Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund en domb

Bemte: Her Raßsmuß fordrit domb om 100 Slđr: hand beretter S: Tygge Nielßenn aff
Børchop er hannom plegtig effter enn haandschrifft som i forledenn feide tid er bleffuen
borte, och 4 schip biugmalt och 2 mk: for it wngsuin, effter opsettelßeß indhold, denn 1
Decemb: sidst forledenn wdgiffuenn, som daa ehr bleffuen opsatt i sex wger till i dag dog
Juell der wdi indenn iche bereignit wdenn for otte dage och der offuer i rettelagde enn
schriftelig kundschap lydendiß: "Bekiender wi vnderschreffne Peder Nielßenn i Breining,
Herridtzfouget i Holmandtz Herrit, Jost Tommeßenn i Huilsbierig, Ridefougett vdi Kolding
Huusleenn, och Christen Nielßenn i Breining, att efftersom Her Raßmuß Jenßenn i
Gaffuerslund haffuer werrit woriß kundschap begierindiß andbelangende it hundrede slette
daller med nogle aarß rindte som S: Tygge Nielßenn som buode i Børchop war hann: schyldig
och forn: Her Raßmuß beklager att S: Tygge Nielßenß obligation paa samme penge wdi
denne forledenn feide tid er hann: fra kommenn, som aff dee dannemendtz kundschap aff
Fredrichß Odde kand erfariß daa er dette oß wdi Gudtz sandhed witterligt, att S: Tygge
Nielßenn war Her Raßmuß Jenßenn forn: 100 dr: schyldig, huilchet hand nogle gange for oß
haffuer bekiendt, baade wdi Weylle lide før ind hand døde, och thil forne och iche forn: penge
ware betaldte der S: Tyge Nielßen døde, som mange andre gotfolch nochsom er beuist
huilchet vi och wiidere vill vere gestendig om behoff giöriß och med wore egene hender
haffde wnderschreffene ydermeere wille bechreffste. Actum Gaffuerslund den 10 Marty
1662. Peder Nielßen mpp: Jost Tommeßen egenhaandt, Christenn Nielßenn mpp.". I
ligemaader bekiender wii wnderschreffne Peder Anderßen och Peder Jenßenn, borgere och
indwaaner i Fredrichß Odde, och Casper Jenßenn Bang vdi Weylle, att wi haffuer seet och lest
Tygge Nielßenß obligation i Børchop paa 100 Slet dr: Daterit in Aprilli 1655, huilche hand
bekiendte att werre Her Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund schyldig huilchenn obligation med
mange flere, Suenschenß folch indførte till Fredrichß Odde, imellom S: Michelß dag och S:
Mortenß dag 1658, huilchet wi och wiidere will vere gestendig om behoff giöriß, *Peder
Anderßen egenhandt. P:I:S: Casper Jenßenn Bang, egenhand*. Att ieg forscreffne
obligation med andre flere haffuer lauerit i Fredrichß Odde wdi Peder Bulß huß 1658, der ieg
war wnder Obberste ..ffnerß Regimenter och med proviant som vi [W]di vorte paa
Regementtet Axeneret Quartier fordrit, kom och reigste till Fredrichß Odde der wnder weigs
fandt vdi it lidet huß ved Gaffuerslund kierche effter dannemendß eigene wdgiffuene
kundschapß indhold aff Fredrichß Odde, huilche ieg med eghaand wnderschreffne bekreffster,
och wiidere will vere gestendig om behoff giöriß. Søffrin Jenßen Schreder, egenhaand.
Huilche same forscreffne kundschafer som alle fandtiß schreffuen paa it styche papiir och i
dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i sig selfuer wduißer. Noch i rettelagde enn
kundschap formeldendiß: "Bekiender jeg wnderschreffuenne att effter som hæderlig och
wellerde mand Her Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund, haffuer werit enn kundschap
begierindiß, andlangendiß 100 dr: S: Tygge Nielßenn som buode vdi Børchop er hannom
schyldig och Her Raßmuß Jenßen beger att forn: Tygge Nielßenß obligation paa forn: penge
ehr hannom wdi forledenn feide tid aff fienderne frata genn, huilchet och aff dannemendtz
kundschap kand erfariß daa er det wdi Gudtz sandhed witterligt att der S: Tyge Nielßen
kiøbte denn gaard i Børchop hand ibuode aff min suoger S: Hendrich Raffn, daa war forn:

Hendrich Raffn schyldig till Gaffuerslund kierche, 100 Slete dr: huilche Tygge Nielßenn schulle betalle till Her Raßmuß Jenßen, daa kierche werger, huorfor S: Hendrich Raffn bleff aff forn: Her Raßmuß Jenßen quitterit paa kierchenß weigne Anno 1655 den 8 Aprilli, huilche *Hunder Slette daller* bleff affkortet aff dee 200 Slet dr: Tyge Nielßen schulle giffue Anne Søffrinßdatter som war resten aff dee penge som hand bleff schyldig for gorden, huilchet och aff samme obligation kand erfariß. Att dette saalediß i sandhed ehr som forschreffuit staar, stadfester ieg med egenn haand wnderschreffuit, Datum Grund denn 4 Augusti 1662 Simon Søffrinßenn, eghaandt". Huilchet same kundshab som och i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer. Och effter diß leiglighed formindte forn: Her Raßmuß Jenßen sig att haffue indførbell for forschr: 100 Slđr: med diß paaløbende rendte och schadegield, saauelsom for forschr: 4 schip malt och 2 mk: for it wng griß i S: Tygge Nielßen bundeguodtz och eigendomb i Børchop effterdi der ey fantiß nogen løß øre effter den S: mand hannd kunde worde afflagt med och war herom domb begierindiß. Saa mødte Anderß Nielßen i Welling och paa sin hustrue Liene Jenßdatter S: Tyge Nielßenß effterleffuersche hindriß weigne, der till suaret, att hand formindte Her Raßmuß ey burde att haffue nogenn indwißening i berørte eigendomb effter slige hiemgiordte kundshaber, paa en død mand, helst effterdi hanß hustrue ey wed noget aff samme gield att sige, menß burde derpaa att fremlege nøyachtig haandschrift och beuiß med flere ord och talle dennom derom imellom faldt, daa effterdi bemte: Her Raßmuß Jenßen beuißer med S: Tyge Nielßenß brødre, Peder Nielßen och Christenn Nielßen och andre gotfolch deriß kundshab schrifttelig wnderschreffne, att samme hanß gield och fordring, nemlig 100 Slđr: er reiktig och deriß S: forn: broder Tyge Nielßen war Her Raßmuß Jenßen samme penge schyldig effter hanß derpaa wdgiffuene breffß formelding, som numed flere aff hanß breffue och andet guodtz i feide tiden er bortrøffuit och fra kommen, effter derpaa forhuerfued kundshab, som hand och derpaa schiffté effter S: Tyge Nielßen haffuer andgiffuit, daa widste Herritzfougdenne iche retter derpaa at kiende ind forn: Her Raßmuß Jenßen for same sinn gield jou bør ligesom andre creditorer att haffue wdleg och betalling wdi den S: mandtz effterlatte eigendomb.

Hanß Hanßenn i Schierup, Deellefouget, fordrit domb offuer saa mange her i Herit, som resterit med landgilde och gierningß penge som ehr for faldenn till sidst forleden och der offuer i rettelagde Slodtz schriffuerenß Erlig Welfornehme Johann Badenhaupt wnderschreffne opteignelße huad en huer er lagt for aff sitt landgilde att wdgiffue, lydendiß: Effter Welb:Leenß Herenß befalling haffuer effterschr: Kongl: Maytz: thienere i Holmandtz Herrit deriß landgilde i aar att wdgiffue och nu strax indleffuere effter denn affslag som effter følger: Aff *Gaffuerslund sogenn och Bye*: Her Raßmuß Jenßen fuld landgilde. Anderß Mogenßen tridiepart. Søffrinn Jørgenßenn fierdepart. Iffuer Jørgenßen tridiepart. Thomaß Søffrinnßen fierdepart. Simon Madtzenn fierdepart. Hanß Nielßen fierdepart. Søffrinn Nielßen Schikballe fierdepart. Bolßmendenne i Gaffuerslund huer enn fierdepart. *Sellerup Møllested* denn fembtepart. *Sellerup*: Anderß Berttelßenn fierdepart. Søffrinn Pederßenn fierdepart. Jørgenn Thomßen, Hanß Lund 1 gaard fierdepart. Hanß Hanßen fierdepart. ***Michell Smed*** fierdepart. Bolßmendene huer halff landgilde. *Breining*: Nielß Pederßen tridieparten. Christenn Nielßen tridiepart. Nielß Hanßen tridiepart, hanß husmand tridiepart. Hanß Jørgenßenn fierdepart. Madtz Nielßen tridiepart. Bolßmendenne i Breining huer enn fierdepart. *Brøndsted*: Peder Nielßen den fembtepart landgilde. Anderß Hanßenn fierdepart. Pouell Smed thridiepart. Peder Thygeßen thridiepart. Søffrinn Jenßen tridiepart. Peder Pederßen fembtepart. Hanß Knudtzenn fierdepart. Jørgen Hanßenn fierdepart. ***Søffrin Jørgenßenn*** fierdepart. Bolßmendene i Brøndsted huer enn fierdepart. *Børchop*: Nielß Buch tredipart, Peder Smed fierdepart, ***Peder Huid*** fierdepart, Peder Tommeßenn fierdepart. Laß Bundeßenn fierdepart. Erich Jenßen fierdepart. Hanß Schreder fierdepart. Bolßmendenne i Børchop huer enn fierdepart. *Andkier*: Jenß Nielßen fierdepart. ***Nielß Schoffaard***

fierdepart. Peder Dall fierdepart. Gregerß Christenß fierdepart. Peder Søffrinßen fierdepart. **Madtz Smed** fierdepart. Iffuer Hanßen fierdepart. Hanß Schreder och Anderß Schomager tridiepart. Hanß Schougaard fierdepart. Bolßmendene i Andkier huer fierdepart. *Huilsbierig*: Hanß Escheßenn och Jenß Lauritzzen den fierdepart landgiede. Tomiß Ebbeßenn tridiepartenn. *Winding sogenn och Bye*: Hanß Nielßenn tridiepartenn. Søffrin Madtzen tridiepartenn. Mette Marquorß fierdepart. Iffuer Nielßenn tridieparten. Hanß Olluffßen tridiepartenn. Jenß Madtzen fierdepart. Peder Søffrinßen fierdeparten. Hanß Nielßen tridiepartenn. Nielß Søffrinßen tridepart. Jep Nielßenn tridieparten. Bolßmendenne huer tridiepartenn. *Gorsløff sogenn och Bye*: Olluff Damkier tridieparten. Maren Anderß Kuon fierdepartenn. Anderß Thommeßen tridiepartenn. Hanß Nielßenn tridieparten. Jenß Bull tridiepartenn. Nielß Christenßen tridieparten. Jeß Tommeßen tridieparten. Michell Bull fierdepartenn. Tøger Tomeßen tridieparten. Christenn Pederßen fierdeparten. Peder Pederßenn tridiepartenn. Nielß Nielßenn tridieparten. Jachob Søffrinßen tridieparten. Hanß Jørgenßen tridiepartenn. Søffrinn Pederßen fierdeparten. Hanß Bierißgaard tridieparten. Madtz Krag fierdepartenn. Peder Jørgenßen tridieparten. Jørgenn Staffenßen tridieparten. Bolßmendenne huer den tridiepart. *Mørchholt*: Jeß Munch tridieparten. Jenß Raßmußen tridieparten. Morten Nielßen fierdepartenn. Staffenn Mortenßen tridiepartenn. Peder Wlff tridiepartenn. Søffrin Hanßen tridieparten. Søffrin Hanßen Bund fierdeparten. Søffrin Nielßenn Bull femteparten. Laß Jepßen tridiepartenn. Christen Raßmußen tridiepartenn. Bolßmendene huer denn tridiepart. *Ranß*: Søffrin Jenßenn den fierdepart. Jørgen Nielßen fembteparten. Lauritz Jenßen fembteparten. Anderß Knudtzenn, Peder Mogenßen fembparten. Raßmuß Schreder halffpartenn. *Piedsted*: **Karen Hanß Kuon** den fierdepart. Peder Søffrinßen fierdepart. Morten Tomßen halffparten. Poffuell Staffenßen tridieparten. Raßmuß i Balle fierdeparten. Lille Peder Wdeßenn fierdepartenn. Erich Prem femteparten. Søffrin Hanßen fierdepartenn. Peder Baße femteparten. Nielß Trogelßenn tridiepart. Nielß Nielßen femtepart. Thygge Schreder tridiepart. Hanß Toreßen tridiepart. Bolßmendene huer halff landgiede. *Follerup*: Nielß Berttelßenn tridiepart. Peder Bull halff landgiede. Staffen Espenßen den fierdepart. Peder Tygeßen och Peder Madtzen halff landgiede. Thyge Pederßen tridiepart. Bolßmand Søffrin Thygeßen tridepart. *Smedstrop sogenn och Bye*: Christen Roed halff landgiede. Peder Broch tridiepartenn. Peder Jenßenn Winding halffpart. Peder RandVlff tridieparten. Hanß Pederßen halff landgiede. *Welling*: Laß Klinchhamer tridiepartenn. Her Madtz halff landgiede. Hendrich Nielßen tridiepart. Hanß Klinchhammer tridiepartenn. Søffrinn Koud tridiepart. **Søffrin Nielßen** tridiepart. Anderß Nielßenn tridiepart. Bolßmendene huer halff landgiede. *Schierup sogen och Bye*: Peder Buch kand giffue fuld landgiede. Søffrinn Jenßen tridiepart. Jachob Nielßen femtepart. Raßmuß Weng tridieparten. Jenß Weng tridieparten. Bolßmendene huer halff landgiede. *Suinholz*: Jørgen Staalßen halff landgiede. Peder Nielßenn fierdepart, och Lienne Søffrinß fembteparten. Att en huer sinn quota landgiede saa wiidt det sig effter forskreffne affslag kand bedrage, strax och wden wiider for hall reiktig yder och laffuerer saafrembt iche schall for arrsageß att bruge andre meddell som endelig schee wille om det iche i tide fremkomer, efftersom det for lang tid sidenn haffuer werit for falden och effter offte formaning der om inttet er laffuerit. Kolding den 10 Januari 1663 Johan Badenhaupt. Huilchet forskreffne restandtz som i dag for domb bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer. Och effter diß leiglighed formindte forn: Hanß Hanßen Deellefouget, att dee en huer burde forschr: resterinde landgiede att betalle, yde och laffuere, saauelsom dee halffue gierningß penge som effter hanß Maytz: breff schulle verit ydt om nye aarß dag sidst forledenn, och det enden 15 dage eller der for lide namb en huer for sin proquota i deriß buo och guodtz huor det findiß och war her om dom begierindiß. Saa mødte Søffrin Pederßen i Gorsløff som paa sin egen och Herridtzmendeniß weigne i rette lagde itt schriftelig suar lydendiß: Efftersom wii fattige Kongl: Maytz: bønder och thiener i Holmandtz Herit tiltalliß wed nambß domb for resterinde landgiede och gierningß penge, saa

er her till woriſ korte suar, att det er noch som Gud och ald werdenn bekjent huad elendighed wi fattige mennischer, i denne ruinerit och for wuste eigen haffuer lid och wdstandenn, saa wi fattige bønder for woriſ armodſ schyld iche haffuer kund komit till woriſ auffling saa wi kunde haffue noget att giffue aff menſ i stor armod nyder leffnitſ meddell och wnder holdning, saauelsom wed andriſ wndsettning och hielp i denne besuerlige tid formoder derfor vnderdanigste och ydmygelig att den frome Øffrighed slig woriſ armod wilde lade gaae till hierte och onde oþ nogenn forskonbæll effter denn gierde offuerslag aff Ridefougden, Deellefougden och Schriffueren her vdi Herit, som best er woriſ armlig tilstand beuist som dee vdi di andre Heredter herpaa er lagt for och nyder, effter deiſ leiglighed som schall falde oþ alligeuell gandtsche tunge och ald forbesurligt, ja Gud hand weed best huad nød och armod wii lide inden den første halffuepart aff gierningſ pengene aff oþ bleff till weye bragt, forhaaber derfor att woriſ frome christen Øffrighed sligt wdi mildhed wille betenche wii iche offuer woriſ effne schulle besuergiſ och kunde bliffue wed dee øde ruinerit steder wi effter forleden bedrøffuelig feide tid andtaget haffuer, er gandtsche yderygelig och gierne begierindiſ att dette woriſ korte suar mote andþeeſ och indföriſ i huiſ her om for retten andsigendiſ worder, och oþ gienpart der wed meddeelliſ. *Actum Holmandtz Herit den 26 Januari 1663: Søffrin Pederßen, Peder Wlff eghandt, Hanß Christenßen eghandt, Peder Bull eghandt, C:P:R: S:P:S: N:I:B: S:I:S:* Huilschett same suar som i dag for domb bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wduiſer. I ligemaader war tilstede Her Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund, som her till suaret att dersom Hanß Hanßenn haffde hannom noget till att talle, formindte hand sig først lougligen att Citeris bør sinn Heritz Prouist effter ordenantzen och Kongelig meddeelte Privilegiers indhold før ind noget till werslig rette imod hann: kand Procederis, formoder derfor att Kongl: Maytz: Herridtzfouget det haffuer i acht och iche steder dumb offuer hann: før ind saadant for hann: louglig er beuist och effterkomit att hand iche schulle foraarsagiſ sig offuer hannom paa tilbørlig steder at besuerge, med flere ord och talle denn: her om imellom faldt, daa effter tiltalle, giensuar och sagenſ leiglighed, widste Herridtzfougen iche anderlediſ her om att kiende ind dee jou enn huer her i Herit bør deriſ landgielde att betalle effter receſbens formelding saauelsom arbeidtz pengene effter Kongl: Maytz: breff saa wiidt Øffrigheden dennom som ere forarmede iche will effterlade och det inden 15 dage eller derfor lide namb och wdwordering i deriſ buo och guodtz en huer for sin Proquota effter forordning, menſ Her Raßmuß Jenßenn for den geistlig ret at ind citerit Hanß Hanßenn i Schierup Deellefougden dennom till effterschr: winde Herridtzfougen and gaar.

Huilche forskreffne otte trofaste dannemend alle samdregtelig wande att dee saae och hørde her i dag fore rettēn fremkom Peder Søffrinßen Buch i Schierup, Peder Surkier i Piedsted, Peder Tommeßen i Børchop, Jørgen Jenßen i Huilsbierig, Peder Smed i Børchop, Hanß Jørgenßenn i Breining, Anderß Bertelßen i Sellerup och Nieß Michelßenn i Brøndsted, som wandt och kundgiorde wed Eed med op Ragte finger effter receſenn, att sa lenge dee kand mindeſ fra deriſ barndomb, hid indtill, daa haffde dett aldtid werit sedwaanlig schich och rettighed her i Holmandtz Herrit, att den person som feste en gaard haffde giffuen dee forige Herridtzfouger enn effter anden *En Rix dr: och aff it boell en halff Rix daller och det med enn god wilge vden trette i alle moder, och ydermeere wandt dee att der enn huer selff haffuer giffuenn dee Heritzfouger daa war paa di tider dee feste deriſ gaarde en Rix dr: Huilchet Peder Nielßenn forige Herridtzfouget her i Herit och nu for rettēn wandt och bestod, aldtid att haffue bekomit forschr: foget pennge aff dennom som i hanß tid haffuer fest. Noch wandt forschr: mend sampelig att forn: Heritzfouger och haffuer hafft it tall suin paa huer schoff her i Herrit naar der haffuer werrit olden. forschr: Heridtz warþell aff hiemmellet att dee i dag otte dage louglig warþelgaff menige mend her i Holmandtz Herit om nogen haffde noget imod dette winde att suare her i dag, och daa iche nogen fremkom i nogenn maader.*

Thiðdagenn denn 3 Februari Anno 1663 efftersom daa Thing holdtið for Helligdagð schyld.

Otte windiðmend
Jeß Nielßen i Mørchholt
Nielß Buch i Børchop
Erich Jenßen ibid:
Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund
Jørgen Nielßenn i Ranß
Peder Jenßen i Andkier
Jachob Søffrinßen i Gorsløff
Peder Pederßen ibid:

Sex Høring
Hendrich Nielßen i Velling
Peder Tomßen i Sellerup
Madtz Nielßen i Breining
Nielß Hanßen ibid:
Søffrin Hanßen i Mørchholt
Søffrin Pederßen i Sellerup

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Nielß Søffrinßen i Høyrup och Peder Nielßen i Piedsted, att dee i gord war otte dage loulig warþell gaff Johanne Hanskuon i Piedsted med hinið hosbonde Poffuell Staffenßen, imod domb att suare Søffrin Jenßen i Piedsted her i dag och gaff hand hinde till beschylding for 4 slet dr: som hand haffdelondt hinið forige hosbonde S: Hanß Trogelßenn 2 aar for fiendernið tid, noch 2 tdr:haffre som hand bekom it aar for fiendernið tid, formindte hun hannom burde att betalle inden 15 dage ellerderfor lide namb i sin buo och guodtz och war herom domb begierindið. Saa mødte ingenn till giensuar huorfor sagen bleff opsatt 6 wger.

Offer Søffrinßen i Mørchholt en opsettelse.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Nielß Hanßen i Gorsløff och Peder Nielßenn ibid: att dee i gord otte dage gaff Hanß Nielßenn Schoffuenborig i Gorsløff loulig warþell till hanß buopeell, imod domb att suare Offer Søffrinßen i Mørckholt her i dag: Och gaff hand hannom till beschylding for 24 Slđr: en seng saa god som otte dr: och enn kue saa god som otte daller hanß broder S: Søffrinn Nielßenn haffuer till bemelte Offer Søffrinßen wdloffuit till medgiffit med sin stib datter Giertrud Hanßdatter effter en haandschrifftið indhold som her i dag for rettēn bleff lest och paaschreffuen, och formindte forn: Offer Søffrinßen dett bemte: Hanß Nielßen burde sin bemte: S: broderß gield att betalle och hann: sin forscreffne resterinde medgiffit fornøye och betalle indenn 15 dage eller derfor lide namb. Saa mødte ingenn till giensuar, huorfor sagen bleff opsatt vdi sex wger.

Jost Tommeßen Herridtzfouget en opsettelse som Peder Buch wdstede.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Jenß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßen ibid: att dee paa Søndag war 14 dage gaff Nielß Madtzen Houkarll i Weylle loulig warþell till hanß buopeell och talde med hanß tieneste pige imod domb att suare Jost Tomeßen Herridtzfouget her i dag. Och gaff hand hann: till beschylding for leye aff thou hauffger paa Winding march, formindte hand hann: burde att betalle eller derfor stande till rete som wedbør. Saa mødte ingen till giensuar huor for sagen bleff opsatt wdi sex wger.

Peder Bull i Follerup enn domb.

Forn: Peder Bull fordret domb offuer Jenß Bertelßen Høg i Follerup Herridtzfougett udi Brusk Herrit, for nogenn penge hand er hannom plegtig effter haandschrifftið indhold, och befinnið forscreffuenne sag att werre kommen i opsettelse denn 8 Decemb: sidstforleden effter opsettelið formelding, och war der for nu i dag endelig domb begierindið, och der offuer i rette lagde forschr: haandschrifft lydenndið. Kiendið Jeg Jenß Høg i Piedsted och hermed witterlig giør det jeg aff rett wittelig gield schyldig er erlig mand Peder Bull i Follerup halfstiende Slette daller ringer 4 sk: dansche, huilche forn: penge jeg loffuer for mig

och mine arffuinger erlig och well att betalle bemte: Peder Bull eller hanß arffuinger, otte dage for S: Michelßdag først kommer, och holde hannom det wden schade och schadisløß i alle moder. Till witterlighed haffr ieg min egenn haand wnderschreffuit EX Piedsted denn 30 May Anno 1653 Jenß Hög eghaand och formindte forn: Peder Bull det bemte: Jenß Hög hannom effter sin forschr: schadisløß forplegt burde att betalle med sin rinte och schadegield indenn 15 dage eller der for werre namb vndergiffuenn effter Receßenn. Saa mødte forn: Jenß Hög och formindte paa same haandschrift war med endeelß med regenschab affbetald udi deriß Sogneprest Her Jenß Jenßenß och hanß sønn Anderß Jenßenß offueruerelße, som hand formindte forn: Peder Bull med sandhed ey kunde imodsige, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa effterdi for fougdenn i rettelegiß bemte: Jenß Högß haandschrift paa 9½ Slđr: - 4 sk: och Peder Bull ey wille wedgaae derpaa noget at were betald widste fougdenn iche retter ind Jenß Hög jou samme sin schadisløß forplegt att effterkome och det inden 15 dage eller der for lide namb i sin buo och guodtz effter forordeningenn.

Schiffta affsigt effter S: Søffrin Jachobßen i Suinholt, som Hanß Hanßenn toug beschreffuen.
 Huilche forskreffuene otte trofaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her dag for retten fremkom Peder Søffrinßen Buch i Schierup och Søffrin Jenßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed Eed med op Ragte finger effter receßenn, att dee denn 20 Januari sidst forledenn war med Herritzfougden, Deellefougden och Schriffueren, forsammellet i Suinholt till registering, wodering och schifft effter S: Søffrin Jachobßenn som i forledenn feide tid bort døde, offueruerindiß denn S: mandtz effterleffuersche Lienne Hanßdatter med sinn frende och ombedenn werge forn: Hanß Hanßenn, Deellefouget, och deriß børn: Hanß Søffrinßenn som er wanfør och blind med sin farbroder Peder Jachobßen, borger och indwaaner i Weylle, Jachob Søffrinßenn som er sinn egen werge, Soffie Søffrinßdatter med sin forhaabende festemand Knud Pederßenn, och Karen Søffrinßdatter med sin farbroder och formønder forn: Peder Jachobßenn i Weylle, och daa bleff dennom andgiffuen och paauist som effter følger: Queg 1 suort wrinsk hest woderit for 12 Slđr: 1 suort gielding woderit for 12 Slđr: 1 suort huet kue woderit for 12 Slđr: noch 1 gamell suort huet kue for 8 Slđr: 1 suortt Quey woderit for 9 Slđr: och en suort huet Quey for 9 Slđr: 1 Griß Sou woderit for 2 Slđr: 1 tre wogenn med sin behøring wort for 2½ Slđr: 1 Quern for 5 mk: 1 jerngryde 5 mk: 2 meßing kiell 5 mk: 1 boløx och en haandøx for 1 mk: schorsten tøy for 1½ mk: wtærschen korn rog 6 traff, huer traff sat for 4 schiper rog och huer schip for 2 mk: ehr 12 Slet daller, haffre 6 traff huer traff for 4 schip schipen 10 sk: ehr 3½ Slđr: 1 mk: Bogget aff tærtschen 14 schip schippen for 1 Slmk: ehr 3½ Slet dr: beløber saa forschr: woderit guodtz – 90 Slđr: 8 sk: andgaff forn: Lienne Søffrinß till Kongl: Maytz: att restere, aff landgielde ar: 2 schip gierningß penge 3 Slđr: femtepart aff it brend suin 3½ mk: oldengield 1 Slđr: Giesteri 17 sk: fougderne och schriffueren for deriß wmag och rettighed offuer schifft 4 Rix dr: er saa forskreffne schyldighed 11 Sletdr: 1½ mk: 5 sk: der till bleff wdsatt denn suorte Queye for 9 Slđr: den wogen for 2½ Slđr: Bliffuer saa igienn som moderen och dee trei børn Hanß Søffrinßen, Jachob Søffrinßen och Karen Søffrinßdatter haffuer med huer andre att deelle penge [papir defekt] 2½ mk: efftersom Soffie Søffrinßdatter med hendiß forhaabende festemand Knud Pederßenn som schall beside gaarden, er aff feelliß boe for hendiß lod bewilget enn sort kue och roug seeden vndtagenn 6½ schip hand schall giffue Liene Søffrinß som er halff sed kornit effter deriß Contragt naar kornit bliffuer indhøst och dermed haffr: sig ey wiidere lod att tilholde, och bleff saa forschr: øffrige guodtz moderen och dee trei børn wed lod lige imellom deellet och tilkom Liene Søffrinß saa der aff halffparten som er 1 suort gielding for 12 Slđr: 1 suort huet kue 12 Slđr: 1 gamell kue 8 dr: wterschenn aure 3 Slđr: 3 mk:, 2 meßing kiell 5 mk:, Øxberne och schorsten tøy for 2½ mk: 6½ schip aff boghuedenn for 6½ mk: er saa i penge 39 dr: 1 mk: denn andenn halffpart bleff saa dee trei børn lige i trei loder imellom schifft efftersom bege brøderne samtychte deriß

mindste søster Karen Søffrinßdatter att motte gaa lige i schifft med dennom, och tilfaldt saa Jachob Søffrinßen 1 suort huet quey for 9 Sldr: 1 sou for 2 dr: 1 jerngryd 5 mk: 3 schiåp 1½ fxcar aff boghuedenn for 3 mk: 6 sk: er 13 dr: 6 sk: Hanß Søffrinßenß lod och Karen Søffrinßdatterß lod er wterschenn rog for 12 Sldr: 1 Quern for 5 mk: enn suort wrinsk hest for 12 Sldr: aff boghueden 4 schip ringer ½ fxcar. Forschreffne tuiende loder annamet och thoug Knud Pederßen och Soffie Søffrinßdatter till dennom och schulle haffue Hanß Søffrinßenß lod med hannom for der effter deriß Accort schall haffue hannom hoß dennom och forsiøne med nødtørftighed i sin wanførþelhed menß Karen Søffrinßdatterß lod som bedrager sig i penge 13 dr: 6 sk: loffuit forn: Knud Pederßen for sig och sine arffuing att betalle forn: Karen Søffrinßdatter och hiniß arffuing naar paa eschiß, och aarlig giffue hinde till rindt aff huer datter 4 sk: schadisløß i alle madr: her for uden fandtiß it føll som moderenn och dee andre arffuing forlødiß vden schifft beuilget Jachob Søffrinßen for sin tiente løn, noch it rodhuet quey kalff som och forlødiß bleff beuilget den blinde dreng Hanß Søffrinßen, som hand selff haffuer att giøre sig saa nøttih hand bedste kand, i lige maader it suort huet quey kalff som Karin Søffrinßdatter wden schifftet forlødeß motte beholde som moderen loffuit att holde hinde till frem tarff och bedste och loffuit Knud Pederßen att wille onde Liene Søffrinß foruden hiniß afftegt jord aff gordßen jord att saae en schip biug vdi och motte bekomme saa meget giødning i gaarden hun kunde giøde same jord med, och deß affgrøde det forrige Aar beholde, att dette forschr: saalediß paa aasteden Pascerit er som forskreffuit staar, det bad forn: worderingß mend dennom gud till hielper paa.

Mandagen denn 9 Februari Anno 1663:

Otte Windeßmend
 Jachob Søffrinßen i Gorsløff
 Søffrin Hanßen i Mørchholt
 Madtz Nielßen i Breining
 Anderß Bertelßen i Sellerup
 Peder Tygeßenn i Follerup
 Staffenn Espenßen Bull ibid:
 Søffrin Madtzen i Winding
 Peder Jørgenßen i Gorsløff

Sex Høring
 Poffuell Knudß: i Brøndsted
 Gregerß Christenß: i Andkier
 Iffuer Jørgenß: i Gaurslund
 Simon Madtzen ibid:
 Anderß Nielß: i Velling
 Peder Buch i Schierup

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Hanßenn i Gorsløff och Peder Nielßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Søffrin Pederßenn i Gorsløff louglig mundelig warßell her wed tinget imod beschydling att suare Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefouget Jachob Lauridzten Bech her till tingett i dag, huilche forn: otte dannemend alle wande dee saae och hørde her i dag for retten fremkom hæderlig och høylerde mand Mester Lauritz Ernstßenn Sogneprest till Stoubye och Huornum sogners, som offuerlaffuerit Till Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefoget till Koldinghuß Welfornehme mand Jachob Lauridzenn Bech it schrifftelig winde paa Søffrinn Pederßenn i Gorsløff och it warßell Zeddell for samme winde, derhoß Enn Kongelig tillucht Micieu belangende noget guodtz hand vdi feide tiden schall haffue bort røffuit i Fynn, och nu for retten hannom i haand toug och fuldmagt och møndighed gaff hannom paa same sag at talle och gaae i rette huor och huilche steder fornødenhed det wdkreffuer, ligesom hand selff personlig tilstede war i alle maader och stod forn: Mester Lauridz till wedermolsting der dette winde gich beschreffuit.

Jachob Lauridzenn Hußfouget it Tingßuinde, Kongl: Maytz: Herridtz warßell her vdi Herrit nemblig Jenß Madtzen i Winding och Anderß Olluffßenn ibid: Nielß Pederßen i Piedsted och Madtz Anderßen ibid: Nielß Pederßen i Smidstrup och Otte Pederßenn ibid: Hanß

Tommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußen Breining, Frandtz Willomßen i Andkier och Peder Anderßenn ibid: Nielß Hanßen i Gorslöff och Peder Nielßen ibid: som for retten fremkom och affhiemmellet wed eed med opragte finger effter receßen att dee i dag otte dage gaff meenige Herridtzmend louglig kald och warbell att suare bemte: Jachob Lauridtzen Slodtzfouget her till tinget i dag. Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget tilsagde meenige mend her i Holmandtz Herrit att dee schall rette dennom effter och lade dee Eeg treer bliffue ydt till Fredrichß Odde effer Kongl: Maytz: breff och derpaa i rettelagde enn fortegnelß paa huiß dee schulle haffuer her aff Holmandtz Herit, 90 riß Eger naar dee ehr behogen dee daa kand werre enn fod i fiere kandter, 8 riß eger schall werre 12 – 13 – 14 tome fiere kandt tych hogenn, och aff 9 – 10 – 12 allen lange, 8 store ege 14 – 16 – 18 tome tych aff 10 – 12 – 14 allenn lange, 3 store ege schall brugeß till kledning och weiger wed portten, huer 3 – 2 tomer tyche, 10 – 12 – 14 allen lange – 7 store eger 10 – 12 – och meere allen lange 14 – 16 – 18 – 20 tomer tych till plancher och andet tømmer er – 116: och war begierindiß huad dee vilde suare her till. Saa fremkom Søffrin Jenßen i Schierup, Peder Bull i Follerup, Hanß Jørgenßenn i Breining, Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Søffrinn Anderßenn Bierißgaard i Gorslöff, Madtz Smed i Andkier, Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund, Peder Smed i Børchop och Peder Mortenßenn i Andkier, som paa deriß egen och dee andre Herridtzmendß weigne der till suaret, att dee gierne med en god willie wilde giøre och forholde dennom effter Kongl: Maytz: breff saa widt dennom mueligt ehr. Huor effter forn: Jachob Lauridtzen war tingßuinde begierindiß:

Jachob Lauridtzen Hußfouget noch it tingßuinde.

Huilche forschr: otte trofaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Peder Søffrinßen Buch i Schierup, Søffrinn Jenßenn ibid: och Anderß Jenßenn i Kolding Corporall som huer for sig wandt och kundgiorde wed eed med oprgate finger effter receßenn, att dee hørde och saae her wed tinget Mandagen den 26 Januari sidst forledenn, att endeelß aff mendenne her wdi Herrittet gich wdenn tinget och toug om enn kiep och sagde dee iche wille fragaae huiß dee haffde wedtaget med huer andre, belanngende deriß *Supplication* och der daa Søffrinn Pederßenn i Gorslöff iblant dennom menß dee andre mend kunde dee iche erindre huo war. Dernest wandt Iffuer Hanßen i Andkier, och Anderß Nielßen i Velling i lige suorne eed, att dee och saae det same och hørde dee wedtoug med huer andre dee ey wille fragaae huiß dee haffuer wedtaget menß iche same dag achtet huad mend det war saa dee kunde nogenn naffn-giffue. Noch wandt Morten Nielßenn SchouffRider i Welling och Jørgen Hanßen tienendiß Slodtzschrifffueren paa Coldinghuß, wed ligesuorne eed att dee och same tid her wed tinget saae der war enn hob mend sammellet wdenn tinget och hafde enn kiep menß huo dee var eller huad dee wedtog, det widste dee iche att wide om, for det sidste fremkom Jesper Anderßen Deigen i Gaffuerslund sogen, som wandt med opragte finger och eed att denn 28 Januari sidst forleden war hand i Weylle och der hand hiemkomb war en hob mend sammellet i Gaffuerslund Kierche her aff Herrittet och haffde ringet klochen som dee ellerß pleyer naar dee wilde forsammelleß och haffde schreffuen noget tilsammell paa alteret menß iche hand kiende mendene ey heller weed huad dee for rette, efftersom hand daa iche saa noget aff Gaffuerslund Sognemend iblant dennom. Warbell forn:

Forn: otte mend wande att dee saae och hørde Jachob Lauridtzen Slodtzfouget fremlagde, lod leße och paaschriftue sit schriftelig indleg lydendiß. Efftersom ieg wnderschreffne, paa min allernaadigste Herre och Kongeß vegne haffuer ladet her till Holmandtz Herridtzting indsteffne, wed Herridtz warbell meenige mend i forn: Herrit boesidendiß andbelangende enn *Concilium* och sambling dee først haffr suoren och indgaaenn wed forn: ting mandagenn denn 26 Januari sidst forledenn och dee der opsatt enn kiep i jordenn, som enn huer schulle

tage om med haandenn, och suerge iche deriß oplagde raadslag att fragaae, och der nest effter onßdagen som war denn 28 Januari haffuer holdenn wiider sambling wed Gaffuerslund Kierche och ringet klochen wdi Kierchenn, att dee daa alle och en huer vdenn forsømmelße kunde møde, huilchet noch som er beuistelig giort, huor for tilspørgiß eder for rettenn meenige mend her i Herritt aff had aarsag slig ederß sammelling scheed er, med begiering en huer wille sig herpaa erklere, for rettenn hvor effter ieg er tingbuinde begierindiß. Actum Kolding denn 9 Februari 1663 Jachob Lauridzen Bech, huilchet same indleg som i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuen i sig selff wiidere wduiße: Saa fremstod Jeß Nielßen i Mørchholt, och Poffuell Knudtzen i Brøndsted som her till suaret paa deriß egene och dee andre Herritzmendß weigne, att dee forskreffne den 26 Januari wed tinget wed toug att dee wille talle med deriß gunstig Her Lenßmand och hosbond om deriß nød och armod och forlindring paa deriß landgielde, och huo der iche mødte dennom i Kolding den dag dee wedtoug schulle der haffue forbrut en halff Rix dr: huor for dee gich till och toug om en kiep till stadtfelestæ. Och stod forn: Poffuell Knudtzen och Jeß Nielßen till wedermolsting der dette winde gich beschreffuen.

Søffrin Hanßen Bund i Mørchholt it Winde.

Huilche forskreffne otte trofaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Jeß Nielßenn i Mørchholt, Poffuell Bund i Gorsløff, Søffrin Olluffßenn, Peder Pederßen, Nielß Nielßen och Nielß Christenßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att det i ald sandhed er att Søffrinn Hanßen Bund i Mørchholt er nylig kommenn till den Crongaard hand paabuor som war gandsche ruinerit och for Wust, och iche er kommenn till nogenn auffling som hand kunde formaa att giffue nogen landgielde aff wdens neruerinde aar, dersom den gunstig øffrigheid wilde andsee hanß fattig domb och derpaa lade hannom nyde nogen forschaanßell war dett well en stor welgierning, och beuißeß med Lenßmandenß Erlig och Welb: mand Wolff vonn Buchwalt, hanß schrifftelig Zeddell, som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen att bemte: Søffrin Hanßen till deß att føre dette winde, och war Jachob Lauridzen Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefouget till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Mandagen denn 16 Februari Anno 1663:

Otte windißmend	Sex Høring
Peder Søffrinßen i Schierup	Peder Surkier i Piedsted
Christenn Nielßenn i Breining	Otte Smed i Smidstrup
Poffuell Knudtzenn i Brøndsted	Nielß Perßen i Piedsted
Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund	Madtz Anderßen ibid:
Nielß Buch i Børchop	Jenß Madtzen i Vinding
Poffuell Staffenßen i Piedsted	Nielß Tußen i Schierup
Mortenn Tommeßen ibid: och	
Søffrinn Jenßenn i Schierup	

Jachob Lauridtzenn Slodtzfougett enn opsettelleße.

Hiemmellett med op Ragt finger och Eed Nielß Hanßen i Gorsløff och Peder Nielßenn ibid: att de i dag otte dage gaff Søffrinn Pederßen i Gorsløff louglig warßell till hanß buopeell imod domb att suare bemte: Jachob Lauridtzenn her till tinget i dag: huor offuer forn: Jachob Lauridzen Slodtzfouget imod hann: i rettelagde sit schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg wnderschreffne till Holmandtz Herridtzting i dag haffuer ladet citere Søffrinn Pederßen i Gorsløff saa giffuiß hannom till beschylding som effter følger: først for att hand wdi

Cantzeliet i Kiøbennhaffuen haffuer indlagt en *Supplication* som der berettet att werre paa dee Holmandtz Herridtzmends weigne, huor udi hand indgiffuer att ingenn her vdi Herrittet haffde saa mange bester dee kunde driffue med och der aff dennom i samme Herrit ehr fodrit fuld kornn schatt och pengeschatt, saauelsom fuld gierningß penge och fuld landgiede och wnder sleb med schattenn att werre begaaet, saa hanß Kongl: Maytz: och bunden ey schall were scheed rett och naar dee dennom derom beklaget dee daa schall werre suaret att dee schulle pache dennom fra stederne, naar dee iche lenger haffuer att giffue, med meere same *Supplicatiions* egenn wduißening wiidtlöfftigen tilholder, huilche forskreffne poster imod Slodtzherren och Ambst betientterne, jeg formeener bemte: Søffrin Pederßenn nøyachtig bør att beuiße eller effter *Christiani 3 Receß* derfor att lide som enn løgner. For det andet haffuer bemte: Søffrin Pederßenn borttagen tømmer och tre fra it Cronbuolig i Gorsloff Hanß Tueßenn paabuode imod Kongl: Maytz: forordning effter sognे fougdenß schriftelig winde, meener hand iche alleniste bør samme tømer igien paa stedet att forschaffe, menß derfor att lide som Kongl: Maytz: forordningß offuertreder, och whiemelt. Och for det tridie efftersom ieg er befuldmegtigen aff Haederlig Høylerde mand Mester Lauridtz Ernstßønn Sogneprest till Stouby och Huornum sognere, bemte: Søffrin Pederßenn att tiltalle for noget guodtz hand i feidetidenn schall haffue bortrødduit aff Weilby Prestegaard i Fyen med anden meere wtilbørlighed hand der schall haffue beganngenn, ja werre ind landtzenß fiender och wuenner, huor paa hand haffuer for huerffuit Kongl: Maytz: Mißiue och befalling thill Welb: Her Steenn Bilde, daa Lenßmand paa Koldinghuß deß beschaffenhed med flid att erkyndige, och om befindiß hand forschr: forseelße beganget haffuer daa hannom derfor att lade straffe som wed bør, och bemte: Mester Lauritz sit pretenderende guodtz kunde bekomme. Daa effterdi sligt med schriftelig winde er beuißliggiort, formeener ieg forn: Søffrin Pederßenn dermed haffuer begangen *Chrimen Læsæ Maytz:* och iche alleniste effter forskreffne Kongelig befalling bør att suare bemte: Mester Lauritz till huiß guodtz hand i bemte: Weilby Prestegaard fra hannom schall haffue bortrøffuit menß ind och att were i høy bemte: Kongl: Maytz: naade och wnaade, huor paa Jeg er aff Herridtzfougden eller huo retten paa Holmandtz Herridtzting betiennen, paa foraschreffuene poster enn retmeßig domb begierindiß. Datum Kolding, denn 16 Februari 1663 Jachob Lauritzen Bech. Opsatt vdi sex vger.

Sofie Jenßdatter S: Nielß Pederßenß i Gammelby Lyche, itt schifftesß affsigt:
Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Peder Hanßen Bull i Follerup, Staffen Espenßen Bull och Peder Tygeßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed Eed med op Ragte finger effter receßenn, att dee denn 14 Febuari sidstforledenn war med Heritzfougden, Deellefougden och Schrifffueren forsamellet i Gammelby Lyche till registering och schifft effter S: Nielß Pederßen som war ret trøndingß dag effter dend S: mandß død, offuerwerindiß hanß effterleffuersche Soffie Jenßdatter med sin ombeden werge Hanß Hanßenn i Schierup, Deellefouget och begge deriß barn Peder Nielßen med sin morbroder och formønder Tomiß Jenßen i Eresøe. Item war och tilstede den S: mandtz børn hand haffde wed sin forige hustrue, nemblig Anne Nielßdatter med sin festemand och lauguerge Jep Jepßen i Welling, paa Karen Nielßdatterß weigne war Peder Raffn Herridtzschrifffuer effter schriftelig fuldmagt som offuer schifft bleff lest och paaschreffuenn, och Ellenn Nielßdatter huiß wergemaall forn: Jep Jepßen sig paa toug och haffde bemte: Soffie Jenßdatter it barn med sin første mand, Mette Pedersdatter paa huiß weigne war detß morbroder och formønder Jenß Jenßenn i Erresøe, och daa bleff denn: andgiffuen och paawiist aldt huiß guodtz och formoffue der i boen fandteß som bleff registerit och wurderit huilchet beløb i en suma penge – 67 Sldr: 5 sk: och bleff der fordret bortschyldig gield som beløb – 58 Sldr: 3 mk: 4 sk: och efftersom boen var saa ringe att naar dend bortschyldig gield fra tageß kunde der iche synderligt bliffue tilloffuerß som Soffie Jenßdatter med sin tuinde smaae vmøndige børnn kunde haffue till leffuits middell, bleff aff gieldenner

och creditore beuilget och samtycht att fierdepartenn aff en huer sin fordring bleff affkorttet, och giort wdsett for dee trei parter aff guodtzen som effter følger. Anne Nielßdatter fremlagde en haandschrift indholdendiß att S: Nielß Pederßenn haffuer wdloffuit till sine forschr: trende dötterer, Anne, Karen och Ellen Nielßdöterer for deriß *Matremonium* penge 24 Slđr: Daterit Aar 1660 denn 4 Decemb: Kenteß fierde partenn wdsatt saa till Anne och Ellen Nielßdötererß lod der aff som er 12 Slđr: en suort kue worderit for 10 Slđr: och en wogen for 2 Slđr: som Jep Jepßen till sig annamit och der med for deriß loder war benøyet. Peder Raffn paa Karen Nielßdatterß weigne fordrit effter haandschrift 18 Slđr: Daterit denn 3 Decemb: 1660 som er foruden dee 6 Slđr: hinde aff forschr: haandschrift tilkommer huor aff och korteß den fierdepart, haffuer saa hiniß fordring 1½ Slđr: der till wdsatt 2 linden diøner wort for 7 Slđr: 1 linden diøn och 1 huod diøn vorderit for 2 Slđr: noch 2 diøner for 3 Slđr: och en gamell diøn for 7 mk: 2 puder for 3 mk: 1 ege kieste 3 Slđr: 1 meßing kiell 5 mk: 1 jerngryd 2½ mk: 1 kobbergryd 2 mk: och 1 tinpott for 1½ mk: och hun dermed afflagt. Her Madtz i Weylle lod fordre for en ligkiest S: Nielß Pederßen kom vdi, 5 Slđr: affkorttet till 15 mk: bleff wdsatt der till 1 griß vort for 3 mk: It fryschar for 2½ Slđr: 1 gamell jerngryde 2 mk: Her Holger i Piedsted fordret for adschielligt som Soffie Jenßdatter wedgich 8½ mk: kortiß fierdepart, wdsatt enn diøne hand haffuer selff hoß sig, worderit for 7½ mk: och haffuer 6 sk: fra sig derpaa at tilbage lege. Wdsatt till Landgieldenn 1 deigentrou for 2 mk: och schorsten tøyet for 3 mk: Soffie Jenßdatter andgaff att were schyldig till Dorite Poffuelßdatter i Kolding for 6 schip biug 9 mk: 12 sk: korteß fierdepart bliffuer saa 7 mk: 5 sk: derfor wdsatt 2 sold for 1 Rmk: 1 quern for 5 mk: 1 tinn tallerchen for 8 sk: 1 smør kop och salt sirchell for 8 sk: Jost Tomßen fordrit en Rixdr: S: Nielß Pederßenn war hannom plegtig, kortet fierdepart, wdsat for det andet 1 schippe for 2 mk: 1 tinstop och en tin kaschenn 8 sk: Jep Jepßen fordrit londte penge 4½ mk: korteß fierdeparten for det dee parter wdsatt 2 tinfade vort for 1 Slđr: och haffuer 10 sk: derpaa at tilbage lege. Bliffuer saa till fordring aff fougderne och schriffueren for deriß wmag och rettighed offuer schifft 3 Slđr: der till wdsatt trei bechener for 2 mk: 1 gamell kieste 1 mk: 2 hønder 1 mk: 1 kledekioll 2 mk: 1 suord hatt for 1 mk: 1 par schou 2 mk: 1 sech 1 mk: 4 hønder 1 Rmk: och 1 par hoßer 12 sk: bliffuer saa till offuerß for forschr: wdsat aff løß øre for 22 Slđr: som ehr 1 graastiørnit kue vort for 11 Slđr: 7 schiper rogsede 7 Slđr: 1 benche diøn 8 sk: 3 hønder 2 mk: 1 par fiffschafftiß boxber for 1½ Slđr: 1 par klede boxber for 6½ mk: 6 schielling hoß Her Holger och 10 sk: hoß Jep Jepßen, huilchet aff arffuingerne och creditorerne bleff beuilget och aff dannemend saalediß Acoderit och offuerlagt att moderenn Soffie Jenßdatter der till sig annamit och der aff schulle beholde till sinn egenn och hiniß tou umøndige børnß ophold for dee 14 Slet dr: och dee otte Slette daller schall hun beholde wden rindte hoß sig till huert aff same børn bliffuer 16 aar gamell, saa schall hun betalle en huer aff dennen sin andpart der aff som er 4 Slđr: Wiidere guodtz eller formoffue fandtiß der iche i boenn att registere, wordere, schiffta eller deelle i nogenn moder: Och forgaff forn: Soffie Jenßdatter att hiniß S: hosbund haffde en hest som hanß datter Karen Nielßdatter haffde till sig annamit och berette att haffue londt hann: huilchett Peder Raffn beuiste med fornehme folcheß schriftelig winde sandhed att werre som offuer schiffta saauelsom i dag for retten bleff lest och paaschr: huor med arffuingerne och war fornøyet, saa det schall werre och bliffue wden anch och trette i alle maader. Huor imod forn: Peder Raffn paa bemte: Karen Nielßdatterß weigne affstod aff hiniß forschr: wdsett till Soffie Jenßdatter, till hinde och sine børnß ophold for 4 Slđr: som war Kiesten for 3 Slđr: 1 kiell for 2 mk: och en jerngryd for 2½ mk: haffuer derpaa 8 sk: igien fra sig att lege, som hun och till sig annamit, her foruden beuigede paa hiniß veigne till sinn mindste søster Ellen Nielßdatter, 1 diøne aff hindeß forschr: vdsett worderit for 3½ Slđr: som Jep Jepßen hiniß werge och till sig annamit och loffuit med det andet hiniß *Matremonium* att giøre god rede och reigtighed for hinde och hiniß arffuinger schadißløß: Dette forskreffne schifft addsagde forschr: worderingß mend saa i ald sandhed att werre som forskreffuit staar, dett

bad dee dennom Gud till hielper paa. Och stod forschr: Jep Jepßen paa sin egenn och hustrue Anne Nielßdatter, saauelsom hendiß söster Ellen Nielßdatterß weigne, och Peder Raffn paa Karen Nielßdatterß weigne, item Tomiß Jenßenn i Eresøe paa det mindste barn Peder Nielßenß weigne och Jenß Jenßen ibid: paa det andet barn Mette Pederßdatterß veigne, sampteligenn med forn: Soffie Jenßdatter och hendiß lauguerge till wedermolsting och bekiende saa i sandhed att werre som forskreffuit staar och en huer sinn wdsett och lod der effter att haffue annammit saa det schall were bemte: Soffie Jenßdatter wden wiidere kraff och schade i alle moder.

Peder Hanßenn Bull i Follerup enn domb.

Och efftersom forn: Peder Bull haffuer i rette satt Mandagenn denn 22 Decemb: 1662 imod Jenß Høg i Follerup som daa gich i opsettelße, fordrit hand nu i dag endelig domb, och der offuer i rettelagde sin opsettelße forskreffuene dag wdgiffuenn indholdendiß att daa for rettenn er affhiemmellet aff Tomiß Mortenßen i Follerup och Hanß Pederßenn ibid: wed Eed med opragte finger effter receßenn, att dee otte dage tilforn louglig warþel gaff forn: Jenß Høg till hanß buopeell, item hanß tienistequinde Giertrud Nielßdatter, saauelsom 3 wger tilforne louglig warþelgaff Lauridtz Lauridtzen Soldat mundelig paa Follerup gade, imod domb at suare bemte: Peder Bull her till tinget forschr: dag. Huor offuer forn: Peder Bull haffuer daa i rette lagt sit schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg wnderschr: fattige mand høylingen effterstrabiß aff Jenß Berttelßenn Høg i Follerup, Herridtz fouett i Brusk Herrit, aff en wophørlig had hannd till mig sig indbilder, och wilde mig schiellie om det var mueligt wed ære och lempa, saa jeg der wd offuer høyligenn er for aarsaget dog Gud weed ieg nødig wilde, mig wed woriß Christelige Landtz Lou och Rett forsuare huor for ieg setter i ald domb och rett och formeener, først att effterdi bemte: Jenß Høg, mig for woriß gunstig Velb: Her Lenßmand Wolff vonn Buchvalt wden ald aarsag haffuer andgiffuit schrifftelig wnder sinn haand for adscheillige poster som hand paa Hollmandtz Herridtzting denn 24 Novemb: bekreffter sandhed att werre med adscheillig wdfluchter hand daa der till setter, och daa bragt sin tieniste quinde Giertrud Nielßdatter till tinget med sig dett att bekreffte, meener hand der for ey som en andgiffuer och det dame kand winde, menß hand billigenn bør same sin andgiffuende nøy achtig att beuiße eller der for lide och stande till rette som wed bør, for dett andet formeener jeg att Jenß Høg bør att beuiße det ieg schulle haffue andgiffuet eller klaget hannom for sin hosbonde, eller att ieg opkiøber øxßennen her i Brusk Herrit och Holmandtz Herrit som hand mig for enn sidende rett til sagde paa forn: ting denn 24 Novemb: effter ting windiß indhold, eller och derfor att lide effter receßenn, for det tridie att effterdi Jenß Høg haffuer ført sinn bemte: tieniste quinde Giertrud Nielßdatter till tinget med enn Soldatt wed naffn Lauridtz Lauridtzenn, och mig fattige mand paa wondenn itt wsandferdige winde den 1 Novemb: sidst forgangenn, att ieg schulle haffue sagt nogenn ord till denom om bemte: Jenß Høg den neste fredag for Alle Helligenß dag, huilchet med trofaste winder anderlediß beuißeß, att ieg ey war hieme denn dag menß war i Weylle, och iche ieg saae eller talde med same tuinde personer den dag meget mindre sagde same ord till denom i nogen maader, som ieg och will woffue min høyeste eed, huilchet Jenß Høg med sin eed ey med sandhed kand imod sige, menß ellerß will paa føre mig widtløftig trette schade och forderffuelße, i steden at hand burde som enn opreigting Herridtzfouget at fordre och fremme rettenn och sandhedenn, meener hand der for bør att lide effter lougen och rettenß *Gemeße*, och burde effter receßen at boe i dett Herrit hand er Herridtzfouget wdi och i it andet Herrit om hand ellerß den bestilling will betienne paa det wi som buor i bye hoß hannom kunde bliffue i fred for trette och klameri, for det fierde formeener ieg bemte: Giertrud Nielßdatter som aldtid er ferdig att winde huad hendiß hosbond begierer, och Lauridtz Lauridtzenn Soldatt som haffuer med fuld och wonden Jenß Høg till willie att ieg schulle haffue sagt forskreffne dag nogenn ord om Jenß Høg, huilchet med tingbuinde langt anderlediß beuißeß, att dee derfor bør att lide effter

receßenn och er paa rettenß weigne paa forskreffuene poster att Jost Tommeßenn Herridtzfouget eller huo retten betiener enn retmeßig domb begierindiß, wdenn widere opsettelse, effterdi winderne paa begge sider i denn sag er ført och pascerit och dette mit indleg motte leßiß paaschrifftuiß och indföriß i huiß for rettenn der om bliffuer affsagt. *Actum* Follerup denn 22 Decemb: 1662 *Peder Bull* eghaandt och efftersom daa iche mødte nogen till giensuar bleff sagen først opsatt till Snapþting och siden tid effter anden till nu i dag, som er ret siette wgeß dag, naar Jull der wd inden iche bereigniß vden forotte dage, saa i rettelagde forn: *Peder Bull* itt tingþuindeß gienpart her aff tinget wdsted den 24 Novemb: sidst forleden indholdendiß att Hanß Hanßen i Schierup Deellefouget daa for retten begierde forn: Jenß Høg wilde sin andgiffuende wed tingþuinde beuïße och forklare som hand for woriß gunstig Her Slodtzherre Welb: Wolff von Buchwalt schriffelig hafffr indgiffuen om *Peder Bull* i Follerup. Saa fremstod forn: Jenß Høg, wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att det ehr hannom beuist det forn: *Peder Bull* haffuer forledenn sommer hafft 5 kør och 15 andre nød och sex bester och hopper som er ind och wd dreffuen aff hanß gaard och brugt till sin nøtte, som indnu findiß baade hoß sig selff och hensatt i fuodder, saauelsom och saa haffuer 30 faar och lamb med dennom hand for kort tid siden hafffr slagtet och bortsoldt, menß iche hand retter ved ind det er hanß eget queg, om saa er eller eyer hannom wbeuist. Item er hannom fuld witterligt att *Peder Bull* haffuer ladet tuinde bloche sauge i Follerup schoff och bort ført denn ene forleden sommer och denn andenn tilforne, menß iche hand wed huor dee bleff henført, och tilmed bleff hand frapandtet denn tid hand lod denn ene synderscher med en buolsauge och daa kom forn: *Peder Bull* och hanß hustrue Kiersten Pederß till hann: och begierde hand wilde hielpe till dee kunde faae deriß forschr: pandt igien och bekiede dee daa for hann: att samme tuinde treer war wdi fredtztid wduist till Kongl: Maytz: bygning wdi Fredrichß Odde och haffde forloff till denom att motte bort føre och beholde, huilchet *Peder Bull* wed sin eed for rettenn fra gich ey att haffue sagt elleret. Noch wandt hand att *Peder Bull* haffuer taget tou treer aff windfelder, i bemte: Follerup schoff disligeste att werre beuist att forn: *Peder Bull* kiøber och selger Øxßenn och stude menß om det er hanß eget kiøb widste hannd iche, haffuer ochsaa enn temelig korn auffling der tilmed legger i hanß gaard och i hannß sex ege bloche nogen ny och nogenn gammelle, huor aff it er synderschaarin i trei stenger ... hann: saa i sandhed er beuist hafffr hand sig gud till hielper paa, dernest er fremkommen Giertrud Nielßdatter tienendiß forn: Jenß Høg wandt och bestod i lige suorne eed hinde i aldt forskreffne at vere beuist ligesom hendiß bemte: hosbonde for hinde vondet haffuer i alle maader. Dernest fremlagde forn: *Peder Bull* it tingþuinde her aff tinget wdgiffuenn den nest affuigt 8 Decemb: som formelder, att forn: *Peder Bull* daa haffuer fremlagt ladet leße och paaschriffue sinn Sogneprest Hæderlig och Wellærde Mand Her Jenß Jenßenn Sogneprest till Hersleff och Wyff sogner hanß schriffelig kundschab lydenndiß: Efftersom den dannemend *Peder Bull* i Follerup haffuer aff mig wnderschreffne begiert windiß byrd och sandheds kundschab andlangendeß hanß tilstand och wilkaar fra den tid feiden *Anno* 1657 kom her i landet, indtill denne dag saa er det mig saa uelsom andre got folch vitterlig att bemte: *Peder Bull* i forledenn krigß tider bleff berøffuit och fratagenn hanß guodtz och formoffue och denn Crongaard hand ibuode er bleffuen affbrendt och lagt i asche och imedeller tid att Armerne stode her i landet motte hand med sin fattig hustrue och børnn opholde sig paa fremet steder och leffue aff andreß naade, och siden effter att gud gaff denn ønschelig fred och hand igien begaff sig till dette affbrendte sted och **lenge saa** atter boe vdi en lidenn hytte haffuer hand ved guodtz hielp och denn bistand som hanß hustrue broder hannom i hanß store nød och trang gjorde som aff stor medynch och Condolentz haffuer till laanß **vndß..** hannom med tuinde hester noget queg och seede korn, tid effter andenn beflittet sig paa same erlig om hyggelig mand ved største besuering och haardhed, aff ny att opbyge och forbedre Kongl: Maytz: gaard hand nu ibuor, och siden for denne besuerlig haarde tidß schyld iche haffuer kund saae det høyre ind som alleniste till en

halff ploug och ringe seed till leffuits meddell och liffß ophold men huad det queg belanger som hand effter Kongl: Maytz: naadigste andordning och befalling nu vdi for Aarit forledenn lod andschriffue att giffue greiß penge aff daa berettet Peder Bull samme tid att hannom iche selff der aff iche wiidere tilhörde indsom alleniste fiere kør 3 wngnøder 2 hester forudenn nogle faar och lamb dee andre 3 kør fiere stude och 2 hester tilhörde hanß hustrue broder Christenn Pederßenn Haard som Peder Bull dog paa hanß weigne wdagde denn: saa burde rettighed aff effter kongelig forordning och sidenn der ieg nu i somer tiendet aff smaaqueg i sognit daa gaff Peder Bull seerdelliß betalling aff 3 kalffue som war tillagde paa Christen Haardß kør derpaa stedenn, dette mit sandhedsz winde ieg for gud och denn christenn øffrighed er bered christelig att afflegge huor och naar behouff giøriß diß aff Prestegaardenn i Hersleff denn _ Decembr: 1662 Jenß Jenßen P: i Hersleff m:m: och war bemte: Her Jenß Jenßen daa paa Tinget personlig tilstede och sit forschr: schrifteligt winde ydermeere stadfestet och bekrefftet saa i sandhed att werre som forschreffuit staar i alle maader. Dernest er daa for retten fremkommen Peder Tygeßenn i Follerup, Peder Madtzen, Tyge Pederßen, Staffen Bull och Nielß Berttelßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn denn: i ald sandhed att werre beuist att forn: Peder Bull haffde forleden somer 4 kør 3 wngnød och 2 bester som er hanß eget menß det andet queg hand haffde widste dee iche huiß war att winde om. Item er dennom beuist at huiß tre forn: Peder Bull haffuer bekomen i Follerup schoff sidenn wfredtz tidenn haffuer hand iche andre steder bort ført indtill sin affbrende gaardß sted och huiß hand iche der aff paa den haffues forbrugt leger der wed till wiider biugning. Noch i rettelagde forn: Bull it tingßuinde her aff tinget wdgiffuen, den 8 Decemb: sidstforledenn, formeldendiß att daa for retten er fremkommen Peder Pederßenn i Gorsløff, Olluff Jenßenn ibid: Hanß Knudtzenn i Brøndsted, Jeß Nielßen i Mørchholt, Hanß Olluffßen i Andkier, Iffuer Hanßenn ibid: och Peder Jenßen i Smidstrup, som haffuer wonden wed ed med opragte finger, att efftersom dee war indsteffnit for deriß sandhed att winde och were gestendig om nogen ord forn: Jenß Høg schulle haffue for retten tilsagt forn: Peder Bull her paa tinget den 24 Novemb: sidstforledenn daa dee med Søffrin Pederßen i Gorsløff som daa ey war tilstede war dee otte windeßmend schreffuen till stoch och daa same tid hørde dee att bemte: Jenß Høg for tingß domb sagde till forn: Peder Bull att hand ey schulle haffue klaget och andgiffuenn hannom for sin hosbonde. Item och sagde hand daa till hannom att hand ey schulle haffue opkiøb øxßenen her i Holmandtz Herit och Brusk Herrit. Item fremlagde it tingßuinde her aff tinget wdsted den 1 Decemb: sidstforgangen som tilholder at daa for retten haffuer wonden Lauridtz Lauridtzen som berettet sig att werre Soldatt vnder Capitain Gudßøeß Companie och nu werrendiß hoß Nielß Berttelßen i Follerup, som wandt ved eed med opragte finger effter receßenn att hand hoß war och hørde den neste fredag for Alle Helgenßdag sidst forledenn, att forn: Peder Bull kaldte Jenß Høg enn Locher och enn Schiellom, der effter er fremkommer Giertrud Nielßdatter tienendiß bemte: Jenß Høg wandt wed lige eed med opragte finger att hun same dag hørde Peder Bull sagde forschr: ord om bemte: Jenß Høg, daa att were mødt forn: Peder Bull till wedermolsting som der till haffuer suarit och ved høyeste ed berett att hand aldrig haffuer tilsagt Jenß Høg forschreffne ord i nogen maader. Noch fremlagde forn: Peder Bull it tingßuinde her aff tinget forschreffne den _ Decemb: vdsted som i meening formelder, att daa for retten er fremkommen Peder Tygeßenn i Follerup, Peder Madtzen, Tygge Pederßen, Staffen Bull och Nielß Berttelßenn ibid: som haffuer wonden med opragte finger och eed att dee saae och hørde denn neste fredag for Alle Helligennßdag sidst forledenn att Peder Bull och hanß hustrue kiørdte fra deriß gaard same dagß morgen god _ tidenn menß iche dee saae naar dee igien hiemkom. Der nest er fremstanden Søffrin Jenßen i Schierup wonden i lige eed att forn: Peder Bull med sin hustrue kom igiemell Schierup samme fredag nest for Alle Helgenßdag saa tillig om morgen som deriß queg dreff till marchen och _ ellenn war opstandenn, och lod hand hann: daa vdkalde till sig och talde med hannom och daa sagde dee att wille kiøre till Weylle. Saa

fremkom Olluff Jepbenn i Welling wandt att hand same tid war hoß i Schierup och talde med forn: Peder Bull och hanß hustrue, der dee wille kiøre till Weylle. I lige maader ehr fremkomen Anne Pederßdatter i Weylle och Jørgen Hanßen i Andkier som haffuer wonden att dee forschr: fredag talde med forn: Peder Bull och hanß hustrue i Weylle. Noch er fremkommen Hanß Nielßen Klinchhammer i Welling som wandt att hand same dag saae Peder Bull och hanß hustrue kom kiørende nør fra och kom Borgemester Jørgen Staalßen i Weylle imod denn: paa Welling march huor dee holdt och wedtallediß i det taug sollen gich ned och for det sidste er fremkommen Peder Bullß hustrue Kiersten Pederßdatter wandt ved sin høyeste eed att hun fuldeß med hindib mand forschr: fredag om morgen, saa tillig som dag fra derib huß och till Weylle, och sidenn iche hiemkom før ind sildig paa afftenen, menß iche hindib bemte: hosbonde den dag enten saae eller talde med den Soldatt Lauridtz Lauridtzenn eller Jenß Høgß tienestequinde Giertrud Nielßdatter i nogen moder, menß dee her i dag otte dage her paa tinget war hannom wsant paa, och bekrefftet forn: Peder Bull sinn bemte: hustrue winde wed høyeste eed siell och sallighed i alle moder sandferdig att werre, som forskreffuit staar: och for det sidste fremlagde forn: Peder Bull it tingbüinde och her aff tingett vdgiffuen den 15 Decemb: nest forleden, som tilholder att daa for retten haffuer wonden wed eed och opragte finger Peder Søffrinßen i Welling och Maren Simoßdatter tienendiß Hanß Klinchhamer ibid: att dee hørde och saae denn neste fredag for Alle Helligensdag sidst forledenn, det forn: Peder Bull kom kiørendiß med sin hustrue offuer Welling March om afftenen sildig nør fra menß om sollen daa war neder eller ey det widste dee iche att winde om. Der effter er fremkommen Maren Pederßdatter i Follerup wandt ved lige eed att hinde i ald sandhed er beuist det hindib fader bemte: Peder Bull med hindib moder kiørdte fra derib hiemenn forschr: fredag om morgen tillig och till Weyle och dee iche om afften igien hiemkom før ind det war mørcht, med meere alle forskreffuene tingbüinder, som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i dennom selfuer vidtløftige wduißer: och effter diß forberørte omstendigheder war forn: Peder Bull effter sin forskreffne i rettesettelße nu i dag endelig domb begierindiß. Saa mødte forn: Jenß Høg och der imod i rette lagde først it gienpartß winde her aff tinget wdsted den 24 Novemb: sidstforleden som bemte: Jenß Høg och hanß tienestequinde haffuer wonden, som Peder Bull haffuer fremlagt och tilforne er indført, dernest fremlagde hand it tingbüinde her aff tinget wdsted den nest forgangen 17 Novemb: formeldendiß att Jost Tomeßen daa Kongl: Maytz: Ridefougett for retten tilspurde Mortenn Nielßen SchouRider, om hand iche weed huem der haffuer hoggenn dee eger som er wfor wiist i denn Cronegaardtz haffue ligendiß till denn Crongaard i Piedsted Jenß Høg tilforne paa buode, som Slodtzheren Erlig Welb: mand Wolff von Buchwalt hannom for holdt i gord otte dage paa Koldinghuß, huor effter hanß welbyrdighed haffuer befallet att tage hanß winde till ting huor till forn: Mortenn SchouRider for retten haffuer suaret att Peder Bull i Follerup och Peder Tygeßen ibid: kom till hannom i sin gaard forleden fredag och bad hann: ride med i Wlfbechiß haffuer och siøne nogenn treer der war hoggen, och effter derib berettening bleff paa wiist nogle egestube paa Cronenß och nogle paa bundenß som dee daa sagde att Jenß Høg i Follerup haffuer hogen och hannom adspurde huad hand der vilde giøre wed huor till hannd dennom igien suaret att hand vilde giffue Ridefougden det till kiende, der effter i rette lagde Jenß Høg it tingbüinde aff Brusk Herridtzting wdsted denn 24 Januari sidst forleden som till meening indeholder, att for retten daa der er affhört tuinde windisbyrd lydendiß som effter følger. Kiendiß wi wnderschreffne Søffrin Nißenn i Maugstrup, och Jenß Olluffßen ibid: och hermed witterlig giør att efftersom Jenß Høg i Follerup, Herridtzfouget i Bruskherit haffuer werrit worib kundschap och sandhed begierindiß om Peder Bulß heste och kretter i Follerup och diß beschaffennhed saa er det oß saalediß beuist att otte dage for S: Michelßdag ware wi wdi forn: Peder Bulß gaard och wille haffue aff kiøbt hannom enn kue daa saae wi i hanß gaard ... kør, och femtenn andre nød smaat och stort och bekiende forn: Peder Bull aldt at werre sit egit, hand haffde ochsaa enn floch faar huor mange det war weed wii iche, och same tid bad hand

oß at ville gaae med hannom wdi marchenn och besee tuinde bließet hester, hand wilde selge, om wi kunde enn kiøbmand till dennom, daa wiiste hand oß sex heste och hopper, och it føll som hand ochsaa sagde att errre sin egenn, att saa i sandhed ehr bekreffter wi med woriß egene hender vnderschreffuen, och wiidere paa Løffuerdag paa tinget will weew gestendig. *Actum* Mastrup den 21 Januari 1663. *S:N:S: I:O:S:* dette forschr: haffuer dee louqligen den dag indenn tinge for domb och rett med deriß eed bekreffigt och stadfest: effster same tingbuindiß indhold. Item fremlagde Jenß Høg it tingbuinde her aff tinget wdsted den 26 Januari nu sidst forledenn som indeholder att daa for retten haffuer wonden Hanß Hanßen i Schierup Deellefouget att forn: Peder Bull affkiøbte hannom tou stude om S. Michelßdagß tide sidst forledenn, som daa war hen wed aar gamell och gaff hannom 21 Slđr: for denn: och daa sagde hand for hannom att hand vilde haffue denn: till sin kuon broder Christen Haard, dernest haffuer daa wonden Jenß Jørgenßen i Schierup wed lige eed hannom det same att were beuist. Noch fremlagdeß it tingbuinde aff Brusk Herritßting wdsted den nest forboben 17 Januari til...dendiß att Nielß Pederßenn i Tolstrup daa for retten haffuer wondet att om fastelaffn forledenn solde hand i sin nød och trang till Peder Bull i Follerup tou wng stude som bege war 3 Aar, som hand betalte hannom effster sinn nøy... Noch same tid haffuer wonden Madtz Nielßenn ibid: att saa i sandhed er som hanß fader Nielß Pederßen for hannom wondet haffuer. Indnu i rettelagde Jenß Høg it tingbuinde her aff tinget den 1 Decemb: sidst forleden vdgiffuen, som den Soldatt och hanß tieniste quinde haffuer wonden, om dee ord Peder Bull schulle haffue sagt om Jenß Høg, som Peder Bull haffuer fremlagt och tilforn er indført, huilche same tingbuinde som i dag for retten bleff lest paaschreffuen i denn: selffuer vdformelder. Saa fremlagde Jenß Høg sit suar her till formeldendiß Eftersom Peder Bull i Follerup haffuer ladet mig Citere till Holmandtz Herritzting imod domb att suare, saa suariß der till, først det hand foregiffuer i sin i rettesettelße at ieg haffuer andgiffuit hannom for woriß gunstig welb: Her Lenßmand huilchen min andgiffuen noch som i sandhed schall werre, som med tingbuinde er att beuiße, menß denn wdflucht hand fore..... Att schall werre sin suogerß kretter formeener ey [derfor] att werre, iche holder wdtrøcheligen haffuer hand huad kretter och huor meget sin suogerß [schall] werre, menß dersom forn: Peder Bulß suoger for sig wedkiender noget aff bemte: Peder Bulß kreter och bester, kand mand well er achte at were giort wild och wanschab, och Peder Bull till behelpning [diß] aarsag hand iche wilde werre sit eget kredt, att hand iche aff sin formue will vdgiffue Kongl: Maytz: sin rettighed, for det andet hand forgiffuer det ieg haffuer tilsagt hannom att hand schulle haffue klaget mig for woriß øffrigheid huilchet hand iche i sandhed kand imod sige, i det hand med Peder Tyggeßen haffuer werit hoß Ridefougenn och SchoffRideren och der mig for denn: andgiffuit och berettet for SchouffRideren att ieg haffde hogenn nogenn treer, som dee ey kand beuiße, huilchet wd aff forn: SchoffRiderenß winde wiidere kand erfariß och iche same tid anden øffrigheid var tilstede, her wed steddet, formeener der for ey i denne sag at haffue forseett huiß ieg schall haffue hann: paasagt det hand kiøber øxßen och stude i Brusk Herrit och Holmandtz Herrit er med tingbuinder att beuiße, for det 3 hand forgiffuer att ieg haffuer førdt nogle winder om hann: for nogle ord hand schall haffue mig paasagt huilche ord hand iche med en god sambwittighed kunde benegte jou att haffue sagt huiß wdflucht hand derom haffuer førdt kand huer erlig mand schøne paa att werre giort med forsetlig wiiß i det hand om morgennen haffuer sagt samme ord er hand strax med sin hustrue kiørdt aff sin gaard och werrit paa adschiellige steder dog iche beuißeß att hand kiørde fra sin gaard om natter tider och kom till den igien om natten, dersom saa43...och ieg haffde løst dr till kunde ieg drag tidlig om morgenent till huilchen Erlig mand ieg wille och schielde hannom med huad ord ieg lyset och saa drage min wey till andre Byer, same dag och føre wdfluchter, huad dee blocher er andlangende jeg schall haffue hannom andgiffuit for er ieg der till høyligenn for Aarsaget effterdi ieg er aff Øffrigheid forordnit att haffue opsiun till Follerup schoff och huis der udi for hoggis daa det tilkiende giffue, effter derpaa Welb: Wolff von Buchwaltiß Zeddelß

wiider formelding, formeener der for for slig wnødwendig trette och pengespild hand mig paafører att hand bør att giffue och erstatte mig billig kost och tering och dette ma lefiß och indføriß i huiß for retten i den sag Pascerer Actum Follerup den 16 Februari 1663. Och effter diß berortte leigheder bød dee denom i rette paa sider, med flere ord och talle denom derom imellom faldt, daa effter tiltalle giensuar och den sagß leighed saa och effter di her wdi rette legiß itt Tingbuinde indholdendiß att bemte: Jenß Høg och Deellefougden Hanß Hanßenn er tilspurt om hand med schriftelig berettening hand for Welb: Slodtz Heren haffuer indgiffuen om forn: Peder Bull wildeiße och daa er selff fremkommen med sin tieniste quinde Giertrud Nielßdatter som det haffuer bechrefftet och ey andre winder derom ført som nøyachtig kunde erachtiß, effterdi hand er en andgiffuer och selff sinn andgiffuende will winde. Der nest itt tingbuinde att forn: Jens Høg for en anden rett haffuer tilsagt Peder Bull det hand kiøber Øxbener i Holmandtz Herrit och Brusk Herit och att hand ey schulle haffue klaget hann: for sin hoßbonde, huor imod Jens Høg sig till befreielse frem leger tuinde tingbuinder som formelder att Peder Bull haffuer kiøbt it par wngnødß stude i andet Aar, och it par wngnøder Aar gamell som iche kand forklariß att werre nogen Øxßen. Noch it winde att Peder Bull och Peder Tygeßenn i Follerup schulle haffue andgiffuen Jenß Høg for nogen eger som wforuist er hogen i Wlsbechiß Haffuer, for schouff ..44..deren, som iche kand er achtiß for hanß hosbonde, widste fougden iche retter her om att kiende ind effterdi bemte: Jenß Høg forschr: poster ey haffuer nøyachtig beuist alligeuell sagen i sex wger haffuer werrit i opsettelse ind hand jou der for bør att stande till rette som wedbør. Huad sig andgaard den post att dee tuinde winder nemblig en Soldatt Lauridtz Lauridtzen och Jenß Høgß tieniste quinde Giertrud Nielsdatter haffuer wondenn om nogenn ærørig ord Peder Bull schulle haffue sagt om Jenß Høg, och Peder Bull iche alleniste samme winde høylig benegter, menß ind och beuiller att hand den dag dee om winder war paa andre steder henreigst vden Herritt, widste hand iche i den sag att kiende menß sagen ydmygeligenn indfinder for sin offuer dommere dee gode mend Her Landtzdommerer:

Mandagen denn 23 Februari Anno 1663:

Otte Windißmend
 Peder Søffrinßen i Schierup
 Søffrin Hanßen i Mørchholt
 Christenn Nielßenn i Breining
 Nielß Terchelßen i Gaffuerslund
 Poffuell Hanßenn Bund i Gorsløff
 Peder Pederßenn ibid:
 Peder Tomeßen i Børchop
 och Nielß Jenßen Buch ibid:

Sex Høring
 Michell Smed i Sellerup
 Peder Tygeßen i Follerup
 Peder Tomßen i Sellerup
 Peder Søffrinßen i Piedsted
 Hanß Nielßen i Winding
 Anderß Mogenßen i Gaffuerslund

Hiemmellet med opragte finger och Eed Nielß Hanßenn och Peder Nielßenn i Gorsløff, att dee i dag otte dage gaff Søffrin Pederßen i Gorsløff loulig warbell till hanß buopeell imod winde att suare Jachob Lauridtzen Slodtzfouget och Ridefougett her till tinget i dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Jeß Nielßenn i Mørchholt Sognefouget i Gorsløff sogenn, som wandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn, att det er hannom witterligt att Søffrin Pederßen i Gorsløff haffuer tagenn tou støcher jordgraffuen stolper som laa paa Hanß Tueßenß affbrendte buolligeß i Gorsløff, menß iche hand haffuer fornamt hand haffuer brechet eller brødt nogen huße, det bad hand sig Gud till hielper paa.

Søffrin Willombßen i Schierup it tingbuinde.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Otte Pederßen i Smidstrop och Nielß Pederßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Jenß Roed i Schierup loulig warßell till hanß buopeell imod vinder att suare forn: Søffrin Willombßen her i dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Anderß Laugeßen i Schierup och Anderß Tygeßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn, att dee paa Løffuerdagß war otte dage, bar dee for forn: Søffrin Willomßenn sex sider flesk ind till forn: Jenß Rodß som hand begierde motte røgiß offuer hanß schorsteen, huilchet Jenß Rod annammit och loffuit att schulle bliffue der røget, det bad dee denn: Gud till hielper paa. Saa fremkom forn: Jenß Rod till wedermolsting och der till suaredes att hand iche loffuit enten hannom eller nogenn att wilde staae till rette for same flesk.

Jenß Jenßenn i Horstrop it tingßuinde.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Nielß Tueßenn i Schierup och Jenß Søffrinßen i Horstrop, att dee i dag 14 dage gaff Her Madtz Nielßen Scholemester i Weylle och Sogneprest till Winding sogen, sampt Iffuer Poffuelßen ibid: loulig warßell till deriß buopeelle imod winder och beschylding att suare forn: Jenß Jenßen her till tinget i dag. Huilchet forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom forn: Jenß Jenßen i Horstrop med en steffning, tilholdendiß att hand her i dag till tinget haffuer indsteffnit endeelß windiß personer for deriß sandhed att winde och werre gestendig om denn: iche er beuist att bemte: Jenß Jenßenß moder Anne Anderßdatter er barnefød paa dend bundegord och eigendomb i Lild Welling Iffuer Poffuelßen paabuode och hand till Her Madtz haffuer bortsoldt och om hun och hidiß hosbond och børnn iche aldtid sidenn hun der fra bleff wdgifft haffuer nødt och brugt aff same bundegaardtz jord till Anno 1657 fienderne kom her i landet, med same steffningß wiidere indhold. Saa for rettēn fremkom Anderß Nielßenn i Welling, Laß Nielßenn Klinckhamer, Bertell Søffrinßenn, Peder Søffrinßen Schreder och Hanß Nielßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed Eed med op Ragte finger effter receßenn, att dett dennom i ald sandhed er beuist att bemte: Jenß Jenßenß moder S Anne Anderßdatter er fød wdi forschr: gaard och eigendomb i Lild Velling och att hidiß hosbond och børn haffuer aldtid hafft samme bundegaardtz jord i brug till fienderne kom ilandet, wden forhindring menß om dee haffde for hidiß arffuelod derudi eller paa andre maade, det widste dee iche att winde om, dett bad dee denn: Gud till hielper paa, och stod forn: Her Madtz och Iffuer Poffuelßenn till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Forn: Jenß Jenßen i dag sit første ting wedkiendte sig en fuld søsterlod i forschreffne bundegaard i Welling som hanß moder der wdi arffued med sinne sødschind Poffuell Anderßen och Maren Anderßdatter och forbød Her Madtz saauelsom Iffuer Poffuelßenn sig med same arffuelod att befatte imod hanß willie och tilladelße wnder it fuldt wold och rann.

Peder Mortenßenn i Andkier tilforpleglet sig att betalle Peder Nielßenn forige Heridtzfouget 3½ mk: hand er hannom plegtig till i dag 14 dage eller lide deelle.

Jenß Bertelßenn Høg i Follerup Herridtz fouget i Brusk Herrit fordrit domb i mod Peder Bull ibid: for enn Egebloch hand i mod hiemell och minde schall haffue hannom fratagen effter opsetelbiß indhold denn 12 Januari sidstforledenn indfört och war nu i dag endelig domb begierindiß efftersom satgenn i sex wger haffuer werrit opsatt och formindte att effterdi forn: Peder Bull haffuer bort tagenn dend bloch imod hanß hiemell och minde effter tingßuindiß indhold som hannom er wdførdt till sinn gaardtz fornødenhed, dett forn: Peder Bull bør derfor hannom att tilfredtzstille eller och derfor att lide effter rettenß gemeste(?) Film 46) och iche forn: Peder Bull mødte till giensuar i nogenn maader. Daa effterdi for fougden ey fremlegiß aff entenn parterne huiß tingßwinder om same sag er gangen som dee paa begge sider haffuer

fört och tagenn beschreffuenn forledenn Aar saauelsom neruerende Aar, widste hand iche i dennd sag att kiennde før innd samme tingþuinder wdi rette legeß till saggenn opliußening:

Mandagenn denn 2 Marty Anno 1663

Otte Windeßmend
Peder Søffrinßen i Schierup
Iffuer Hanßenn i Andkier
Christenn Nielßenn i Breining
Anderß Nielßenn i Welling
Hendrich Nielßenn ibid:
Peder Mortenßen i Andkier
Peder Bull i Follerup
och Nielß Buch i Børchop

Sex Høring
Søffrin Jenßen i Schierup
Poffuell Knudtzen i Brøndsted
Poffuell Staffenßen i Piedsted
Peder Pederßen i Gorsløff
Nielß Nielßenn ibid:
Peder Wlff i Mørchholt

Jost Tomßenn, Herridtzfougett en opsettelße som Peder Buch wdsted.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop, att dee i dag otte dage louglig mundelig warþelgaff her ved tinget Søffrinn Willomßenn i Schierup, att suare bemte: Jost Tomeßenn, Herridtzfouget, her i dag med sionß opkraffuelße till denn bundegaard i Schierup hand paa buor, saauelsom imod domb och andre lougmaall hand achter att tage beschr: Siönßmend opneffnd till forschr: gaard, Søffrin Jenßen i Schierup, Peder Tueßenn, Jacob Nielßen och Iffuer Pederßenn ibid: som haffuer att møde paa same gaard først kommende Fredag, och der deriß siön fyldestgiøre wnder deriß faldtzmaall. Forn: Jost Tomeßenn Herridtzfougett satte i rette och formindte bemte: Søffrinn Willomßenn burde sin forplegt att holde och effterkomme, hand till hannom haffuer wdgiffuet om den bundegaard i Schierup hand paabuor, och hann: betalle huiß hand paa same forplegt schyldig bliffuer och det inden 15 dage eller derfor werre namb wndergiffuenn. Saa mødte ingen till giensuar huor for sagen bleff opsatt wdi sex wger:

Jenß Lauridtzenn paa Nebbe it tingþuinde.

Huilche forschreffne otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Nielß Nielßen i Gorsløff, som wandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn, att det hann: i ald sandhed fuld witterligt ehr, att det huß som staar østenn i den crongaard i Gorsløff Jørgen Staffenßen paa buor, er 11 fag som er ingen offuerdeell paa och iche holder nogen wegge.....ber der udi findiß och iche samme huß haffuer weret i brug sidenn feide tidenn, att det bleff saa ruinerit forhogenn och forderffuit. Dernest fremstod Søffrin Pederßenn i Gorsløff, Nielß Christenßen, Nielß Hanßen, Peder Nielßen Seirt ibid: och Jenß Raßmußen i Mørckholt, som vandt och bestod i lige suorne eed ligesom forn: Nielß Nielßenn for dennom wandet haffuer i alle moder: Saa for retten fremkom Peder Jenßen Smed i Børchop som bekiende att haffue forondt bemte: Jenß Lauridtzenn i sin nød och trang it støche øde huß som staar westenn i den crongaard hand paabuoed och hand paa same gaard ey haffuer fornøden, huilchet forschreffne mend bekrefftet sandhed att werre att same huß paa Peder Smeds gaard war gamell ruinerit och øde, som och well kunde misteß fra same gaard, huor effter forn: Jenß Lauridtzenn war tingsuinde begierindiß och beuiste her hoß med Slodtzherenß Erlig och Welb: mand Wolff von Buchwalt hanß schriftelig beuilling som her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen, att hanß Welb: war hann: warþell gestendig for dette windē:

Peder Buch i Schierup paa Berndt Kielførerß vegne aff Fredrichß Odde en opsettelße.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Nielß Hanßenn i Gorslöff och Peder Nielßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff S: Olluff Poffuelßenn i Stor Welling hanß effterleffuersche Mette Søffrinßdatter med sin hosbonde och rette werge Michell Pederßenn i Gorslöff imod domb att suare bemte: Berndt Kielfører eller hanß fuldmegtit her i dag, huor offuer forn: Peder Buch effter schrifftelig fuldmagt som i dag for domb bleff lest och paaschreffuenn, gaff hinde till beschylding for 14 Slet daller hun och hiniß hosbond S: Olluff Poffuelßen bemte: Berndt Kieldfører er pligtig bleffuenn effter wdtog aff hanß reigenschabß bog forminte hun hannom burde att betalle inden 15 dage eller derfor werre namb wndergiffuen. Saa mødte ingenn till giensuar huor for sagenn bleff opsatt vdi sex wger.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Nielß Hanßen i Gorslöff och Peder Nielßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Christenn Pederßenn i Gorslöff louglig mundelig warßell her wed tinget imod domb att suare Hanß Hanßenn Deellefouget paa Kongl: Maytz: weigne her i dag. Och gaff hannd hannom till beschylding for it huß hand haffuer bortsoldt fra den Crongaard hand paabuor, formindte hand derfor bør att lide och stande till rette som wedbør. Saa møte ingen till giensuar huorfor sagenn bleff opsatt vdi sex wger.

Hanß Hanßenn och Peder Buch itt tingßuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Olluff Klemendßenn, barnefød i Gyff sogenn och nu buode i Weylle, som kiendtiß sig att haffue leyet med forn: Hanß Hanßenn och Peder Buch i Schierup att hand schall gaae soldatt for det leg vdi 3 Aar dee bleff schreffuen for att holde soldatt aff och loffuit sig tilforpleget att holde dennom quit och frit indenn och wdenn landtz huort heden hand Comendt som det sig enn erlig soldatt hør och bør wnder sin ære och liffß fortabelße, huor imod dee loffuit att schall giffue hannom till løn aarlichen tyffge och fiere Slette daller en tønde rog 3 mk: till it par schou, graa waimaall till en kioll och et schior-lerit saa gott som en Slet dr: huor aff halffparten schall hannom betalliß naar hand blifuer indsprechuen i Kongl: Maytz: Soldatter Rullen och den anden halffpartenn halff aarß dagenn der effter huilchet sidenn aarlichen schall Continuß menß dersom hand schall wdenn landtz schall dee giffue hannom it fuldt Aarß løn med sig, huilchet dee loffuit hann: till forschr: tider wden ophold schade och schadisløß i alle maader och stod forn: Olluff Klemmendßen med forskreffne Hanß Hanßenn Deellefouget och Peder Buch samptelig till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Mandagen denn 9 Marty Anno 1663

Otte Windeßmend	
Anderß Nielßenn i Welling	
Iffuer Hanßenn i Andkier	
Peder Søffrinßen i Piedsted	
Hanß Olluffßen i Andkier	
Jørgenn Jenßen i Huilsbierig	
Peder Anderßen i Piedsted	
Peder Tomßen i Sellerup	
och Nielß Buch i Børchop	

Sex Høring	
Poffuell Knudtzen i Brøndsted	
Otte Pederßen i Smidstrop	
Anderß Hanßen i Brøndsted	
Søffrin Jørgenßen ibid:	
Poffuell Staffenßen i Piedsted	
och Nielß Pederßen ibid:	

Poffuell Knudtzen i Brøndsted en opsettelße.

Hiemmellet med op ragt finger och eed **Søffrin Jørgenßen i Brøndsted** och Anderß Hanßenn ibid: att dee i dag 14 dage gaff Christen Raßmußen i Mørchholdt louglig mundelig warßell her wed tingett imod domb att suare Poffuell Knudtzen her i dag, huor offuer forn: Poffuell Knudtzen hannom beschyldte for 20 rix dr: hanß fader S: Raßmuß Christensen ehr hannom

plegtig effter sin wdgiffuene haandschrifftið indhold Daterit denn 24 Marty 1656 som i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn, och effterdi same haandschrifft lyde paa den S: mandtz arffuinger en for alle eller alle for enn, formindte hand hanß sønn bemte: Christen Raßmußen som hans gaard bruger och besider, bør same sin S: faderß haandschrifft att effterkome eller derfor och stande till rette som vedbør, opsat 6 vger.

Jenß Høg i Follerup enn opsettelße.

Hiemmellet med op ragt finger och eed Nielß Pederßenn i Piedsted och Madtz Anderßen ibid: att dee paa løffuerdagß war otte dage gaff Christenn Christenßen Harboe i Weylle Mølle louglig warßell till hanß buopeell imod domb att suare Peder Høg i Torup eller hanß fuldmegtig her i dag och gaff Jenß Høg i Follerup paa sin broder forn: Peder Høgß weigne, hannom till beschylding for 3 sldr: som resterer effter hanß wdgiffne haandschrifft och ellerß for adschielligt tøy bemte: Peder Høg schall haffue hannom lauerit i forvaring vdi wdfredtz tidenn i Kiøbennhaffnn, formindte hand hannom burde att betalle inden 15 dage eller derfor lide och stande till rette som wedbør, och efftersom ingen mødte till giensuar bleff sagenn opsatt wdi sex wger.

Hanß Hanßenn i Schierup Deellefouget it tingsuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Nielß Pederßenn Buch i Schierup, som opdagde och frasagde sig denn øde Crongaard i Schierup hand i feste haffde, som hand ey kand opbyge eller will sig wiidere med befatte i nogen maader: Och fremlagdeß Slodtz Herenß Erlig och Welb: mand Wolff von Buchval hanß schriftelig kundschab att hanß Welb: hed for dette winde haffuer bekomen louglig kald och warßell.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Raßmuß Jørgenßenn, barnefød i Piedsted, som bekiende att haffue leyet sig med Jenß Høg i Follerup, Peder Bull och deriß medbrødre som er lagt i leg samell att holde Kongl: Maytz: en soldatt, saa hand schall gaae soldatt for deriß leg och holde denn: quit och fri indenn och wdenn landtz huort heden hand Commenderis som det sig en erlig soldatt hør och bør wnder sin ære och liffß fortabelße, huor i mod dee loffuit och dennom tilforplegtet att giffue hannom till lønn 20 Sldr: dee 10 att betalle saa snar hand i Kongl: Maytz: Rolle bliffuer indtegnit och 10 dr: till S: Michelß dag nest effter, och siden aarlig hannom betalle halffpart till Paaske och halff part till S: Michels dag wden kraff och schade i alle modr: och stod dee samptelig med huer andre till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Jost Tomßen Herridtzfouget it siønßuinde som Peder Buch i Schierup wdstede.

Himmellet med op Ragte finger och Eed Otte Pederßenn i Smidstrup och Nielß Pederßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Søffrinn Willombßenn i Schierup louglig warßell till hanß buopeell mod siønß affsigt att suare her till tinget i dag dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Søffrinn Jenßenn i Schierup, Peder Hanßenn Tueßenn, Jacob Nielßen och Iffuer Pederßen Winter, som wandt och kundgiorde wed Eed med op Ragt finger effter receßenn, att dee denn 6 Marty sidstforledenn war med forn: Jost Tomeßen Herridtzfouget till siøn efftersom dee der till aff tinget er lougligen wdneffnd, till den bundegaard i Schierup Søffrin Willomßen ibuor, att see och siøne huad derpaa war forferdiget siden hand kom till dend och hand derpaa haffde saaed, och daa saae dee att der war indsæt 20 winduer aff ny och windiß karme, item war der lagt nogle løße fyrdeeller offuer 3 fag till schielleromit i den wester ende, saa och 5 ny døre aff fyr, dee 2 med laase for, saa och en lugt seng, det huß portenn gaar igjennem war reist 10

kobbell spærer paa och inde i gaarden forbedret fuod støchen wnder 8 fag. Ellerß war der inttet tømmer aff ladenn wdenn noget aff 3 fag neder deellen som stod wed synder enden saa och noget aff porthuþet som stod wed nøre endenn och ellerß war der huerchenn abbildgaard, tofft eller andre fornødenhed indheignit eller nogen gierde eller staffuer der till lagt. Att saa i sandhed befindiß, dett bad dee denn: Gud till hielper paa: Warßell tilforne indførde.

Jenß Tomßen i Børchop it tingþuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saa och hørde her i dag for domb stod Peder Jenßenn Raffnn i Horstrop, Herridtzschrifffuer, som paa sinn *fencche*^{*)} Anne Jenßdatterß weigne, barnefød i Gaffuerslund prestegaard wdi hindis broder Nielß Jenßenn Buch i Børchop hanß hoßwerrelße och samtyche, i haandtoug Jenß Tomßen i Børchop och till hannom bortleyet hindis eigendombß haffue liggendiß paa Gaffuerslund march kaldet *Kuod Ager* wdi sin lenge och brede som den forfundene ehr och aff Arildtz tid werrit haffuer, som hand schall indheigne forsuarlig med riß och staffuer nu i neruerrinde aar och siden haffue nyde, bruge och beholde wdi sex aar effter denne dag, och giøre sig dend med korn affling saauelsom hiø auffling saa nøttig hand best kand huor till hand paa hindis veigne will werre handß fulde fri hiemell och tilstand i alle maader, och schall hand aarlig giffue hinde till leye aff same haffue nu i neruerinde aar trei slette daller att betalle om S: Michelß dag och sidenn aarlig 4 slet dr: till huer S: Michelß dag att betalle, wden kraff schade och schadisløß i alle moder, menß naar forn: sex aar haffuer ennde daa att stande hinde eller hindis fuldmægtig frit for den att bortleye till huo dennom lyster, och stod forn: Peder Raffnn och Nielß Buch med bemte: Jenß Tomßenn till wedermolsting der dette vinde gich beschr:

^{*)} *fencche* = *fanke* = kvindelig slegtning indtil fjerde led = næstnæst-søskendeborn.

Jenß Høg i Follerup Enn domb.

Bemte: Jenß Høg fordret domb imod Peder Tyggeßenn i Brøndsted, belangend en guldkiede och it sølffbegger hand haffde sat hanß kuon fader S: Tomiß Søffrinßen aff Brøndsted i pandt effter sin opsettelbiß indhold i dag sex vger den 26 Januari indført och der offuer i rettelagde bemte: S: Tomiß Søffrinßen beuiß lydendiß: Kiendiß ieg mig Tomiß Søffrinßen i Brøndsted och hermed witterlig giør dett Jenß Høg vdi Piedsted haffuer satt mig till wnderpandt enn guldkiede och it sølff begger, for nogenn penge jeg forn: Jenß Høg lodt haffuer, effter till mig sinn wdgiffuene haandschriftes formelding, huilchenn forn: guldkiede och begger jeg eller mine arffuinger enn for alle for plegter obb att igienn wschad forschaffe bemte: Jenß Høg eller sine arffuinger naar pengene effter sin haandschrift bliffuer mig betald och loffuer ieg och mine arffuinger att holde Jenß Høg och sine arffuinger det wdenn schade i alle modr: till witterlighed mit Zignette wndertrøcht. Actum Brøndsted den 14 Februari 1657 (L:S:). Huilchet same beuiß som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wduiße och effter diß leiglighed formindte forn: Jenß Høg bemte: Peder Tygeßen som haffuer S: Tomiß Søffrinßen datter till echte och hanß gaard besider, bør att forschaffe hannom same Guldkiede och begger igienn, som haffde kost hann: Kieden 60 Rix dr: och beggerit 6 Rix dr: fri giør for hand sig igien erbød att wille betalle huad hand denn S: mand schyldig war som lougligen hand beuißer kand beuißeß och fremlegiß och war her som nu i dag endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Peder Tyggeßenn och der i mod i rette lagde Jenß Høgß haandschrift formeldenndiß: Kiendiß ieg Jenß Høg i Piedsted och hermed vitterlig giør aff rett witterlig gield schyldig att werre Erlig Welacht mand Tomiß Søffrinßen i Brøndsted 24 Rix dr: in Specie och haffuer ieg derfor sat hannom till pandt en guldkiede och it sølffbegger som schall mig igien laueriße naar forschrr: penge bliffuer erlagt och betald. Huilche forschrr: penge jeg loffuer for mig och mine arffuinger at betalle bemte: Tomiß Søffrinßen eller sine arffuinger nu till fastelaffuen førstkomende och der som dee lenger bliffuer bestaaendiß och kand haffue det i hanß minde loffuer ieg daa att giffue dennd tilbørlig rindte och loffuer ieg att holde hannom det vden schade och schadisløß i alle maader. Till

witterlighed med min egen haand wnderschreffuit. Actum Brøndsted den 3 Juli 1656 Jenß Høg eghandt. Her foruden er ieg bemte: Tomiß Søffrinßen plegtig tou Aarß rindte aff dee 20 Rix dr: till denne dag. Dernest fremlagde forn: Peder Tygeßen S: Tomiß Søffrinßen Bekiendelße och Testamonium hand paa sit yderste haffuer giort for sin sag i prest och andre gott folchiß neruerelße som _____ ening indholder saalediß: Anno 16_____ den 5 Marty haffuer Tomiß Søffrinßen i Brøndsted ladet mig wnderschr: paa mit embedß veigne der hand laae paa sin sotte seng uwerdig till sig kalde huor hand daa for mig vdi Nielß Hanßenn aff Weilby och Hanß Nielßenn aff Egsschoff, sampt andre got folcheß neruerelße effterschr: andgiffuit haffuer, och iblandt andet fandtiß deruid en post om forskreffne guld kiede som lyder, same tid andhaff att Jenß Høg aff Piedsted ehr hannom schyldig 27 schipper rog och 15 schipper maldt, som hand schall betalle førind hand bekomer sin guldkiede igien saa och it Aarß resterinde rindte aff 24 Rix dr: att hand saalediß for os haffuer andgiffuet som forskreffuit staar. Bekiender vi med voriß hender wnderteignit Raßmuß Jenßen M:M: H:N:S: - N:H:S: Huilchet same handschrifft och kundschab som i dag for domb bleff lest och paaschreffuenn i sig selfuer wiidere wdformelder, och effter diß omstendigheder formindte forn: Peder Tyggeßen att Jenß Høg burde med nøgachtig winder att beuiße gör forschr: guldkiede och beggere war werdt thi huer retsindig well kand erachte, att hand ey haffde satt beggerit i pandt med kiedenn for saa ringe penge dersom kieden haffde werit saa meget werdt som hand siger, thi hand kand eller sige det saa gott som hannom lyster, effter det i feidetidenn med andet den S: mandtz guodtz och formoffue er bort røffuit naar med sandhed er oplyst, formeener ieg att kiede och beggere war ey saa megit werdt som hand os schyldig bliffuer effter forschr: haandschrifft med diß paaløbbende rindte saauelsom korn hand bekomit haffuer, tilmed haffde Jenß Høg burdt sin haandschrifft att haffue holden och sin pandt till rette tid betald och hiemløst saa det kunde verit dend S: mand och os hanß arffuinger schadisløß, formindte sig derfor iche alleniste for Jenß Høgß tiltalle fri att werre, menß hand billigen burde att erstatte huiß schade dee offuer hanß forsømelighed lider effter sin forschr: schadisløß forplegt, huor om dee bad dennom i rette paa bege sider, med flere ord och talle denn: derom imellom faldt. Daa effterdi Jenß Høg iche haffuer effter sin haandschrifftelß formelding till for satte tid indløst sin guldkiede som nu berettiß i feidetidenn med andet meere S: Tomiß Søffrinßenß guodtz at vere bort røffuit thilmed iche heller beuißeß med guldsmedenn eller nøgachtig windisbyrd same pandtsatte guldkiede att were werdig den suma nemblig 60 Rix daller Jenß Høg foregiffuer och beretter, daa widste fougdenn deruid iche anderlediß at kiende, ind forn: Jenß Høg jou bør sligt nøyachtig at beuiße, før ind hand kunde tildøme bemte: S: Tomiß Søffrinßenß arffuinger at betalle huiß guldkieden kunde høyre bedrage ind Jenß Høg till S: Tomiß Søffrinßen arffuinger plegtig er.

Hanß Jepßenn Baße i Piedsted med sin syster **Mette S: Christenn Pederßenß aff Surkier**, fordrit domb effter tingsuinde och opsetteliß indhold som den 26 Januari findiß indførdt, imod Peder Søffrinßen Surkier i Piedsted, for det tømer och biugning hand fra dend bundegaard **Surkier** haffuer bort soldt imedelertid bemte: **Mette Christenß**, hendiß barn och stibbørn war paa fremmede steder effter leffnitz meddell, som vdi same eigendomb haffuer deriß arffueloder, och war derom nu i dag effter sin for berørte i rettesettelße endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Peder Søffrinßen och suaret att hand haffde sold wnderdeellen aff bolßhußet, formindte sig i same eigendomb att haffue saa stor lod att hand det kunde forsuare, huor i mod dee igien formindte att hand schulle haffue ladet det bliffue paa steden att gaarden som nu liger der for øde kunde bliffue besatt och der kunde bliffuen holden reiktig schifft och deeling saa hand der aff kunde haffue fornemmit den det hannom tilfalde eller iche, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa effter tiltalle giensuar och sagenß leighed widste fougdenn iche retter her om att kiende ind att forschr: Peder Søffrinßen Surkier, jou bør att frem wiße reiktig adkombst och tilgang till huiß hand aff

same bundegaardtz huße haffuer bort soldt, effter hanß egenn bekiendelße och thingþuindiß indhold att hand der till er beretiget eller och derfor att lide och stande till rette som wed bør.

Mandagenn denn 16 Marty Anno 1663

Otte Windißmend
Peder Søffrinßen i Schierup
Jeß Nielßen i Mørchholt
Christenn Nielßen i Breining
Nielß Hanßen ibid:
Hanß Olluffßen i Andkier
Peder Jenßenn ibid:
Peder Tomßen i Sellerup
Poffuell Knudtzen i Brøndsted

Sex Høring
Peder Mortenßen i Andkier
Nielß Terchelßen i Gaffuerslund
Tomiß Søffrinßen ibid:
Peder Smed i Børchop
Poffuell Staffenßen i Piedsted
Jørgen Jenßen i Huilsbierig

Peder Buch i Schierup wdstede effterschr: tuinde tingþuinder som Heridtzfougen Jost Tomßen andgaard.

huilche form: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod Jost Tomßen Herridtzfouget som toug Hanß Hanßen Deellefoget i haand och quitterit hannom for huiß forlofft hand till hannom haffuer giort for Jeß Nielßen i Mørckholt, saa hand tachet dennom gott for god betalling for samme forlofft i alle moder, och stod dee samptelig till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Søffrin Lauridtzenn som i haand toug Jost Tomßen Heridtzfouget och Hanß Olluffßen i Andkier, och kiendtiß haffue leyet sig med dennom och deriß legß brødre att schall gaae soldatt for dennom och holde dennom quit och fri inden och vdenn landtz huort hedenn hand Commenderis som det sig enn erlig soldatt hør och bør wnder sin ære och liffß for tabelße, huor imod forskreffne mend igien loffuit paa deriß egenne och dee andre mendtz weigne som er i leg med dennom att schall giffue hannom till lønn it Aar 24 Rix dr: och enn tønde rog, huor aff hand kiendtiß den halffue part att haffue bekommit, och resten dee 6 Rix daller aff restenn att betalle till S: Hanßdag førstkommende och dee sex Rdr: till S: Michelßdag nest effter, menß den halffue tønde roug schall hannom betalleß till Woldborig dag och dersom hand schall wdenn Landtz schall dee giffue hannom och fuldtgiøre det fulde Aarßløn, och naar hand gaar paa munstring och soldatterne daa iche giffuiß kongenß penge, daa schall dee giffue hannom penge till londte och krud efftersom wdi dee andre leg forholdiß, dette forskreffne loffuit bemte: Jost Tomßen och Hanß Olluffßen att hannom vdenn schade och schadisløß i alle maadr: och stod forn: Søffrin Lauridtzenn med bemte: Jost Tomßen och Hanß Olluffßen till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Peder Anderßenn barnefød i Andkier, som bekiendte att haffue leyet sig med *Nielß Anderßen i Andkier Schouffgaard*, Peder Smed i Børchop och deriß legß brødre som ehr lagt i leg samell att holde Kongl: Maytz: enn soldatt att hand schall gaae soldatt for dennom vdi trei Aar effter dene dag och loffuit och tilforplegtet sig diß i medeler tid att holde denn: quit och fri inden och vden landtz huort hedenn hand Commenderis som det sig en erlig soldatt hør och bør wnder sin ære och liffß fortabelße, huor imod dee igien loffuit at giffue hannom till lønn aarligenn 26 Slr: och en tønde rog huor aff hand bekiende att haffue bekomni dee 10 Slr: och 4 schip rog, och dee otte daller och 4 schip rog om S: Michelß dag først kommendiß att

betalle och dee otte om snaps ting nest effter, schadesløß, huilchet saa i forschr: 3 Aar schall Continuere, her forudenn schall dee och giffue hannom mad i sin knap sech naar hand her hieme gaar paa mørnsting och penge till krud och lad om hand iche det aff Høyst bemte: Kongl: Maytz: bekommer, menß dersom hand schall vdenn landtz schall dee giffue hannom det fulde Aarß løn med sig hand vdkomer vdi, huilchet dee paa deriß egenne och dee andre mendß veigne i same leg loffuit att holde hannom wden schade och schadisløß i alle maader: och stod forn: Peder Anderßen med bemte: Nielß Anderßen och Peder Smed till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Jenß Hanßen Barne fød i Sellerup som bekiende att haffue leyet sig med Jørgen Tomßenn i Sellerup och Jenß Lauridtzenn i Huilsbierig, att hand schall gaae soldatt for dennom och deriß legß brødre som er lagt i leg sammell, att holde Kongl: Maytz: enn soldatt wdi 2 Aar effter denne dag och tilforplegtet sig derfor att holde dennom quit och fri indenn och wdenn landtz huor heden hand Commanderis som det sig en erlig soldatt hør och bør wnder sin ære och liffß fortabelße, huor imod forschr: mend igien andloffuit att giffue hannom till løn Aarligenn 16 Rix dr: dee 6 Slet dr: der aff strax att betalle, dee 6 Slđr: till Medsomer nest effter och dee 6 Slđr: till S: Michelß dag nest paa følgende vden schade och schadesløß i alle moder, huilche penge och till forschr: tider i tilkomende Aar hann: schall betalliß her forude loffuit dee att giffue hann: mad i sin knap sech naar hand gaar paa mørnstring och penge till lonte wden hand Høyste Kongl: Maytz: penge der till bekommer och stod forn: Jenß Hanßenn med bemte: Jørgen Tomßenn och Jenß Lauridtzenn sampteligen till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Peder Raffn paa Jenß Jenßenß weigne aff Horstrop andet ting giorde forbud imod att bruge sin arffue part i den ejendombß gord i Lild Velling Her Madtz i Weylle bruger.

huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod Poffuell Staffenßen i Piedsted, som loffuit och sig tilforplegtet att betalle till Søffrin Hanßen i Piedsted 3 Slđr: som hanß formand S: Hanß Trogelßenn war hannom plegtig, den enne Rix dr: der aff om Pindzedag først kommer, och den anden Rix dr: om S: Michelß dag nest effter, schadisløß, och stod forn: Pouell Staffenßen till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Mandagenn den 23 Marty Anno 1663

Otte Windißmend	Sex Høring
Peder Søffrinßen Buch i Schierup	Søffrin Madtzen i Vinding
Jeß Nielßen i Mørchholt	Peder Smed i Børchop
Christenn Nielßen i Breining	Peder Jenßen i Smidstrop
Peder Tomßen i Børchop	Peder Mortenßen i Andkier
Peder Anderßen Huid ibid:	Peder Tomßen i Sellerup
Nielß Buch ibid:	Peder Jenßen i Andkier
Hanß Olluffßen i Andkier	
Søffrin Hanßen i Mørchholt	

Welb: Her Stien Bildiß fouget och fuldmegtig Lauridtz Pederßen en opsettelleße. Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Nielß Hiareßen och Anderß Pederßen i Brenderup i Fyen, att dee paa Løffuerdag war otte dage sidst forledenn gaff Søffrin Willomßen i Schierup louglig warßell till hanß buopeell imod beschydling och domb att suare

Welbemte: Her Steenn Bilde eller hanß fuldmegtig her i dag huor offuer Lauridtz Pederßenn fouget paa Kierßgaard paa sin Welbemte: hosbondß veigne gaff forn: Søffrinn Willomßenn till beschylding effter enn forteignelße med Welbemte: Her Steen Bildiß haand wnderschreffuenn, paa nogle meggelß*) poster, hand haffuer giort hann: paa reignschab for imedeller tid hand tiente hanß Velbyrdighed for fouget och belöber samme poster till suma penge 426 Slet dr: satte i ald rette och formindte bemte: Søffrinn Willomßen burde samme poster att Clarere och betalle inden 15 dage eller derfor lide namb och wdwordering i sin buo guodtz och formoffue, huor det findiß effter forordeningenn, och war her om domb begierindiß. Saa mødte iche nogenn till giensuar huor for sagenn bleff opsatt wdi sex wger.

*) jf. Otto Kalkar: *mange*.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde bemte: Lauridtz Pederßenn paa sin Velbemte: gunstig hosbondtz weigne, i dag paa tinget effter forskreffne warßell forbød Søffrin Willombßen, att fløtte eller bort føre noget aff sin guodtz och formoffue, aff Herittett fra sin buo och buopeell, ey holder nogen stedtz selff bort reigße før ind forskreffne sagß wddrag och Welbemte: Her Steen Bilde bliffuer Contenterit och tilfredtz stillet och war herom tingbüinde begierindiß. Saa bleff forn: Søffrin Willombßen paa robt, som vden tinget var tilstede om hand haffde noget her till at suare, menß iche indkom eller her till suaret i nogen moder.

Hanß Hanßenn i Schierup Deellefouget en opsettelleße.

Hiemmellet med op ragt finger och Eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop, att dee i dag otte dage gaff Søffrinn Willombßen i Schierup louglig warßell till hanß buopeell imod domb att suare bemte: Hanß Hanßen her i dag: Och gaff hand hannom till beschylding for 27 Sldr: 8 sk: som hand for hannom haffuer loffuit och godsagt till Hanß Mouridtzenn i Kolding for wahre hand haffuer bekommitt, hand formindte bemte: Søffrinn Willombßen burde att holde hann: samme sit forløfft quit och forskreffne penge betalle indenn 15 dage, eller derfor lide namb i sin buo och guodtz huor det findiß och war her om domb begierindiß. Saa mødte Søffrin Willombßen och der till suaret att Hanß Hanßen schulle betalle hannom huiß hand hann: schyldig er, saa will hand hann: strax Contentere, saa for tilfald bleff sagenn opsatt wdi 14 dage.

Jenß Jenßenn i Horstrop it Tingbüinde.

Hiemmellet med op ragt finger och Eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßenn ibid: att dee i dag 14 dage gaff Iffuer Poffuelßen aff Weylle louglig mundelig warßell her wed Tinget imod wedkiendelße och forbod att suare her till tinget i dag:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod forn: Jenß Jenßenn i Horstrop som i dag sit tridie samfulde ting wedkiende sig en arffuelod i denn selffeiger bundegaard och eigendomb i Lild Welling som Iffuer Poffuelßen paabuode och affløtte och hanß S: moder Anne Anderßdater er arffueligenn tilfaldenn deruid effter sinn fader S: Anderß Pederßenn och moder S: Mai Anderßkuonn. Item effter sin broder S: Jennß Anderßenn, huilchen sin moderß arffuelod hun och hidiß hosbonnde och børnn haffuer altid hafft och brugt aff same gordtz jord for, till nu fiende tidenn paakom effter tingbüindeß indhold som i dag for domb bleff lest och paaschr: huor for forn: Jenß Jenßenn sig fuldt och fast vedkiende forschr: sin S: moderß arffuelod indtill saa lenge Iffuer Poffuelßenß beuüber er same arffue att haffue indkiøbt och betald, med nøyachtig schøde effter lougenn, som hand formeener hand huerchen schall eller kunde gjøre, och der hoß forbød Iffuer Poffuelßen eller nogenn effter Iffuer Poffuelßenß hiemell och tilladelße sig med same arffuelod imod hanß hiemmell och minde att befatte wnder it fuldt vold før ind sagennß wddrag. Saa mødte forn: Iffuer Poffuelßen som der till suaret, att hand noget ner haffde brugt samme eigendombß

gaard i 20 aar, wlast och wpaakierdt, saa dersom Jenß Jenßen eller hanß foreldre haffde hafft nogenn lod derudi haffde dee well wdsøgt den før, huor imod Jenß Jenßen suaret, att dee haffuer hafft aff gordzenß jord der for i brug till feidetiden och derfor imen dee brugte samme jord war dee derfor benøyett. Och stod dee begge till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Christen Rod och Peder Jenßen i Smidstrop it winde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Christenn Nielßenn barnefød i Piedsted, som kiendtiß och tilstod att haffue leyet sig med forn: Christenn Rod och Peder Jenßen i Smidstrop, att hand schall gaae soldatt for dennom och deriß lexbrödre, som er lagt i leg samell att holde Kongl: Maytz: enn Soldatt, itt Aar, och loffuit och sig tilforpleglet der for att dennom quit och fri indenn och wdenn Landtz huort heden hand Comenderis som det sig en Erlig Soldatt hør och bør wnder sin ære och liffß fortabelße, huor imod dee loffuit att giffue hannom till løn, tyffue och en Rix dr: waimaall till en kioll och høregarn till en schiorte, halffparten aff forschr: løn scall hann: nu strax betalliß naar hand blifuer indschr: och denn anden halffpart till Jull førstkomendiß vden schade och schadisløß i alle moder, her foruden loffuit dee att giffue hannom mad i sin knapsech naar hand gaar paa mënstring, och stod forn: Christenn Nielßenn till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Hanß Jørgenßen Giesten i Breining it tingßuinde,

Huilche forschr: otte trofaste dannemend alle samdregteliggenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanß Jørgenßen Giesten i Breining och haffde hidsteffnit Gaffuerslund sognemend for deriß sandhed att winde huorlediß imellom hann: och prestenn *pascerit* wdi Gaffuerslund Kierche Søndagenn denn 22 Februari sidst forledenn, och saa fremstod Søffrinn Jenßen i Schickballe, Hanß Pederßen Schreder i Børchop, Hanß Nielßen Møller i Brøndsted Mølle, Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Peder Jenßen i Andkier, Jørgen Jenßen i Huilsbierig, Olluff Jenßen ibid: Hanß Escheßenn ibid: Michell Smed i Sellerup, Jørgen Tomßen, Hannß Lund ibid: Nielß Hanßen i Breining, Jenß Pederßen Schreder ibid: Simon Madtzenn i Gaffuerslund, Tomiß Søffrinßenn, Nielß Terchelßenn, Iffuer Jørgenßen och **Olluff Nielßenn Raffnn** ibid: huilche huer for sig wandt och kundgiorde wed Eed med opragt finger effter receßenn, dennom att werre beuist saalediß som deriß effterschreffne schriftelig vinde formeldte lydendiß: Efftersom Hanß Hedemand haffuer ladet oß steffne for woriß sandhed att winde och bekiende, daa er det wor sandferdiß winde att Søndagenn den 22 Februari sidst forleden der Gudtz tieniste war endet, formanit voriß sogneprest Her Raßmuß Jenßen os aff predichestollenn som och tilforne scheedt ehr, att vi wille gjøre enn alworlig bønn till wor herre, att hand naadeliggenn wille forbarne sig offuer Hanß Hedemand och hanß hustrue, som nu saa langsommelig tid haffuer for achtet Christi Legmeß och blodß deelachtighed och kierchen disch att dee motte kiende och bekiende deriß synder komme vdi naade och wenschab igien med Gud blifue endtlediget fra Gudtz wrede, sattanß tyranie och deriß synderß tunge byrde, och blifue Gudtz kiere och wdualde børnn, stigede saa ned aff predichstollenn paa kierche guolffuenn, huor hand daa som tilforne formanede forn: Hanß Heedemand och hanß hustrue, att dee nu wilde fremkomme effter prouistenß befalning och ordinatzens indhold och affbode deriß forseelße, saa wille hand effterkomme sit embedes och daa gaff aarsagenn til kiende, huor for dee schulle wdstaae kierchenß disciplin, nemlig Hanß Heedemand for dee winder som ere wondenn paa hannom indnu wcasperit, huilche wi for aarsageß indnu wiidere att forklare for hanß wrolig tretachting och forherdelig leffuit och hanß hustrue att hun modtwilligenn wden ald aarsag haffuer forachtet och endtholden sig fra Christe legemß och blodtz deelachtighed paa tridie aar, menß dog wilde ingenn aff dennom daa fremkomme, menß Hanß Heedemand fangede en schienderi ann med Her Raßmuß, huor for Her Raßmuß befallede hannom att hand schulde holde hanß mund paa den sted, dette forskreffne wandt offuen bemte: mend i ald sandhed att

werre ligesom forskreffuit staar i alle modr: och ydermeere wandt dee wed lige suorne Eed att forn: Hanß Heedemand er it wrolig menische saa huerchenn deriß sogneprest eller dee kand haffue roliged for hanß trette och klammer och naar predichen om Søndagen haffuer ende bliffuer hand staaendiß stille i sin stoell till prestenn kommer der lige for, saa gaar hand wd aff kierchenn for wed prestenn med sin hatt paa, det bad dee dennom Gud till hielper paa. Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Hanß Tomßen i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining, att dee i dag otte dage gaff bemte: Her Raßmuß Jenßenn louglig warbell till hanß buopeell imod winder att suare Hanß Jørgennßenn Giestenn her i dag, och war bemte: Her Raßmuß Jenßenn till wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn:

Søffrin Pederßenn i Gorsløff it Tingbüinde.

Huilche forskreffne otte trofaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Søffrin Pederßen i Gorsløff som haffde med en steffning hid i rette ladet steffne och kalde endeelß mend for deriß sandhed att winde om hanß leffuits forhold i forleden wfredtz tid eller om nogen daa eller andre tider kunde haffue sig offuer hann: att besuerge, att hand noget wtilbørligt schall haffue begangett, saa for tingdomb frembstod Raßmuß Søffrinßenn i Gorsløff, Søffrin Bull ibid: Christen Hanßen i Fredrichß Odde, Christen Pederßen i Gorsløff, Madtz Tueßen, Michell Bull, Jørgen Staffenßen, Jenß Bull, Søffrin Olluffßen, Poffuell Hanßen Bunde, Nielß Jepßenn, Anderß Tommeßen, Hanß Nielßenn Schoffuenborig, Peder Jørgenßen, Jachob Søffrinßenn, Nielß Christenßenn, Nielß Nielßenn, Olluff Jenßenn ibid: Hanß Lund i Sellerup och Søffrin Pederßenn ibid: som huer for sig wandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn, att det er dennom i Gudtz sandhed fuld witterligt, att i forledenn wfredtz tid der Fyen aff Suenschenn bleff indtagenn, bleff dee sampteligenn tilsgat saauelsom forn: Søffrin Pederßenn, och med magt ja houg och slag nød och tuongenn till att schulle følgeß med *Saluaguardierne* med deriß heste och wogne, till Fyn, att hendte fuaderadtzie till Feldt Marschalch Wrangelß hester, och kom der offuer dend fembte dag effter att Fynsk land bleff wondenn, menß iche dee endten saae hørde eller fornamb att forn: Søffrin Pederßenn war i Weilby Prestegaard i bemte: Fynn, enten med heste wogenn eller slede,, megett mindre giorde nogenn offuer wold enten opgroff, synderhog eller sig wtilbørlig andstilde i same Prestegaard eller Fynß land, ey holder hiem med sig førde noget enten aff Mester Lauridteß guodtz aff Gammelbye, eller andre deriß i nogenn maader: Dernest fremkom Peder Tommeßen i Børchop, Anderß Bertelßenn i Sellerup, Michell Madtzen Smed, Peder Tommeßenn ibid: och Nielß Hanßen i Breining, som wandt och bestod iligesuorne Eed med opragte finger, att efftersom dee war wnder it hershab med forskreffne mend daa bleff dee och nød och tuongenn till att hendte fuaderadtzie forschr: tid i Fynn till for bemte: Feldt Marschalch Wrangelß hester, och yder meere wandt forskreffne 25 mend sampteligen, att forschr: Søffrin Pederßenn aldtid haffuer ladet sig funden, baade i fredtztid och feidetid, willig och redeborinn reist, tald och suaret paa huer mandtz gaffnn och beste, som en erlig trofast dannemand well eigner och andstaar, saa de iche ved nogenn med sandhed kand hannom andett paasige ind det som erligt och tilbørligt er i alle maader: dett bad dee dennom Gud till hielper paa. Hiemmellet med op ragt finger och Eed Christenn Madtzenn i Sellerup och Nielß Pederßenn i Mørchholt, att dee paa løffuerdag war 14 dage war i Gamelby Prestegaard och der louglig warbell gaff bemte: Mester Lauridtz Ernstßen till sin buopeell imod dette winde att suare her i dag. I ligemaader war dee i Colding i dag 14 dage och der louglig warbell gaff Borgemester Mortenn Panch, Borgemester Simon Dour, Slodtzschriftueren Johan Badenhaupt hanß tiener Jørgenn Hanßenn, Slodtzfougdenn Jachob Laurßen och Jørgenn Boißen Schomager, alle louglig warbell till deriß buopeelle, om de haffde noget imod dette winde att suare her i dag, item same dag war for Coldinghuß post och der warbelgaff Slodtzherren Erlig och Welb: mand Wolff von Buchwald, om hanß

Welbyrdighed haffde noget imod dette winde att suare her till tinget i dag: Her hoß beuïße med fremlagde landtztingß warßell Zeddell, indholdendiß att paa Wiborig Landtzting ehr steffnit och warßelgiffuenn *Daniell Meyer* och *Richart Weidemand* gamell Feldt Marchalch Wrangelß tienere, sauelsom Suend Schomagerß arffuinger aff Kolding och Welb: S: Peder Langeß arffuinger dee wmondig med deriß lauguenger huad heller dee er inden eller wdenn landtz for winder och laugmaal som Søffrin Pederßen i Gorsløff achter her till tinget att for huerffue och tage beschr: om nogen aff forskreffne wille haffue noget der till att suare, huilchet samme varßell Zeddell som her i dag for domb bleff lest och paaschreffuen i sig selfuer wiidere vduißer.

Noch hiemmellet forn: Christenn Madtzen i Sellerup och Nielß Pederßenn i Mørchholt, att dee i dag 14 dage och gaff Welb: Slodtzherren warßell for Coldinghuß port for armodß winder dee endeelß her i Herrit achter att føre och tage beschreffuen.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Peder Pederßen i Gorsløff, Nielß Nielßen, Olluff Jenßenn, Poffuell Bund, Søffrin Olluffßen ibid: Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, och Søffrin Nielßenn i Mørchholt, som vandt wed Eed med opragt finger effter receßenn, att dett dennom i Gudtz sandhed fuld witterligt er, att Marenn Anderß Raßmußenß i Gorsløff, Anne Søffrin Klemmendßenß, Mette Peder Bieriß, Nielß Jepßenn ibid: ere saa forarmit att dee iche kand formaa att wdgiffue dee arbeidtz penge dee med resterer:

I ligemaader wandt Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, Hanß Pederßenn Schreder i Børchop och *Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund* wed ligesuorne Eed med opragte finger, att Laß Bundeßen i Børchop, Tomiß Søffrinßen i Gaffuerslund, Peder Jenßenn i Andkier, Peder Søffrinßen ibid: Jørgen Jenßen i Huilsbierig, Peder Jørgenßen, Hanß Escheßen, Jenß Lauridtzen ibid: *Dorit Poffuell Espeßenß i Børchop*, Peder Tomßen i Sellerup och Hannß Hanßenn ibid: ehre saa forarmed stacheller, att dee iche kand formaa att wdgiffue dee arbeidtz penge dee med resterer, wille den gunstig offrigted forskhone dennom der for var det en almiße gierning. Varßell forn:

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Nielß Pederßenn i Piedsted och Madtz Anderßen ibid: att dee i dag maanit gaff Staffen Bull i Follerup louglig warßell till hanß buopeell imod deelle att suare Jenß Høg her i dag, paa beuilling opsatt till i dag.

Hiemmellet med opragt finger och Eed Frantz Willomßen i Andkier och Jenß Tomßen i Børchop, att dee i dag maanit louglig warßell gaff Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, Iffuer Jørgenßen och Søffrin Jørgenßen ibid: mundelig her ved tinget imod deelle att suare Peder Mortenßen i Andkier her till tinget i dag: Och gaff hann: denn: till beschylding effter haandschrift for huiß dee hanß S: foreldre er schyldig bleffuen och begierde høringß deelle offuer dennom huilchet med beuilling bleff opsatt vdi otte daghe:

Mandagenn denn 30 Marty Anno 1663:

Otte Windißmend
Peder Søffrinßen i Schierup
Jeß Nielßenn i Mørchholt
Anderß Bertelßen i Sellerup
Peder Tommeßen ibid:
Poffuell Hanßen Bund i Gorsløff

Sex Høring
Peder Mortenßen i Andkier
Peder Jennßenn
Peder Søffrinßen ibid:
Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig
Nielß Pederßen i Breining

Iffuer Hanßenn i Andkier
Hanß Olluffßenn ibid:
Jørgenn Jenßen i Huilsbierig

Peder Tomßen i Børchop

Peder Buch i Schierup stod her i dag for domb och sit tridie samfolde ting effter schrifftelig fuldmagt forelagde S.Tommiß Jenßenß *Zignete* aff Winding, som i wfredtz tidenn er bleffuenn borte, och forbød nogen det att bruge eller bruge lade wnder den straff som wedbør.

Peder Madtzenn Schomager i Smidstrop 1 Tingßwinde:
Peder Buch der till forordnit domer.

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Kierstenn Jachobßdatter i Børchop och hiniß tieneste quinde Kierstenn, louglig warßell till deriß buopeell, item samme tid louglig warßelgaff Søffrinn Lauridtzenn i Børchop Peder Tygeßenß sön Anderß Pederßen och Laß Bundeßen ibid: till deriß buopeell och att suare her i dag till tinget imod winder forn: Peder Schomager achtet her till tinget att tage beschreffuen.

Huilche forskreffne otte trofaste dannemend alle wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde Jost Tomßen i Huilsbierig, Herridtzfouget her i Herrit, sit winde wed sinn Eed afflagde saalediß, att paa Tißdag war otte dage sidst forledenn, kom forn: Anderß Pederßen i Børchop till hannom i sit huß, och berette att der war bortstollenn noget guodtz fra denn enchequinde i Børchop ofrn: Anne Jachobßdatter och wilde der effter randsage i Peder Madtzenß huß i Smidstrop och begierde hand vilde med følge, att sligt wdi hanß neruerelße kunde bliffue for rettet huilchet iche daa kunde sche for hand war noget ilde tilpaß, men begierde aff Hanß Hanßen Deellefouget som hoß war tilstede att hand paa hanß weigne wilde forrette. Dernest wandt Hanß Hanßen Deellefouget wed sin Eed att forn: Kierstenn Jachobßdatter kom till hannom forskreffne dag om morgennen god betiden och haffde Laß Bundeßenn i Børchop med sig och daa berete hun for hannom att Peder Schomager i Smidstrop haffde bort stollenn hinde noget guodtz fra om nattenn tilforrne, och begierde hand vilde følgiß med hinde till Smidstrop till hanß huß och derom randsage. Der effter fremkom forn: Laß Bundeßenn i Børchop, vant wdi ligesuarne Eed med op Ragte finger saauelsom Hanß Hanßen i Sellerup, att dee samme tid hoß war och hørde hun sagde forschr: ord till Hanß Hanßen i hanß huß. Saa fremstod Søffrinn Lauridtzenn i Børchop, som wandt att hand same dag hoß war i Smidstrop der forn: Kierstenn Jachobßdatter kom till byenn, och der hørde hand att hun ombad forn: Anderß Pederßenn, att hand vilde tage den enne hest fra wognenn och ride till Herridtzfougden och hindte hannom did att hun vdi hanß neruerelße kunde randsage effter sit guodtz hoß forn: Peder Schomager, som hinde var frastollenn, noch wandt Niellß Pederßenn Schreder i Smidstrop, att hand saa forn: Kiersten Jachobßdatter kom forschr: dag till Smidstrop och haffde trei karle med sig och daa sagde hun till en aff karlenne at hand schulle ride effter fougden, saa hun kunde komme till att randsage hoß Peder Schomager om sit guodtz hinde er frastollenn, och satte en pige aff som schulle tage ware paa hanß huß att inttet guodtz der aff vdkom, huor effter forn: Peder Madtzenn var tingßuinde begierindiß.

Huor offuer forn: Peder Madtzenn Schomager satte i ald rette och formindte bemte: Kiersten Jachobßdatter burde att beuiße det hand haffde frastollenn hinde noget aff sit guodtz eller hafft noget der aff, som hun letferdeligen till mange gotfolch haffuer sagt hannom paa sit ærlige røchte och naffnn till forklaring effter thingßuindiß indhold, ja ind och søgt fougderne att wille randsage hoß hann: dereffter huilchet hannom haardelig for tryder ey scheede effter som hand beretter sig aldeelliß vschyldig der udi ja ind och will gaa wnder bøn och band med hinde der om att wor herre iche alleniste wille straffe dend som same hiniß guodtz bortstoll

menß ind och dennaom som saalediß wilde lyge hanß erlige naffnn paa, och dersom hun sig ey her for erklerer, formeener hand hun for slig hindriß löyn achtig ord bør att lide som enn løigner och æretyff och selff werre dend som hunn haffuer beschyldt hannom for och war herpaa domb begierindiß. Saa mødte ingenn till giensuar huor for sagenn bleff opsatt wdi sex wger.

Nogle aff Piedsted mend itt tingþuinde.

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Jørgen Raßmußenn i Piedsted och Madtz Anderßenn ibid: att dee paa Onßdag war otte dage war for Koldinghuß port och der louligenn warßelgaff Slottz Herrenn Erlig och Welb: mand Wolff von Buchwaldt, Kongl: Maytz: befallingßmand offuer Koldinghußleenn, om hanß Welbhed haffde noget imod effterschr: winde att suare her till tingt i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Peder Bull i Follerup, Peder Tomeßen i Børchop, Nielß Pederßenn i Piedsted, Hanß Jørgenßenn Giestenn i Breining, Otte Smed i Smidstrop, Peder Anderßenn i Piedsted, Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund och Hanß Christenßen i Andkier, som vandt och kundgiorde wed Eed med op Ragte finger effter receßenn, att der ehr dennaom i ald sandhed fuld witterligt det Peder Nielßen Videßen i Piedsted, Peder Søffrinßenn Surkier, Raßmuß Pederßenn, Søffrinn Pederßenn, Peder Nielßen Baße, *Karenn S: Hanß Pederßenß* ibid: och Staffenn Bull i Follerup, ere komen till achterß och saa forarmet, att dee iche kand formaa att wdgiffue dee arbeidtz pennge dee med resterer, saa dersom den gunstig øffrigheid dennaom wille der for forschaane war det enn stor welgierning.

it Soldatter winde i Gaffuerslund.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanß Nielßenn barne fød i Børchop, som kiendtiß och tilstod, att haffue leyet sig med Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund, Simon Madtzen ibid: och deriß med brødre som er lagt i leg sammell, att holde Kongl: Maytz: enn Soldatt att hand schall gaae Soldatt for dennaom wdi trei Aar effter denne dag, och holde dennaom quitt och fri indenn och wdenn landtz huort heden hand Commenderis som det sig enn erlig Soldat hør och bør wnder sin ære och liffß fortabelße, huor imod forschrr: toue mend igien andloffuit at giffue hannom till løn Aarligenn 16 Rix dr: och it par schou huor aff halffpartenn schall hannom betalliß till Paaske førstkommendiß och denn anden halffpart till S: Michelß dag nest effter och siden dee andre tou Aar schall forschrr: penge Aarligenn hannom betalliß till trende Terminer, nemblig 8 Sldr: och det par schou till Juell, dee otte Sldr: till Paaske, och dee 8 Sldr: till S: Michelß dag, dette forschrr: loffuit och tilforplegtet dee dennaom paa begge sider att holde och effter komme huer andre schadisløß, och stod forn: Hanß Nielßenn med bemte: Iffuer Jørgenßenn och Simonn Madtzenn samptligen till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Jenß Høgß tiltalle till Staffenn Bull i Follerup for yield er med beuilling indnu opsatt otte dage.

I ligemaader den tiltalle Peder Mortenßen i Andkier haffde till Iffuer Jørgenßen och Søffrin Jørgenßenn er och med beuilling opsat otte dage.

Fredrich Jachobßenn paa sin fader Jachob Laurßen Slottzfouget och Ridefougdeß veigne effter schrifftelig fuldmagt fordret domb imod Søffrin Pederßenni Gorsløff effter sin i rettesettelße och opsettelbiß indhold som i dag sex nemblig denn 16 Februari findiß indført, belangende denn Suplication bemte: Søffrin Pederßen for hanß Maytz: schall haffue

indgiffuen huor udi schall meldi^ß adschiellige poster som formeeni^ß hand ey schall eller kand beuiße, och der offuer i rettelagde forn: Fredrich Jacobßenn samme Suplication indholdendi^ß iblant andenn witlöfftighed att der beklageß och andgiffui^ß deri^ß nød och armod for hanß Kongl: Maytz: wdi Holmandtz Herrit, att dee selff ey hiid indtill haffuer kundet wdrede deri^ß ploug menn haffuer werit tou trei eller 4 om en ploug, och en part aff dennom iche hafft meere ind enn koe, en part 2 kör och iche flere, och bester ligesaa, ja ingen aff denn: haffuer saaet offuer dend fierde part saait som dee ellerß pleyede, och denn største part langt ringere, formedelß seede kornit er saa dyre och iche dee haffde enten penge att kiöbe det for eller vare betrode iche heller haffuer bester att driffue aufflingen med menß saadann deri^ß elendig wilkor andbeeß iche menß fordriß fuld schatter, baade penge och korn schatter fiere rix dr: aff huer gaard till arbeidßpenge, saa och fuld landgieldne huilchet der paa dee schall wdgiffue daa er det iche andet maader ind att dee motte sælge aldt huiß ringe kornn eller queg dee haffde, och der offuer gerade i største armod forlade dee ringe hytter igien, och med fattige hustrue och børnn aff hungerß nød elendeligen omkomme och forfariß thi dee daa iche kunde beholde enn schippe korn enten till att saae eller till deri^ß wnder holding huor aff hanß Kongl: Maytz: i lengdenn will faae it øde leen, och naar dee beklaget deri^ß elendighed och begierit nogenn forlinding her paa stedet daa schall dee ingenn andenn trøst haffue bekomit ind att dee schall giffue saa lenge dee haffuer, och naar dee iche lenger haffuer att giffue saa schall dee pache dennom fra stederne, huor fore den widtløftig wnderdanigste begiering formoder att hanß Kongl: Maytz: med mischundhedtz øyne wilde andsee deri^ß høy bedrøffuede och forarmede wilkaar, och naadeligen forlindre dennom dee store wdgiffter som dennom paalegiß aff enn Christelig Kongelig medynch effter laden denom denn store korn schatt andseende att penge schattenn falder dee fattige folch saa høy och besuerlig her, fremt paa andseende att formedelst dee mange øde pladtzer som her findi^ß, saa att denn største part aff denom maa fast giffue dobbelt saa meget som dee ellerß kunde komme till effter jordbogenn, huor fore dee wnderdanigste er begierindi^ß att dersom der ingenn forlinding er att formode att hanß Kongl: Maytz: naadigste wilde andordne det saa att huer Sogen motte suare till sine schatter effter schatte breffuenß och jordbogenß indhold paa dett hanß Kongl: Maytz: maa schee rett och den fattige bonde inge wrett och iche nogen vndersleff med schatterne begaaeß, huilchenn her hoß oß for høyeß en tid effter andenn, och iche dee mote nyde denn naade att schatterne vdi huert Sogen effter Kongl: Maytz: breff imellom denn: selff effter deri^ß brug och meddell motte ligni^ß, at dee selffeiger motte selff suare till deri^ß guodtz wanseeet det nogle gange haffuer verit begierit menß huiß denom paalegiß schall strax vden nogenn Dilation ved scharpiste Execution *vedteringß* saa dee iche maa nyde denn naade saa lanng respit att dee kunde kome till Kiøbstederne att selge thill penge huiß ringe for raad dee kunde haffue, med meere widtløftighed same Supplication som her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i sig selffuer widtløftig wdui^ßer, huor offuer forn: Fredrich Jacobßen paa sin welbemte: faderß weigne formindte att Søffrin Pederßen burde same sinn [ulæselig ord] Supplication att forklare och nøy achtig beuiße huiß der udi findi^ß indført som iche aff nogenn aff Heritzmendene findi^ß vnderschr: eller och derfor att lide och stande till rette effter forige i rettesettelße, och war derpaa nu i dag endelig domb begierindi^ß: Saa mødte forn: Søffrin Pederßen och der imod i rettelagde enn schrifftelig fuldmagt lydendi^ß: Kiendi^ß wii effter och wnderschreffne mend i Holmandtz Herrit och hermed for alle witterlig gjør att vi fuldmagt giffuer Søffrin Pederßen i Gorsloff wori^ß Supplication om vore nød och trang att frembere for wori^ß allernaadigste herre och konnig och tage beschreffuen fra Kiøbennhaffnn och andre steder huiß Gud och bemte: Høy Øffrighed will oß meddeelle och derudi att lade och gjøre paa alle wori^ß veigne och en huer mandtz weigne i Holmandtz Herritt som wi selffuer tilstede war, och holde forn: Søffrin Pederßen det vden schade i alle moder till witterlighed wori^ß egen hender, Zigneter, naffne och boemerche her neden wnderschreffuen och paa trycht. Actum Holmandtz Herit den 25 Novemb: Anno 1662: och

fandiſſ forschr: fuldmagt med enn gandtsche hoob naffne bogstaffue och merche wnder teignit. Dernest fremlagde itt tingbuinde her aff tinget wdsted den 19 Januari sidst forledenn indholdende att Søffrin Pederßen daa for retten haffde fremlagt it schrifftelig indleg lydendiſſ: Efftersom wii fattige hanß Kongl: Maytz: wnderdanigste tiener och bønder vdi Holmandtz Herit vdi Coldinghuß len for nogenn tid sidenn i woriſſ nød och elendighed haffuer offuer schichet woriſſ fuldmegtig Søffrin Pederßen i Gorsløff paa meenig Herridtzmendz veigne och effter deriſſ begiering med ydmyge och vnderdanig Supplicationn till hanß Kongl: Maytz: vdi den gode forhaabening att hanß Maytz: mildeligen vilde andsee woriſſ høybedrøffuende wilkaar och aff Kongelige naade effterlade oß den store paabuden kornschatte och mildeligen forlindre eller naadigste effterlade aff oß fordriſſ stor schylden landgiede och beuilige oß noget till bygningbtømer till diſſe øde pladtzer att byge och forbedre med daa effterdi berørte voriſſ fuldmegtig Søffrin Pederßen for oß haffuer berett att der schall vere indgiffuenn vdi Cantzeliett att huiſſ vi fattige folch enn saadann woriſſ elendighedtz och høybedrøffuende vilkaar for hanß Kongl: Maytz: wdi woriſſ Supplicationn wnderanigst haffuer ladet anddrage schall werre wsandferdig saa erbyder vi oß meenige Herridtzmend nu her i dag for Kongl: Maytz: til forordnit Herridtzfouget sampt dee otte mend och denn sidende rett same voriſſ høy betrengte nød och wnder danigste anddragening wed eed och opragte finger att bekreffte och gestendige efftersom der for er giffuen loulig kald och warbell huilchet och for retten nu er affhiemmellet paa det hanß Kongl: Maytz: woriſſ sandferdighed och wschyldighed naadigste kand erfare, och det vdi støch viſſ som effter følger. **1** – Att der er fodrit 4 Rix dr: her i Herit aff huer mand som pleyer at giøre egt och arbeide aff huilche dee 2 Rix dr: aff den største part er opbaarinn aff Deellefougden och Sognefogden, dee resterinde indnu kraffuiſſ. – **2** Att schriffuerenß tiener med Deellefougden och Sognefogden, haffuer werit omkreng moxßen i huer by her i Herrit och tagenn penge for smør landgiede, nemblig 5 sk: for huer mk: huor iche smør var leffuerit, och der for uden tagen 4 sk: hoſſ huer till pantpenge. – **3** Att landgielden er offte fodrit aff oß till tinge, giffuen varbell for och opsatt till domb iligemaader och nogle gange for rettenn fodrit aff oß brendsuin eller trei Rix dr: for huert, wanseeat at wi fattige folch endeell haffuer ichonn nogle faae griſſer och den største part ingen suinn. – **4** Att wi nogle gange haffuer werit begierit att schatterne motte legiſſ oß imellom effter jordbogenn och schatte breffuenß indhold att et huert Sogenn och Herit motte suare till sinne schatter, och dee sielffeiger selff wdgiffuer for deriſſ guodtz att aldting kunde gaae ligelig och rett till effter Kongelig wdgiffuenne ordre. – **5** Att schatterne saa hastig aff oß erfodriſſ att vi iche kunde nydee den respit att korn till kiøbstederne och selge huiſſ vi haffde till penge, kand affschiffuerenß fremschichede lex zedeller erfariſſ, saa denn største part iche vide huad vi schall vdgiffue, efftersom lex zeddellerne enn tid effter andenn for andriſſ och forhøyeß der till med er lex zeddellerne oß lauerit paa Mandagenn wed tinget och om anden dagen der nest effter er rytterenn kommenn och Exequerit som handellet meget strengeligen, huilchet denn fattige mand Hanß Schaffuenborig i Gorsløff maa beklage huilche dee ilde haffuer hogen och schamferit paa Neſſen. – **6** Att os iche er wduist eller beuilget bygningbtømmer till diſſe øde pladtzer att for byge och forbedre med medenß streng befalling wdgiffuen, att ingen maa hogge noget, huilche forschr: poster er daa for rettenn bekreffstet aff Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Jørgen Hanßen, Anderß Hanßen, Søffrin Jørgenßen, Hanß Knudtzen och Peder Tygeßen ibid: Hanß Jørgenßen Giesten i Breining, Madtz Nielßen, Nielß Hanßen, Nielß Pederßen ibid: Nielß Buch i Børchop, Erich Jenßen, Peder Smed, Laß Pederßen ibid: Anderß Bertelßenn i Sellerup, Hanß Hanßen, Peder Tomßen ibid: Peder Mortenßen i Andkier, Peder Jenßen, Tomiſſ Ebbeßen, Anderß Christenßen, Hanß Escheßen, Jenß Lauridtzenn ibid: Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund, Simon Madtzen, Tomiſſ Søffrinßen, Iffuer Jørgenßen ibid: Jenß Søffrinßen i Schickballe, Peder Pederßen i Gorsløff, Jørgenn Staffenßen, Olluff Jenßen, Hanß Jørgenßen, Peder Jørgenßen, Jachob Søffrinßen, Anderß Tommeßen, Raßmuß Søffrinßen,

Nielß Hanßenn ibid: Søffrin Jenßen i Ranß, Peder Bull i Follerup, Peder Tygeßenn och Tyge Pederßenn ibid: och Søffrin Nielßenn i Damkier, huor huer for sig lydeligenn daa der till haffuer suaret att dee forskreffne poster wilde wedstaa och verre gestendig huor fornødenn giøriss som paaschreffuit staar i alle maader. Item haffuer suaret Jørgenn Nielßenn i Ranß, Tyge Poffuelßenn i Piedsted och Peder Anderßenn ibid: att dee och med dee andre war forskreffne indleg gestendig menß iche dee att haffue giffuen schriffuerenß tiener Jørgen Hanßenn nogen pandt penge, i ligemaader haffuer suaret Jeß Nielßenn i Mørchholt och Christen Nielßen i Breining, att dee och med dee andre mend forschr: indleg bekrefftet menß iche dee haffuer giffuen arbeidtz penge eller pandt penge. Noch haffuer suaret Peder Nielßenn i Gorsløff, att der ey er fodrit entenn gierningß penge eller andet aff hannom, huilchet forskreffne tingbuinde och fuldmagt som her i dag for domb bleff lest och paaschr: i sig selfuer wduißer, och der hoß i rette lagde Søffrin Pederßen sig schriftelig suar lydendiß. Efftersom ieg fattige hanß Kongl: Maytz: wnderdanigste tiener och bunde Søffrin Pederßen paa det høyeste trueß och effter trachtiß effter ære och welfærdt formedelß ieg paa meenige Herridtzmendß weigne och effter deriß begiering war offuer schichet till hanß Kongl: Maytz: med ydmyge och wnderdanigste Supplication, att hanß Kongl: Maytz: aff naade for wor store armodß schyld ville effterlade oß noget aff dee store wdgiffter oß ere paalagde effter Supplicationens indhold, huilchenn wor gunstig Her Lenßmand bleff aff Cantzelie tilschichet med Kongelig befalling att hanß Velbyrdighed sig derpaa schulle erklore, daa formeener jeg att Jachob Lauritzenn Kongl: Maytz: Hußfouget paa Koldinghuß giør mig fattig mannd stor wrett i det att ieg allenne schall effter trachtiß och vdi widtløftig trette indvickleß wanseeat att ieg med meenige mandtz aff Herridtet fuldmagt haffuer beuist att ieg paa gandtsche Herridtiß weigne, haffuer werrit wdschichet och iche andet der udi giort ind huad mig haffuer werit befallet och att huiß poster som nu vdi Supplication findiß er aff Herridtzmendenne for den sidende rett och dee otte mend och Heridtzfougdenß offuerwerrelße wed høyeste Eed och opragte finger bekrefftet effter tingbuindiß indhold, och indnu wiidere bekrefftiß kand om behoff giøriss om Supplicationenn maa bleffue fremwist. – 2 formeener ieg att hußfougdenn giør wrett att hand iche lader Herridtzmendenne giffue kald och warßell effterdi att dee ere Intereßerede i sagenn, formeener der for att ieg burde att handt heffuiß och forsuariß aff hanß Maytz: Ridefouget som mig fattige mand paa ære och lempe effter trachter, och mig trette paafører och det iche for min allene men for meenige Heridtzmendtz wnderdanigste Supplication, huilchet erfariß aff hanß strennge indleg som for retten er lest. 3 – formeener ieg att hand sig høyligenn forseer imod bogstaffuenne i det hand falder vdi huiß Kongl: Maytz: høyhed att hand mig fatige mand effter trachter, och udi trette ind wichler vden kongelig frem wiiste befalling. Thi receßen siger att enn arm Supplicant schall werre vdi hanßMaytz: egenn haand och naade, sagen att høre hanß Kongl: Maytz: sielff till att kiende paa, och Supplicatenn att benaade, och iche nogenn Ridefouget eller andre att haffue magt till att effter trachte eller udi trette indvichele nogen fattig Supplicant før ind sagenn haffuer werit anddragen for hanß Kongl: Maytz: och iche indnu er loulig beuist att voriß Supplication schall werre wsandferdig anddragenn, med meere same schriftelig suar for meldte: och nu for retten tilbød Søffrin Pederßen om nogen vilde fremkome och sige imod same forskreffne Supplication daa wilde hand der for stande till rette, med flere ord och thalle dennom der om imellom faldt: Daa effter tiltalle, giensuar och denn sagß leighighed saa acseepter dii for fougden i rette legißen Supplication som lyder fra meenige Holmandtz Herridtzmend och bönder, huor udi dee andholder om lindring i deriß nød och armod och dee samme Supplications indhold wedstaar, effter fremblagde tingß windeß wiidere indhold, daa widste fougdenn iche herom noget att kunde kiende før ind alle intereßerende derfor bekommer loulig kald och warßell, som derudi och naffn schriffuiß: Søffrin Pederßen 1 giemp:

Forschr: Fredrich Jachobßenn fordret endnu en domb imod bemte: Søffrin Pederßen paa sin faderß weigne som Hanß Hanßen i Schierup er effter Welb: Lenßmandenß befalling schrifttelig forordnit att werre dommer wdi belangenden den sag paa Mester Lauridtz Ernstßenß weigne aff Gamel Bye effter i rettesettelße och opsettelbiß indhold som i dag sex vger den 16 Februari sidst forledenn findiß indfört. Och der offuer i rettelagde enn kongelig *Meßiue* lydendiß: Fridrich denn Tridie med Gudtz naade Danmarchiß, Norgeß, Wendeß och Gotteß Koning, Wor synderlig gunst tilfornn, Efftersom oß Elschelig Hederlig och Høylerde Mester Lauridtz Ernstßen, Sogneprest till Stouby och Huornum sagner, for oß wnderdanigste haffuer ladet anddragde, huor lediß en wed naffn Søffrinn Pederßen boendiß udi Gorsløff sig vdi forledenn krigßtid meget wtilbørligenn haffuer andstillet i det hand aff Weilby prestegaard woldeligenn schall haffue røffuit och bortført ...og eller sneß leßer guodtz foruden sølff hand whederligenn tiltuang sig att wiße, daa er voriß naadigste willie och befalling att i eder med flid om deß beschaffenhed erkyndiger och om befindiß kand hand forschr: forseelße beganget haffuer, daa hannom der for att lade søge och straffe som wed bør och bemte: Mester Lauridtz Ernstßen sitt prætenderende guodtz igien att kunde bekomme der med scheer wor willie befallendiß eder Gud, schreffuit paa wort slott Kiøbennhaffn den 16 Marty Anno 1661, wnder wor zignet Fridrich: huilchet same kongelig *Meciuæ* Welb: Her Steen Bilde, daa lenßmnde paa Koldinghuß tilschreffuit i sig selfuer wduißer: Dernest fremlagde itt schrifttelig winde formeldendiß: kiendiß wi vnderschreffne Daniell Meyr och Richert Weydemand, bege Her Gennerallfeldt marschalch Wrangelß tiennere och leggende till Saluaguardie i Holmandtz Herit i Sellerup bye, och her med witterlig giør, att efftersom Mester Lauridtz Ernstßen fra Gamelbye prestegaard er her offuer kommen till Her Raßmuß Jenßenß i Gaffuerslund och ladet oß der didkalde om woriß kundschap hannom paa sin egen och Mester Hanß Mulleß weigne att meddeelle huorlediß Søffrin Pederßen i Gorsløff sig i Weilby prestegaard forholdenn haffuer der effter fienden var bleffuen Fynß land megtig, saa er det saalediß voriß sandferdig kundschap der omb att same Søffrin Pederßen sig meget ilde i forn: Weilby prestegaard och wtilbørligenn forholdenn haffuer med røffueri och plønderi och langt slemmere och were der andstillede ind Suenschenß folch och der prestegardenn wntaget och till Jylland i huß och gaard hiembført nogle sneße wognleßer guodtz och efftersom hand sig ligesom en Saluaguardi der andstillet haffuer hand bracht det saa wiidt med folchenn som der war tilstede att dee aff frøcht haffue giort hannom wnder wißening om en deell sølff och andre wahre som paa forborgenn steder war hen satt, att hand och det haffuer bekommenn, med andet meere wtilbørligt som iche aff Kongl: Maytz: aff dannemarchiß egenn wndersaatter den enne imod denn andenn burde att bedriffuiß huilchet wii self seet och befundenn haffuer, och det gierne for huilchenn øffrighed dee oß vill lade for kalde will wide och gestendig werre, diß till witterlighed haffuer voriß egenn hender wnderschreffuit Actum Gaffuerslund prestegaard den 27 May 1658 D: M: - Richert Weydeman. Dette forskreffne haffuer vi ombedet Her Raßmuß Jenßen Sogneprest i Gaffuerslund och Jost Tommeßenn Ridefouget till Koldinghuß med oß till witterlighed att wnderschreffue. Raßmuß Jenßen M:M: Jost Tommeßen eghaandt. Noch fandtiß derpaa saalediß schreffuit. Anno 1658 den 21 Juni, effter som Søffrinn Pederßen i Gorsløff wed tuinde personner berettiß att werre loulig indsteffnit och i dag iche mødt daa haffuer indsprechfuenn personner Daniell Meyr och Richert Johanßen udi woriß wndrschr: neruerelße och paa hør werit same deriß winde och ord gestendige i alle maader effter denne sedelß lydelße som ydermeere will werre gestendig huor fornødenn giøriß huilche wi effter den dannemand Mester Lauridtz Ernstßenß begiering iche kunde benegte till witterlighed att wnderschrifue Datum Kolding ut Supra wdi Her Landtzdomer och Commißari Welb: Peder Langeß neruerelße er dette saalediß pascerit winder. Morten Nielßen Panch m:p:p: Simon Anderßen egenhaand, Boißen egenhandt, S:H: som er Suend Hanßen schrifft. Noch fremlagde it varbell Zeddell till forskreffne winde lydendiß Anno 1658 den 20 Juni ware wi effterschr: Jost Tomeßen och Søffrin Hanßen S...

Welb: Peder Lange, Kongl: Maytz: welforordnit Land Commiſarius och Landtzdomer, hanß schrifftelig befalling vdi Søffrin Pederßen gaard i Gorsløff och hannom mundelig adwarit att schulle møde for Welbemte: Commiſarius i Kolding nest kommende dag denn 21 Dito att höre och suare imod vinde som Mester Lauridtz Ernstbenn prest vdi Stouby sogenn, daa offuer hannom achtet at lade forhuerffue och tage beschreffuenn. *Actum Kolding Anno Die ut Supra Jost Tommeſen Eghaandt.* S:H:S: som samme schrifftelig winder huilche alle her i dag for rettēn bleff lest och paaschreffuenn, i sig selfuer wiidere wduiſer, och effter berørte leiglighed war forn: Fredrich Jacobbenn effter sin faderß for indførte i rettesettelße endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Søffrin Pederbenn och der imod i rettelagde først sit sogne winde lydendiß: Holger Søffrinßen, prest till Piedsted och Gorsløff sogner, Lauridtzenn, Proviantschiffuer offuer Riber stiftt, Tøger Tommeſen i Gorsløff och Jørgen Nielbenn i Ranß, gjør witterligt, att aar effter Gudtz byrde 1663 Dominica **Tila** post Epiphanias som indfaldt denn 18 Januari: paa Gorsløff sognesteffne, war ..et Erlig och Welacht dannemand Søffrin Pederßen i Gorsløff, sandemand i Holmandtz Herrit, daa begierde sit sogne winde om sin herkombst, liff och leffnits forhold saa lenge hand haffde werit och boedt vdi bemte: Gorsløff sogenn, at dee got folch udi sognit som hannom langsomelig tid haffde kiendt dee vilde nu winde och wedgaae huiß denn: herom i sandhed beuist war, daa til suaredé effterschreffne tolff trofaste dannemend, nemblig: Poffuell Hanbenn Bunde i Gorsløff, Hanß Mortenßen, Hanß Bierießgaard, Nielß Christenßen, Nielß Jepßen, Anderß Tomßen, Hanß Schouenborig, Jenß Bull ibid: Nielß Nielßen Lund, Laß Jepßen i Mørchholt, Søffrin Grobe och Peder Wlff ibid: att det er dennom i sandhed witterligt at forn: Søffrin Pederßen var fød i Gorsløff sogenn och bye hoß denn: aff Erlig Echte foreldre disligeste och saa att hand hid indtill i liff, leffnit och omgengelße haffuer schichet sig ærlig enn Christeligenn och well saa dee widste hannom inttet andet att paasige ind det som erligt maae werre i alle maader, huilchet deriß winde dee wille wiidere paa sinne tilbørlige steder afflege om behoff gjoriß till deße bekrefftning att offuen bemte: 12 trofaste dannemend saalediß wande och bekiende for oß herom paa deriß egen och den meenige mandtz weigne i bemte: sogenn, haffuer vi woriſ hender och sedwaanlig petsecher underschreffuit och wndertrøcht, Gaarsløff sognesteffne Die et Anno ut Supra: huilchet same sogné winde i sig selff vduiſer som fandtiß wnderschreffuen och forseiglet. Der nest fremlagde it tingbuinde her aff tingett wdsted den 23 Marty sidst forleden, som formelder att Søffrin Pederßen daa haffde hid i rette ladet steffne och kalde endeelß mend for deriß sandhed att winde om hanß leffnits forhold i forledenn wfredtz tid eller om nogen daa eller andre tider kunde haffue sig offuer hann: att besuerge, att hand noget wtilbørligt schall haffue beganget, saa for tinßdomb at were fremmenn, Raßmuß Søffrinßen i Gorsløff, Søffrin Bull ibid: Christenn Hanßen i Fredrichß Odde, Christen Pederbenn i Gorsløff, Madtz Tueßen, Michell Bull, Jørgenn Staffenßen, Jenß Bull, Søffrin Olluffbenn, Poffuell Hanbenn Bunde, Nielß Jepßen, Anderß Tommeſenn, Hanß Nielßen Schouenborig, Peder Jørgenbenn, Jacob Søffrinßen, Nielß Christenbenn, Nielß Nielbenn, Olluff Jennben ibid: Hanß Lund i Sellerup och Søffrin Pederßen ibid: som haffuer wondenn wed Eed med opragte finger, att i forledenn wfredtz tid vdi Fynß land aff Suenschenn bleff indtagen och dee sampteligenn tilsagt saauelsom Søffrin Pederbenn och medmagt ja houg och slag, nød och tuongenn till at schulle følgiß med Saluaguardierne med deriß heste och wogne till Fynn att hindte fuoderadtzie till feldtmarschalch Wrangellß hester, och kom der offuer denn fembte dag effter att Fynß land bleff wondenn menß iche dee entenn saae, hørde eller fornamb att forn: Søffrin Pederßen war i Weylby prestegaard i bemte: Fyn enten med heste, wogenn eller slede, megit mindre giorde nogenn offuer wold entenn opgrouff synder houg eller sig wtilbørligenn andstilde i same prestegaard eller Fynß land ey holder hiem med sig förde noget enten aff Mester Lauridtz guodtz aff Gamelbye eller som andre tilhørde i nogenn maader, der nest er fremkommen Peder Tommeſen i Børchop, Anderß Bertelßen i Sellerup, Michell Madtzen Smed ibid: Peder Tommeßen ibid: och Nielß Hanßen i Breining

som haffuer wonden att efftersom dee war vnder it herschab med forschreffne mend daa bleff dee och nød och tuongenn till att hendte fuoderadtzie forschr: tid i Fynn till forbemte: feldtmarchalch Wrangelß heste, och ydermeere haffuer forschr: 25 mend wonden sampteligenn att forn: Søffrin Pederßenn altid haffuer ladet sig fundenn baade i fredtz tid och feide tid willig och redeborinn reigst, tald och suaret paa huer mandß gaffun och bedste som en erlig trofast dannemand well ligner och andstaae, saa dee iche weed att nogenn med sandhed kand hannom andet paasige ind det som erligt och tilbørligt ehr i nogenn moder, huilchet same thingbuinde som i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i sig selfuer wduiße: der hoß fremlagde sit schrifftelig suar lydendiß: Efftersom Jachob Lauritzenn Slodtzfouget och Ridefouget som burde kongennß bonde att forsuare effter Kongl: bestaldtning, paa tager sig enn fremit sag och trachter mig fattige mand effter ære och welfærd effter enn løß kundschap och benche breff som aff tuinde landtzenß offentlig fiender ved naffnn Daniell Meyr och Richert, udi forleden feide tid der ingenn lou och ret var udi landet haffr giffuenn fra sig beschreffuenn, att ieg schulle verit i Weilby prestegaard i Fynn femb dage effter att Fynn var offuergangenn och der opslagenn kiester och schrine och berøffuit endeell guodtz som schulle haffue hørt Mester Lauritz Ernstßenn i Gamelby till effter indlegß wiidere indhold daa erbyder ieg mig att dersom Jachob Laurßen eller nogenn sandferdeligenn kand mig offuer beuiße, att ieg haffuer verit vdi forbemelde Prestegaard forschr: tid eller nogenn tid och opslagenn enten kiester eller schrine, røffuit eller bort ført noget guodtz aff for bemte: gaard, at dee daa maa lade mig henge offuer død tyffue, thi att ieg fattige mand med mine sognemend saauelsom och aff soldatter som daa war wnder Generalfeldt Marschalch Wrangell och vnder fienderniß haarde aag daa bleffue til tuongenn att hendte proviant vdi Fyn till forbemte: Generall och hanß wnder haffuende folch och iche nogenn aff dem som med mig war, schall sandferdeligenn kunde sige at dee daa haffuer set mig vdi forbemte: Prestegaard eller nogenn røffueri att haffue begaaet er widtløffteligen aff 24 dannemendß kundschap och winde beuist, thi det siøniß fast wchristeligt att nogen vilde effter trachte enn erlig mand effter ære och welfært effter landtzenß offentlig fienderß løße snach, och falsche berettening som mueligt der till aff had kunde werre lochet, och offuertald med mindre att der findiß aff landtzenß jnnd byggeriß loulig beuiß och bekrefftelße der hoß ellerß kunde mangenn erlig mand vden ald aarsag schammelig paalyffuiß och i wløche och vor rychte bringeß, formeener der for att dersom Jachob Laurßen eller nogenn anden wilde beschylde eller søger mig for røffueri eller nogenn werlig sag, hand daa billigenn saadan sin beschylding bør mig sandferdeligenn att offuer beuiße med mine sognemend, herridtzmend eller andre erlige landtzenß indbyggere, och iche med fienderniß løße snach och falsche løyn achtig berettening efftersom woriß gode dansche loug liger paa loulig windisbyrd och huo som nogen will sichte hand bør sin sichtelße effter receßen att beuise ehr der for gierne begierindiß att dette mit enfoldig suar mod dee høye beschyldinger mig fattig mand vdi ald aarsag paa fariß for rettenn maa leßeß, paaschrifffuiß och udi dommen indføriß och mig igienn tilstilliß och dersom mig imod formening nogenn wrett weder fariß jeg daa min store wschyldighed och høye effter trachtelße och forfølgelße med største weemodighed for hanß Kongl: Maytz: ydmygeligen och vnderdanigeligenn kand andrage, med flere ord och talle dennom der om imellom faldt. Daa effter tiltalle giensuar och denn sagß leiglighed, saa och effterdi for Setfougdenn Hanß Hanßen i retteleggiß it schrifftelig winde, wondenn for S: Welb: Peder Lange, landzdomer och comißarius, saauelsom flere fornehme mend aff tou aff Suenschenß krigßfolch imedellertid den stachet fred war, indholdendiß att bemte: Søffrin Pederßenn i Gorsløff røffueri schall haffue beganget vdi Fyen der Fynßlannd for Suenschenn war offuergangenn, huor imod Søffrin Pederßenn fremleger thingbuinde som indholder ey saa att schulle werre, saa der befindiß winnder imod winder, och sagenn ærorig, widste der for iche i denn sag att kunde kiende menß det ydmygeligenn indfinder for sin offuerdommer dee gade menns Her Landzdommere. *Søffrin Pederßen.*

Noch fordrit Fredrich Jachobßenn domb offuer bemte: Søffrinn Pederßen for nogen Stølper effter sin faderß i rettesettelße och opsettelßiß indhold som och i dag sex wger den 16 Februari findiß indfört och formindte hand burde att stande till rette for samme Stølper hand haffuer bortagen fra det Cronbuoligeß huß i Gorsløff Hanß Tueßen paabuode, effter tingbuindiß indhold den 23 Februari indfört, och war derom endelig domb begierindiß. Saa mødte Søffrin Pederßen och der till suaret att huß och gaard hand i feste haffuer for nogen tid sidenn aff wløchelig vaade ild affbrendte, saa dersom hand haffde kund bekommit it støche tre som laae paa jorden och ingen mand nøttig till hielper att opbyge kongenß gord med igienn formindte hand sig ey dermed at haffue forseet menß burde for tiltalle quit at vere, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa effter diß leighed saa och effterdi for Heridtzfougden er beuigelig giort att Søffrin Pederßen haffuer borttagenn fra det øde buoligeß sted Hanß Tueßen paabuode, som ey er nogen till eller findiß bebycht widste hand iche retter ind hand der for bør at tilfredtzstille øffrighedenn eller stande till rette der for som wed bør.

Peder Madtzenn Schomager tog sit første ting till Kiersten Jachobßdatter i Børchop for huiß hun hannon schyldig er:

Mandagenn den 6 Aprilli Anno 1663

Otte Windißmend
 Peder Søffrinßenn i Schierup
 Jeß Nielßenn i Mørchholt
 Anderß Nielßenn i Velling
 Peder Jørgenßen i Gorsløff
 Nielß Pederßen i Breining
 Staffenn Espenßen i Follerup
Peder Huid i Børchop, och
 Jenß Søffrinßen i Schichballe

Sex Høring
 Jenß Rod i Schierup
 Otte Pederßen i Smidstrop
 Nielß Pederßen ibid:
 Hanß Nielßen i Brøndsted
Christen Huid i Vinding
 Jachob Nielßen i Schierup

Hanß Michelßenn i Wyff enn opsettelße.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Otte Pederßen i Smidstrop, och Nielß Pederßen ibid: att dee i dag 3 wger gaff Peder Madtzen i Smidstrop Bundegaard loulig warßell till hanß buopeell imod domb att suare forn: Hanß Michelßenn och sine Sydschind och med Arffuing her till tinget i dag, och gaff hand hannon paa sin egen och Sydschendß weigne till beschylding for 60 Rix dr: hand denom plegtig er for deriß Eigendomb hand paabuor, effter sinforplechts indhold satte i rette och formindte att effterdi hand iche sin forplegt haffde effter komit det hand der for bør effter denß indhold denom at betalle och der forudenn lide och stande till rette som ved bør och war herom domb begierindiß. Saa mødte ingen till giensuar, huor for sagenn bleff opsatt wdi sex wger.

Jenß Høg i Follerup itt deelß winde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod Jenß Bertelßen Høg i Follerup som lydelig lod fordeelle Staffen Espenßen Bull i Follerup, och gaff hand hann: till sag for nogle penge hand hannon plegtig ehr effter sin schadisløß forplegtß indhold, Daterit Follerup denn 2 Marty 1650: Som i dag for domb bleff lest och paaschr: huorpaa resterit ingen rinte berørt trei slet dr: och efftersom same hanß forplegt ..il holdt hannon att betalle eller lide deele vden warßell och wndschylding och hand hannon till fierde ting loulig haffuer forfuld wdstede fougden deelle offuer hannon huor for forschr:

Sex Høring meldet hannom for forn: 3 slet daller fald att were och stod forn: Staffen Espenßen till wedermolsting der denne deelle gich beschreffuen.

Soldatter wiinde i Brøndsted

Huilche forskreffne otte trofaste dannemend alle samdregtlig wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Jørgen Søffrinßenn barnefød i Breballe som bekiende att haffue leyet sig med Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Hanß Knudtzenn, *Jørgen Mortenßen*, *Søffrin Jørgenßen*, Elisbet Pederß, Anderß Hanßenn och Kiersten Pederß ibid: som er lagt i leg samell att wdi Kongl: Maytz: en soldatt att hand schall gaae soldatt for dennom it aar mokring och holde dennom quit och fri indenn och wdenn landtz huort hedenn hand Comenderis som det sig en ærlig soldatt hør och bør vnder sin ære och liffß fortabelße, huor imod dee igien andloffuit att giffue hannom till lønn 23 Rix dr: och en tønde rog, huor aff dee halffue penge er hannom betalt, den tønde roug schall betalliß till Paasche først kommendiß och dee halffue penge till S: Michellß dag nest effter schadisløß i alle maader, mennß dersom hand schall vden landtz schall dee giffue hann: det fulde Aarß lønn med sig och der med schall hand ey andet aff dennom begiere, och stod forn: Jørgen Søffrinßenn med forscr: mend samptelig till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Peder Mortenßenß tiltalle till Iffuer Jørgenßen och Søffrinn Jørgenßen i Gaffuerslund fremdeelliß opsatt wdi otte dage.

Mandagenn denn 13 Aprilli Anno 1663:

Otte Windißmend
Peder Søffrinßen i Schierup
Jeß Nielßenn i Mørchholt
Iffuer Hanßenn i Andkier
Hanß Olluffßenn ibid:
Nielß Terchelßen i Gaffuerslund
Tomiß Søffrinßenn ibid:
Peder Tomeßenn i Børchop
Peder Huid ibid:

Sex Høring
Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Madtz Smed i Andkier
Peder Mortenßen ibid:
Hanß Olluffßen i Winding
Nielß Buch i Børchop
Peder Jørgenßen i Gorsløff

Jachob Lauridtzenn Slodtzfougett och Ridefougett tilsgade bønderne att dee schulle lade dee pipholter dee haffue lauerit som ligger ved Breining land, saa welsom lade deriß gierder bliffue ferdig om Slottennß march effter lennß herenß befalling, saafrembt dee iche will straffeß for wlydighed.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Anderß ..enßenn, som haffuer sted sig med Heridtzmendenne for Racher, och begierde sted wduist som hannd kunde haffue sin werrelße och waaning paa, och daa bleff hann: aff samptelig Herridtzmend befallet att boe paa denn sted i Børchop som Racherenn tilforne paabuode, och der att byge sig helster och waaning: och war Jachob Lauridzen Hußfoget och Ridefouget till wedermolsting och det paa Kongl: Maytz: weigne med Herridtzmendene samtyche.

Hiimmellet med opragte finger och Eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrup, att dee i dag maanit louglig warßelgaff Christen Smed i Welling, Olluff Thommeßenn, Dorite Dyneßeß, Peder Schomager, Anderß Schomager, och Hannß Nielßenn ibid: imod deelle att suare Hanß Hanßen Deellefoget her i dag, Hanß Hanßen i dag sitt fierde ting, gaff dennom till

beschydling for huiß penge dee med resterit till gordene for trei dagiß arbeide forleden somer i Haffn, med beuilling opsatt otte dage.

Peder Mortenßen sag i Andkier imod Iffuer Jørgenbenn och Søffrinn Jørgenben i Gaffuerslund, fremdeelliß med beuilling opsatt wdi 3 wger.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Nielß Søffrinbenn i Winding som i haand toug Peder Raffnn i Horstrop, tingschriifuer, och kiendtiß sig aff witterlig gield schyldig och pligtig att verre hanß tieniste quinde Elsa Michelßdatter femb Slette daller, huilche forschr: 5 Sldr: hann: tilforplegtet sig eller sine arffuinger en for alle eller alle for enn, erlig och well att betalle forn: Elsa Michelßdatter eller hiniß arffuing till S: Michelßdag førstkommendeß vdenn schade och schadisløß i alle moder vden dee lengere maa bestaa for rindte wdi minde, ellerß tilfor plegtet hand sig eller sine arffuing der for at stande bemt: Elsa Michelßdatter eller hiniß arffuing for høringß deelle till Holmandtz Herridtzting om forschr: penge till bemte: Terminn ey bliffuer betald, naar dee effter paabediß vden varßell, schudtzmaall domb eller wndschylding i nogen moder och stod forn: Nielß Søffrinbenn till wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn.

Jenß Høg en opsettelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen i Piedsted och [ulæselig] ibid: att dee i dag otte dage gaff Staffen Bull i Follerup louglig warßell till hanß buopeell imod domb att suare Jenß Høg i Follerup her till tinget i dag. Och gaff hand hannom till beschydling for 12 Aarß rendte aff 6 Slette dr: effter haandschriifftiß formelding som beløber sig ... Rix dr: huorpaa hand war domb begierindiß. Saa mødte Staffen Bull och formindte sin haandschriift ey att melde om nogenn rindte, bleff der for opsatt wdi sex wger.

Peder Søffrinbenn Buch i Schierup forordnit domer i effterschr: sag Herridtzfougdenn wedkomer.

Jost Tommebenn Herridtzfouget fordrit domb imod Søffrinn Willombbenn i Schierup effter opsettelbiß indhold i dag sex vger denn 2 Marty sidstforleden indførdt, och formindte hand burde sin breff och forplegt att holde och effterkomme hand thill hann: haffuer wdgiiffuenn och der offuer i rette lagde same breff lydenndiß: Kiendiß jeg wnderschreffune Søffrin Willomßen Ridefoget till Schafføegaard och hermed witerlig gjør att efftersom Jost Tommeßen i Huilsbierig haffuer sted och fest mig och min festemøe Giedsche Pederßdatter, begge woriß lifff tid en selffeiger bundegaard i Schierup, hanß hustru Lienne Pederßdatter haffuer arffuit effter hiniß S: moder Anne Søffrinßdatter, S: Peder Raffnß effterleffuersche, effter hanß derpaa till oß wdgiiffuenne festebreffß wiidere formelding, och efftersom baade kongschyld och bundeschylde der aff ganger oß aarlig er forondt for tyffue rix dr: daa loffuer ieg hermed paa min egenn och min forn: festemøeß weigne, for oß och woriß arffuinger at giffue och betalle till forn: Jost Tommebenn hanß hustrue eller deriß arffuinger, aarlig huer S: Mortenßdag i rede pennge 20 rix dr: och dersom dee begier penge thill smørschyldenn, som till S: Hanßdag schall betalliß daa schall dee och bliffue dennom leffuerit som sidenn i dee 20 rix dr: om Mortenßdag schall kordtiß, samme gaard schall vi och opbyge och wed god forsuarlig bygning paa woriß egen bekostning wed magt och lige holde, och iche for nogenn woriß forsoimmelbeß schyld eller samtyche noget aff samme eigendomb som der nu tilligger att lade der fra komme, for øde eller fra wende, men samme eigendomb saa widt mueligt er forbedre. Jost Tommebenn, hanß hustrue och deriß arffuinger till gaffuen och bedste, schoffuenne som der till ligger schall wi iche thill wplicht forhogge, menß der till haffue opsiøn att di iche aff nogenn ødeleggiß menß alle maader oß thill børligenn forholdee saa

forn: Jost Tommeßenn och hanß hustrue Lienne Pederßdatter och deriß arffuinger och min forn: festemøe schall werre i alle thillbørlige moder, fornøyet och thilfredß och efftersom samme forn: eigendombß gaard mig och min forn: festemøe lige paa denn samme maade som Cronens gaarde begge woriß liffßtid i feste er forondt och schall wi vdi aldt forberørte som Cronens tiener med same selffeiger gaardß forhold effter receßenns formelding oß wiide att rette och suare och formedelst indfestenn er oß lidelig forondt, daa haffuer ieg wdloffuit thill Jost Tomeßenß hustrue Lienne Pederßdatter en tachnemmelige *Deseretionn* att dette saalediß op reiktigenn holdeß och effter kommiß schall, haffuer ieg min egen haand wnderschreffuit och wenlig ombedit min kiære suoger Hanß Hanßenn Deellefouget i Holmandtz Herit dette thill witterlighed att wnderschriffue. Actum Huilsbierig denn 6 Marty 1662. Søffrin Willomßen. Thill witterlighed Hanß Hanßen eghaandt. Thill witterlighed Peder Nielßen eghaandt. Huilchet samme hanß vdgiſſuene breff som i dag for domb bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduiſer: Huor offuer forn: Jost Tommeßen formindte att bemte: Søffrin Willomßen burde sin forschr: forplegt att holde och for forn: 20 rix dr: som om sidst forleden Mortenß dag var forfaldenn att betalle eller der for burde stande till rette som wed bør: och er hand i dag endelig domb begierindiß: Saa mødte Hanß Hanßenn i Schierup Deellefouget och paa Søffrinn Willomßenß weigne i rettelagde hanß schriftelig suar lydendiß: Efftersom ieg wnderschreffne wed rettēn tiltalleß aff den achtbar Jost Tommeßen i Huilsbierig for en suma penge 20 rix dr: for kongschyld och bondeschylaff denn selffeiger gaard i Schierup som bemte: Jost Tomeßen effter hanß festebreffß wiider indhold mig haffr: fest huor aff ieg forledenn Aar 1662 gaff forn: Jost Tommeßen der aff thill indfeste 20 rix dr: och sidenn det ieg same gaard bekom i feste, haffuer ieg ladet same gaard forbedre och forbyge med døre hengbeller, winduer karne saauelsom schiellerom, luchtseng, kamer och andre wdbygninger forbedret, item ført bygningbtømmer, baade eeg og bøgge thømmer der till som indnu der findiß, huilchet paabiugning och bygningß tømmer haffuer kost mig tilsammell 30 rix dr: som wiidere aff det siønßuinde Jost Tommeßen toug till gaarden kand erachiß. Item vdi schatt aff gaardenn baade aff landgiede schattenn, och soldatter penge vngefer 7 slet dr:, der forudenn haffuer Liene Jostiß bekommitt aff min hustrue itt pollemunteß schiørt for threi rdr:, item fich Jost Tommeßen frandtzer till it geheng aff suort silche for 10 mk: 4 schip seede rog for 2 rix dr: huilchet sig wiidt och meere ind 20 rix dr: kand wdstreche, wden aldt dette haffuer bemte: Jost Tommeßen pludtzeligenn som ieg ple... imod Kongl: Maytz: forordning att verre, wdleg aff min buo och guodtz i dee gode mand Her Steen Bilde for 80 Slđr: effter enn sier sindig domb och samme waare som aff min buo ehr wduorderit er skeed i heste och queg endeell der aff som ieg høyligenn till min aufflß fortsettelße behøffuede, huor offuer mig største schade ehr tilføyet, ...eet der fandtiß andre wahre noch i min buo at haffue giort wdleg noch aff for denn ringe pennge ...uer der for min auffling ey saa hastig kundet ..urt bringe, sidenn haffuer bemte: Jost Tommeßen aff Schierup kierchestoll mig enn ære tittell tillegnit war noch som mand ey tilforne widste jeg burde Josteß gaard, och der effter haffuer bemte: Jost Tommeßen imod hanß festebreff sat andre ind paa gaardenn, før ind ieg gaardenn haffde affsagt och ladet pløye der till huor offuer ieg arme fattig mand nu er huß wild och tøcheß mig ey rett der i att werre wederfarit huor offuer ieg formeener mig for same Tommeßenß tiltalle bør fri att werre, efftersom ieg paa it aarß tid hußleye dyre och haffuer betald, wenligen aff rettenß betienter begierindiß dette mit indleg maa lebiß paa schriffuiß och i huß for rettēn affsigeß indføriß och fuldmagt giffuer Hanß Hanßen i Schierup dette i dag paa Holmandtz Heridtzting eller naar behoff giøriß att fremlege, och paa mine weigne att giøre saa wiidt loug och rettēn indfører. Datum Weylle den 13 Aprilli 1663. Søffrinn Willomßen egh: Huilchet samme schriftelig suar i sig selffuer wduiſer som for rettēn bleff lest och paaschreffuen med flere ord och talle dennom derom imellom war, daa effterdi for Setfougdenn Peder Buch i rettelegiß Søffrinn Willomßenß forplegt om adschielligt och i blandt andet att hand haffuer loffuit att betalle thill Jost Tommeßen for kongschyld och

bondeschylde aarligenn 20 rix dr: till huer S: Mortenß dag: widste hand iche her om att kiende ind bemte: Søffrinn Willomßen jou bør same sin forplechtß indhold vdi alle poster at effterkome och forn: 20 rix dr: forfalden er att betalle inden 15 dage eller vere namb wndergiffuen.

Jenß Jepßen i Tolstrup 1 schifftiß affsigt.

Huilche forskreffuenne otte trofaste dannemend, alle samdregtelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Hanß Nielßenn Klinchhammer i Welling, Berttell Søffrinßenn ibid: Peder Jenßen Winding i Smidstrop och Hanß Pederßenn ibid: som vandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn att dee denn 8 Aprilli sidst forleden war med Ridefougdenß fuldmegtig, Herridtzfougdenn, Deellefougden och Schrifuerenn, forsammellet i Smidstrop thill registering, wordering, schifft och deelling effter S: Peder Jenßen RandVlff i den S: mandtz huß och buo, offueruerindiß denn S: mandtz effterleffuersche Marenn Jepßdatter med sin tiltagen lauguerge Jenß Jepßen i Tolstrup och deriß børenn Mette Pederßdatter, anden Mette Pederdatter, Jenß Pederßenn och Jacob Pederßenn, med deriß farbroder ? (morbros) och fød werge forn: Jennß Jepßen i Tolstrup, och daa befanttiß der gudtz och formoffue i boenn som beløb effter worderingen i penge – 138 Sldr: 3 mk: 6 sk: huor aff der bleff giort wdsett thill den bort schyldig gield som følger. Thill Kongl: Maytz: resterinde schyld och landgiede som bleff fordrit effter Slodtzschiffuerenß restantz: bleff wdsatt 1 suort kældet kue worderit for 10 Slet dr: till resterinde arbeidtz penge som ehr 4 rix dr: och aff Deellefougden bleff fordrit bleff wdsatt en kællet wngnød worderit for 5 Sldr: och 1 spede kalff for 5 mk: huor aff schall tilbage leggiß – 1 Slmk: Otte Pederßenn Smed i Smidstrop fordrit effter it thingbünde Daterit Holmandtz Herridtzting Aar 1661 denn 2 Septemb: penge 50 Sldr: som S: Peder Jenßen haffde wdloffuit thill forn: Otte Smedß datter for huiß vløche och schade Mette Pederßdatter haffde giort hinde paa sit øye hun miste, huor till bleff wdsatt 1 brun hippe worderit for 18 Sldr: 1 brun hoppe for 4 Sldr:, 1 rød huet kue for 2 Sldr: 1 suort huet quey for 4 Sldr: 1 ølkar for 2 Sldr: 1 schiört saffue for 3 mk: 2 boløxber for 1 Sldr: 1 bousaffue och 1 haand øxe for 2 mk: 2 wogne for 4 Sldr: 2 tdr. biug for 5 Sletdr: fra den wdset i arbeidz pengenne $\frac{1}{2}$ mk: Her Nielß i Smidstrop, Herridtz Prouist, fordrit effter reiktig haandschrift penge 21 Sldr: noch for sinn wmag med denn S: mandtz lig att bestrede till jorden 8 ?..dr: der till wdsatt 2 tdr. aure for 2 Sldr: Hanß Nielßenß fordring i Piedsted effter breff er 7 Sldr: der till er wdsatt roug sedenn for 24 Sldr: som er worderit 1 daller huer schip seede, 2 tdr: seed ar: for 2 Sldr: 10 schip bog hued for $2\frac{1}{2}$ Sldr: 1 faar for 1 Sldr: som lige deriß gield opløber, och andgaff Maren Pederßkuonn att dee war schyldig buort thill Morten Jenßen $3\frac{1}{2}$ Sldr: 12 sk: der till wdsatt 1 traff wtærschenn rog wdsatt for 1 Sldr: 1 kierne for 12 sk: ploug och harffue for 5 mk: 1 kieste for 3 mk: och schorstenøy for 2 mk: och der med hann: afflagt, item berette at vere schyldig bort till Søffrinn Vdßenn i Kolding 2 Sldr: till Søffrinn Hoßkremer ibid: 3 mk: till Hanß Pederßen i Smidstrop 3 mk: huor till bleff wdsat 2 øltønder for 2 mk: $1\frac{1}{2}$ tdr: for $1\frac{1}{2}$ mk: 1 bord for 2 mk: 1 faar och 1 wedder for 2 Sldr: och $\frac{1}{2}$ mk: fra den vdsatt till arbeids pengenne, fougde och schrifuer pengene som ehr 4 Rix dr: bleff wdsatt 1 graa hielmit stud wngnød war wdsat for 6 Sldr: dee forskreffne gields fordring war afflagt som sig in Suma bedrag – $108\frac{1}{2}$ Sldr: 12 sk: bleff der till offuerß som moderen och børnen haffuer till deelling 1 g: Rødgielding for 8 Sldr: 1 brun stiørnit hoppe for 12 Sldr: 1 suort ryget kue for 10 Sldr: 1 kiertte for 10 sk: som ehr thil hobe 30 Sldr: 10 sk: huor aff moderen tilkom halffpartenn nemblig for 15 Sldr: 5 sk: huer aff dee 2 drenge 5 Sldr: $1\frac{1}{2}$ mk: och huer aff begge pigerne $2\frac{1}{2}$ Sldr: $2\frac{1}{2}$ alb: her foruden fandtiß 1 føll som moderenn berette att gaderen haffde forærít begge drenge børnene før ind hand døde, som dennom derfor och forlødiß bleff beuilgett, forn: Marenn Pederß med sin tilforhaabende festemand Mortenn Jenßen, annamit huiß wdsatt till Creditorerne bleff giort och loffuit och dennom tilfor.... dennom for deriß fordring att tilfredtzstille ... deriß egenn wilge och minde, vden kraff och schade, i ligemaader beholdt

dee børnenß lodder hoß dønnom som dønnom en huer schall betalliß naar dee kommer till lougalder och bliffuer 16 Aar gammell och saa lenge och att bestaae rindtiß løß, och diß imedellerthid schall dee fremholde same børn med ære och lere, kleder, schou och wndeholding som for gud och huer erlig kand verre forsuarligt, her forudenn loffuit dee att giffue eldste Mette Pederßdatter naar hun stediß brød och biering eller det endelig behøffuer, thill løn och ihukommelße effter sinn S: fader, 15 Slør: som hinde schall daa betalliß schadisløß, att saa paa aastedenn er pascerit det bad forschreffuene mend dønnom gud till hielper paa och stod forn: Mortenn Jenßen paa sin egenn och bemte: Maren Pederß veigne till wedermolsting och forscr: loffuit och tilforpleget for sig och sine arffuinger att holde och effterkomme forn: børn och gieldener vden schade och schadisløß i alle maader:

Huilchet forn: otte dannemend wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod Mortenn Jenßen i Smidstrop som kiendtiß och tilstod att haffue till sig annamit dee 50 Slør: wdsatt paa schifft i Smidtrop effter sin formand S: Peder Jenßen, som Otte Pederßen Smed loffuit aff denn S: mand, effter derpaa giordte thingbuindeß indhold for sin datterß øye hanß datter Mette Pederßdatter haffde giort hinde schade paa, huilche forschreffuene 50 Slør: forn: Morten Jenßen nu for retten tilforpleget sig eller sinne arffuing en for alle eller alle for en erlig redelig och well thill sin bedaget Terminer effter same thingbuindiß indhold att betalle bemte: Otte Smed eller hanß arffuinger, vden schade och schadisløß i alle modr: och i haand toug Christen Pederßen Rod i Smidstrop och Jenß Jepßen i Tolstrop bemte: Otte Pederßen som wiße forloffuer loffuit och godsagde for forn: Morten Jenßen att forscr: penge schall bliffue till huer Termin Otte Pederßen eller hanß datter nøyachtig betald schadisløß och der saae det iche reiktig till huer Termin effter thingbuinde scheer, daa thill huilchenn Termin forsømelßen findiß schall ald denn Suma som resterer were forfalden eller och dee som selffschyldener der for thill rette vden domb och lougen och stod forn: Morten Jenßen, Christen Rod och Jenß Jepßen med bemte: Otte Pederßen thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde det forn: Morten Jenßen i haand toug bemte: Christen Rod och Jenß Jepßen att hand schall holde dønnom forschreffne løffté thill Otte Smed vden schade och schadesløß i alle modr: eller der for att lide deelle och laugmaall till Holmandtz Herridtzting naar paa escheß vden warßell och wndschylding i alle modr: och stod forn: Morten Jenßen thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Mandagen denn 27 Aprili Anno 1663:

Otte Windißmend	
Peder Buch i Schierup	
Peder Thomßen i Børchop	
Anderß Nielßen i Welling	
Iffuer Hanßen i Andkier	
Jep Nielßenn i Winding	
Jeß Nielßenn i Mørchholt	
Poffuell Knudtzen i Brøndsted	
Poffuell Bunde i Gorsløff	

Sex Høring	
Nielß Hanßen i Breining	
Christen Nielßen ibid:	
Søffrin Pederßen i Sellerup	
Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund	
Hanß Christenßen i Andkier	
Hanß Jørgenßen i Breining	

Peder Nielßen Raadmand i Fredrichß Odde i Affkald.

Huilche forschreffuene otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Christen Nielßenn i Breining paa sinn suoger Hendrich Laugeßenn Byschrifuer i Kolding och hanß

hustrue Maren Pederßdatter Mørchiß weigne, effter schriftelig fuldmagt lydelig for rettenn i haandtoug Peder Nielßenn Raadmand i Fredrichß Odde, gaff och giorde hannom enn fuld trøg enig och wigienkallendiß auffkald paa ald huiß arffue och guodtz bemte: Maren Hendrich Laugeßenß kunde thilfalde effter sin morsyster den erlig och gudfrychtig quinde nu salig Anne Jachobßdatter bemte: Peder Nielßenß hustrue som i forledenn feidetid bortdøde, det werre sig wdi buo och buoschab, guld, sølff, kleder, krae, queg, heste, hopper, korn eller kornn auffling, rørindiß eller wrørindiß, indenn døre eller vden døre, wed huad naffnn det neffniß eller optenchiß kannd, och bekiende att hun for same hindiß arffuelod haffde annamit och opbaarin sinn fulde nøye och redelig betalling effter sin egen gode wilge och minde, huorfor bemte: Christenn Nielßen paa forn: Maren Pederßdatter och hindiß hosbondß weigne quiterit forn: Peder Nielßen och hanß arffuinger for hinde och alle hindiß arffuing for forn: arffue och guodtz for ald wiider kraff, schade, bekostning och wdleg och thachet hann: ære och got for god schifft och jaffning och god redelig och reiktig betalling i alle moder, och stod forn: Christen Nielßen thill wedermolsting der denne auffkald och winde gich beschreffuen.

Forn: otte mend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Christen Nielßen i Breining, med schriftelig fuldmagt fra Simon Søffrinßen i Grund och eschet Herridtzfougen Jost Tomeßen med thuinde mend nemlig Poffuell Bund i Gorsløff och Søffrin Pederßenn i Welling, att giøre fyldest for wdleg i S: Hendrich Raffnß eigendomb i Børchop och S: Tygge Nielßenß ibid: for hanß gieldtz fordring effter tuinde landtzdomerß dome, som i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn, huor till Herridtzfougdenn suaret att hand for sin personn wilde møde paa aastederne i dag otte dage førstkomendiß och der effterkome huiß hanß bestilling vdkreffuer effter att thing er holdenn:

Peder Huid i Børchop enn opsettelse.

Hiemmellet med opragt finger och Eed Hanß Tomßen i Sellerup och Nielß Rasmussen i Breining, Att dee i dag Maanit louglig Warsel gaff *Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund* mundelig her ved Tinget i mod domb att suare **Peder Huid** i Børchop her i dag huor offuer hand gaff hannom thill beschylding paa sin broder **Søren Huid** veigne for 40 Slette daller hand hannom pligtig ehr aff sinn *Patrimonium* effter sin S: fader **Søren Huid** aff Gaffuerslund, satte i rette och formindte hand hannom burde att betalle indenn 15 dage eller och der for effter receßen werre namb wndergiffuenn. Saa mødte forn: Iffuer Jørgenßen och der till suaret att dee burde hanß breff att fremwiße før ind hand noget vilde betalle. Daa aff diß aarsag bleff sagenn opsatt vdi sex wger. *Patrimonium = latin = fædrene arvegods.*

Peder Madtzen Schomager i Smidstrop 1 deelle.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Hanß Søffrinßen i Andkier, och Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag 5 wger gaff Kierstenn Jachobßdatter i Børchop louglig warßell med hindiß lauguerge thill hindiß buopeell imod deelle att suare forn: Peder Madtzen Schomager her till thinget i dag: Och fremstod forn: Peder Madtzenn her i dag sit fierde samfulde ting och eschet deelle offuer forn: Kierstenn Jachobßdatter, for 5 schip seede rog hun aff hannom haffuer bekomit och loffuit att betalle hannom for schippen 3 mk: och var høringßdeelle offuer hinde der for begierinde effterdi hand formindte sig hinde louglig att haffue forfuld thill fierde ting effter lougenn, saa mødte forn: Kiersten Jachobßdatterß son Jachob Christenßen som der till suarit att hanß moder er hannom intet pligtig och meendte der for hand burde det, huor imod forn: Peder Madtzenn formindte att effterdi bemte: Kierstenn Jachobßdatter haffde taald loug dage der for trei tinge och iche rettet for sig burde hun och att taalle fierde ting och lide deelle, och dersom hand paa sin moderß weigne wilde det wed sin eed benegte saa vilde hand fra staa sin laugmaall och ey wiidere der paa fodre, thilmed och frem eschet om hand haffde nogenn fuldmagt her thill att suare, huor till forn: Jachob Christenßen suaret att hand war sinn

moderß werge thill hun andenn werge bekom med flere ord och thalle dennom derom imellom war, daa widste fougdenn iche att wdste deelle offuer hinde før ind Peder Madtzenn loulig beuißer hun bekom forschr: rog effterdi hiniß sønn det iche wille wedgaae.

Opneffned thill schoffsionß mend sandmendenne her i Herrit nemlig Gregers Christenßen i Andkier, Nielß Buch i Børchop, Peder Pederßen i Gorsløff, Nielß Nielßen, Søffrin Pederßen ibid: Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Madtz Nielßen i Breining, Søffrinn Nielßenn i Mørckholt och Søffrinn Pederßenn i Sellerup, huilche aff Hußfougden Jachob Lauritzzen Ridefougdet paa Kongl: Maytz: weigne bleff befallet att werre hannom strax følgachtig i schoffuen att siøne och taxere ald wforuiste schoff hog:

Poffuell Knudtzenn Smed i Brøndsted fordrit domb offuer Christenn Raßmußenn i Mørchholt for nogen penge hanß S: fader Raßmuß Christenßenn war hannom plegtig effter haandschriftiß indhold som denn 9 Marty sidst forledenn findiß indfört och der offuer i rettelagde samme haandschrift lydendiß: Kiendiß jeg wnderschreffuene Raßmuß Christenßenn, boendiß i Mørchholt, att ieg schyldig er bleffuenn Poffuell Knudtzenn i Breining Mølle, 20 Rix dr: *in Spetie* som hand mig londt och forstrach haffuer huilche forn: 20 Rix dr: Jeg loffuer att betalle hann: med enhende Rix dr: som ieg aff hannom haffuer annammit wed min gode ære trou och loffue huilchen thid ieg kand iche haffue dennom lenger i hanß minde eller ieg beplegter mig for mig och mine arffuninger, en for alle och alle for enn, at stande hannom eller hanß arffuinger for Sex Høring till Holmandtz Herritzting, huilchen thingdag hand der paa escher, wden varßell, domb, schodtzmaall eller nogenn wndschylldning och holde hannom det vden schade och schadisløß i alle maader, och imeddeller thid samme penge staar, schall ieg werre hannom thill wilge effter hanß minde och nøye. Thill witterlighed haffuer ieg mit Zignette her nedenn wnder trøcht. Actum Breining Mølle, denn 24 Marty 1656. Huilchet samme haandschrift som i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer. Huor effter diß leiglighed formindte forn: Poffuell Knudtzenn det bemte: Christenn Raßmußen burde att betalle sin S: faderß gield effterdi hand hanß gaard och buo effter hannom haffuer annammit och besider och thilmed haandschriften lyder paa sig och sine arffuinger en for alle och alle for enn och der for hannom forschr: 20 Rix dr: att betalle med diß paaløbende rindte och omkostening inden 15 dage eller der for were namb vndergiffuen effter receßenn, och war derpaa nu i dag endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Christen Raßmußenn och der imod i rettelagde it thingbuinde lydendiß thill meening, her aff thinget vdsted aar 1660 denn 22 Octob: som tilholder att Nielß Mortenßen i Mørchholt, Peder Vlff ibid: Poffuell Hanßen Bunde i Gorsløff, Hanß Nielßen Schoffuenborig, Olluff Jenßenn, Jachob Søffrinßenn, Raßmuß Søffrinßenn, Hanß Hanßenn ibid: och Søffrin Nielßen i Mørchholt, daa for rettenn haffuer vanden dennom i ald sandhed fuld witterligt att verre att S: Raßmuß Christenßenn i Mørchholt bleff i forledenn feide tid med hutrue, børn och folch forjaget fra huß och hiemb och aff krigß folchen fra pløndrit ald deriß guodtz och formoffue, saa der aldeelliß inttett bleff beholdenn aff dee S: folcheß formoffue i nogenn maader, och dend S: mandtz arffuinger der for iche kand suare hanß creditorer eller gieldenner som dee gierne wilde, med meere same thingbuinde som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sigselffuer wdfører, der hoß fremlagde sit schrifftelig suar formeldendiß efftersom Poffuell Smed i Brøndsted mig thill Hollmandtz Herritzting haffuer ladet indsteffnne for enn gield min S: fader hannom schall haffuer schyldig werrit, och efftersom ieg fattige mannd ey haffuer wedtaget slig gield at betalle ieg och ey noget der fore nødt haffuer, min S: fader meddell och i forledenn krigß tid saauelsom andre gott folcheß er bort røffuit saa der inttet fandtiß effter hannom som med hoß følgende thingbuinde kand beuißeß formener der for at ieg ey er plegtig samme gield att betalle, thi det er iche mueligt att en søn kand betalle sin faderß gield naar hand inttet arffuer, eller wedtager slig gield att betalle, formoder der for att ey nogenn retsindig dommer til

dømmer mig Poffuell Smed saadan en gield at betalle, jeg fattige mand haffuer noch i mit eget i synderlighed i denne onde och besverlige thid schulle sligt haffue gienge kunde huerchen ieg eller nogenn fattige mand bliffue ved magt, formeener mig for Poffuell Smedtz tiltalle fri at werre och herpaa er en forsuarlig domb begierindiß. Aff Mørchholt den 23 Februari 1663 C:R:, med flere ord och talle denom derom imellom faldt, daa effterdi for fougden i retelegiß S: Raßmuß Christenßenß haandschrifft paa 20 Rixdr: huor udi hand thil forplegter sig och sine arffuinger enn for alle att betalle, daa widste hand iche retter derudi att kiende ind hanß sön forn: Christenn Raßmußenn som den S: mandtz buo besider jou bør samme 20 Rixdr: att betalle inden 15 dage eller der for lide namb i sin buo och guodtz effter forordningenn.

Peder Buch i Schierup paa Berndt Kielførerß weigne i Fredrichß Odde fordrit domb offuer S: Olluff Poffuelßenn i Welling hanß effterleffuersche och arffuing som den 2 Martij sidstforledenn er gangenn i opsettelße effter thingbogenß indhold for enn kiel S: Olluff Poffuelßenn aff hann: haffuer bekommenn, och der offuer i rettelagde forn: Peder Buch en schriftelig fuldmagt lydendiß. Kiendoß jeg Berndt Offermand, kielddelfører, borger och indwaaner i Fredrichß Odde, och hermed witterlig giør att ieg fuldmagt giffuen och møndig giør erlige mand Peder Buch i Schierup paa mine weigne wed rettenn paa Holmandtz Heritzting att tiltalle mine creditorer som mig schyldig er, vdi Holmandtz Herrit och der udi att giøre lige som ieg selff personlig tilstede war, till witterlighed haffuer ieg min egenn haand vnder schreffuit, Actum Fredrichß Odde den 3 Februari 1663 Berndt Offermand min haandt. Dernest fremlagde forn: Peder Buch it schriftelig indleg som formelder: efftersom ieg vnderschr: Berndt Offermand, borger och indwaaner wdi Fredrichß Odde thilforne den 3 Februari nest forledenn schrifteligenn haffuer fuldmegtingett Peder Buch i Schierup paa mine weigne att søge och tiltalle alle denom som er mig schyldig i Holmandtz Herrit saa i blandt andre er min tiltalle thill Olluff Poffuelßenn i Store Welling som er mig schyldige bleffuenn den 13 Januari Anno 1657 penge 28 mk: Liubsk som hand haffde loffuit mig till nest følgende Pindtzdag och Micaelis at betalle i samme Aar. Saa effterdi bemte: Olluff Poffuelßenn ey sit løffte i saa maader haffuer effterkomit, formeener ieg der for hand mig offuen berørte 28 mk: Liubsk med deß paaløbende rendte och anduendte omkostning straxenn bør att betalle indenn 15 dage eller der for lide namb och werdering effter receßenn och herpaa domb begierinde. Fredrichß Odde den 20 Martij Anno 1663: *Berndt Offermand* min hand. Att Olluff Poffuelßenn i Store Welling saalediß findiß indførdt udi Berndt Offermandtz regenschabß bog hannom den 13 Januari 1657 schyldig att werre bleffuenn penge 28 mk: Liubsk, till nest følgende Pindtze och Michelßdag att betalle, det bekreffter wii wnderschr: borger och indwaaner i Fredrichß Odde, Actum ut Supra Nielß Jørgenßen, boger eghaandt, Pouell Lorntzen Becher, eigen handt. Huilchet same fuldmagt och indleg som her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wduißer: och effter diß leiglighed mente forn: Peder Buch det bemte: S: Olluff Poffuelßenß effterleffuersche Mette Søffrinßdatter burde same sin S: hosbonds gield att betalle effterdi hun ey haffuer holden nogen schifft effter hannom menß sig ald hanß effterlatte guodtz tilegnit, och det indenn 15 dage eller derfor lide namb i sin buo och guodtz effter receßenn och war herpaa nu i dag endelig domb begierindiß. Saa mødte forn: Mette Søffrinßdatterß hosbond Michell Bull i Gorsløff, som der till suaret att hand eller hanß hustrue ey haffuer bekommitt noget aff Berndt Kielfører i nogenn moder med flere ord och thalle denom her om imellom war. Daa effterdi for fougden i retelegiß reiktig wdtog aff Berndt Offermandtz regenschabß bog paa forschr: penge for enn kiedell Olluff Poffuelßenn hoß hann: haffuer bekomit, huilchet well bekreffteß med tuinde borgerß hender findiß wnderschreffuit, huilchet iche imod sigeß widste hand iche retter derom att kiende ind bemte: Olluff Poffuelßenß hustrue och arffuinger jou bør same gield att betalle inden 15 dage eller der for lide namb i sin buo och guodtz effter forordningenn.

Peder Høg i Torup hanß tiener och fuldmegtig Peder Tomßen fodrit domb offuer Christen Christenßenn Haarboe aff Weylle Mølle for noget guodtz hand aff hannom schall haffue bekommit effter opsetteliß indhold den 9 Martij sidstforleden indførde och der offuer i rettelagde en schriffelig fuldmagt daterit Torup den 27 Aprilli 1663: Som till meening indholder, att efftersom bemte: Peder Høg haffuer saa louglig forfald att hand ey i dag kand komme her till tinget, att tage forschr: domb beschreffuen imod bemte: Christen Harboe saa fuldmagt giffuer hand neruerinde sinn thiener forn: Peder Thomßen det paa hanß vegne att for rette ligesom hand sell tilstede war med diß wiider indhold. Der effter i rettelagde it tingbuinde aff Hatting Herridtzting wdsted mandagenn denn 9 Martij sidstforledenn indholdendiß att daa der for rettenn haffuer wandenn effter receßenn Peder Christenßenn i Torup och Lauridtz Pederßenn ibid: att dee nogle gange forledenn Aar haffuer seet hørt och fornommit det forn: Christenn Christenßen Harboe haffuer werit vdi Peder Høgß huß i Torup och begiert att wilde forligefß med hannom om noget tøig forn: Peder Høg haffde hoß bemte: Christenn Harboeß tøig i Kiøbenhaffnn, paa et kammer dee tilsammelß haffde leyet och Christen Harboe der fra vden Peder Høgß widenschab bort fløtte och er daa fremstandenn forn: Peder Høg i Torup och haffuer fremlagt en opschriftt paa same forn: tøig som nu om rørt ehr, och Christen Harboe vden minde haffuer fra steddet bort fløtt, war først it par ny ryßlederß støffle, haffde kost 6 Slette dr: 1 par graa strømper 5 mk: 1 blechhorn 1½ mk: 1 graa ny pudhønde 4½ Sldr: 2 ny puder med waar paa penge 4½ Sldr: 1 par ryßlederß schoe 5 mk: och enn lang bøße kostet 10 Rix dr: med meere same thingbuinde i sig selffuer vduißer. Dernest fremlagde en schriffelig kundschap formeldendiß: Haffuer Peder Høg nu boendiß i Torup betald mig wnderschreffne for klede till it pude hønde och thill puder och waar derpaan penge 7 Rix dr: som hand wdtag Anno 1656: huorfor ieg will haffue hannom Quitterit Datum Horßenß denn 2 May Anno 1662 vdi Jørgen Hanßenß absenz Christen Nielßen mpp: Kiendiß ieg wnderschr: och hermed witterlig gjør att effter som ieg haffuer londt Peder Høg en bøße same Aar Suenschenß folch kom i landet som hand toug med sig thill Kiøbenhaffnn och berettet forn: Peder Høg at haffue lauerit Christenn Haarboe till throer hende, dend i for varing och effterdi ieg iche dend igien kunde bekome, haffuer hand betaldt och giffuet mig for den 10 Rix dr: huilche penge hand igien haffuer att fordre, att saa i sandhed er bekreffter ieg med eghaandt Actum Horßenß den 2 May 1662 *Nielß Høg* eghaandt og effter diß leiglighed formindte forn: Peder Thomßen det forn: Christen Harboe plegtig ehr att schaffe sin forschr: hosbond Peder Høg sit guodtz igien hand imod hanß hiemell och minde haffuer till sig taget och annamit saa got som det daa var eller och det med penge att betalle som forskreffuit staar eller derfor lide deelle och wiidere laugmaall och war herom nu i dag paa sin bemte: hosbondß weigne endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Christen Christenßen Harboe som der till suaret och wed sin eed fragich aldrig att haffue annamit noget aff Peder Høgß guodtz i foruarung enten i Kiøbenhaffnn eller andre steder, meget mindre loffuit att staae hann: fore for noget aff sit guodtz, thilmed iche holder schall hannom offuer beuißß att haffue thaget Peder Høgß guodtz nogen steds fra i nogen moder for haabte sig iche holder at werre Peder Høgß dreng och thage ware paa hanß guodtz som hand siger att haffue befallet formeener sig derfor for bemte: Peder Høgß opdichtede tiltalle quit att werre, med flere ordoch talle dennom der om war. Daa effterdi Christenn Harboe wed sin eed fra gaar ey noget aff Peder Høgß guodtz att haffue annamit i forWaring Ey holder loffuit att staa hannom fore for noget aff sit guodtz sligt och iche holder louglig beuißß att same godtz ehr hannom lauerit eller det schall haffue bekomit widste fougden iche att thildømme bemte: Christen Harboe noget der till att suare.

Erlig och Welb: mand Her Steenn Bilde thill Kierßgaard, Ridder och Kongl: Maytzz: welbestalter Obberste hanß tiänner och fuldmegtig Olluff Lauridtzen fordret domb paa sinn

welbemte: hosbondß weigne imod Søffrin Willombßenn aff Schierup, effter opsettelseß indhold denn 23 Marty sidstforleden indført indholdendiß att Lauridtz Pederßen foget paa Kiergaard paa sin herriß weigne haffuer giffuen forn: Søffrin Willomß: thill beschydning effter enn forteignelße med welbemte: Her Steen Bildiß haand wnderschreffuen paa nogle mangelß poster hand haffuer giort hannom paa reigenschab for imedeller thid hand tiente hannß *Strenghed* for fouett och beløber same poster thill suma penge 426 Slør: som hand haffuer formindt forn: Søffrin Willomßen burde att Clarere och betalle inden 15 dage, eller der for lide namb i sin buo och guodtz effter forordningen och efftersom daa iche er mødt nogen thill giensuar ehr sagenn bleffuen opsatt thill i dag, huor offuer forn: Olluff Lauridtzenn fremlagde sin welbemte: hosbonds wnderschr: opschrift lydendiß: Andtegnelße wdi Søffrin Willomßenß reigennschab Schafføgaards indkombst andgaaende bereignit fra Philippi Jacobi 1661 och thill Aarß dagenn 1662: Indtegt 1: vdi enn Jordebogß Sumarum er wdlucht biug och ialdt 1½ td: tønden 13 mk: er 4 Slør: 3½ mk: noch 1 otting smør 1 Slør: 1 mk: vdi hußpennge och giesteri 1 Slør: 2 mk: 12 sk: - 2: att den instrux paa Jordebogennß Specier bliffluer laffuerit, - 3: denn Restantz for Ano 1660 will endelig forklariß efftersom endeell der aff ichonn ehr thill regenschabß indtegt ført, - 4: dee penge thill stedßmaall aff det huß i Brunemoße føriß mig iche thill indtegt och er 3 Slør: diße 3 Slør: ehr mig betaldt och der for iche reignit i Sumarumen, - 5: er for ringe ført thill indtegt aff dee penge hoß Jenß Jepßenn, er annamit effter hanß breffß indhold - 2 mk: Wdgift - 1: bør att laueriß beuiß paa huß karen aff roug och biug Peder Lauridzenß tiener haffuer bekomit, - 2: beuiß och order paa den tønde roug Søffrin Schouffoget eller slaaeß thill mangell och er 5 Slør: - 3: denn tønde roug som føriß till affkortening med Peder Lauridzenß Tiänner i Kastrup Hoffgaard der om bør att werre minn schriftelig order, eller slaaeß thill mangell och er 5 Slør: - 4: att laffuere min schriftelig beuilling paa dee 2½ tønde roug med Jenß Ibßenn, att vere efftergiffuen ellerß slaaeß till mangell meener alleniste att det ehr hannom bedraget och beløber till 12½ Slør: - 5: det roug hoß Peder Michelßenn bør att ind fordriß och mig betalliß ehr 5 Slør: 5 mk: - 6: denn Enne tønde och 5 schiper roug bør aff Christenn Iffuerßenn att indfordriß for penge 8 Slør: 8 sk: Saa kand ieg hannom igien betalle for huß hand haffuer arbeidett. Poster ieg thilfredtz med och achtib nu iche meere for nogenn mangell 7: det roug med Nielß Søffrinßenn i Mørche och Bertell Christenßen i Huilbager, bør att indfordriß effterdi ieg denn: det alleniste haffuer bedaget och beløber penge 8 Slør: 8 sk: denne Post ehr effterlatt och huß seddeller som Søffrin Willombßenn aff dennom haffuer, dee magtesløß, - 8: der findiß och indført till affkortening biug - 16 td: 2 schiper som alleniste er bønderne bedaget der for - 52 Slet dr: 3 mk: 4 sk: - 9: Ordre och beuiß paa alle wdgiffter, saa och paa haffrenn som er wdlaffuerit, - 10: burde att haffue erfariit hoß Møllerne om ieg nogenn penge haffde annamit daa mine Zeddeller vdi reigenschab att haffue ind Specificerit och om dee indnu noget kunde restere, denne postr Clarerit och betald, - 11 dee 70 Slør: som føriß mig thill affkortening for 3½ otting smør Peder Michelßenn schall haffue opbaarit derom order och beuiß huem pengene aff Peder Michelßen haffuer annammit, - 12: denn otting smør med Kastrup Hoffgaard saa och med Christen Iffuerßen 1 pund smør och it brendsuin med Peder Michelßenn som føriß thill affkortening och beløber 4 Slør: 8 sk: slaaeß thill mangell vdenn derom findiß order och beuilling: dend post med Christen Iffuerßenn Clarerit, - 13: beuiß paa lamb hønß och gieß dee 19 hønß som døde i Aarß effter Zedell betalliß parit 1 mk: ehr 9½ mk: - 14: andschrifftiße enn brunn bleiße wogenn hest for 39 Slør: will iche giffue meere derfor ind 24 Slør: eller kand hestenn igien bekommme gjør thill mangell 15 Slør: - 15: dennd post andlangende *Hendrich Ditleff Holchijß* Tiänner hand som er indløst paa nogen suin daa meener ieg wist det thilforne at were gott giort er thill mangell 8 Slør: - 16: dee breffpenge som andschrifftiße om denn trette med Søffrin Møller i Dastrup saa och dee andre breffpenge will ieg iche gott gjøre thi en fuldmægtig som opreigßer en trette bør dend till ende at driftue gjør saa till mangell och breffpenge hoß wederpartenn att søgiß 5½ Slør: - 17 got

giøriß ingenn reißepenge vden derom findiß min schrifftlig haand effterdi ieg beuilget den gaards landgiede fri och föriß mig thill affkorttening, som kannd beløbe – 50 dr: er saa som bliffuer thill mangell reißepenge – 44 Sldr: 20 sk: - 18: slaaeß thill mangell 2 Sldr: paa enn tønde erter thi en tønde erter kostet iche udenn 4 Sldr: och der ind föriß 6 Sldr: - 19: dee 6 Sldr: 1 mk: thill dee lamb at kiøbe der till er penge lauerit slaaeß derfor thill mangell, - 20: Søffrin Willombenn schall werre Jenß Ibßenn /. effter berettening /. schyldig 40 Sldr: for huiß hand vdi Kierstenß huß vdi Benstrup haffuer forterit vdi lang thid huilchenn gield Jenß Ibßen och Kiersten haffuer giffuit thill betalling for huiß der for landgiede och andet mig er schyldig:

Mandagenn denn 4 May Anno 1663:

Otte Windeßmend	
Peder Søffrinßenn i Schierup	
Peder Thommeßenn i Børchop	
Nielß Terchelßen i Gaffuerslund	
Tomiß Søffrinßenn ibid:	
Iffuer Hanßenn i Andkier	
Jørgenn Jenßenn i Huilsbierig	
Poffuell Hanßenn Bund i Gorsløff	
Jeß Nielßenn i Møechholt	

Sex Høring	
Søffrin Pederßen i Velling	
Poffuell Staffenßen i Piedsted	
Morten Thomeßen ibid:	
Hanß Jørgenßen i Breining	
Hanß Christenßen i Andkier	
Morten Jenßen i Smidstrop	

Kongl: Maytz: Herridtz warßell her i Herritt fremkom och affhiemmellet wed eed med opragte finger effter receßenn nemblig Hanß Søffrinßen i Andkier, och Frandtz Willombenn ibid: Nielß Pederßen i Piedsted och Madtz Anderßen ibid: Nielß Pederßen i Smidstrop och Otte Pederßen ibid: Jenß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßen ibid: Nielß Hannßenn i Gorsløff, Peder Nielßen ibid: Hanß Tommeßenn i Sellerup, och Nielß Raßmußenn i Breining att dee i dag 3 wger warßelgaff meenige Herridtzmend thill huer deriß buopeelle huer par i deriß forordnit sogner och byer, for schoffsionß opkraffuelße. Item warßelgaff dee meenige Herridtzmend i dag otte dage thill deriß buopeelle for schoffsionß affsigt att suare her i dag, saa welsom andet Jachob Laurß: Ridefoget paa Kongl: Maytz: veigne haffue forn: Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget och Ride-fouget till Koldinghuß aduarede och formanet bønderne her udi Herritt att dee schulle lade deriß resterinde landgiede dee vdi neruerende Aar er lagt for bliffue ydt och laffuerit saa frembt dee der for iche wille lide och stande thill rette som wed bør, saa fremstod Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Peder Pederßen i Gorsløff, Søffrin Pederßen i Velling, Mortenn Thommeßen i Piedsted, Poffuell Staffenßen ibid: Søffrin Pederßen i Sellerup, Nielß Buch i Børchop och Søffrin Pederßen i Gorsløff, som paa deriß egene och Herridtzmendeniß vegne der till suaret att dee haffde ydt och lauerit effter som dee en huer aff yderste formoffue kunde affsted komme, for modet och att Kongl: Maytz: deriß naadige Herre, eller hanß velbetrode tiennere, ey paasatte dennom Speciere aff deriß landgiede effter Jordbogen høyre med penge att betalle ind aff Arildtz tid scheedt er, som och höyst bemte: deriß naadig Here och Konnig det haffuer dennom her paa Leenit for ondt for, imod denn forplegt som dee er schyldig att onde hanß Maytz: some smaa bedt och andre Specier for naar her war hoffholting paa Koldinghuß. Noch tilspurde bemte: Jachob Lauridtzenn Hußfouget, Herridtzmendene om dee haffde hørt eller fornomit att hand haffde giort nogenn forhindring eller ophold paa huiß dee wdschreffuenne Soldatter schulle haffue thill Maanidtz wnder holding och andet effter Kongl: Maytz: breff: Huor till forn: mend paa deriß egenne och Herridtzmendeniß weigne suaret att det aldrig haffuer hørt eller fornomit att hand derudi haffuer giort forhindring iche holder forbødenn dennom att giffue Capteinen indschrifffuelße penge i nogenn moder, och iche holder ehr der wdi mandß minde giffuenn

nogen indschriffuelße penge till nogen for Soldatter att indschriffue, naar slig vdschriffuening bleff først oprettet, for haabte och att sligt ey dennom nu schulle paalegiß effter som det falder dennom aldt meget besuerligt att giffue Soldatter løn och wnderholding: Huor effter forn: Jachob Lauridtzenn war Thingþuinde begierindiß:

Jachob Lauridtzen schoff siønß Affsigt:

Huilche forskreffuenne otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode trou og rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremstod Gregerß Christenßenn i Andkier, Nielß Jenßenn Buch i Børchop, Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Nielßenn, Søffrin Pederßenn ibid: Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Madtz Nielßenn i Breining, Søffrin Pederßenn i Sellerup och Søffrin Nielßen i Mørchholt som wandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn att dee den 27, 28: og 29 Aprilli sidst forleden war med Ridefougden, SchouffRideren, Deellefougden och Herridtzschriffuerenn thill siøn thill alle Schoffuenne her udi Holmandtz Herrit, och der begrandschet siønit och er achtet huiß som vdi schoffuene ehr hoggenn wforuist siden sidste schoff siøn om Philippi Jacobi 1662 huilchet dee Taxerit for tømmer och weid efftersom dennom siøndtiß der kunde haffue werrit vdi huert, och befantdiß som effter følger. *Skierup* schoff fandtiß rodhoggen 20 riß böger thill 4 læß weid, 1 gammell huoll Eeg thill jordgraffuenn stolper: *Suinholz* schoff fandtiß rodhoggen 8 böger thill 8 læß veid och 3 riß Eger till 3 spærer: *Winding* schoff fandtiß rodhoggen 27 böger store och smaae thill 12 læß weid, noch rodhoggen 16 Eger dee 8 der aff huert till it spærtre, dee 3 der aff huer thill en stenger, och 5 war gamelt thill 4 læß brende veid, styffuit böger thill 5 læß weid, huilchet lodtz eigerne berete aldt war paa *Mester Hanß Jeremießen* Sogneprest i Weylle hanß tienerø schoff part. Paa sognepresten Her Madtz Nielßenß gordß schoff fandtiß hoggen en Eeg till 2 Stenger. Paa Cronens effter berettening fandtiß hogen 14 böger thill 6 læß weid och styffuit bøg thill 4 læß weid, noch rod hoggen 2 Eger paa Cronens huer Eeg kunde weerit till 3 stenger. *Andkier* schoff wdi Strandschoffuenn fandtiß rodhoggen 10 böger thill 10 læß weid som Lodtz Eigerne berette att werre paa bondennß, noch paa bondenß styffuit thill 5 læß veid paa Cronens Rodhoggen 2 böger thill 2 læß och styffuit 5 böger thill 2 læß. Noch fandtiß i samme schoff styffuit bøg thill 8 læß weid som iche bleff giort nogenn forschieß huiß schoff det war paa. *Andkier* synder schoff fandtiß rodhoggen 8 böger till 5 læß weid och styffuit thill 6 læß weid som Lodtz Eigerne berette att werre hoggen paa Jost Tomßenß bundschoff, noch fandtiß rodhoggen 1 bøg till 2 læß och styffuit bøg till 4 læß weid paa Cronens styffuit bøg thill 1 læß. *Bierkrog* rodhoggen 1 gammell Eg thill 1 læß weid paa Josteß bundschoff och paa Cronens 1 Eg thuerstyffuit thill $\frac{1}{2}$ læß: *Toftum* Gaffuerslund Presteß Enmerche, rodhoggen en Eeg thill trei stenger. *Gaffuerslund* Schoff rodhoggen 3 riß eger till 3 staver som lodtz eigerne berette att were paa Søffrin Jørgenßen Crongaardtz schoff, noch rodhoggen paa prestenß schoff 4 böger thill 4 læß, och styffuer 2 læß paa bondenß schoff styffuit thill 2 læß weid. Breining schoff fandtiß inttet hogen till wplet. Gorsløff schouff fandtiß styffuit paa Cronens thill it læß weid, 1 bøg rodhoggen paa Poffuell Bundiß thill 2 læß weid. Mørckholt schouff aldt Cronens rodhoggen 1 lille bøg thill 1 læß och styffuit bøg thill 1 læß. Nebbe gaardt schouff fandtiß rodhoggen 2 eger thill 8 bielcher, och rodhoggen 3 böger thill 6 læß, och styffuit 1 læß bøg. Ranß schoff och Brøndsted schoff fandtiß inttet hogen thill wplet. Piedsted schouff fandtiß rodhoggen 19 riß eger dee 9 der aff thill 9 hegtlegter, dee 4 thill 4 han bielcher, och dee sex thill 6 spærtreer, noch rodhoggen 18 smaa böger thill 6 læß weid, styffuit eger till 2 læß brendweid och bøg thill 2 læß weid. Sellerup schoff fandtiß styffuit thill 2 læß weid. Follerup schoff rodhoggen 2 böger som Lodtz Eigerne berette Proviantmester i Fredrichß Odde haffde ladet hoge thill deigen troug, noch 1 bøg rodhoggen thill 8 læß som bleff berettet Prestenn i Hersleff haffde ladet hogge, noch styffuit eeg thill een læß. Smidstrop schoff fandtiß rodhoggen 2 böger till 2 læß, böger styffuit thill 1 læß 1 eg rodhoggen thill it spærtre. Børchop schoff paa Cronens

rodhogen 1 bøg thill 2 læß och styffuit thill 1 læß, paa bundenß rodhogen 3 bøger thill 4 læß och styffuit thill 2 læß: Proviantmester Nicolai Berndtz bunde Enmerche legendiß thill hannß gaard i Welling kaldiß Wlsbeches Enmerche fandtiß rodhoggen 71 eger huor aff endelß war styffuit paa steden och bortført och endeelß inndnu laae paa steden huilchet siønßmendenne iche widste att kunde Taxere eller giøre nogenn forschieell paa. Welling schoff i Kue Haffuenn rodhogen paa Peder Ebßennß bundschoff 3 eger thill 3 bielcher och 1 eeg thill 2 stenger, paa bemte: Proviantmesterß bundeschoff fandtiß rodhogenn 6 eger thill 4 bielcher och 4 stenger, i S: Jørgen Raffnß bunde Enmerche Storkier fandtiß rodhogenn 4 eger thill 4 spærtreer, noch paa bundenß rodhogenn 11 eger dee 6 thill han bielcher, och dee 5 thill spærtreer, noch 1 eg thuerstyffuit thill 1 læß, her for uden fandtiß hoggenn paa same schouff 13 eger som bleff berett att war hoggenn och ført thill Fredrichß Odde. Dette forschr: affhiemmellet for bemte: siønßmend saalediß att were befunden som forschreffuit staar, och iche dee wiidere kunde paa finde eller bleff paa wiist som denn: siøntiß wforuist att kunde vere hoggenn siden nest forledenn schoffsøn i nogenn maader: Herridtz warßell her for thilforne indførرت.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Simonn Søffrinßenn i Grund som fremlagde lod leße och paaschiffue thuende Landtztingß domme begge aff Wiborig Landtzting wdgiffuen denn 26 Marty sidst forleden indholdendiß att Poffuell Bund i Gorsløff och Søffrin Pederßenn i Welling schulle med Herridtzfougden med forderligste och inden sex vger, giøre bemte: Simon Søffrinßenn paa sin søster Anne Søffrinßdatterß weigne, indußening i S: Tyge Nielßenß gaard och eigenndomb i Børchop for hendiß gieldtz fordring, saauelsom giøre hannom indvißening for sin gieldtz fordring i S: Hendrich Raffnß eigenndomb ibid: for sin yields fordring effter hannom, och begierde derfor wuildig dannemend opneffnit same eigendomer att Taxere før ind indførßell derudi schee kunde, huilchet aff Slodtzfougden Jachob Laurßen Ridefouget paa Kongl: Maytz: weigne bleff beuilget dannemend der till att mote opneffniß huor for der bleff wdneffnd Gregerß Christenßenn i Andkier, Nielß Buch i Børchop, Peder Pederßen i Gorsløff, Nielß Nielßen, Søffrin Pederßen ibid: Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Madtz Nielßen i Breining, Søffrin Pederßenn i Sellerup, Søffrin Nielßenn i Mørchholt, Peder Buch i Schierup, Peder Thommeßenn i Børchop och Peder Smed ibid: som nu strax paa aastederne dennom haffuer att forføye, och same eigendomer att Taxere som dee achter att forsuare, saa fremstod Poffuell Knudtzenn i Brøndsted och Peder Pederßen i Gorsløff som paa deriß eggene och dee andre mendß veigne der till suaret att dee formeener dee iche louglig er der till kraffuit menß kom samfreder thill sligt att Taxere och iche holder deriß naffne meldeß i Landtz domerß domme att dee sligt schulle forrette mindte der for dee burde att werre forschaanit, och stod forschr: mend och Jachob Lauridzen Ridefougett med bemte: Simon Søffrinßen samptelig till weder-molsting der dette winde gich beschreffuen.

Jørgenn Pederßen i Welling en affkald.

huilche forschreffne otte throfaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode throu och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Jenß Søffrinßen i Hyrup paa sin egen och paa sin søster Anne Søffrinßdatter, saauelsom sin broder Iffuer Søffrinßenß weigne, Søffrin Madtzen Houkarll i Weylle paa deriß søster børn Anne Doritte och Maren Poffuelßdötteriß weigne, och baade forn: Jenß Søffrinßen och Søffrin Houkarll paa Buold Pederßdatterß weigne, der lydelig for rettenn i haandtoug Jørgenn Pederßen i Welling, gaff och gjorde hannom en fuld thrøg enig och wigienkallendiß auffkald paa aldt huiß arffue och guodtz alle forschr: kunde arffue werre thilfaldenn effter hanß forige hustrue Anne Søffrinßdatter, som i forledenn feide tid bortdøde i bemte: Høyrup, det werre sig vdi buo och buoschab, sølff, kleder, kræ, queg, heste, hopper, kornn och kornn auffling, rørindiß och vrørindiß, indenn døre eller wdenn døre, wed huad naffn det neffniß eller optenchiß kand

saa dee bekiede att dee der for haffde annamit och opborinn deriſ fulde nøye och redelig betalling effter deriſ egenn wilge och minde, huor for dee nu for thingþdomb quitterit forn: Jørgen Pederßen och hanþ arffuing for dennom och alle forskreffne och deriſ arffuinger, for forn: arffue och guodtz for ald wiider kraff schade bekostening och vdleg och thachet hannom ære och got for god schifft och jæffning och god redelig och reiktig betalling i alle moder, och stod forn: Jenþ Søffrinßen och Søffrinn Madtzen Houkarll thill wedermolsting der dene auffkald gich beschreffuenn.

Peder Nielßen Raadmand i Fredrichßode it Tingþvinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Peder Nielßenn, forige Heridtzfouget i Holmandtz Herrit och Raadmand i Fredrichßodde som war begierinde att Herridtzmendene her i Herrit wilde meddeelle hannom deriſ saferdige winde och kundschab huorlediſ hand bleff wdplöndrit och forjaget fra huß och gaard, och gaard med mølle och buolliger reent affbrendt och affbrött i forledenn wfredtz thid, med huß meere dennom derom er beuist. Saa fremstod Sandemendene her i Herrit nemblig: Gregerß Christenßenn i Andkier, Nielþ Jenßenn buch i Børchop, Peder Pederßen i Gorslöff, Nielþ Nielßenn, Søffrin Pederßen ibid: Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Madtz Nielßenn i Breining, Søffrinn Pederßen i Sellerup och Søffrin Nielßenn i Mørckholt, som paa deriſ egenne och Herridtzmendeniſ weigne der till suaret, wandt och bestod wed eed med opragte finger effter receßen, att det dennom i ald sandhed ehr fuld witterligt, att forn: Peder Nielßen med hustrue och folch bleff saa velsom andre fattig folch gandtsche forjaget fra deriſ huß och gaard den tid fienderne Anno 1657 kom her i landet och deriſ guodtz och formoffue det veriſ buo och buoschab, kornn, kretter (?) och anden formoffue, rørindiſ och vrørindiſ er der effter aff fienderne gandtsche spolerit, ød och borttagenn, och Nebbegaard dee paabuode gandtsche ruinerit och mestendeell neder brøtt, och siden der effter att den stachet fred war sluttet er dee igien hiem fløttet thill samme gaard som hand igien paa ny lod, enn gandtsche deell forferdige och begyndt sinn aufflig att driffue indtill fienderne toug sin rytttereing thill Fredrichß Odde for dee Allierde krigþfolch daa bleff Peder Nielßen atter igienn aff fienderne reen wdplöndrit saa hand med hustrue och folch motte saa got som gaa nogenn fra samme gaard igien, och daa gaarden med thillegendiſ mølle och buolliger er aff fienderne bleffuen gandtsche affbrendt saa ey noget och hußene eller bygninger aff forn: gaard, mølle eller buolliger bleff beholden i nogenn maader och fremlagde forn: Peder Nielßen warßell Zeddell aff Wiiborig Landtzting wdsted den 25 Februari sidst forledenn, indholdendiſ att daa der er steffnit och warßelgiffuen alle S: Anneche Jachobßdatter forn: Peder Nielßenß hustrue hiniðiſ arffuinger och creditorer huad heller dee er indenn eller wdenn landtz dee wmøndige med deriſ lauguenger om nogenn aff dennom haffde noget imod dette winde att suare her thill thinget i dag, och war Jachob Lauridtzken Slodtzfouget och Ridefouget thill Coldinghuß paa Kongl: Maytz: weigne thill vedermolsting der dette winde gich beschr:

Forn: Peder Nielßen 1 registeringß affsigt

Huilche forschr: otte throfaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriſ gode throu och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanþ Jørgenßen i Breining, Nielþ Hanßen, Madtz Nielßen, Jenþ Pederßen ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn, Att dee denn 8 Aprilli sidst forledenn war forsamellet i Breining wdi Christen Nielßenß huß, som forn: Peder Nielßen er till huße, siden hanþ gaard hand paabuode i wfredtz tidenn bleff øde, thill registering effter hanþ hustrue S: Anneche Jachobßdatter, som i wfredtz tidenn bort døde, offueruerindiſ Heridtzfougenn Jost Tomßen och Deellefougden Hanþ Hanßen och der registerit och liguiditerit huß tilstaaendiſ gield sauelsom bort schyldig gield forn: Peder Nielßen daa dennom forstillet och daa fremlagde hand først for denn: først it tingþuinde aff Holmandtz Herridtzting wdsted Aar

1660 denn 13 Augusti huor udi 24 dannemend wed høyeste eed klarligenn winder att forn: Peder Nielbenn sampt hanß kieriste och S: hustrue bemte: Anneche Jachobßdatter ehr fra røffuit aldt huiß dee eyede leffuendiß och døt rørindiß och wrørindiß sampt och gaardenn dee paabuode Nebegaard aff fienderne gandtsche affbrenndt huor for dee vdi største elendighed daa mote henn fly thill Weylle, och lide stor armod huor wor herre daa wed denn timelig død hanß kieriste forn: hustrue hannom frakaldet, och iche siden hand haffuer kunde opspurt eller samblet alle sinne S: hustrueß arffuinger, huor offuer hand effter widtløftig derpaar andwendte bekostening haffuer werit for aarsaget dennom sampt sinne creditorer wed Landtz tingß warßell zeddell thill louglig schifft och deling effter forn: hanß S: hustrue lade indkalde, paa det hand kunde werre vden mißtancke och iche nogenn arffuesuig aff hann: schall siøniß att begaaeß efftersom guodtz och formoffue diß werre hannom aff fienderne er gandtsche fratagen. Dernest frem wiste hand obbligationer och reiktig andteignelßer paa tilstaaendiß gield, nemblig: S: Lauridtz Slaikierß breff i Kolding paa 100 Sldr: Daterit den 28 Novemb: 1649 och rente der aff i 14 Aar. Andgaff Gorsløff kierche att werre hannom plegtig effter kierchebogenß indhold som findiß hoß Anderß Madtzen, penge 170 Sldr: och nogle Aars rendte. Jenß Høgß breff i Follerup paa 20 Sldr: Madtz Nielßen breff i Ranß paa 13 mk: Peder Nielßenß i Brøndsted paa 3 Sldr: Søffrin Olluffßenß i Gorsløff paa 8 Sletdr: och nogle Aarß rindte, Thomiß Pederßenß breff i Ranß paa 3 mk: Beløber forschr: tilstand for udenn rindte 304 Sldr: 1 mk: Huor imod hand igien andgaff sin och sin S: hustrueß bortschyldig gield efftersom creditorerne effter louglig indkadelße iche møgte, nemblig thill Anderß Madtzen forige Slodtzschiffuer 100 Rixdr: S: Peder Wdßenß arffuinger i Colding 100 Sldr: huorpaa er laffuerit en parti haffre som thingßuinde och anden beuiß schall forklariß, thill Hanß Hanßen i Schierup och hanß med arffuing 100 Sldr: bedrager sig forschr: bortschyldig gield in suma 350 Sldr: der effter er bød bemte: Peder Nielbenn sig, att dersom den S: Quindiß arffuinger wilde annamme huiß thilstaaendiß gield der findiß nu hannom och hanß S: hustrue tilhørde, wilde hand dennom strax huiß beuiß er och reiktigheid hand derpaar haffde offuerlaffuere effter reiktig wnder handeling, dog att dee der imod wilde contentere hanß S: hustrue och sinne creditorer huiß dee med rette bortschyldig er, huilchet och er billigt att huo som will arffue bør och att gielde, och huiß iche daa erbød hand sig selff, sine och sinne kiereste hustrueß creditorer effter louglig obligationer med thidenn att vilde contentere med saadann condition att en huer christen aff enn christenn kierlighed och medlidened wilde betrachte baade deriß egenn och hanß haarde och besuerlige wilkaar vdi forige onde och bedrøffuelig thider, och der aff lade sig beuge iche paa det høyeste aff strenge, menß nogenn billig och lidelig affslag beuilge, paa det att en huer kunde bekomme noget for sit effter thidenß och leiglighedenß tilstand, huilchet och er christelig och lougligt och nu paa andre steder huor guodtz och formoffue aff fienderne er borttaget seduanlig, att saa paa aasteden er pascerit det bad forschr: mend dennom guld till helper paa, och beuiste forn: Peder Nielßen med fremlagt landtztingß warßell zeddell aff Wiborig Landtzting denn 25 Februari wdgiffuen sidstforledenn indholddendiß att der daa ehr louglig steffnit och warßell gifnuenn, wed Werner Christenßen och Jenß Hanbenn i Wiborig, alle bemte: S: Anneche Jachobßdatter hindriß arffuinger och creditorer huad heller dee er inden eller vdenlandtz dee wmøndige med deriß lauguerger, for at møde thill bemte: Christen Nielßenß i Breining, siette wgerß dag der effter thill forschr: registering och schifft bemte: Peder Nielßen achtet att holde och thill dets affsigt att suare till Holmandtz Heritzting 7. otte och ni vgerß dag dereffter, om forn: arffuinger och creditorer wille haffue noget der till att suare med meere same warßell zeddell som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wduißer, och stod forschr: mend thill wedermolsting der denne affsigt gich beschr:

Mandagenn denn 11 May Anno 1663:

Otte Windiðmend
Jeß Nielßenn i Mørchholt
Nielß Terchelßen i Gaffuerslund
Tomiß Søffrinßenn
Simon Madtzenn ibid:
Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Nielß Hanßenn i Breining
Anderß Bertelßen i Sellerup
Peder Huid i Børchop

Sex Høring
Peder Buch i Schierup
Peder Smed i Børchop
Poffuell Knudtzen i Brøndsted
Peder Thomßen i Børchop
Peder Jenßen i Andkier
och Søffrin Pederßen i Sellerup

Jeß Nielßenn i Mørchholt tilforordnit domer i denne sag thill effterschr: vinde Heridtzfougen andgaard.
Hiemmellet med opragte finger och Eed Otte Pederßen Smidstrop och Nielß Pederßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Søffrin Willombßen forhenn boendiß i Schierup louglig warbell mundelig her wed tinget imod winder och laugmaall att suare Jost Tommeßen Herridtzfouget her i dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Peder Smed i Børchop, Peder Thomßen ibid: Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Peder Jenßen i Andkier och Søffrin Pederßen i Sellerup, som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn dennom i ald sandhed att werre fuld witterligt att forn: Søffrin Willombßen drog fra denn bundegaard i Schierup hand aff bemte: Jost Tommeßen Herridtzfouget haffde i feste i pløig tidenn for Paaske med høstrue guodtz och formoffue, buo och buohaffue och effter lod sig gaardenn ledig och tom, indtill Jost Tomßen selff war foraarsaget same gaard att andtage och der till lade pløye och saae, formedelst schatt och andenn wdgiffit hand der aff maae wdrede, och iche dee haffuer hørt eller fornomit at Jost Tommeßen haffuer giffuenn hannom nogen aarsag der till menß thit och offste klaget sig baade for dennom och andre gottfolch efter Søffrin Willombßen saa forlod gaardenn och for rychte huß indbygning derpaa war reparerit. Dernest fremstod Peder Buch i Schierup och Jenß Rod ibid: som wandt och bestod i ligesuorne eed dennom det samme att werre beuist och saa meget meere att same thid der Søffrin Willombßen aff gaardenn bort fløtte, bleff der aff borte fyrdeeller, winduer, windueß karne, døre och andet gaardens fornødenhed och ramb tid effter att Søffrin Willombßen haffde saa wnduigt gaarden och ladet dend staae ledig och øde, satte Jost Tommeßen enn karll deruid aff stor fornødenhed thill dennd aff haffue opsiøn, att saa i sandhed er det bad dee dennom Gud till hielper paa.

Peder Buch 1 opsettelle.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen i Smidstrop och Nielß Pederßen ibid: att dee i dag 14 dage gaff Maren Knudtzdater S: Staffenn Mogenßen i Schierup louglig warbell thill hindib huß werrelße imod domb at suare forn: Peder Buch her i dag, och gaff hand hinde thill beschydling for 10 Slør: londte penge for mindte hun hannom burde att betalle inden 15 dage eller were namb wndergiffuen, saa for tilfald bleff sagen opsatt vdi sex vger.

Christenn Huid i Winding en opsettelle

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Jenß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Dorite Jenß Madtzennß med sin lauguerge i Winding och Iffuer Nielßenn ibid: imod domb att suare forn: **Christen Huid** her thill thinget i dag, och gaff hand Iffuer Nielßenn till beschydling for 3 slør: och Doritte Jenßkuonn for 3½ slør: dee er hann: plegtig, formindte dee hannom burde att betalle indenn 15 dage eller wer namb wndergiffuen. Saa mødte iche nogenn thill giensuar, huorfor sagen bleff opsatt vdi 3 wger.

Simon Søffrinßenn i Grund 1 Taxerings affsigt.

Huilche forscreffuenne otte throfaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriſt gode trou och rette sandhed, att dee saae och horede her i dag for retten fremstod Gregerß Christenßen i Andkier, Nielß Buch i Børchop, Peder Pederßenn i Gorsloff, Nielß Nielßenn, Søffrinn Pederßenn ibid: Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Madtz Nielßenn i Breining, Søffrinn Pederßen i Sellerup, Søffrin Nielßenn i Mørchholt, Peder Søffrinßenn Buch i Schierup, Peder Tommeßenn i Børchop och Peder Jenßenn Smed ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn, att dee denn 4 Maij sidst forledenn var forsammellet i Børchop paa denn bundegaard och eigendomb S: Tygge Nielßenn paa buode och fradøde dennd att sette och taxere effter som dee der till aff tinget er louligenn wdneffnd aff Ridefogden Jacob Lauritzenn Bech, Slodtzfouget paa Coldinghuß, som paa øffrigheden weigne der till gaff tilladelße, och daa offuer weyet och begrandschet den same bundegaard med sin rette thillegelße gaard och gaardsted, abildgaard, homellgaard och kaalgaard, ager och enge, schoff och march, buolliger och enmercher, slett inttet wndtagen aff aldt det som thill same bundegaard belegendiß er och aff Arildtz tid der till legit haffuer, huilchet dennom siøntiſ nu effter denne besuerlige krigß tid och fienderniſ ruinering ey meere att werre werdt ind 400 Slete daller. I ligemaader war dee samme thid paa denn lille bundgaardtz sted S: Hendrich Raffnn paabuode och fradøde, och deß thillegendiß buollig och jord offuer ald Børchop march det att sette och taxere, som denn: siøntiſ nu ey meere att kunde koste efftersom huiß bygning derpaa haffuer werrit, er gandtsche øde, ind 180 Slet dr: och stod Peder Nielßen Raadmand i Fredrichß Odde paa sin broderß S: Tyge Nielßenß barnß veigne thill wedermolsting der dette winde och taxering gich beschreffuen.

Simon Søffrinßen i Grund paa sin søster Anne Søffrinßdatterß weigne, enn indførßell. Huilche forscreffuele otte throfaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriſt gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Poffuell Hanßenn Bunde i Gorsloff och Søffrinn Pederßenn i Welling, begge selffeiger bønder, som for tingßdomb wandt och affsagde, att dee denn 4 Maij sidst forledenn war med Herritzfougden Jost Tomßen i Huilsbierig wdi S: Tygge Nielßennß bundegaard och eigendomb i Børchop, efftersom dee aff Welb: Her Landtzdommer, er opneffnd och thilfundenn med forderligste leighed och indenn sex wger effter samme dombß dato, wdi Herritzfougden neeruerelße, att giøre Anne Søffrinßdatter eller hindriß fuldmegtige indwiſening wordering och taxering vdi S: Tyge Nielßenß effterladte bundeguodtz och eigendomb for sin resterinde gieldtz fordring och det effter receßen som dee will andtsuare och werre bekiedt, med meere, samme domb aff Wiborig Landtzting wdgangen denn 26 Marty 1663, wdi sig selffuer wdformelder. Och daa effter diß leighed bleff dennom forelagt først S: Tyge Nielßenß haandschrift daterit den 1 Marty Aar 1654 huor paa resterit aff hoffuit stollenn 100 Slete daller, som war for denn gaardtz betalling S: Tyge Nielßen paa buode. Dernest fremlagdiß for denn: enn domb her aff Holmadtz Herritzting vdgifuen denn 8 Decemb: 1662, som saalediß ehr affsagt och slutterit att effterdi for Setfougden Peder Buch er i rettelagt S: Tyge Nielßenß haandschrift huorpaa schall restere 100 Slette daller och derfor beuißeß med registeringß affsigt effter den S: mand, att der ey fandtiß nogenn løſøre hanß gieldenner och creditorer med att afflege, menß er thilsatt deriſt betalling i hanß eigenndomb att söge effter loulig medfart, widste Setfougden iche retter derom att kiende ind bemte: Anne Søffrinßdatter jou bør effter sin haandschrifftiſ indhold att haffue induſening i den S: mandtz bundeguodtz och eigenomb for sin fodring effter det er loulig taxerit, huilchet forschr: domb och haandschriffter som i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer wiider vduißer, och for det sidste fremlagdiß bemte: Simon Søffrinßenß opschrift paa sin søsterß weignne, paa forschr: fordring, rindte och schadegield lydendiß som følger fortegnelße paa huiß schadegield saa och effterstaaendiß rindte som er for aarsaget paa S: Tyge Nielßenß schadiſløß forplegt. 1) Rindte fra Ano 1656 och thill 1663 er penge 42

Sldr: Anno 1661 den 10 May: 2) War ieg i S: Tyge Nielßenß huß i Børchop der registering scheede thill bodleye och fortoring penge – 1½ mk. 3) Thuende personer som gich till Welling, Børchop och Breining att steffne forn: registering thill indførbell, for steffning att forkynde och for blanchet thill hobbe, penge enn Sldr: 4) Gaff ieg Bertell Warche i Åbendrop for thrende Landtztingß reigßer 1662 och thill denn 30 Juli effter derpaa beuißer thill wogenneye och hanß egenn fortoring penge 12 Rix dr: thill opsettelsen 5 mk: 4 sk: tuinde gange att forkynde thill Landtzting 3 mk: er thil hobe 2 Sldr: 4 sk: 6) lod ieg forn: opsettelse forkynde thill Holmandtz Herridtzting fra denn 2 Juni och till den 1 Septemb: femb gang thill budet huer gang 1½ mk: er 7½ mk: 7) Efftersom sagenn bleff opsatt thill den 24 Septemb: reiste ieg selff fra Grund med heste och vognn efftersom ingenn aff dee instefndte mødte och der war it stor Landtzting saa ieg war paa reigßenn i 12 dage, thill wogenneye och min egenn fortoring – 9 Sldr: 8) Bleff ieg hiem wiist att hende domb paa S: Tyge Nielßennß arffuinger, thill steffningßmend och breffpenge 5 mk: same hiemdomb Daterit den 8 Decemb: 1662. 9) Lod ieg forn: domb indstefne thill Confirmatz thill indførbell den 25 Februari 1663, gaff Steffningßmend for steffning penge 1 dr: thill wogenneye och fortoring thill Wiborig 4 Rdr: formedelst att der bleff stor Landtzting att ieg iche kunde fortøffue lagde erlig velacht karll Lauridtz Pederßenn fouget paa Palßgord mine breffue i rette, och gaff for opsetelße 5 mk: 4 sk: hannom ½ Rix dr: for att fortøffue effter mine breffue, er thil hobe 8 Sldr: 4 sk: 10: Motte reigße thill Wiiborig igien denn 11 Marty formedelst dom eller iche war tilstede, bleff opsatt i 14 dage, thill wogenley och fortoring 4 Rix dr: for opschriftt 24 sk: thuinde gange thill Holmandtz Herridtzting att forkynnde 3 mk: 11) Gaff jeg Poffuell Iffuerßenn i Horßennß 6 mk: thill Wiiborig med mine breffue, som laffuerit Nielß Rolandß att hende domb for dommen 18 mk: 8 sk: drichepenge 8 sk: for hanß wmag for hand stod paa Landtzting i 3 dage 2 Rixdr: er thill hobbe penge 7½ Sldr: 1 mk: Suma paa forschreffne rindte och omkost er – 100 Sldr: och der effter war forn: Simon Søffrinßenn paa sinn bemte: søsterß weigne, for forschr: hoffuit stoll rindte och omkoste som tilhobe beløber 200 Sldr: indførbelß i forn: S: Tyge Nielßenß eigendom begierindiß daa haffuer forschreffne tuinde indførbelßmend med Herridtzfougden indfört forn: Simon Søffrinßenn paa sin søsterß vegne effter welbemte: Landtz dommerß domb och hinde for sin forschr: gieldtz fordring tillagt halffpartenn aff bemte: S: Tygge Nielßenß gaard och eigenndomb med diß tillegendiß buoliger och jorder, offuer ald Børchop schoff och march inttet wndtagenn i nogenn maader, efftersom dennd gandtsche gaard aff wuildig mend er Taxerit for 400 Sldr: effter thingbuindiß indhold huilchenn halffue gaard och eigendomb bemte: Anne Søffrinßdatter haffuer att nyde beholde med diß aarlig affgrøde indtill hinde forn: 200 Slet dr: bliffluer betald och samme halffue gaard bliffluer louglig indløst effter receßenn. Och stod Peder Nielßenn Raadmand i Fredrichß Odde paa sin brodersøn Peder Tygeßenß weigne thill wedermolsting der dette winde och indførbelß affsigt gich beschreffuenn.

Simon Søffrinßen i Grund en indførbelß affsigt.

Huilche forschreffuene otte trofaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for domb stod Poffuell Hanßenn Bunde i Gorsloff och Søffrin Pederßenn i Welling, bege selffeiger bønder som for rettenn wandt och affsagde, att dee denn 4 May sidstforledenn war med Heridtzfougden Jost Tommeßenn i Huilsbierig paa S: Hendrich Jenßen Raffnß bundegaardtz sted och eigendomb i Børchop, efftersom dee aff Welb: Her Landtzdommer ehr opneffnd och thilfundenn med forderligste leighlighed och indenn sex wger effter samme dombs dato wdi Herridtzfougdenß neruerelße att giøre Simon Søffrinßenn effter pandte breff forschrifluening och induißening, wordering och taxering for sin gieldtz fordring wdi forn: S: Hendrich Raffnß bundegaard och eigendomb och det effter receßenn som dee will andtsuare och were bekiedt med meere same domb aff Wiborig Landtzting wdgiiffuen denn 26 Marty 1663 wdi sig selffuer wdformelder, och daa

effter diß leighlighed bleff dennom forelagt først iitt pandtebreff her aff tinget wdsted Aar 1647 denn 29 Novemb: som thilholder att bemte: S: Hendrich Raffnn daa haffuer pandtsatt thill S: Jachob Fromb i Kolding saa wiidt i sin bundegaard med diß thillegendiß eigenndomb for 180 Slđr: 1 mk: 13 sk: hand var dend S: mand plegtig. Dernest fremlagdiß for denn: S: Hendrich Raffnn och hanß hustrue S: Lienne Søffrinßdatter wnderschr: følgebreff indholdendiß att efftersom deriß suoger forn: Simon Søffrinßen haffuer betald forschr: 180 Slđr: 1 mk: 13 sk: thill bemte: Jachob Frombß arffuing welfornehme mand Anderß Madtzenn, effter pandte breffuitß indhold, huor for forn: gaard och pandt med diß tillegelße i huße, gaard och gaardsted, buolliger, thoffte, schoff och march, slet intet vndtagen, schall følge forn: Simon Søffrinßen och hanß arffuinger thill it fuldt wnderpandt indtill saa lenge det bliffuer hann: lougligen fralöst med rede penge och ingenn andre wahre, same breff er daterit i Børchop den 3 Aprilli 1654, saa er for dennom fremlagt en domb her aff tinget wdgiffuenn den 23 Decemb: 1661, som lyder saalediß i sin sluttning, att effterdi befinidiß att S: Hendrich Raffnn aff Børchop haffuer pandtsatt sin bundegaard och eigendomb som hand sig haffuer thilforhandelet aff S: Peder Thomßenn i Piedsted, thill S: Jachob Fromb i Kolding, for 180 Slđr: 1 mk: 13 sk: som forschr: Simon Søffrinßen igien haffuer den S: mandtz arffuing fralöst, effter pandtebreff och følgebreffß indhold, daa widste fougden iche retter derom att kiende ind forskreffne eigendomb jou bør att werre forn: Simon Søffrinßenn følgachtig for nogenn andre creditorer for sin forskreffne wdlagde penge och diß paagaaende rindte effter dets louglig taxering och wording effter receßenn, och for dett sidste fremlagdiß for teignelße paa resterinde rindte aff forskreffne penge fra Aar 1654 och thill neruerinde Aar som bedrager 108 Slđr: Noch for breffpenge och andwendte omkostning som beløber 30 Slđr: med meere forskreffne breffue och documenter i sig selffuer vduißer, och der effter war forn: Simon Søffrinßenn for sin forschr: hoffuitstoll rindte och omkostning som sig in Suma bedrager 318 Slđr: 3 mk: 13 sk: indførßell i forn: S: Hendrich Raffnß gaard och eigenndomb begirindiß, daa haffuer forskreffuenne tuinde indførßelbmend med Herridtzfougden indfört forn: Simon Søffrinßen wdi forskreffne S: Hendrich Raffnß bundegaard och eigendomb i Børchop som nu ligger øde med diß thillegendiß buollig thoffter och jorder inttet wndtagenn som aff wuildig dannemend er taxerit for 180 Slette daller effter thingßuindiß indhold for sin forskreffne gieldtz fordring, och haffuer same bundegaard och eigendomb att nyde och beholde med diß tillegendiß buollig och jorder, inttet wndtagen for saa wiidt aff sinn forsring det er taxerit for, indtill det bliffuer louglig indlöst och betald effter receßen, och stod forschr: inndførßelß mend med bemte: Simon Søffrinßenn thill wedermolsting der dette winde och inndførßelß affsigt gich beschr:

Peder Buch i Schierup forordnit domer till effterschr: domb Heridtzfougden haffr vanden vdi. Peder Madtzenn i Smidstrop fordrit domb offuer Kierstenn Jachobßdatter, for ærorig ord hun schall haffue hannom paasagt att hand schulle haffue frastollen hinde noget guodtz effter thingßuindiß indhold den 30 Marty sidst forleden indfört som i dag for domb bleff lest och paaschreffuen, formindte hun det burde att beuiße eller lide som en løgner, och selffuer werre dend hun løgen achtig haffuer schieldet hannom for effter sin i rette settelße och opsettelliß indhold forschr: 30 Marty indfört och var der om nu i dag endelig domb begirindiß. Saa mødte forn: Kiersten Jachobßdatterß sønn Jachob Christenßenn som paa sin moderß weigne der till suaret och formindte forn: Peder Madtzenn burde att tiltalle hinde thill sit werneting om hand haffde noget med hinde att tuiste, huor till Peder Madtzenn suaret att hun haffde hendiß buo och buopeell her i Herridtet i Børchop der hun hannom saa schamelig paaløig, och der sagen gich i procehs som aff thingßuindet kand fornemiß, formindte sig ey i sin rettergang der med att bliffue for hindrit effterdi och hendiß son mød thill giensuar, huor offuer dee bød denn: rette paa bege sider, med flere ord och talle dennom derom imellom war. Daa effterdi for Setfougden i rettelegiß thingßuinde huor med beuißeß att forn: Kierstenn Jachobßdatter

haffuer hafft sit bud hoß Herridtzfougen och personlig werrit hoß Deellefougden och begierit at randsage hoß forn: Peder Madtzenn om noget guodtz hand haffde hinde frastollen ja ind och werrit i byenn som hand buor, och sat waretegt paa hanß huß och saalediß beschemit hannom paa sin ære, rychte och naffn, som hun ey haffr hannom offuer beuist meget mindre kund thill nogenn laugmaall hedenn bracht, widste derfor iche retter att kiende ind bemte: Kiersten Jahobßdatter jou bør forn: Peder Madtzenn att erktere eller och same ærorig sag ydmygelyc ind finder for sinn offuer domer dee gode mend Welbyrdig Here Landtzdommere.

Mandagen denn 18 May Anno 1663.

Otte Windißmend	Sex Høring
Poffuell Knudtzen i Brøndsted	Søffrin Jenßen i Schikballe
Hanß Knudtzenn ibid:	Nielß Pederßen i Piedsted
Peder Mortenßen i Andkier	Hanß Olluffßen i Andkier
Anderß Hanßen i Brøndsted	Otte Pederßen i Smidstrop
Christen Raßmußen i Mørchholt	Nielß Hiuller i Brøndsted
Jørgen Nielßenn i Ranß	och Nielß Pederßen i Smidstrop
Hanß Hanßenn i Sellerup	
Gregerß Christenßen i Andkier	

Hanß Olluffßen paa sin hustrue moder Anne Jenß Nielßenß veigne enn opsettelse. Hiemmellet med opragte finger och Eed Hanß Søffrinßen i Andkier och Frantz Willomßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff *Nielß Anderßenn i Andkier Schouffaard och hanß hustrue Kiersten Jenßdater* loulig warßell thill deriß buopeelle imod domb att suare bemte: Anne Jenß kuon eller hendiß fuldmegtig her thill thinget i dag. Och gaff forn: Hanß Olluffßen denn: till beschylding for 46 sldr: 3 mk: S: Anderß Munch war S: Jenß Nielßenß plegtig effter haandschrifftiß indhold, formindte dee samme gield burde att betalle inden 15 dage eller werre namb wndergiffuen. Saa mødte ingenn thill giensuar, huorfor sagen bleff opsatt vdi sex wger.

Opsettelse for schoff houg her i Herrit.

Herridtz warßell affhiemmellet med opragte finger och eed nemblig: Hanß Søffrinßen i Andkier och Frantz Willomßenn ibid: Otte Pederßen i Smidstrop och Nielß Pederßen ibid: Jenß Madtzen i Winding och Anderß Olluffßen ibid: Hanß Thomßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, Nielß Hanßen i Gorsløff och Peder Nielßen ibid: Nielß Pederßen i Piedsted och Madtz Anderßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff meenige Herridtzmend her i Herrit loulig warßell thill huer deriß buopeell imod domb for schoff siøn att suare her i dag.

Och satte Hanß Hanßenn Deellefouget i ald rette och formindte paa Kongl: Maytz: weignne, att dee enn huer som wedkommer burde den vforuiste schoff houg: effter siønßuindiß indhold att betalle som en huer paa sit schoff schiffte er andschreffuen for indenn 15 dage eller derfor were namb wndergiffuenn. Saa mødte ingenn thill giensuar, huor for sagenn bleff opsatt wdi 14 dage.

Nielß Hanßenn i Gorsløff loffuit och sig tilforpleget, att forscharffe Jost Tomßen, Hanß Hanßen och Peder Raffnn deriß fougde penge och rettighed Jørgenn Staffenßen i Gorsløff dennom plegtig er, for schiffet effter sin hustrue, thill i dag otte dage eller der for lide deelle eller wider tiltalle, och stod forn: Nielß Hanßenn thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuen.

Nicolai Berndtzen Proviantmester it Pantebreff.

Huilche forskreffuenne otte throfaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode throu och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for rettēn fremstod fornumstig mand Hanß Hanßen i Schierup Kongl: Maytz: Deellefouget her i Herrit, som for rettēn i haandtoug Peder Raffn Heridtzschreffuer och bekiende sig aff rett witterlig gield schyldig och plegtig att werre erlig mandhafftig Nicolai Bernndtzen Kongl: Maytz: Proviantz for Walter i Fredrichß Odde, **Itt Hundrede** Slette daller huer daller till 32 schielling Liubsch bereignit, huilche forn: 100 Sletdr: forn: Hanß Hanßen thilforplegtet sig eller sinne arffuinger erlig redelig och well att betalle bemte: Nicolai Berntz eller hanß arffuing med gode rede penge och fuldydig Sølffuemøndt wden schade och schadisløß i alle maader och thill it fuldt och frit brugelig pandt och forsichering for forn: penge daa pandtsatte forn: Hanß Hanßenn fra sig son hustrue Ellenn Willomßdatter och deriß arffuinger, indtill forn: Nicoali Berndtz och hanß arffuinger, enn haffge med ager och eng, legendiß paa Schierup March i Torn Wey som hanß S: fader haffuer i pandt fra lille Jenß Pederßenß gaard i Schierup wdi sin lengde wiide och brede som denn for funden er och for wfredtz tidenn indgiert, huilchenn hauffge wdi sin rette begrebenhed forn: Nicolai Berndtzen eller hanß arffuing schall haffue nyde bruge och beholde thill nøyachtig forsichering och beugelig panndt for forn: 100 Slđr: wdi tolff Aar effter dene dags dato och sidenn saa lenge thill forschr: penge nøyachtig betald bliffuer den første penge med denn sidste och den første vden schade och schadisløß: och wdi forskreffne 12 Aar schall bemte: Hauffge stande windløst och bekiende forn: Hanß Hanßenn att forn: haffge war nu quit och fri for ald andenn pandt och gield och tilforplegtet sig sin hustrue eller arffuing den iche att maa pandtsette selge eller affhende thill nogenn andenn før ind dend aff dette pendt louglig bliffuer indløst och frigiort, hiemellet med opragt finger och eed Otte Pederßen i Smidstrup och Nielß Pederßen ibid: att dee i dag otte dage gaff bemte: Hanß Hanßenß sydschind louglig warbell for deriß federne gaard och buopeell om dee haffde noget imod dette pandt att suare her i dag ochstod forn: Hanß Hanßen thill wedermolsting, der dette pandt gich beschr:

Mandagen den 25 May Anno 1663.

Otte Windißmend
 Peder Søffrinßen i Schierup
 Anderß Nielß i Welling
Peder Huid i Børchop
 Jeß Nielßen i Mørchholt
 Søffrin Pederßen i Gorsløff
 Gregerß Christenßen i Andkier
 Søffrin Jenßen i Schierup och
 Hanß Nielßen i Winding

Sex Høring
 Hanß Schoffgord i Andkier
 Søffrin Mandtzen i Winding
 Nielß Therchelßen i Gaffuerslund
 Hanß Escheßen i Huilsbierig
 Hanß Møller i Brøndsted Mølle
 och Hanß Klinchhammer i Welling

Peder Christenbenn i Andkier paa Dorite Nielßdatterß weigne itt thingßuinde.
 Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen i Andkier och Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Anderß Christenßen i Andkier och hanß hustrue Elsaa Pederßdater och deriß datter Karen Anderßdatter louglig warbell till deriß buopeelle imod winder och lougmaall att suare her thill thingett i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Iffuer Hanßenn i Andkier, som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen, att hand hørde och saae denn 17 May sidst forleden, att forn: Anderß Christenbenn Schomagerß hustrue Elsaa Pederßdatter, sagde thill Dorite Nielßdatter, att hindiß moder Kiersten Nielßkuon er enn gammell Troldkuone, och haffde hindiß mielch fra hinde, och derfor haffuer hun och hindiß børnn lid megenn hunger och suelt, och huiß hunn iche flyde

hinde det igien, schulle hun faa enn wlyche, och lige dee same ord berette Iffuer Hanßenn att Dorite Nielßdatter schall haffue sagt same tid thill Elsa Pedersdatter. Dernest frem kom Jørgen Jenßen ibid: wandt i lige suorne eed, att hand hoß var och hørde forschr: dag dee same ord ligesom forn: Iffuer Hanßen forhenn wandet haffuer. Noch wandt wed lige eed med opragte finger Nielß Jenßenn i Andkier och Gyde Willomßenn ibid: att dee och hoß war och hørde forschr: da att forn: Elsa Pedersdatter thilsagde Dorite Nielsdatter forberørte ord, menß Dorite Nielßdatter igien schall haffue suaret Elsa Pedersdatter widste dee iche att winde om før ind dee derom louglig steffniß, menß thid hørde dee ydermeere, att Elsa Pedersdatter kaldte Dorite Nielßdatter en *Polffer Hore*, och stod forn: Anderß Christenßen Schomager thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Mandagen denn 1 Juni Anno 1663

Otte Windißmend	Sex Høring
Peder Søffrinßenn i Schierup	Poffuell Knudtzen i Brøndsted
Nielß Therchelßen i Gaffuerslund	Nielß Buch i Børchop
Peder Søffrinßenn i Sellerup	Søffrin Pederßen i Sellerup
Peder Tommeßenn ibid:	Madtz Nielßen i Breining
Hanß Jørgenßen i Breining	Jørgen Tomßen i Sellerup
Søffrin Jørgenßen i Gaffuerslund	Søffrin Pederßen i Gorsløff
Jep Nielßenn i Winding	

Den sag om schoff hogß bøder med beuilling fremdeelliß opsatt wdi otte dage.

Christen Huidß sag i Winding fremdeelliß opsatt wdi trei wger.

Huilche forschreffne otte throfaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode throu och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for domb stod Gregerß Christenßen i Andkier, Nielß Jenßenn Buch i Børchop, Peder Pederßen i Gorsløff, Nielß Nielßenn, Søffrin Pederßen ibid: Madtz Nielßenn i Breining, Poffuell Knudtzen i Brøndsted och Søffrin Pederßen i Sellerup, som wandt och kundgiorde wed eed med opragt finger effter receßenn att efftersom Kongl: Maytz: wor allernaadigste herriß meßiue er forkyndet Daterit Kiøbennhaffnß Slott denn 13 Novemb: 1662 huor wd aff fornemiß høyst bemte: Kongl: Maytz: willie och aluorlig befalling att alle Kolding Husleenß wnderliggende prestegaarde lougligenn worder Taxerit huor høyt bygningen sig vdi penge kand bedrage saauelsom och huad brøstfeldighed derpaa findiß och i lige maader i penge andslaaeß, daa ware dee den 26 May sidst forledenn med Ridefougen welfornehme mand Jacob Lauritzenn Bech, Herridtzfougden Jost Tomßen och Deellefougen Hanß Hanßenn wdi prestegaardene her i Holmandtz Herrit som presterne ibuor en huer deriß bygning att Taxere saa welsom deriß brøstfeldighed i penge andslaae, som wed fienderniß Ruinering her i eignen er foraarsaget, efftersom dee der till aff tinget er louglig opkraffuit, och befandtiß som effter følger.
Gaffuerslund Prestegaard befindeß i forleden feide tid att werre affbrendt som indnu liger øde och wpaa byget, och haffde salß hußet derpaa werrit 14 fag huer fag siøntiß dennom att kunde koste aff ny att opsette igien 4½ Sldr: Brøgersit haffde werrit 4 fag huer fag kunde bekosteß aff ny for 4 Sldr: haffde och werrit 7 fag huß thill thuinde stoffuer huer fag aff ny att opsette kunde koste 4½ Sldr: wdi forschr: huße haffde werrit 4 schorsteene och en offuen, som siøniß att kunde opsettiß med 16 Rix dr: Ladehußet haffde werrit 25 fag huer fag aff ny att opsette kunde koste 2 Sldr: det wester huß haffde werrit 21 fag faget kunde koste att opsette 2 Sldr: det øster huß haffde werrit 22 fag, faget der aff att opsette aff ny Taxerit for 2 Sldr: Prestenn i same sogen Her Raßmuß Jenßenn buor paa enn Cronegaard der i byenn som

hand bruger prestegaardenß auffll thill, huor paa hand haffuer Residerit siden wfredtz tidenn hand denn andtoug Ruinerit och forderuit. Bedrager sig saa forschr: prestegaardtz bygningß Taxering i penge 270 ½ Slet dr: **Piedsted Prestegaard** Her Holger Søffrinßen, Sogneprest till Piedsted och Gaarsleff sogner paabuor, fandtiß salßhußet att vere gandtsche Ruinerit paa wd och indbygning och er 15 fag med brøgerß och aldt, huer fag siøntiß dennom ey meere att werre werdt ind 1½ Rix dr: och war brøstfeldighed paa huer fag der aff for 1½ Rix dr: huor wdi fandtiß 3 schorsteene och en offuen Taxerit for 12 Rix dr: Lade hußet synden i gaarden er 19 fag fandtiß Ruinerit och tagt med hallm och høe, faget der aff Taxerit for 1 Rix dr: och brøstfeldighed paa huer fag aff same huß for 2 mk: dett westerß huß er 16 fag som er gammell och Ruinerit, faget der aff worderit for 1 Sldr: och brøstfeldighed paa huer fag for enn Slet dr: dett øster huß er 13 fag stander aaben och øde, faget der aff war ey meere verdt ind 2 mk: och faget der aff att opferdige kunde koste 1 Rix dr: Port huß 6 fag, stander øde och paa fald, som will neder lægeß och omsettiß tømerit aff huer fag wort for 1 mk: och huer fagß brøstfeldighed 5 mk: Beløber sig saa samme prestegaardtz bygning i penge 104 Slet dr: 1 mk: och deeß brøstfeldighed 86 Sldr: 1 mk: **Smidstrup Prestegaard** Her Nielß Lauridtzenn, Sogneprest till Schierup och Smidstrup sogner, paabuor fandtiß salß hußet thill stoffue huß och brøgerß 18 fag som iche war synderlig brøstfeldighed paa, faget der aff med ind och wdbygning Taxerit for 4½ Slet dr: huor wdi war 3 schorsteene och en offuen som er mestenn satte aff wbrendte steen, worderit for 15 Sldr: 1 port igiem mell enden paa samme huß 2 fag taxerit for 4 Sldr: wed same huß findiß enn liden Quist och schiull offuer it jordkielder 4 fag, som er Ruinerit, faget der aff worderit for 2 mk: brøst: 2 mk: Lade hußet synder i faardenn med it port ehr 28 fag huer fag der aff Taxerit for 1 Rix dr: och huer fagß brøstfeldighed paa same huß 2 mk: det wester huß i gaardenn findiß gammell och ruinerit er 14 fag der aff sat faget for 3 mk: och huer fagß brøstfeldighed 5 mk: it lidet huß der wed er 6 fag ruinerit paa techeningen faget der aff sat for 3 mk: och huer fagß brøstfeldighed 3 mk: dett øster huß er 14 fag gammell och ruinerit faget der aff Taxerit for 2 mk: och huer fagß brøstfeldighed for 1 Rix dr: efftersom det wilde nedertageß och omsettiß er enn schorsteen i enndenn paa samme huß satt for 3 Sldr: er saa forschr: Prestegaardtz bygning effter bemte: Taxering vdi penge 169 Slet dr: och dendß brøstfeldighed 59 Slet dr: Dette forschr: affhiemlet forberørte Taxeringsmend saalediß att haffue med ald flid forschr: Prestegaardenß bygning Taxerit och er achtet och deß brøstfeldighed andslagenn ligesom forschr: staar i alle moder:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tomßen i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining att dee i dag otte dage gaff bemte: Her Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund louglig warßell thill hannß buopeell, item hiemmellet Otte Pederßen i Smidstrup och Nielß Pederßenn ibid: att dee och same dag louglig warßelgaff forschr: Her Nielß Lauridzen for hanß buopeell och for det sidste hiemmellet Nielß Pederßen i Piedsted och Madtz Anderßenn ibid: att dee och samme dag gaff Her Holger Søffrinßenn i Piedsted louglig warßell for sin buopeell om nogen aff forschr: prester haffde noget imod denne Taxerings affsigt att suare her i dag. Och stod forschr: Taxeringsmend med bemte: Jachob Lauridzenn Slotzfouget thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Mandagen den 8 Juni indfaldt paa anden Pindtzedag och der for thinget opsatt thill nest paa følgende thingdag, och denne vge wdi alle sager och opsetteler ey att achiß menß en huer daa att were sinn rettergang lige ner.

Mandagenn denn 15 Juni Anno 1663.

Otte Windißmend
Peder Søffrinßen i Schierup

Sex Høring
Iffuer Hanßen i Andkier

Nielß Jenßen Buch i Børchop
Peder Anderßen Huid ibid:
Hanß Olluffßen i Andkier
Søffrinn Pederßen i Gorsløff
Søffrinn Pederßen i Sellerup
Peder Tommeßenn ibid:
Tomiß Søffrinßen i Gaffuerslund

Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Peder Jenßen i Smidstrop
Peder Tueßen i Schierup
Peder Vlff i Mørchholt
Nielß Terchelßen i Gaffuerslund

Hanß Hanßenn Deellefouget tilsgade bønderne her i Herrit att huer gaardmand schulle yde och laffuere thill att gierde med om Kongl: Maytz: Wrtehaffue wed Koldinghuß fremb staffuer och 1 læß gierdøell och det med allerførste saafrembt dee derfor iche will lide och stande till rette som wed bør:

Anderß Christenßen i Andkier it tingbüinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen i Andkier och Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag 3 wger gaff Doritte Nielßdatter i Andkier med sin lauguerge loulig warßell thill hindiß buopeell att suare Anderß Christenßen her i dag, huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Iffuer Hanßen i Andkier och Jørgen Jenßen i Huilsbierig som vandt och kundgjorde wed eed med opragte finger effter receßenn, att efftersom dee war hidsteffnit at winde om nogen schilderi dee haffuer hørt imellom Dorite Nielßdatter och Anderß Schomagerß hustrue Elsa Pederßdatter, daa haffuer dee derom deriß sandferdig winde afflagt den 25 May sidst forledenn, menß ydermeere da same schilderi dennom imellom scheede i Anderß Schomagerß gaard i hanß fra werelße, om nogen kalffue som war indtagenn for Dorit Nielßdatter, huilche kalffue dee saae att Dorite Nielßdater dreff fra gaarden wd offuer Anderß Christenßenß tofft ad en wey, det bad dee dennom Gud till hielper paa. Menß Gyde Willomßen i Andkier och Nielß Jenßenn ibid: som med dee andre tou forschr: dag haffuer wondenn huilche och i dag med dennom war indsteffnit mødte iche deriß winde att afflege. Warßell tilforn indfört och war Peder Christenßen i Andkier thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Jacob Lauritzenn Slodtzfouget it winde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for domb stod Anderß Christenßen Schomager i Andkier, som berette och foregaff att Hanß Christenßen Schreder i Andkier haffuer sagt i hanß huuß som hand haffuer hørt aff hanß mund, att Kongl: Maytz: slog Slodtz Herren paa mundenn denn tid hand war i Kiøbennhaffnn saa hand fisch en wlyche, saa fremstod forn: Hanß Christenßen Schreder som wed sin høyeste eed benegtet att hand aldrig haffuer sagt forschr: ord, menß det burde Anderß Schomager att beuiße och stod forn: Hanß Schreder och Anderß Schomager med huer andre thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn.

Jacob Lauritzenn Slodtzfouget och Ridefoget fordrit domb offuer bønderne her i Herrit saa mange som wedkomer for den wforuiste schoffhog som fandtis hoggen effter siønþuindiß indhold her aff tinget wdsted denn 4 May sidst forleden og formindte dee en huer saauell jord eigne bønder som cronens tiener bør att suare till huiß wforuiste schoffhog paa deriß schoff parter er beganget, och det thill Kongl: Maytz: att betalle effter Taxten eller lide namb derfor huer i sin buo och guodtz effter forordningen, och efftersom sagenn den 18 May ehr bleffuen opsatt først i 14 dage siden thill i dag war hand nu i dag endelig domb begierindiß, och der offuer først i rettelagde forschr: schoff siønß winde som for bemte: dag er indfört, noch it schoff siønß winde for forleden Aarß schoff hog her aff tinget wdsted den 26 May 1662 indholdendiß daa wforuist schoff hog att werre siønet i Velling schoff styffuit it læß weid, i

Smidstrop schoff styffuit 2 læß weid, Follerup schoff styffuit 2 læß weid, **Piedsted** schoff styffuit 2 læß weid, **1 Eeg rodhogenn paa Christen Surkierß bundschoff till 4 stenger**, noch 1 Eeg paa Cronens till 1 læß, 1 Eg i Nielß Trogelßenß Enmerche, huor aff war bort tagenn 2 læß klafft, Børchop schoff styffuit 2 læß weid, 2 læß aff bøge weid felder, Mørchholt schoff styffuit till 3 læß, Gorsløff schoff styffuit till 3 læß, Breining schoff 2 læß bøg, Sellerup schoff 2 læß bøg, Andkier schoff 6 læß bøg, Winding schoff rodhoggen 4 læß bøg och styffuit 3 læß med mere same schoff siønß winde i sig selff vduiße och formindte Jachob Lauridtzen Ridefouget att dee burde forsrchr: schoffhog baade for i Aar och forledenn Aar som for er meldt, saa bleff der i rettelagt paa selffeiger bønderniße veigne deriße suar lydendiß: Efftersom berettiße endeell selffeiger bønder schoffue ehr bleffuen besichtiget her i Holmandtz Herrit, och derpaa effter berettening schall werre andteignet endeell att werre hoggenn ja ind och i toffter och enmercher wed gaardenne som ey kommer schoffuenne wed och aldrig tilforne haffuer werrit siønit, i denn meening att were giort att selffeiger bønder schulle werre den same straff wndergiffuen som cronens tiener der wden hiemmell och minde paa cronens schoffue hogget haffuer huilchet iche formodiße woriße allernaadigste herre och koning haffuer ladet befalle effterdi selffeiger bundeguodtz dyre er indkiøbt och i denne forledenn feide er bleffuenn affbrendt for ød och ruinerit saa eigendomb høylig behøffuiße att opbyggeß paa det Kongl: Maytz: sinn rettighed kannd bekomme, och der for formeener ingen imod ald billig loug och rett bør att føre nogen selffeiger bunde her i Herrit nogenn tuist eller trette paa, i dee maader, och der med hindre deriße gaardeß bygning att forsette, ja enda om dee kunde selge noget till schatter och andre deriße gaardiße fornødenhed som dee ochsaa dyre haffuer indkiøbt, effterdi dee dermed deriße schoffue iche till wplicht for hogger, huilchet och iche holder nu beuiseß, menß schall befindeß bedre opfred och wed lige holden ind cronens schoffue, huor for vi iche formoder Herridtz fougden nogenn domb offuer selffeiger bønder her i Holmandtz Herrit wdsteder, att giffue penge igien for huiß dee i saa maader paa deriße selffeiger bønderschoffue thill deriße fornødenhed behøffuer, eller huiß aff thyff achtig mennischer er dennom frastollen, effterdi dee deriße eigendomb dyre noch enngang kiøbt haffuer, menß wnderdanigste formoder att ey de den samme naade och rett Kongl: Maytz: naadigste andre landßenß selffeiger indbyder lader nyde paa deriße schoffue och schoffß parter i andre leene Actum denn 18 May Ano 1663: Selffeiger bønderß suar i Holmandtz Herit, med flere ord och talle dennom herom imellom war. Daa effterdi for fougden i rettelegiße siønß winder paa wforuiste schoffhog i schoffuene her i Holmandtz Herrit wdi tuinde Aar nemblig fra Philippi Jacobi 1661 och till Philipi Jacobi 1663 daa widste hand iche retter her om att kiende ind enn huer aff cronens tiener bør till sin schoffß parter att suare och at stille øffrigheid tilfredtz for huiß derpaa wforuist er hogen inden 15 dage eller der for werre namb vndergiffuenn effter forordningen. Huad selffeiger bønderß schoffß parter andgaard daa effterdi iche med siønß winder eller i andre maader beuiseß att selffeiger bønder deriße schoff thill wplet haffuer hogget som kunde werre Wildbanen till ødelegelße, til med lougen eller receßenn iche thilholder, eller forbyder selffeiger bønder joe att hogge thill deriße nødvendighed wndtagenn wdi wschifft schoffue der iche fremlegiße noget i rette, aff war allernaadigste arffue koning wdgiffuen att selffeiger bønder schulle betalle huiß dee wdi deriße schoffß parter och ennemercher thill deriße nøtte och brug och hogger, och der for wdstaa denn same rett som dennom kand paalegiße som hoger i høyst bemte: Kongl: Maytz: schoffue wdenn hiemmell och minde huor for fougden iche widste att tilfinde dennom nogen penge der for att vdgiffue, effterdi dee det for Sølff och penge saa dyre haffuer indkiøbt och huiß dee derpaa hogger det haffuer dee till deriße øde ruinerit och affbrendte gaardeß reparering andwendt.

Mandagen denn 22 Juni Anno 1663:

Otte Windeßmend

Sex Høring

Peder Søffrinßen i Schierup
Søffrinn Madtzen i Winding
Peder Pederßenn i Gorslöff
Peder Jenßen Smed i Børchop
Anderß Nielßenn i Welling
Gregerß Christenßen i Andkier
Anderß Bertelßen i Sellerup
Och Christenn Nielßenn i Breining

Hanß Nielßen i Gorslöff
Bendit Nielßen i Winding
Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Peder Jenßen i Andkier
Søffrin Pederßen i Gorslöff
och Nielß Terchelßen
i Gaffuerslund.

Welb: Jomfrue Sidßell Rodtsteen till Brantbierig hiniß tiener och fuldmegtig en opsettelße. Hiemmellet med opragte finger och Eed Nielß Raßmußenn och Jørgen Pederßenn i Breining, att dee i dag otte dage gaff Anne Tomißdatter i Breining Mølle loulig warbell till hiniß buopeell imod domb att suare welbemte: Jomfrue Sidßell Rodsteenn eller hiniß fuldmegtig her i dag huor offuer forn: hiniß fuldmegtig Tomiß Søffrinßen, i rettelagde it schriftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg vnderschreffuenne meget storligenn haffuer verit foraarsaget wed rettenß meddell att lade indkalde och steffne Anne Tomißdatter i Breining Mølle for huiß som S: Jenß Pederßenn mig effter hanß wdgiffuenne haandschrifft schyldig kand were aff *Brantbieriggaardtz* forpachtning som reiktig med hanß haandschrifft kand beuißeß, och efftersom forn: Anne er enn aff hanß rette sande arffuinger saa formeener ieg att hun bør och suare thill forn: kraffuening och den betalle effter denne haandschrifftilß formelding ut Supra. Efftersom dend vdi haffuit meeningen formelder en for alle eller alle for én aff hanß arffuinger, och efftersom ieg kand erfare, att hun hanß breffue med andet meere thill sig haffuer annammit, det hun dog for alle dee andre arffuinger bør samme haandschrifft thill fyldest wdleg at betalle, wdenn med huiß hun sig louligenn med reiktig beuiß kand affbeuiße, med minn egen quittering eller och med andre reiktig beuißer, som med min schriffluer vell beuißeß eller ochsaa paa forpachteninß breffuit reiktig findiß affschreffuit, att det dog kand affkortiß och er gierne aff welwiße dommer och rettenß bestørcher begierindiß, att motte andseeß huiß som mig paa dee 3 Aarß forpachtningß breffß indhold kand restere, effter hannß haandschrifft och forpachtningß indhold mig aff forn: Anne Tomißdatter vden lang forhalling och penge spilde motte bliffue till dømbt och iche paa tuiffler att mig jou her wdi wederfariß huiß loug och rett kand were gemeße, och er herpaa endelig domb begierindiß. Att dette mit korte indleg for rettenn motte leßiß och paaschrifftiß och huiß som affsagt bliffuer motte i dommen indföriß, och her med fuldmagt giffuer, jeg neruerinde min tiener och fuldmegtig Tomiß Søffrinßen dette mit indleg wdi rette att legge, och ellerß vdi denn sag min talle att suare, ellerß gjøre och lade saa wiidt loug och rett kand werre, gerne som ieg selff personlig tilstede war. Actum Brantbierig Gaard denn 21 Juni 1663: *Cidzell Rodtsteen*. Derhoß i rettelagde forn: S: Jenß Pederßenß haandschrifft formeldendiß: Kiendiß Jeg Jennß Pederßen och hermed for alle witterlig gjør att efftersom ieg haffuer forpachtet Brantbierig Gaard aff erlig och welb: Jomfrue Sidßell Rodsteen och effter mit forpachtningß breffß lydelße schall giffue hiniß welbyrdighed hundret och fieresindtz tyffge Slđr: om Aaret, beregnit fra Anno 1655 och thill 1658 i god gangbahr møndt thill huer Philipp Jacobi dag att betalle, saa thil forplechter ieg mig med dette mit breff att betalle den gode Jomfrue same forpachtenings penge huer Aar thill snapþting, dette forschr: loffuer ieg for mig och mine arffuinger en for alle eller alle for én, paa woriß gode sthou och loffuer at holde denn gode Jomfrue eller hiniß arffuinger vden schade och schadisløß i alle maader, att saa i sandhed er haffuer ieg min egen haand wnderschreffuit Actum Brandtbierge den 3 May 1655, och loffuer ieg i forschr: aaringer som ieg haffuer Branntbierge i forpachtning att giffue Her Søffrin Anderßenn i Kollerup huer aar en ørte biug och en ørte roug. *Jenß Pederßen*, eghandt. Huilchet same indleg och haandschrifft som i dag for domb bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer. Saa mødte forn: Anne Tomißdater och der till suaret och

formindte hendiß lauguerge saauelsom dee andre hanß arffuing burde at haffue kald och warþell. Aff diß aarsag bleff sagenn opsatt wdi sex wger:

Jachob Lauritzenn Slodtzfouget it thingþuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hannß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Hanß Christenßn Schreder i Andkier loulig warþell thill hanß buopeell imod winder att suare bemte: Jachob Lauritzzen Slodtzfouget her i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Anne Agerßbøll Iffuer Hanßenß hutrue i Andkier som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen effter som hun loulig der till war indsteffnit att Hanß Christenßenn i Andkier kom i deriß huß noget effter den sidste fred war sluttett och schød enn hare i deriß kaalgaard med en bøße hand haffde med sig och daa bad hun hannom om att hand wilde lade sin schydenn bliffue, imen att hendiß mand iche var hiemme, och daa laae hun i hendiß seng och saae derpaa att bemte: Hanß Christenßen gich igiemell deriß stoffue och Søffrin Staffenßen bar haren med hannom hiem till sit huß och siden sende forn: Hanß Christenßenß hutrue hinde it bou och halßenn aff same hare det bad hun sig Gud thill hielper paa. Dernest fremkom Peder Jørgenßen thienendiß Iffuer Hanßen och Anne Jenßdatter tienendiß Jost Tomßen Heridtzfoget, att dee samme thid hoß war vdi Iffuer Hanßenß huß hørde och paa saae att forn: Hanß Christenßen Schreder schød wd aff stou winduet med en bøße, och saabar forn: Hanß Christenßen och Søffrin Staffenßen haren igiemell stoffuen och gich med dend bort. Indnu wandt vdi ligesuarne eed Peder Jenßen i Andkier, Nielß Anderßen, Thue Michelßenn och Hanß Olluffßen ibid: att dee haffuer hørt der er gangen røcht och tiding om att Hanß Christenßen schulle haffue schøtt enn hare, och stod Hanß Christenßen thill wedermolsting och der till suaret att forskreffuenne winder wandt hannom paa aff had och affuind, och iche holder schall hann: offuer beuibeß att haffue werit i Wildbanen med nogen bøße i nogen maader:

Anderß Christenßen i Andkier it Thingþuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Hanß Christenßen Schreder i Andkier loulig warþell thill hanß buopeell imod winder att suare bemte: Anderß Christenßen her i dag:

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod Elsa Pederßdatter i Andkier och Karen Pedersdatter ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att dee hørde och saae i deriß huß ./ nogen tid effter Søffrin Pederßenn i Gorsløff war hiemkommen fra Kiøbennhaffnn daa hand der haffde verit Heridtzmendeneß Supplication ./ det Hanß Christenßen i Andkier sagde der forn: Anderß Christenßen hannom tillspurde om hand iche haffde hørt huor det war affstanden i Kiøbennhaffnn, att det stod well till thi kongenn haffde slagenn lenßmandenn paa munden det hand fich enn wlyche och om S: Woldborig dag, fich hand att pache sig fanden i wold thi streng herrer regierer ichonn stachett. Dernest fremstod Anne Aggerßbøll wandt och bestod vdi ligesuarne eed, att Hanß Christenßen i Andkier war i deriß huß och stod for deriß schorsteenn och sagde thill hinde forscheffne ord om Slodtzherrenn. Noch fremkom Hanß Staffenßen i Andkier wandt och bestod i lige eed att noget effter forschr: tid daa reiste hand med forn: Hanß Christenßen Schreder och forskreffne Elsa Pederßdatter, som for hafft wandet, thill Holstbroe Marchenn, och daa paa weyenn thil spurde dee dennom huor det tilstod her i eignenn, huor till Hanß Christenßen suaret att dee nu haffuer hafft stor wdgiffter med schatter och andet, och der sigeß att Lenßmandenn war kommen i wgunst i Kiøbennhaffn

saa kongen schulle haffue slaget hann: paa munden, om det ehr sanden eller ey widste hand iche, huor till Elsaas Pederßdatter suaret att hun haffde hørt det aff en Nørboe mand som war kommen fra Kiøbenhaffnn att det war sandhed, och stod forn: Hanß Christenßenn thill wedermolsting och der till suaret och wed sin eed berette att hand aldrig haffde hørt eller sagt forschr: ord om Slodtzherren før ind hand haffde hørt det aff forn: Elsaas Pederßdatterß mand. – Hanß Christenßen giemp:

Hanß Christenßen Schreder i Andkier it Tingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen i Andkier och Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Anderß Christenßenn Schomager, hanß hustrue Elsaas Pederßdatter och deriß datter Karen Pederßdatter louglig warßell for deriß buopeell imod winder att suare Hanß Christenßen Schreder her thill thinget i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod **Madtz Nielßenn Smed i Andkier**, och Iffuer Hanßenn ibid: som wandt och kundgiorde ved eed med opragte finger effter receßen att Anno 1661 om Mauritz tider, war dee med Hanß Christenßenn Schreder till siøn vdi hanß gaard och saae indenn hanß gaardtz lied att der war it død kalff nedergraffuit paa hanß huß sted med beenenn i weyret, som hand daa berette for dennom att werre scheed i hanß frawerelße, der nest fremkom Karen Nielßdatter i Andkier som wandt i lige suorne eed med opragt finger, att hun wed forskreffuenne tider effter Elsaas Pederßdatter, Anderß Schomagerß kuoniß begiering opkaste forskreffuenne huoll det døde kalff war funden wdi om nattenn huor for hun betalte hinde, och daa sagde ydermeere thill hinde att hun wilde vdi same huoll haffue det døde kalff wdi satt menß dog saa fordultt att Hanß Schreder eller hanß folch ey schulle det wiide och hun selff med sin datter Karen wilde dett nedersette och hun iche motte werre hoß, der dett schede. Noch fremstod for retten Kierstenn Jørgenßdatter i Andkier och Margrete Mortenßdatter ibid: som wandt wed ligesuorne eed att dee hoß war och hørde noget effter forskreffuenne kalff war fundenn att forn: Anderß Christenßenn Schomager indkom thill Hanß Christenßenn i sit huß och ombad hann: att hand wilde lade det blifue i stilhed med forskreffuenne kalff efftersom hand ingenn schade haffde bekomit och iche holder hand schulle faae, thi det iche war med hanß willie att hanß hustrue och datter det haffde giort. Item wandt Hanß Olluffßenn i Andkier och Peder Mortenßenn ibid: att det er dennom beuist att siden forschr: kalff bleff fundenn i Hanß Christenßenß gaard, er der bort død for hann: en koe och nogle kalffue. Indnu fremkom Karen Nielßdatter i Andkier, wandt wed lige eed att hun hoß war och hørde ./ noget effter Søffrin Pederßen i Gorsløff war hiemkommen fra Kiøbenhaffn, som haffde werit offuer med Herritzmendeniß Supplication ./ att Anderß Schomagerß hustrue Elsaas Pederßdatter tilspurde Hanß Christenßen Schreder i bemte: Anderß Schomagerß huß om hand haffde hørt huor det war affgangenn i Kiøbenhaffn och sagde der meere att kongen haffde slaget Lenßmanden paa munden saa hand fich scham, och for det sidste fremstod Thue Michelßenn i Andkier wandt wed sin eed med opragte finger, att hand same tid kom ind thill Anderß Schomagerß och hørde att Elsaas Pederßdatter och Hanß Schreder talde om forskreffuenne ord, menß huo der med først begyndte widste hand iche att winde om. Och stod forn: Anderß Schomager och hanß hustrue Elsaas Pederßdatter thill wedermolsting der dette winde hich beschr:

Her Madtz Nielßenn Rygbierig it Winde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jennß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Iffuer Poffuelßen borger och indwaaner i Weylle louglig warßell thill hanß buopeell. Item hiemmellet Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop, att dee och i dag 5 wger gaff Jenß Jenßen i Horstrop louglig warßell thill hanß

buopeell, begge imod laugbodð winde att suare maanitz dag der effter bemte: Her Madtz achtet att forhuerffue och tage beschreffuen.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod forn: Her Madtz Nielßen Rygbierig, Schollemester i Weylle och Sogneprest i Winding sogen, sit tridie samfelde ting och louglig laugbød den selffeiger bundegaard i Lild Welling, som hand sig haffde thil forhandellet aff Iffuer Poffuelbenn som derpaa thilforne buode, med ald sin rette thillegelße och det till fæderne och mørerne slegt effter lougenn. Saa fremstod forn: Jenß Jenbenn i Horstrop och der imod i rettelagde sit schrifftelig suar lydendiß: Efftersom Hæderlig Wellerde mand Her Madtz Nielbenn Rygbierig, Schollemester i Weylle, haffer ladet mig wnderschreffuene warþel giffue for laugbod hand achter att giøre paa Holmandtz Herridtzting min moder S: Anne Anderßdatter er paa fød saa formeener ieg Her Madtz ey haffuer nogenn louglig schøde eller adkombst paa min S: moderß arffuelod, i same eigendom, eller huiß jord wi der for haffuer i panndt och heffde, och dersom der nogen schøde thill hannom er giort paa same eigendomb kand dette iche werre giort effter lougenn, efftersom ieg ey for nogenn laugbod haffuer bekomit kald eller warþell heldst fordi Jeg paa det tider søger selff om en gaard och haffde werit nest effter lougenn mit fæderne eigendomb att sammelle om ieg haffde motte faaet att wiide att dee andre lodder i same bundegaard haffde werit thil kiøbß, huor for ieg frem escher huiß adkombst eller thilgang bemte: Her Madtz kunde haffue der till om dee er saa louglig som det sig bør, och meener ieg Her Madtz ey bør att wdstdediß nogenn laugbodtz winde, før ind domb och laugmaall er derom ganget effter thingþuinder baade forhuerffuit er och forhuerffuiß schall, och saa mange der for bekomer kald och warþell der ligesaa ner som ieg thill same eigendomb er beslechtiget och nest er till att kiøbe, er gierne begierindiß att dette mit korte suar motte leßiß paaschirffuiß och indføriß i huiß som om same eigendomb ganger beschreffuenn och mig saa igien tilstilliß. Actum Horstrop den 27 Aprili 1663 *Jenß Jenßen*. Huilchet same schrifftelig suar som i dag for retten saauelsom tuinde gange tilforne er lest och paaschirffr: i sig selffuer wdformelder, och war Proviantmester Nicolaus Berntz fuldmegtig Peder Raffn thill wedermolsting och paa hanß weigne ey vilde tage nogenn schøde beschreffuenn effter forn: laugbod før ind den tuist om same eigendomb er som for er meldt bliffuer till ende breacht, saa laugbod och schøde louglig och lougfast schee kand.

Jachob Lauridtzen 1 opsettelße.

Hiemmellet Hanß Søffrinßen i Andkier och Frandtz Willombenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Nielß Jenbenn i Andkier, och Gyde Willombenn ibid: louglig warþell thill deriß huß werelße och buopeell imod domb att suare her i dag: Huor offuer forn: Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget och Ridefoget i rette satte och formindte att effterdi der med en steffning war louglig indsteffnit i dag otte dage med flere som mødte deriß sandhed att winde och dee dog for achtet retten och ey mødte det dee der for bør att lide och stande till rette som wedbør. Opsatt vdi sex wger:

Hanß Hanßenn Deellefouget i dag det tridie ting forlagde ald huiß seed som er førdt i dee øde Crongaardtz jord her i Herrit imod hiemell och winde och forbør nogen affgrøde der aff att bort føre ey holder affgrødenn aff nogenn diß thillegendiß enge vden minde, wnder it fuldt wold och renn och war her effter thingþuinde begierindiß:

Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget it tingþuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hannß Olluffbenn och Søffrinn Jenbenn i Gorsløff att dee i dag otte dage gaff Jeß Nielbenn i Mørchholt, Klauß Nielbenn och Morten Nielßen ibid: louglig warþell thill deriß buopeelle och huß werrelße imod domb och winder att suare Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget her paa tinget i dag.

Huilche forskreffuenne otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriſ gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Jenß Søffrinßenn i Schichballe som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att hand war hoß i Jeß Nielßenß huß i Mørchholt denn 31 May sidstforledenn saauelsom forn: Jeß Nielßen, hanß brødre Morten Nielßen, Klauß Nielßen, och Jenß Raßmußenn ibid: och sad och drach til sammell och der hand wilde gaae hiem och war wdenn stoffue dørin hørde hand tommell i stoffuenn, och gich saa ind tilbage igienn och wilde see huad paa ferde war, och der hand saa ind komb, saae hand att Jeß Nielßen haffde bekomit tuinde kniffslag aff sin broder Klauß Nielßenn, och forn: Klauß Nielßen gich ind i lild stoffuenn och tog enn hiøllie huilchen dee toug fra hannom menß om hand wilde giort schade med dend det widste hand iche. Der nest fremstod Jenß Raßmußenn i Mørchholt vandt att hand samme tid hoß war hørde och paa saae att lige saa thil gich som forskreffuet staar i alle moder. I lige maader fremkom Morten Nielßenn i Mørchholt som wandt och bestod i lige suorne eed att hand och samme tid hoß war och hørde och paasaae lige saa paßerit som forskreffuit staar menß iche hand saae Klauß Nielßenn haffde hiølleen, dett bad hand sig gud till helper paa. Och for dett sidste fremstod Peder Mortenßen Vlff ibid: som wandt wed lige eed att samme afftenn kom Klauß Nielßenn till hanß winduer och Bad att hand schulle luche sig ind att hand kunde tende sig enn Pibe Tobach huor till hand hannom suarit att dørin stod obbenn saa hand selff kunde komme ind, och saa kom hanß søster och toug hannom wed haandenn och drog hannom paa gadenn, menß huad ord hand haffde eller sagde det kunde hand iche høre for blest.

Och satte forn: Jachob Lauritzenn Slodtzfouget och Ridefouget i ald rette och formindte att effterdi er beuist med thingßuinde att Klauß Nielßenn haffuer giort sin broder Jeß Nielßen offuer last i sit huß och slagenn hannom tuinde kniffslag det hand derfor bør att lide och stande till rette och sine bøder till Kongl: Maytz: att wdlegge eller der for stande till rette som wed bør. Her foruden effterdi forn: Klauß Nielßenn som en Pebber Suen och schendig karll, sig opholder med sin kiøbmandschab stude och fee att kiøbe saa welsom iche effter Kongl: Maytz: Mandat och befalling ladet sig finde paa Coldinghuß for dee kongelig Deputerede Commiøbarier och Slodtzherenn der Soldatterne bleff wdschreffuenn daa hand for slig sin trotzighed bør att werre i Kongl: Maytz: naade och wnaade, och war herom domb begierindiß. Saa mødte ingenn thill giensuar huor for sagenn bleff opsatt vdi sex wger.

Hanß Hanßenn i Schierup Domer till effterschr: Thingßuinde:

Huilche forskreffuenne otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande på deriſ gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Peder Nielßenn Raadmand i Fredrichs Odde, paa den enne och Jost Tommeßenn i Huilsbierig Heridtzfouget her i Herrit paa denn andenn side, som kiendtiß dennom att werre endelig wenlig och well forligt och fordragenn om aldt huiß denn: till denne dag haffuer imellom werrit och det saalediß som følger, att Jost Tomeßen schall forschaffe Peder Nielßenn trøg och lougfast schøde aff Peder Mortenßen i Huilsbierig paa ald fierdepartenn aff den bundegaard i Veilby med diß thillegelße hand paabuode, och det thill Eldboheridtzting, saa snar det effter louglig laugbod schee kand. Item schall Peder Nielßenn haffue ald dennd fordring Jost Tomßen haffuer effter forhuerffuit domb effter S: Tygge Nielßenn, som sig bedrager 158 Slđr: 2 mk: saauelsom schall Jost Tomßen Quittere, den gield Peder Nielßen effter sin haandschrifft er hannom plegtig som er 12½ Rix dr: huilche breffue Jost Tommeßenn loffuit att forschaffe hann: naar hand det er begierindiß, och der med haffuer Jost Tommeßenn Contenterit och betald Peder Nielßenn aldt huiß hand hannom loffuit haffuer, baade for hannß bestilling och huiß erstatning hannom kannd bliffue thilsagt enten att schall haffue aff schatkammerit eller

hoß Jenß Lauridtzenn paa Nebbe, dett werre sig paa huad maade det were eller schee kand, huilchet Jost Tommeßenn der imod effter oprettet Contragt och fuldmagt schall nyde, och söge paa huilche maader hand best siöniß och i alle maader sig nöttig giøre, som Peder Nielßenn loffuit aldeelliß ingen forhindring att schulle giøre wdi menß vdi alle moder hann: thill det bedste der wdi foye, huor paa dee nu for rettenn toug huer andre i haand och bekiende alle deriß reignschab haandschriffter eller andet wed huad naffn det er dennom hiidindtill imellom haffuer werrit er Clareret och Contenterit saa der paa enten sider ey bliffuer huer andre noget schyldig i nogenn moder, menß tachet huer andre got for god och reiktig Clarering i alle maadr: och stod dee med huer andre thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Peder Raffnn paa sin Systersøn Peder Tygeßenß weigne It Thingbüinde:

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Peder Nielßenn Raadmand i Fredrichß Odde som kiendtiß och tilstod att efftersom hand thil forhandelet sig ald den bortschyldig gield som fandtiß effter schifftebreffuit effter sin broder S: Tyge Nielßen aff Børchop huor for hanß bundegaard och eigendomb i Børchop ehr wdlagt effter breffue och Documenters indhold, alligeuell same eigendomb ey bemte: den S: mands gield effter Taxeringenn kunde opløbe, daa wd aff en Christen Kierlighed haffuer hand wdloffuit till sin brodersøn Peder Tyggeßenn thill i huekomelße effter sinn bemte: S: fader halff tridiesindtz tyffge Slette daller huer daller till 32 schilling Liubsch bereignit, som hand nu for rettenn thilforplegtet sig eller sine arffuing en for alle eller alle for én, erlig och reiktig och well att betalle sin bemte: brodersønn eller hanß arffuing naar hand ehr sin fulde tolff aar gamell vden schade och schadeløß i alle maader: och hand saa ey att haffue nogen thilhold i sin bemte: S: faderß eigendomb i nogen moder, menß Peder Nielßen loffuit och sig tilforplegtet der imod att betalle hanß bemte: S: faderß gield, saa det schall werre och bliffue bemte: Peder Tygeßen och hanß moder Liene Tygeß och deriß arffuinger vden ald kraff schade och effter talle, huor paa bemte: Peder Nielßen thoug bemte: barenß morbroder Peder Raffn, Heridtzschrifuer och hanß stiffader Anderß Nielßenn i haand att saa fast och wbrødelig schall bliffue holdet och effterkomit som forschr: staar och stod dee samptelig med huer andre till vedermolsting.

Peder Raffnn noch Itt Winde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremstod Peder Nielßenn Raadmand i Fredrichß Odde, och thilforplegtet sig att betalle Peder Raffn huiß fordring hand haffde effter sin suoger S: Tyge Nielßenn, saa och denn fordring hand haffuer der paa S: Hendrich Raffnß arffuingß weigne i Kolding som hand loffuit for sig och sine arffuing att holde denn: och deriß arffuing schadesløß, huor imod hand igien andloffuit att lauere huiß breffue och Documenter hand derpaa haffr naar paa eschiß: och stod dee bege med huer andre thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Peder Buch i Schierup Enn domb.

Peder Søffrinßen Buch i Schierup fodrit domb offuer Maren Knudtzdatter S: Staffen Mogenßenß for 10 Slør: hand haffde londt hinde i redepenge, effter sin i rettesettelße och opsetteliß indhold den 11 May sidstforleden indført formindte hun hannom burde att betalle inden 15 dage eller were namb vndergiffuenn, och war herom endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Maren Knudtzdatter och bekiende hun forschr: penge haffde londt aff forn: Peder Buch och formindte hun att Peder Buch burde det hoß hindeß S: suoger Tomiß Poffuelßenß arffuinger söge effterdi hand haffde loffuit hiniß gield att betalle der hun gaarden for hannom och sin datter affstod, och fremlagde it tingßwinde om hiniß afftegt her aff tinget vdsted den 14 Novemb: 1653 som i sluttningen tilholder, att forn: Tomiß Poffuelßen loffuer att betalle ald denn gield som daa fandtiß der i boen, saauelsom huiß der resterer aff schyld och landgiede och holde Maren Knudtzdatter schadesløß i alle modr: och effter diß leiglighed

formindte hun sig for forschr: tiltalle quit att werre, med flere ord och talle denn: her om imellom faldt: Daa effterdi forn: Marenn Knudtzdatter S: Staffenn Mogenßen selff for retten wedgaard, att haffue londt aff Peder Søffrinßenn Buch i Schierup 10 Slđr: wdi redepennge, daa widste fougen iche retter her om att kiende ind hun jou och bør att schaffe hannom sinn betalling igien, effter sinn wilge och nøye, eller och derfor att lide och stande till rette som wedbør.

Otte dannemdn alle wande att dee saae och hørde Hanß Hanßenn Kongl: Maytz: Deellefouget i dag for retten tilsagde meenige Heridtzmend att dee schulle lade dee staffuer och gierdbell bliffue lauerit thill Slottenß haffue saa frembt dee iche derfor vill stande till rette.

Mandagenn denn 29 Juni Anno 1663:

Otte Windeßmend	
Jeß Nielßenn i Mørchholt	
Peder Pederßen i Gorsløff	
Peder Huid i Børchop	
Peder Tommeßenn ibid:	
Anderß Nielßen i Welling	
Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig	
Hanß Olluffßenn i Winding	
Iffuer Hanßenn i Andkier	

Sex Høring	
Hanß Jørgenßen i Breining	
Peder Jenßen i Huilsbierig	
Peder Thomßen i Sellerup	
Anderß Bertelßen ibid:	
Peder Smed i Børchop	
Jenß Raßmußenn i Damkier.	

Jenß Jenßenn i Horstrop It Thingßuinde och en opsettelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Michell Christenßenn i Horstrop och Anderß Nielßenn ibid: att dee i dag 14 dage gaff Her Madtz Nielßen Rygbierig Schollemester i Weylle louglig warbell till hanß buopeell. Item Iffuer Poffuelßenn i Weylle till sinn buopeell och Maren Jenßdatter S: Hanß Wolßenß mundelig thill Anne Tue Kuoniß, noch same tid warbell gaff Mette Jenßdatter, Anderß Hiordiß Quinde i Schierup thill hindiß buopeell med deriß lauguerger. Indnu same dag warbelgaff Proviantmester Nicolaus Berntz for sin buopeell i Lild Welling, alle imod domb och winder att suare bemte: Jenß Jenßenn her till thinget i dag:

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom forn: Jenß Jenßenn i Horstrop som i dag sit tridie samfulde ting forlagde ald denn seed som er førdt i det jord, hanß S: forEldre och Sydschind haffuer hafft, nødt och brugt wforhindret fra den bundegaard i Lild Welling Iffuer Poffuelßenn paabuoder fra den tid hanß moder der aff bleff vdgifft och thill nu wfredtz tiden paakom effter thingßwindiß indhold, for bød nogenn affgrøden aff same jord att afføre kornn eller høe vnder huiß laugmaall paa kand følge. Saa mødte Jenß Nielßenn borger i Weylle, som paa bemte: Her Madtzeß weigne der till suaret, och formindte att Jenß Jenßen bør att betalle huiß omkostening och schade der aff kand for aarsageß och war Iffuer Poffuelßen och Her Madtz thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Her forudenn satte forn: Jenß Jenßen i ald rette och formindte att effterdi hanß moder S: Anne Anderßdatter er fød paa forschr: eigendom i Lild Welling Iffuer Poffuelßenn paabuor och thill Her Madtz haffuer igien solt, och sidenn hun derfra bleff vdgifft haffuer hun och hindiß børnn aldtid hafft och brugt aff gordtzennß jord thill pandt wformindt for hindiß arffuelod der udi effter thingß windiß indhold, formindte der for at same hindiß arffuelod i forschr: eigendomb burde hannom och sinne Sydschind att werre følgachtig thill louglig schøde och adkombst fremlegiß effter lougen som hun eller hindiß arffuinger der aff schall were vdkiøbt, huorpaa hand war domb begierindiß: huor till forn: Jenß Nielßenn borger i Veille paa bemte:

Her Madtzeß weigne suaret att hand forschr: burde att beuiße eller och Her Madtz for hanß tiltalle quit att werre. Saa for thilfald bleff sagen opsatt wdi sex wger.

Jachob Lauridtzen Slodtzfouget och Ridefouget en opsettelße.

Hiemmellet med opragt finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff Hendrich Nielßenn i Welling och hanß hustrue Kierstenn Lauridtzdatter louglige warßell thill deriß buopeell imod domb att suare bemte: Jachob Lauridtzen Slodtzfouget paa Kongl: Maytz: weigne her i dag.

Noch same tid warßelgaff Her Nielß Lauridtzennß suenne Madtz Hanßenn och Poffuell Hanßen mundelig vdi Prestenß gaard att suare bemte: Jachob Lauridtzen Slodtzfouget her i dag. Huor offuer forn: Jachob Lauridtzen satte i ald rette och formindte att effterdi Hendrich Nielßenn lod sin hustrue Kiersten Lauridtzdatter følge thill kierchen den dag hun war brud och deriß brøllup stod med wdslagenn haar, spill och leg med anden pracht och befindiß daa att haffue red thill barßell huor for hun haffue wdstanden kierchenß Diciplinn och standenn obenbare schrifft i Smidstrop Kierche, formindte derfor det dee derfor bør for slig deriß fro slig deriß forseelße deriß bøder effter receßen att wdlegge nemlig 40 mk: thill kongen och 40 mk: thill meenigheden och kierchen for slig forargelße och war her om domb begierindiß, om dee det iche burde att wdlege inden 15 dage eller der for werre namb wndergiffuenn. Saa mødte ingenn thill giensuar huor for sagen bleff opsat wdi sex wger:

Peder Buch i Schierup forordnit Dommer thill effterschreffuene winder Heridtzfougden er intereßerede wdi:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nieß Michelßenn i Brøndsted och Michell Madtzenn i Schierup att dee paa Onßdag war 14 dage gaff Jenß Mortenßenn och Jørgenn Hanßenn Raadmand i Ribe, och Riber Hospitalß forstander loulig mundelig warßell thill deriß buopeelle saa och Peder Erichßenn Hospitalenß fougett mundelig thill sin huß werelße alle imod winder att meenige Gaffuerslund Sognemend att suare.

Huilche forskreffuenne otte throfaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Hanß Nielßenn Bund i Winding och Søffrinne Madtzenn ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn dennom i ald sandhed att were beuist att Anno 1661, daa war der saa stor mißvexst paa denn ringe seed dee vdi armod haffde faaet saaed i Gaffuerslund sogenn, att dee iche aufflet saadann kornn thill huß, som dee kunde wdgiffue nogenn thiende aff, thill med war daa och indnu ehr endeelß øde gaarde i same soggenn, huor till ingenn seed eller auffling brugeß. Item er dennom beuist att Kongl: Maytz: andpart kornn tiende i bemte: Gaffuerslund sogen aldtid haffuer fuld sognemendene siden dee lengst kand mindiß for reenn kornn, som dee aarligenn haffuer ydt och lauerit i deriß sognen kierche, och befindiß der i sognit sex bymarcher som er temelig wiidt fra huer andre beligenn, saa dersom nogenn schulle opberge deriß thiender i kierffuenn daa wilde det were sognemendne denne thill stor forderffuelße. Dernest fremstod Nielß Jepßenn i Winding, Jenß Bertelßenn Wlff och Iffuer Nielßenn ibid: som wandt och bestod i ligesuorne eed dennom forskreffne att werre beuist vden alle miste att dee iche haffde verit paa flere ind Andkier march der i sognit och erfaret mißwezsten paa deriß seed, ellerß som forskreffuit staar i alle moder. Noch fremkom Hanß Olluffßenn i Andkier, Hanß Christenßen ibid: Nielß Terchelßen i Gaffuerslund och Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig som wandt och bestod att Gaffuerslund sognemend hiid indtill haffuer aarlig Clarerit Matricull Schattenn, for Kongl: Maytz: andpart kornn tiende der i sognit. Saa mødte Jeß Hanßen i Tued, Ribber Hospitalß Deellefouget, som her till suarede och formindte

Directørerne burde for dette winde att hafft kald och warßell, saa frembt det burde att gielde, huor imod Jost Tomßen Herridtzfouget, **Peder Huid i Børchop**, Anderß Bertelßen i Sellerup, och Hanß Jørgenßen i Breining med flere aff sognemendene saa mange tilstede war der till suarede, att dee tachede dee gode mend Derectørerne aldt gott forhober och dee lader dennom beholde deriß thiende i sognit som alle tider och offuer mande minde sedwanlig werrit haffuer. Warßell forn: forschr: 4 mend thog windet beschr:

Jost Tomßen Heridtzfouget it Thingþuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hörde her i dag for retten fremkom Jørgenn Jenßenn i Huilsbierig och Tue Michelßen i Andkier, som wandt wed eed med opragte finger, att dee hoß war hörde och paasa vdi Jost Tomeßenß huß i Huilsbierig nyt aarß afften sidst forledenn, att Peder Erichßenn Riber Hospitalß fouget och fuldmegtig kom thill Jost Tommeßenn och forbleff i hanß huß om nattenn, och daa thil sagde hand bemte: Jost Tommeßenn, att hand schulle forföye sig till Ribe och feste Kongl: Maytz: halffpart koren tiende i Gaffuerslund som legger thill Riber Hospitalall, och leddig ehr for feste, och saa der effter reigste bemte: Jost Tommeßen aff Hellig tre Konger afftenn, thill Ribe wdi enn stor wintter, om same halffue thiende at feste, och stod Jeß Hanßen aff Tued Riber Hospitalß Deellefouget thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuen.

Jachob Lauritzenn Slodtzfouget 1 siönß winde.

Hiemmellet med opragt finger och eed Hannß Tommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining att dee i dag otte dage gaff meenige Sellerup bymend och lodzeiger loulig warßell thill deriß buopeelle imod siönß affsigt at suare her thill thinget i dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hörde her i dag for domb stod Nielß Therchelßen i Gaffuerslund, Peder Thommeßen i Børchop, Peder Smed ibid: och Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, som wandt och bestod wed eed med opragte finger effter receßenn, att dee paa Løffuerdag sidstforledenn war thill siön i Sellerup Schouff huor der fandtiß rodhogen fiere böger huor aff dennom siöntiß att haffue werrit wdi huer aff dee tou böger otte læß weid och huer aff dee tou 4 læß weid, huor aff den enne haffde werrit noget rødenn i rodenn och holl ind i toppenn.

Hanß Christenßen Schreder i Andkier it thingþuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Anderß Christenßen Schomager ibid: och hanß hustrue Elsaa Pederßdatter loulig warßell thill deriß buopeell imod winder att suare her thill thingett i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hörde her i dag for retten fremstod Karen Nielßdatter i Andkier, som vandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att bemte: Anderß Christenßenß hustrue Elsaa Pederßdatter, haffuer nogle gange sagt att hunn *Spaae*, och sige folch om deriß thilkommendiß lyche, naar hun dennom rett besaae, och begierit thit och offte aff hinde at wille spaae hinde, och tagenn hindiß haand och seet vdi och wilde brugt spaadomb, dett bad hun sig gud thill hielper paa, der nest fremstod Margrete Mortenßdatter vdi Andkier som wandt wdi lige suorne eed att forn: Elsaa Pederßdatter ochsa haffde begiert att wilde spaee hinde, och sagt att hindiß mand ey schulle bliffue gammell och iche holder schulle hun faae rigdomb imen hun haffde hannom, menß hun schulle faae en andenn mand huor med hun schulle auffle tou børenn och bekomme rigdomb och dersom hun wilde lyde hinde ad schulle hun tache hinde gott menß hun leffuit, och for hun forachtet saadan hindiß spaadomb haffuer hun sidenn werit wred paa dennom.

Noch fremkom Hanß Staffenbenn i Andkier, som wandt wed lige eed att hand hoß war och hörde same tid att forn: Margrete Mortenbatter indkom thill sin hoßbund och fortalde hannom huorlediß forn: Elsa Pederbatter haffde sagt forschr: ord thill hinde, och for det sidste fremstod Hanß Olluffbenn i Andkier och Appellonne Christenbatter ibid: att dee enn tid lang henn haffuer hört røcht och tiding ganget det forn: Elsa Pederbatter, saalediß haffr begiert hoß mange att wille bruge sin spaadom, och stod forn: Elsa Pederbatter med sin hosbonde Anderß Christenßen thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuen:

Forn: Hanß Christenbenn sagde thill Anderß Schomager for retten att hand vell kiører saa meget weid thill Fredrichß Odde att hand haffuer gott wed att driffue trette med hannom: Huor till Anderß Schomager suaret att Hanß Schreder haffuer brent kuoll att selge:

Peder Christenßen i Horßenß en opsettelse.

Hiemmellet med opragt finger och eed Søffrin Jørgenbenn och Olluff Jørgenbenn i Bierge Herit, att dee i dag otte dage loulig mundelig varþelgaff Jost Tomßen i Huilsbierig Heridtzfouget imod domb att suare Peder Christenßen aff Horßenß eller hanß fuldmegtig her i dag. *Peder Buch i Schierup fouget i denne sag*. Huor offuer Peder Christenßen fuldmegtig Hanß Søffrinßen borger och indwaaner i Horßenß wdi Peder Christenßen egenn neruerelße fremlagde it schrifttelig indleg lydendiß: Efftersom jeg wnderschreffne den 12 Septemb: Anno 1662 er kommen i en wenlig contragt och handeling med erlig och forstandig mand Jost Tommebenn hanß Ridefougdeß bestilling i Holmandtz Herit andlangende, huorpaa ieg først schulle giffue hannom 80 Rix dr: och thill Peder Nielßen paa hanß weignne schulle clarere, med andet meere som contragtenn i sig selffuer indeholder, der paa ieg till bemte: Peder Nielßen forige Herridtz fouget i Holmandtz Herrit paa hanß veigne haffuer erlagt 45 Sldr: mindre 2½ mk: dog med saadan conditioner att dersom ieg iche samme bestilling bekom daa schulle bemte: Jost Tommebenn, mig same penge igien thilstille daa efftersom ieg effter wnderdanigste och flittigste andmodning samme bestilling iche haffuer mott bekomme, setter ieg vdi ald rette om forn: Jost Tommebenn effter voriß oprettet contragtis indhold wden wiider schade och threttiß paaførelße iche jou bør mig same min 45 Slet dr: minder 2½ mk: och mit breff fra Peder Nielßen schadisløß igienn att tilstille, eller der for namb och wordering i hanß bedste boe och løß øre att lide effter recebenn och er her paa enn endelig och forsuarlig domb begierindiß, *Actum Breining Mølle*, denn 21 Juni Anno 1663: *Peder Christenbenn mpp*: fuldmagt giffuiß her med min med borger Hanß Søffrinßen i Horßenß dette att fremlege, och min ord att talle thill witterlighed min haand Datum Horßenß denn 26 Juni 1663: *Peder Christenbenn mpp*: Der nest i rettelagde forskreffuenne oprettet Contragt Daterit denn 12 Septemb: 1662: som iblant andet thill meening indeholder, att forn: Peder Christenßen schall giffue Jost Tommebenn for hanß Ridefougdenß bestillingß affstaaelße 80 Rix dr: som hand paa hanß weigne haffuer wdloffuit thill Peder Nielßen att Contentere effter hannß derpaa wdgiffuene breffß formelding och dersom Peder Christenßen imod forhaabning samme bestilling iche bekom, daa schall Jost Tommebenn igien erstatte hannom och betalle dee 80 dr: hand till Peder Nielßen vdloffuit haffuer och her udi och ellerß aldtid handle opreiktig med huer andre i alle thilbørlig maader, och fandtiß paa same Contragt saalediß schreffuit, Anno 1662 den 20 Septemb: er mig her paa betald penge førgetyffue Sldr: aff Peder Christenbenn vdi Kiøbenhaffn *Peder Nielßen mpp*: Noch i rettelagde forn: Jost Tommebennß affstaaelße breff Daterit den 12 Septemb: 1662 som indeholder att Jost Tomebenn paa øffrighedtz gode behag haffuer affstanden for Peder Christenbenn Ridefougdenß bestilling wdi Holmandtz Herrit, Jelling Birch och Wd Heritterne vdi Kolding Husleenn, huilchen bestilling hand strax maa hoß øffrighed *Affectere* och schall det første hand hiemkom forschaffe hann: det bestallingß breff hand haffuer paa bestillingen aff Kongl: Maytz: med meere forskreffuenne indleg och wnderschreffuenne Contragt och affstaaelße

som i dag for rettēn bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduiſer, och effter diſ leiglighed war bemte: Hanß Søffrinßen och Peder Christenßen domb begierindiſ, och war Jost Tomeßen thil stede och dennom thilspurde om dee haffde meere i den sag att fremlege, huor till dee suaret iche andet ind thilbød Jost Tommeßen hanß bestallingß breff aff Kongl: Maytz: paa forschr: bestilling hand bemte: Peder Christenßen haffde offuerleffuerit och ydermeere suaret Jost Tomeßen ey haffuer rettet sig effter nogen rettergang i dag menß begierde sagen i opsettelleſe, huor for sagenn bleff opsat wdi sex wger.

Christen Huid i Winding fodrit domb offuer Iffuer Nielßen i Winding for 3 sldr: och Dorite Hanß Tomßenß for 3½ sldr: dee ehr hannon plegtig effter haandschriftiſ indhold, som i dag for domb bleff lest och paaschreffuenn, och war nu i dag endelig domb begierindiſ efftersom det i sex wger sidenn denn 11 May haffuer verrit i opsettelleſe. Iffuer Nielßen mødte och loffuit att wilde stille hannon tilfredtz. Dorite Hanß Tomßenß mødte iche ey holder nogen paa deriſ weigne thill giensuar i nogen maader, bleff Iffuer Nielßen thilfundet att betalle resten aff sin haandschrift som 3 sldr: 4 sk: och Dorite Hanß Tomßenß resten aff sin S: hosbondtz hondschrift som er 3½ dr: och det inden 15 dage eller derfor werre namb wndergiffuen effter forordningen.

Hanß Olluffßen i Andkier paa Anne S: Jenß Nielßen weigne ibid: fodrit domb effter sex wgerß opsettelleſe denn 18 May sidst forleden indført imod *Kiersten S: Anderß Muncheß i Andkier Schoffaard* for 46 Sldr: 3 mk: hindriſ forige hosbond Anderß Munch war hindriſ S: hosbond Jenß Nielßen schyldig bleffuen effter haandschriftiſ indhold som lyder saalediſ. Kiendiſ jeg *Anderß Anderßenn Munch* i Huilsbierig och witterlig gjør for alle i dette mit breff att ieg aff enn rett witterlig gield schyldig er erlig welacht mand *Jenß Nielßen i Andkier Bundegaard* 43 Sldr: 3 mk: som er resten aff dee halfftridie aarß rentte, ieg haffuer for obbligerit mig thill hannon att betalle paa *Her Berndtiß* weigne effter woriſ contragteß indhold, der aff haffuer ieg loffuit och mig tilforplegt att giffue och fornøye *Jenß Nielßen* wdi rede penge 15 Slmk: nu strax effter ieg hiemkommer fra fastelaffnß marchend och dee 40 Slet dr: till S: Michelß dagher nest effter kommende med sin tilbørlig rindte och thilforplegter ieg mig och mine arffuinger enn for alle eller alle for enn att holde bemte: *Jenß Nielßen hanß hustrue Anne Anderßdatter* och deriſ arffuing dette forschr: vden schade och schadesløß i alle maader. Her for vden er 56 Slet dr: 1 mk: som och er aff same rindte penge fra neste S: Hanßdag effter woriſ contragtis indhold och thill fastelaffuen først kommer, huilche 56 dr: 1 mk: jeg och thilforplegter mig eller mine arffuing hannon eller hanß nøyachtig att contentere eller mig wed nøyachtig domb erklere, att hand det hoſ *Her Berndt i Piedsted* bør att søgeß och annamme effter it thingbuinde och forplegt Her Berndt till mig om same rinte penge wdgiffuit haffuer wdenn domb trette och effter talle i alle maader. Till windßbyrd med min egen haand wnderschreffuit, Datum Andkier denn 29 Januari Anno 1651: *Anderß Anderßenn Munch* egenhaand. Saa mødte *Nielß Anderßenn i Andkier Schoffgord* och paa sin egenn och *Kiersten Anderß kuonß sin hustruß weigne*, och der imod i rettelagde schifftiſ affsigt effter S: *Anderß Munch* her aff tinget wdsted denn 29 Juli Anno 1661, som iblant andet indholder att *Anne S: Jenß Nielßenß* haffuer daa ladettfodre effter forskreffuenne haandschrift 46 ½ Sldr: 1 mk: dt øffrige same haandschrift omformelder thilkommert S: *Her Berndtiß* arffuinger at betalle effter en dombß indhold Daterit den 22 Decemb: 1651, naar tridiepartenn aff forskreffuenne penge affkorttiſ, som andre creditorer haffuer giort bliffuer saa resten 34½ sldr: 12 sk: huilche bemte: *Anne Jenß kuon* haffuer i en eigendombß arffuepart i Weylle att opberge wndtagen 2 sldr:hinde bleff tilsatt att annamme vdi en kacheloffuenß werd, huilchet same affsigt som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer vduiſer, formindte derfor bemte: *Anne Jenß kuon* burde at lade sig nøye med den wdset hinde offuer schifftiſ er giort och hand och sin hustrue for hindriſ tiltalle fri att werre, huor imod forn: *Hannß*

Olluffbenn paa *Anne Jenß kuonß* weigne suaret først att ingenn haffde fuldmagt att giøre nogenn affkorttening paa hindib breff imod hindib willie och samtyche, for det andet haffde hun werrit vdi Weylle och thald med øffrighedenn derpaa stedenn, om forschr: *S: Anderß Anderßenn Munch* haffde nogen lod eller part vdi *S: Anderß Jenßenn Suoliß* gaard i Veyle huor till dee suaret att dee widste ingen part att hand der haffde, huor for forn: *Anne Anderßdatter* formeener at forn: *S: Anderß Muncheß hustrue Kierstenn Jenßdatter och hindib mand Nielß Anderßenn* bør at fremwiße reiktig schifftebreff och lod zeddell effter *S: Anderß Jenßenn Suoll och hanß S: hustrue Kierstenn Jenßdatter*, att forn: *Anderß Munch* noget effter dennom er berettiget, eller och *Kiersten Jenßdatter och hindib mand Nielß Anderßenn* bør att betalle hinde forschr: gield hoffuitstollen med ald effterstaaendiß rente och det inden 15 dage eller siden att lide namb och wordering vdi derib guodtz och løbøre, huor det findib och war herpaa en retmeßig dumb begierindiß med flere ord och talle dennom der om imellom faldt. Daa effterdi der ehr holden schifftre effter *S: Anderß Munch i Andkier* och alle creditorer er korttet aff derib fodring den tridie part i ligemaader och *Anne S: Jenß Nielßenß*, formedelst boenn iche wiidere kunde tilstreche, och efftersom hun alligeuell nu fordrer sin fulde betalling effter *Anderß Muncheß* vdgiffuene haandschrifft. Saa widste fougden iche retter eller wiider hinde der aff at tildøme ind huiß hun paa schifftet er tillagt effter schifftebreffß wiidere formelding huilchet *Kiersten S: Anderß Munchiß hustrue* hinde plegtig er att forschaffe vden ophold och schade indenn 15 dage eller och derfor att lide namb aff hindib och sin nu haffuende hosbondtz buo och guodtz effter receßen.

Mandagenn denn 6 Juli Anno 1663:

Otte Windeßmend
 Peder Buch i Schierup
 Poffuell Knudtzen i Brøndsted
 Peder Tomßenn i Børchop
 Jachob Søffrinßen i Gorsløff
 Søffrin Madtzen i Winding
 Madtz Nielßen i Breining
 Søffrin Jenßen i Schichballe
 Hanß Pederßen i Smidstrop

Sex Høring
 Peder Madtzen i Smidstrop
Michell Madtzen i Sellerup
 Anderß Bertelßenn ibid:
 Søffrin Pederßen ibid:
 Peder Jørgenßen i Gorsløff
Peder Huid i Børchop

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Hanß Tomßen i Sellerup och Anderß Olluffbenn i Winding, att dee i dag 3 wger gaff Søffrin Madtzenn i Winding, Peder Jørgenßen och Hanß Jørgenßenn i Gorsløff, att suare Hanß Hanßenn Møller i Winding, imod eschening for auffkald:

Forn: Hanß Hanßen eschet auffkald aff forschreffne sin stibsøner forn: Peder och Hanß Jørgenßenn, saauelsom sin suoger Søffrin Madtzenn for huiß dee haffuer arffuit effter derib: *S: fader Jørgen Nielßen*. Saa fremkom Søffrin Madtzen och sig erbød att wilde auffkald paa sin hustrueß weigne, Peder Jørgenßenn suaret att hand iche wilde giøre auffkald før ind hand betalte huiß hand hannom derfor plegtig er. I ligemaader suaret Hanß Jørgenßenn, att hand iche holder wilde giøre auffkald før ind hannom bleff betald huiß hannom indnu effter sin *S: fader resterer och stod dee samptlig till vedermolsting*.

Herridtz warbell affhiemmellet wed eed med opragte finger effter receßen nemblig Hanß Olluffbenn i Gorsløff och Søffrin Jenßen ibid: Hannß Tommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, Otte Pederßen i Smidstrop och Nielß Pederßen ibid: Jenß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßen ibid: Hanß Søffrinßen i Andkier och Frantz Villomßen ibid: Nieß Michelßenn i Brøndsted och Iffuer Lauridtzen ibid: att dee i dag otte dage gaff meenige

Herridtzmend loulig warßell thill deriß buopeelle huer par i deriß forordenede Sogner och Byer imod siön och winderß affsigt att suare Jachob Lauritzenn Slodtzfouget och Ridefouget paa Kongl: Maytz: weigne her thill thinget i dag:

Huilche forskreffuenne otte throfaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for rettēn fremstod **Peder Anderßen** **Huid i Børchop**, Anderß Nielßenn i Welling, Jeß Nielßen i Mørckholt, Iffuer Hanßenn i Andkier, Jep Nielßenn i Winding, och Nieß Søffrinßen i Piedsted, som wandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn, att denn 29 och 30 Juni sidst forledenn war thill siön wed alle gaardene her i Holmandtz Herit med bemte: Jachob Laurßen Slodtzfouget och effter receßen att besichtige om dee haffde rettet denn: att sette ymper och pilstaffuer, att saae hampefrøe och lige hommellkuller, huilchet befanttiß att werre effter receßen fuldkomit vden paa dee steder som i feide tiden fandtiß affbrendt och ødelagt eller och som nylig er andtagenn.

Item begrandschet dee huor der war wed gaardene ny schoffuit bloche och treer sampt huße opsatt aff nye tømer och tre och befanttiß som effter følger: **Schierup**: Paa Peder Søffrinßenß buollig fandtiß nylig opsatt it styche huß huor wdi war 3 nye ege stolper, 10 spærtrer aff riß eger, 3 rømstycher aff riß eger, 2 bielcher och aff riß eger. **Suinholz**: I Knud Pederßenß gaard fandtiß 10 rißbøger huer thill it spærtre, ny hoggenn, och en riß eg thill enn bielche. **Winding**: Wdi Hanß Olluffßenß gaard fandtiß opsatt it styche huß som war aff elle och gamellt vdenn 2 spærtreer aff riß bøger. **Piedsted**: Wdi Peder Surkierß gaard fandtiß otte ege stolper ny hoggenn. Wdi Morten Thommeßenß gaard fandtiß vnder ny oplagt tag paa sex fag huß ny bøge lechter som war aff kløffuit tre och flechet, item femb ny ege suerd lechter vnder samme tag. Paa Nielß Pederßenß buollig fandtiß 7 ny ege stolper som laae paa jordenn thil hoggenn. Paa Nielß Søffrinßenß gaard war opsatt it støche huß huor udi war 4 ny ege stolper och 4 bøge spærtrer. Paa Peder Anderßenß halffgaard war opreist it støche huß huor udi war 8 ny egestolper, 2 ege bielcher 2 bøge bielcher, och 16 spærtreer aff eg och bøg. Wdi Hanß Toreßenß gaard war oplagt paa it gammell huß 2 egebielcher 3 ege spærtreer och 3 bøge spærtreer. Tyge Schrederß gaard war opsatt 4 spærtreer aff bøg. Paa Michell Nielßenß boelß huß war opsatt 4 bielcher aff bøg och 10 spærtreer aff bøg. Vdi Peder Baßeß gaard opsatt otte ege stolper och 8 spærtreer:

Jørgenn Tomßen i Sellerup it Thingbüinde.

Hiemmellet med opragt finger och eed Hanß Tomßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, att dee i dag otte dage gaff hans broder Hanß Thomßen Lund ibid: loulig warßell thill hanß buopeell imod winder att suare sin broder forn: Jørgen Thomßen her thill thingett i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee ßaae och hørde her i dag for rettēn fremstod Michell Madtzenn i Sellerup som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen, att hand tit och offte haffuer hørt w enighed och schielderi imellom dee tuinde brødre Jørgen Thomßen och Hanß Thomßen menß iche hand haffuer hørdt att Jørgenn Thomßen haffuer giffuit nogen aarsage der till i nogen maader. Peder Madtzen och Mortenn Laßenn ibid: wandt wed lige eed att dee och nogle gange haffuer hørt same wforligelße maall imellom forscr: tuinde brødre, menß iche dee widste huo aff dennom der war aarsage der till. Noch wandt Anderß Bertelßenn i Sellerup att hand och nogle gange haffuer hørt schielderi imellom forn: brødre och iche hand widste huoe aff dennom der war aarsag der till menß ellerß siøntiß hann: dee var lige gode med mundenn. Indnu wandt wed ligesuorne eed Søffrinn Pederßen i Sellerup, Peder Tommeßen och Hanß Hanßenn ibid: att dee och haffuer hørt nogle gange

klameri och schielderi imellom forn: tuinde brødre menß huo aff denn: som haffuer werrit aarsag der till er denn: wbeuist.

Raßmuß Laßenn i Gorsløff It Tingbuinde.

Hiemmellet med opragt finger och eed Jørgen Staffenbenn och Peder Pederßen i Gorsløff, att dee i dag otte dage gaff Christen Pederbenn i Gorsløff loulig warbell thill hanß buopeell imod winder att suare forn: Raßmuß Laßenn i Gorsløff her i dag:

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Hanß Mortenbenn i Gorsløff som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen att hand mindiß wdi 40 Aar och daa ehr hann: fuld witterligt att denn ager som legger vdi Møschiff fald paa Gorsløff march imellom Olluff Damkierß och Michell Bulß gaards aggere, haffr liget och werrit brugt wlast och wpaa kierdt thill denn Crongaard Raßmuß Laßen nu i buor indtill forledenn Aar Christen Pederbenn i Gorsløff sig denn wilde thilholde, der effter bleff forn: Hanß Mortenbenn eeden forelagt effter receßen sin dandhed att schulle winde om der iche er jord thill wederlag for forn: ager i bemte: Christen Pederbennß tofft indheignit, huor till hand suaret att hand ey wilde winde der om. Der nest fremstod Poffuell Hanßen Bunde ibid: wandt wed lige suorne eed att mindiß vdi 40 Aar, och daa haffuer same ager leget och werit brugt thill den gaard forn: Raßmuß Laßen nu ibuor wlast och wpaa kiert, och hand haffuer hørt sige, att der war jord thill wederleg for samme ager. Jeß Nielßen i Mørchholt ved lige eed att hand mindiß vdi 20 Aar och daa haffuer same ager werit brugt wlast och wpaa kiert thill forn: Raßmuß Laßenß gaard. Noch fremkom Peder Pederßen i Gorsløff wandt och bestod att hand mindiß vdi 40 Aar, och daa haffuer forschr: ager werit brugt thill forschr: Raßmuß Laßenß Crongaard wlast och vpaa kiert och hannom ydermeere att werre fuld witterligt att same ager er mageschifft thill forn: gaard for threi støcher jord thill same gaard som igien thill wederlag er der for giffuen och er indheignit i forn: Christenn Pederbennß tofft huorpaa haffuer werrit breffue och fuldkomen tilladelße, aff øffrighedtz fuldmegtig som hand haffuer seet och hørt leße for sig, huilche nu i forleden feide tid er bleffuenn borte, och ydermeere att hand mindiß nu den niende mand paa same gaard och aldrig der om haffuer werrit tuist eller paa anchelße før innd nu Christen Pederbenn sig forschr: ager wilde thilholde. Item fremkom Søffrin Pederbenn i Gorsløff att hand mindiß i 36 Aar, Søffrin Olluffbenn ibid: mindiß 36 Aar, Nielß Jepbenn ibid: mindiß 36 Aar, Nielß Hanßen Schomager vdi 20 Aar, Hanß Klemendbenn i 16 Aar, Maren Søffrinß mindiß 20 Aar och Madtz Søffrinbenn ibid: i 16 Aar, och daa haffuer forskreffuenne agger wandt dee ved lige eed aldtid leget och werrit brugt thill forn: Raßmuß Laßenß Crongaard thill Christen Pederbenn sig den vilde tilholde vlast och vkierdt i alle maader, och dee haffuer hørdt aff deriß forfedre och formend att der war wederleg fra forschr: Raßmuß Laßenß gaard for same agger wdi Christenn Pederbennß tofft. Indnu wandt Anne Hanskuon i Gorsløff och Mette Pederbådatter ibid: dennom och att werre beuist siden dee lengst kand mindiß, att same ager haffuer werrit brugt wlast och wkierdt thill forn: Raßmuß Laßenß gaard och for det sidste wandt Poffuell Knudtzenn i Brøndsted att tit och offte aff mange folcher sagt thill hannom att der war wederlegß jord for forschr: ager i bemte: Christen Pederbennß tofft, och stod Christenn Pederbenn thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Peder Bull i Follerup en opsettelße.

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Hanß Pederbenn i Follerup och Thomiß Mortenbenn ibid: att dee i dag otte dage och 14 dage loulig mundelig warbell gaff S: Jørgen Raffn och Hanß Raffn deriß arffuinger, nemblig Wuße Madtzdatter i Wilstrup med sin lauguerge, **Karen Madtzdatter i Welling** med sin lauguerge, Madtz Hanßen [och] Anne Hanßdatter barne fød i Welling, Lauge Hanßen och Madtz Hanßen barne fød i Schierup, Maren Jepßdatter och Dorite

Olluffßdatter barnefød i Welling, imod domb Peder Bull i Follerup paa sin hustrue broder Hanß Pederßenß weigne, her till tinget i dag. Dernest fremlagdiß Landtztingß warßell Zeddell aff Wiborig Landtzting vdgiffuit den 20 May sidst forleden, som thilholder daa der att werre warßel giffuenn Hanß Olluffßen barnefød i Velling om hand haffde noget her till att suare, och gaffuiß bemte: Jørgenn Raffn och Hanß Raffnß arffuinger thill beschylding for 100 Rix dr: forn: Hanß Pederßenn haffde londt och forstracht bemte: S: Jørgen och Hanß Raffnn, effter deriß derpaa wdgiffuene schadisløß haandschriftiß indhold som i dag for retten bleff lest och paaschr: Daterit Follerup den 1 Februari 1657: Satiß i rette och formindtiß att bemte: Hanß Pederßen burde for sin forschreffne londte penge med diß paaløbende rendte och schadegield att haffue indwißening i dee S: folchiß bedste bundequodtz och eigendomb effterdi ingen løß øre effter dennom findiß som nogen creditorer kunde søge sin betalling wdi och war Peder Raffnn paa Peder Bulß weignne her om domb begierindiß saa mødte ingenn thill giensuar huor for sagenn bleff opsatt vdi sex wger.

Mandagenn denn 13 Juli Anno 1663:

Otte Windeßmend	
Jeß Nielßenn i Mørchholt	
Nielß Terchelßen i Gaffuerslund	
Peder Pederßenn i Gorsløff	
Iffuer Hanßen i Andkier	
Tomiß Søffrinßen i Gaffuerslund	
Gregerß Christenßen i Andkier	
Peder Tommeßen i Børchop	
Hanß Bierißgaard i Gorsløff	

Sex Høring	
Søffrin Jenßen i Schickballe	
Raßmuß Laßen i Gorsløff	
Hanß Tomßenn i Velling	
Hanß Hanßenn ibid:	
Lauge Raßmußen i Gorsløff	
Jørgen Jenßen i Huilsbierig	

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Anderß Christenßen Schomager ibid: och hanß høstrue Elßaa Pedersdatter loulig warßell thill deriß buopeell imod domb att suare Peder Christenßen i Andkier paa Dorite Nielßdatterß och hindriß moderß Kiersten Nielßkuonß weigne her thill thinget i dag:

Kongl: Maytz: Herridtz Warßell affhiemmellet med opragte finger och eed nemblig Nielß Pederßenn i Piedsted och Madtz Anderßenn ibid: Frandtz Willomßen i Andkier och Hanß Søffrinßenn ibid: Hanß Tomßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, Jenß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßen ibid: Hanß Olluffßenn i Gorsløff och Søffrin Jenßen ibid: Otte Pederßenn i Smidstrup och Nielß Pederßen ibid: att dee i dag otte dage gaff huer mand her i Herrit loulig warßell thill deriß buopeelle huer par i deriß forordenede sognr och byer imod domb for smørschylde som resterer och schulle vere ydt thill sidst forledenn S: Hanß dag Midsomer.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßenn ibid: att dee i dag 14 dage gaff Peder Christenßen i Horßennß loulig mundelig warßell her wed tinget imod winder att suare Jost Tomeßen her thill thinget i dag:

Peder Buch i Schierup i domerß sted.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Christenn Nielßenn i Breining somwandt och kundgiorde ved eed med opragte finger effter receßenn att der kom en person som et Postbud thill Gaffuerslund kierche en Hellig dag hen wed Julle tider sidst forledenn som sagde thill Jost Tomßen paa kierchegaardenn att Peder

Christenßenn war aldt ferdig i Kiøbenhaffn att reigße hiemb och der hand der fra reigste sagde hand thill hannon att hanß kongebreff paa Ridefougenß bestilling i Holmandtz Herrit var ferdig saa ner som seiglet att sette for. Niellß Terchelßen i Gaffuerslund, Tomiß Søffrinßenn ibid: Jørgen Jenßen i Huilsbierig som wandt lige som forn: Christen Nielßen och ydermeere att hand formindte hand war før hieme i Horßenß ind hand vden ifben forhindret hann: i KallumBorig.

Hiemmellet med opragte finger och eed **Madtz Tomeßen Huid** och Jenß Madtzenn ibid: att dee i dag 14 dage gaff Proviantmester Nicolai Berendtz loulig warßell for hanß buopeell i Welling och forkynchte hanß thiener same warßell imod thilbod och eschening att suare Her Madtz i Weylle eller hanß fuldmegtig her thill thinget i dag:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Jenß Nielßen Ammißbøll i Weylle, som i dag det tridie ting paa Her Madtz Nielßenß weigne thilbød Nicolai Berndtz att giøre hannon schøde paa denn bundegaard i Lild Welling hand hannon slodt haffuer effter sit kiøbebreffß indhold bemte: Her Madtz derpaa till hannon haffuer vdgiffuit och eschet igien sin betalling som derpaa restere och huor om hand war thingbuinde begierindiß huor till suaret Peder Raffnn paa bemte: Nicolai Berndtz weigne att hand iche kunde tage schøde effter dett laugbodß winde ind nu pascerit er effterdi der udi føriß adschiellige suar, som haffuer sin wdseende thill widtløftig trette, menß naar det er thill ende kommen, och laugbodß winnde och schøde loulig och loufast schee kand will hand gierne anname schøde och klarere restenn paa det hand kand werre forsicherit vden trette och war forn: Peder Raffn med bemte: Her Madtz och Jenß Nielßen thill wedermols ting der dette winde gich beschr:

Peder Christenßenn i Andkier gaff Anderß Schomagerß høstrue Elßaa Pederßdatter, thill beschylding effter for indførte warßell paa Dorite Nielßdatterß weigne, for æreschilderi hun haffuer giort imod denom den 17 Maij sidst forledenn, och schieldet Kiersten Nielßkuon for en troldkuone och Dorite Nielßdatter for enn Polsche Hoore, effter thingbuindiß indhold her aff thinget wdsted denn 25 Maij: nest affuigte, satte i rette och formindte hun slig ærørig ord burde att beuiße, eller derfor lide som en ære tyff och løgener. Saa mødte ingen thill giensuar huor for sagenn bleff opsatt vdi sex wger.

Raßmuß Laßenn i Gorsløff 1 opsettelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Pederßenn i Gorsløff och Jørgen Staffenßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Christen Pederßenn i Gorsløff loulig mundelig warßell imod domb att suare forn: Raßmuß Laßen her i dag. Huor offuer forn: Raßmuß Laßen satte i ald rette och formindte att effterdi hand haffde beuißlig giort med thingbuinde som i dag otte dage gich beschreffuenn, att den ager paa Gorsløff march i Møschiff fald legendiß imellom Olluff Damkier och Michell Bulß gaardtz agere, haffuer leget och werit brugt thill den Crongaard hand paabuor offuer mandeminde, och for same ager er giffuen 3 støcher jord thill wederleg som i Christen Pederßenß tofft er indheignit, och der ey haffuer werit last eller kierdt paa same jord det nogen kand mindeß, mendte fordi same ager burde fremdeelliß att følge thill den Crongaard hand paabuor wden trette och effter talle, som den aldtid giort haffuer och war her om domb begierindiß. Saa mødte ingen thill giensuar huor for sagen bleff opsatt wdi 14 dage.

Jachob Lauritzenn Slotzfouget en opsettelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Hanß Christenßenn Schreder i Andkier, loulig warßell thill hanß buoepell imod domb att suare Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget her i dag:

Och gaff hand hannom thill beschylding for sex Rix dr: hand thill hannom haffuer wdloffuit for denn Quinde Kierstenn Jørgenßdatter hand haffde besoffuit for nogle Aarß tid sidenn, formindte hand denn: burde att betalle inden 15 dage eller derfor werre namb wndergiffuenn. Saa mødte forn: Hanß Christenßen och der till suaret, att hand iche haffde anderlediß loffuit ind dersom hun iche kunde beuise same penge at haffue vdgiffuen schulle hun bliffue tilstede och dennom betalle, saa for tilfald bleff sagen opsatt 6 vger.

Jachob Lauridzen Slodtzfouget it thingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining, att dee i dag otte dage gaff Hanß Thomßen Lund i Sellerup loulig warßell thill hanß buopeell imod winder att suare bemte: Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget her i dag:

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Søffrin Pederßen i Sellerup, *Michell Madtzen*, Anderß Bertelßenn, Peder Thomeßenn och Hanß Hanßen ibid: att det er dennom i gudtz sandhed witterligt vandt dee wed eed med opragte finger effter receßen dett forn: Hanß Thoßenn Lund fløtte fiere fag gamell huß fra det gadhuß hand feste haffuer i Sellerup och paa det gaardtz sted hand nu paabuor, huilchet huß hand selff haffde ladet sette siden wfredtz tiden paa gadehußet efftersom baade gaardenn och hußet war gandsche øde. Huor offuer forn: Jachob Lauridzen Slodtzfougett och Ridefouget satte i ald rette och formindte att bemte: Hanß Lund burde att schaffe sig hiemell thill att fløtte saalediß hußet fra kongenß gadehuß. Item om hand iche plegtig ehr att giffue och giøre den landgiede och schat fyldest paa hannom resterer inden 15 dage eller werre namb wndergiffuenn. Saa mødte ingenn thill giensuar huor for sagenn bleff opsatt 6 wger:

Noch Hußfougdenn it Tingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff Her Nielß Lauridzenß suene i Smidstrop Madtz Hanßenn och Poffuell Hanßenn loulig warßell thill Prestenß som hand tiener och talde med prestenn selff imod winder at suare her i dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Peder Jenßenn i Smidstrop, Hanß Pederßen ibid: Michell Jenßen i Bouballe Mølle och Jenß Jenßenn ibid: som wandt och bestod wed eed med opragte finger effter receßen dennom att werre beuist att for femb wgerß tid sidenn daa stod der it huoll Egetre i deriß schoff side wed ager enderne, huor udi var nogle bier, och nu sidenn ehr same thre bleffuenn hoggenn, huilchet gaar tiding aff att Prestenß Her Nielßeß suenne schulle haffue hoggenn, menß iche dee saae huo det houg eller bortførde i nogen modr: det bad dee denn: gud thill hielper paa.

Forschreffne Herridtz wrßell affhiemmellet att haffue giffuen effterschr: karle och drenge warßell imod domb att suare Jachob Lauridzen Ridefoget her i dag huor offuer hand beshyldte. *Christen Rods sön i Smidstrop Nielß Christenßen*, Hanß Pederßenß dreng ibid: Hanß Nielßen och Peder Jenßenß dreng ibid: **Madtz Olluffßenn**, *Peder Bucheß 2 sønner i Schierup Peder och Hanß Pederßøner*, Jenß Rods sön ibid: Jenß Jenßen, Peder Jørgenßenn hoß Madtz Nielßenn i Breining, Tomiß Hanßenn hoß sinn fader Hanß Jørgenßen ibid: Jenß Mogenßenn hoß sinn broder Anderß Mogenßenn i Gaffuerslund, Klauß Pederßenn hoß Søffrinn Jørgenßenn ibid: Thomiß Jenßen hoß Gregerß Christenßen i Andkier, Hanß Staffenßen hoß Hanß Olluffßenn ibid: och Olluff Jennßenn hoß sinn moder Marenn Jeßiß

ibid: for dee iche haffuer mødt och dennen forstillet paa Slottet for Lenßmandenn och Commißarierne der Soldaterne bleff wdschreffuen effter Kongl: Maytz: breff. Efftersom dee derom bleff adwarit sate i rette och formindte dee derfor burde att lide och stande till rette som wed bør: Saa mødte ingenn thill giensuar huor for sagen bleff opsatt vdi sex wger.

Effter forschr: Herridtz warsell satte forn: Jachob Lauridtzenn Ridefouget i ald rette och formindte att saa mange her i Herrit som resterit aff deriß smør landgield som schulle werit ydt sidst forleden S: Hanßdag Medsommer, burde same deriß rest att yde och laffuere penge i steden for smørit effter sædwaanlig Taxt inden 15 dage eller der for lide namb i deriß buo ochguodtz huor det findiß effter forordningenn och war her om vden opsettelse endelig domb begierindiß. Bleff derpaa saalediß sluttet att dee en huer burde deriß resterinde landgield smør som thill S: Hannßdag sidst forleden schulle werit ydt med penge at betalle inden 15 dage eller derfor werre nam wndergiffuenn, vden huiß øffrighed dee fattige for deriß armotz schyld will effterladde och det effter receßenn:

Mandagen denn 20 Juli Anno 1663:
Otte Windeßmend

Jeß Nielßenn i Mørchholt, Olluff Jenßenn i Gorslöff, Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig, Otte Pederßen Smed i Smidstrop, Nielß Pederßen Schreder ibid: Jørgenn Staffenßenn i Gorslöff, Jeß Tommeßenn ibid: Michell Bull ibid: Peder Jørgenßenn ibid:

Huilche forskreffne otte throfaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode throu och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Hanß Nielßen Møller i Brøndsted Mølle, Peder Møller i Børchop Mølle, Michell Jenßenn i Bouballe Mølle och Jep Nielßen i Vinding, som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn, att dee denn 14 Juli sidstforledenn war med Jachob Lauridzen Bech Slodtzfouget och Ridefouget, sauelsom Herridtzfougden, Deellefougden och Schrifueren, thill Syn på Weylle Mølle att besichte och for faredeß brøstfeldighed och befandiß som effter følger. Først war der 21 peell wnder tapladet gandsche affrøndet 9 allen lange som endelig behøffuiß aff ny att indsettiß. Item 6 bielcher 10 allenn lang som och saa behøffuer aff ny at indlegiß. Noch behøffuiß der 4 hammer huer 6 allen lang och thill renderne 16 buoll huer otte allen lang. Att saa i sandhed befindiß det bd dee denn: gud thill hielper paa: Jachob Lauridzen Slodtzfouget och Ridefouget thog windet beschreffuen.

Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget it thingßuinde.

Huilche forskreffuenne otte throfaste dannemend alle sandregtelig wande paa deriß gode throu och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Peder Søffrinßen Buch i Schierup, Hanß Nielßenn Bunde i Winding, Iffuer Nielßenn, Hanß Olluffßen, Jep Nielßenn och Laurß Søffrinßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att dee denn 14 Juli sidst forledenn war med Ridefougden Jachob Lauridzen, Herridtzfougden Jost Tomßen, Deellefougden Hanß Hanßenn och Schrifueren Peder Raffnn, thill siøn thill den Thiengaard och huiß thre werch som fandtiß vdi den Aae for Weylle, som Kongl: Maytz: Øretfang for retteß, och Borgemester Hanß Knudtzenn Suane i Weylle nu i feste haffuer. Daa befandiß alle peellene offuerslag och aldt andet thre werch somthill same Ørettiene behøffuiß att werre gandtsche forraadnit och ey tienlig medenß will aff ny aldeelliß opsettiß och haffde same thre werch gandtsche verit øde dersom det iche nyligenn med nogle klabbe haffde werrit sammell hefftet som dog iche siøniß att kand bliffue bestaaendiß lenger ind der kommer it hastig wandløb, det andet Øret fischeri som kaldiß denn lille tiene er aldeelliß øde, och ey paa stedet vdenn 3 eller fiere forraadnit peelle, och siøntiß dennen att samme Øret fang effterdi det aff ny schall opsettiß, er bedre baade gauffnligt och

bestandigst vdi den Nøre Aa att oprsetteß och brugeß kand, for det 3 fandtiß der tuinde smaa fag huß wed den største Øret tiene huor udi fischer redschabet pleyer att forvariß, huilchet staar paa fald formedelst tømmerit ehr forraadnit och ey synderlig thill noget thienlig huor for der vdi det sted behøffuiß tømmer thill it andet huß, som paa peelle settiß will, ellerß kand det iche lenge haffue nogenn bestandighed formellelst den hastig wandaløb der tit och offste paa kommer. Det gierde som Øret tiennen och fischehußet ehr indlag med staffuer paa fald och schall aff ny med staffuer och gierdtzell opsettiß, och behøffuiß der effterschreffuenne ege tømmer thill forschr: Kongl: Maytz: fischer tienne igien att opbygge och forferdige med som ochsaa kunde koste att forferdige effter forskreffne siønßmends begrandschening och tømmermandtz Anderß Pederßenn och Peder Pederßen i Weylle deriß settingen som dee paa aastedenn med forschr: siønßmend affsagde wdi bemte: dannemendtz paahør som effter følger. Først 56 Bielcher huer 8 allenn lang baade i jordenn och offuenn paa huer kand koste 1 Rix dr: ehr 56 Rd: 110 Peell huer 10 allen lang støchet kand koste 1 Rix dr: ehr 110 Rix dr: 30 peell som hecherne schall gaae vdi huer 12 allen lang støchet 1 Rix dr: er 30 Rix dr: 50 Peell 5 allen lang støchet kand koste 1 Sldr: ehr 33 Rix dr: 2 mk: huor udi ehr bereignit broen och bolwercheteß for ferdigelße, 22 hecher aff sauffschaarinne tømmer huer 3 mk: ehr 11 Rix dr: 3 binding huß thill Fischer redschabet huer fag 2 Ridr: ehr 6 Rix dr: 1 port for tenen kand koste 2 Rix dr: en stor bøg thill en kamer kand koste thill arbeidtz lønn 3 Rix dr: 1 baad att giøre koster 10 Sldr: dette forschr: affhiemmellet forberørte siønßmend for it fuldt siøn och Taxering, och saalediß att befinдиß som forskreffuit staar i alle maader. Er saa forschr: penge in Suma 258 Rix dr: och stod Hanß Hanßenn i Schierup Deellefougett paa Borgemester Hanß Suaniß weigne med forschr: siønßmend thill wedermolsting der dette siønß och Taxerings affsigt gich beschreffuenn.

It Tingþuinde om gierningß pengenne som Hanß Hanßenn Deellefouget it Tingþuinde thoug beschreffuen.

Huilche forskreffuene otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode throu och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Hanß Nielßenn i Gorsløff, Madtz Søffrinßenn ibid: Hanß Nielßenn i Brøndsted Mølle, Peder Olluffßen i Børchop Mølle, Michell Jenßen i Smidstrop Mølle, *Poffuell Madtzenn i Sellerupmølsted*, Hanß Tomßen i Sellerup, och Nielß Raßmußenn i Breining, som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen att det er dennom i gudtz sandhed fuld witterligt att effterschreffne gaarde her i Holmandtz Herrit er øde och mendene forarmit som ey effter Kongl:Maytz: breff kand bekomiß gierningß penge aff, i ligemaader ehr endeelß fri for samme arbeidtz penge, for deriß bestillinger och er som effter følger. **Gaffuerslund sogen och bye:** Madtz Hanßenn, 1 gaard øde, Lauridtz Madtzen, 1 gaard øde och forarmit, Thomiß Søffrinßen, 1 gr: øde och forarmit. **Børchop:** Jørgenn Nielßen och Thygge Nielßenn øde, Hanß Pederßenn findiß i mandtallet for en halffgaard och er ichonn 1/3 gaard, Nielß Bundeßenn 1 gr: øde och forarmit, Søffrinn Timbßen 1 gaard øde och forarmit, Hanß Pederßenn kand iche formaae at giffue vdenn halfft, Hanß Hanßenn 1 gaard øde och forarmit, *Poffuell Espenßen haffuer nylig andtaget 1 øde gaard och indnu inttet aufflet der till.* **Andkier:** Hanß Olluffßen Schougaard forarmit kand iche formaa att giffue vden halfft, Peder Søffrinßenn øde och forarmit, Anderß Christenßenn Schomager och Hanß Christenßenn Schreder kand iche formaa at giffue vdenn halfft, Peder Christenßenn och Peder Jenßen haffuer andtagenn 2 øde gaarde och affbrendt steder och indnu inttet afflet der till, Frandtz Willomßen 1 gaard øde. **Huilsbierig:** Peder Jenßen och Søffrin Nielßen øde, *Peder Jørgenßen och Jørgen Jenßen øde.* **Sellerup:** Peder Thommeßenn, Nielß Hanßen, Hanß Hanßenn, Michell Madtzenn, Anderß Bertelßenn, huer 1 gaard øde och forarmed saa aff denn: iche kand bekomiß. Nicolai Berndtz nylig andtagenn en affbrendt gaard och indnu inttet

aufflet der till. **Garsloff**: Søffrinn Olluffßen øde och forarmit, Peder Søffrinßen Bierg, Nielß Jepßenn øde och forarmit, Nielß Hanßen nylig fest it øde sted och indnu inttet aufflet der till, Paßmuß Laßenn nylig fest och indnu intet aufflet der till kand iche giffue vden galfft, Tøger Tommeßenn forarmit och kand iche giffue vden noget der aff, Peder Nielßenn øde. **Mørchholt**: Søffrin Hanßenn Bunde forarmit och iche kand formaa noget at wdgiffue. **Ranß**: Anderß Knudtzen och Hanß Hanßenn øde och forarmit. **Winding**: Hanß Nielßenn Bunde, Jenß Madtzenn, Lauritz Søffrinßen, Nielß Søffrinßenn, Thomiß Hanßenn, Søffrin Madtzen, Marquar Nielßenn, Hanß Nielßen och Peder Søffrinßenn, alle øde och forarmit saa dee aldeelliß inttet kand formaa att wdgiffue. **Schierup**: Peder Raffn 1 gaard øde och affbrendt, Lild Jenß Pederßen, Jenß Pederßen Raffn, Jenß Pederßen Munch och Nielß Buch øde, Hanß Laugeßenn och Søffrin Jenßen øde och forarmit kand iche giffue vdenn halff. **Damkier**: Nielß Jenßenn Bull, Søffrin Nielßenn øde och forarmit. **Suinholz**: Søffrinn Jachobßenn forarmit och kand iche giffue vdenn halff. **Smidstrop**: Jeß Søffrinßen øde och forarmit, *Christenn Rod nylig kommenn thill it øde sted och derfor iche dette Aar kand vdgiffue*, Peder Jenßenß Enche forarmit och kand iche giffue wdenn halfft. **Welling**: Peder Pederßen, *Jørgen Madtzenn Raffn*, Nielß Jenßen, alle øde, Nicolai Berndtz Kongl: Maytz: Proviantmester andtaget tou øde gaarde och indnu intet afflet thill dennom. Olluff Jepßenn forarmit och kand iche giffue vdenn halfft, Frandtz Madtzenn nylig fest tou øde gaarde och indnu intet aufflet thill dennom. **Piedsted**: Christenn Pederßen, Nielß Nielßenn, Stor Peder Wideßenn, Søffrinn Hanßen, huer 1 gaard, Peder Anderßen, Søffrin Pederßen 1 gaard, alle øde, Erich Prem kand iche formaa at giffue Vdenn halfft, Jenß Madtzen Balle, Hanß Pederßen, Nielß Jenßenn Baße, Thomiß Pederßen, Jennß Madtzenn Toreßen, Peder Søffrinßen, Peder Nielßen Wideßenn, alle øde och forarmit saa gandsche och aldeelliß inttet aff dennom er att bekomme. **Follerup**: Staffen Espenßenn Bull, Thyge Pederßen, forarmit och kand iche giffue vden halfft.

Effterschreffuene nyder frihed for gierningß penge att wdgiffue. **Gaffuerslund**: Søffrin Jenßen, Nielß Søffrinßenn, 1 gaard seer till Schoffuenn derfor fri. Søffrinn Madtzen 1 gdr: seer och thill Schoffuene derfor fri. **Brøndsted**: Poffuell Knudtzenn Sandmand, Jørgenn Mortenßen Hospitalß tiener, **Børchop**: Nielß Jenßen Buch Sandmand. **Andkier**: Jenß Nielßenn Officer thiener, Iffuer Hanßenn Sognefouget, Gregerß Christenßen Sandmand. **Huilßbierig**: Jost Thommeßenn Herridtzfouget. **Sellerup**: Søffrin Pederßen Sandmand. **Breining**: Madtz Nielßenn Sandmand, Christen Nielßenn Prestenß medhielper. Gorsloff: Poffuell Hanßenn Officer tiener, Søffrin Pederßen, Peder Pederßen Sandmend, Michell Jørgenßen Prestenß thiener. **Bolbroholt**: Nielß Nielßen Sandmand. **Mørchholt**: Jeß Nielßenn Sognefouget, Søffrin Nielßenn Sandmand. **Nebbe**: Jenß Lauridtzenn fri effter Kongl: Maytz: breff. **Winding**: Jep Nielßenn Schouffoget och Prestenß medhielper, Iffuer Nielßenn Sognefouget. **Skierup**: Hanß Hanßenn Deellefouget, Nielß Poffuelßenn Hospitalß tiener, Peder Søffrinßen Buch Prestenß medhielper, Peder Raffn Herridtzschrifffuer. **Suinholz**: Peder Nielßenn Prestenß medhielper, Jørgen Staalßen Borgemester i Weylle er Kongl: Maytz: Commißari. **Welling**: Nicolaus Berndtz Officer gaard, Anderß Nielßenn Sognefouget. **Piedsted**: Søffrinn Nielßen Throgelßenn Sognefougett. **Follerup**: Jenß Høg Herridtzfouget i Brusk Herrit. Att saa i sandhedbefindiß som forschreffuit staar det bad forn: mend dennom gud thill hielper paa, huor effter Hanß Hanßenn Deellefouget war thingßuinde begierindiß, och war Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget och Ridefouget thill Koldinghuß, thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuen.

Mandagenn denn 27 Juli Anno 1663:

Otte Windeßmend
Peder Søffrinßen i Schierup

Sex Høring
Peder Thommeßen i Sellerup

Anderß Nielßenn i Welling
Iffuer Hanßenn i Andkier
Hanß Olluffßenn ibid:
Søffrinn Pederßen i Gorsløff
Nielß Buch i Børchop
Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Peder Mortenßen i Andkier

Nielß Therchelßen i Gauerslund
Gregerß Christenßen i Andkier
Hanß Pederßen i Brøndsted
Jeß Nielßen i Mørchholt
Søffrinn Jenßen i Schierup

Nielß Pederßen i Møßwraa paa Karen S: Søffrin Jenßennß veigne i Wilstrop en opsettelse. Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Thomßen i Sellerup, och Nielß Raßmußenn i Breining, att dee i dag otte dage gaff Nielß Therchelßen i Gaffuerslund louglig mundelig warbell imod domb att suare forn: Karen S: Søffrin Jenßenß eller hindeß lauguerge her thill thinget i dag: Bemte: Nielß Pederßen hannom thill beschydning for 5 Slet dr: hand war S: Søffrin Jenßen plegtig effter haandschrifftiß indhold formindte hand denn: thill bemte: Karen Søffrinß och hendiß med arffuing och børn bør att betalle inden 15 dage eller derfor werre namb wndergiffuen. Saa mødte Nielß Therchelßen och der till suaret att bemte: S: Søffrin Jenßen war same penge md it plag betald, formindte sig derfor for tiltalle quit at were, aff diß aarsag bleff sagenn opsatt 6 wger.

Hanß Christenßen Schreder i Andkier 1 opsettelse.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier, och Gyde Frandtzenn ibd: att dee i dag otte dage gaff Anderß Christenßen Schomager i Andkier hanß høstrue Elßaa Pederßdatter och Stibdatter louglig warbell thill deriß buopeelle imod domb att suare forn: Hanß Christenßenn her thill thinget i dag: Och der offuer i rettelagde sit schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom Anderß Christenßenn Schomager och hanß høstrue Elßaa Pederßdatter i Andkier, haffuer høyligen mig forført for min gunstig øffrighed for denn deell jeg alddeelliß er wschyldig wdi saa ieg derfor for aarsagiß for adschiellige thilfald att haffue thiltalle thill bemte: Elßaa Pederßdatter, efftersom ieg en tid lang henn iche haffuer hafft wdenn temelig held och lyche, thill mit queg, och med thingßuinde ehr beuißlig giort paa Holmandtz Herridtzting den 22 Juni sidst forledenn, att der er fundenn it død kalff paa mit huß sted nedergraffuit med beenen i weyret, huilche forn: Elßaa Pederßdatter schall haffue giort i min frawerlße, omnatter tide, och indmeere med samme winde beuißß att hendiß hosbonde forn: Anderß Christenßenn haffuer mig ombedet att med same kalff motte bliffue i stilhed och loffuit mig ingenn schade att schulle faae som ichonn ehr temmelig erholdenn, och ydermeere paa forschr: ting ehr beuißlig giort den 29 Dito, huorlediß forn: Elßaa Pederßdatter haffuer omgaaetß med att wilde bruge spaadomb, setter derfor wdi ald domb och rett och formeener att bemte: Elßaa Pederßdatter bør att giøre forlaring aff huad aarsag hun haffuer nedergraffuit det kalff paa mit huß sted mig w aff widennde eller och hun bør att lide och stande till rette som dend der med slige konster och spaadomb omgaaeß, huilche folch effter Christiani 4 Receßes 28 Capittell bør aff øffrighed att werre tilsiønn med Ey i landet att lideß menß sligt effter louglig Proceß att lade straffe, och er herpaa aff Heridtzfougden enn retmeßig domb begierindiß. Actum Andkier denn 27 Juli Anno 1663: *Hanß Christenßenn* Eghaandt: Och efftersom her imod ey war nogenn giensuar bleff sagen opsatt 6 wger:

Jenß Rod i Schierup Itt Thingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen i Smidstrop och Nielß Pederßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Søffrin Nielßenn i Welling louglig warbell thill hanß buopeell imod winder och domb att suare bemte: Jenß Rod her till thingett i dag. Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanß Hanßenn i Schierup och Peder Buch ibid: som wandt och bestod ved eed med opragte finger att dee i gord otte dage

siønit Jenß Rodß datter Margrette Jenßdatter, och daa saae dee att hun haffde 3 blaa slag paa hindis venster axbell och armb som hund berette for denom att Søffrin Nielßenn i Welling haffde slagett hinde, saa mødte Søffrin Nielßenn och der till suaret att hand ey haffde slagen hinde, och iche holder widste aff denn sag att sige, menß meente Jenß Rod slikt burde att beuise. Forn: Jenß Rod satte i rette och formindte forn: Søffrin Nielßenn burde sine bøder effter lougenn att wdlege for forschr: 3 blaa slag. Opsa wdi sex wger.

Hanß Hanßenn Møller i Winding it Thingbüinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßenn ibid: att dee i dag 3 wger gaff Hanß Jørgenßenn i Gorsløff och Peder Jørgenßenn ibid: loulig mundelig warbell her wed tinget imod vinder och laugmaall att suare bemte: Hanß Hanßen Møller her till thinget i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Bendit Nielßenn i Winding som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen att hand hoß war i Hanß Hanßenß huß i Winding noget for wfredtz tidenn, och hørde att bemte: Hanß Hanßenn giorde Contragt med hanß Stiffsønner Hanß och Peder Jørgensøner om deriß fæderne arffue, och daa lod dee denn: orgeß och nøyeß med deriß bemte: Stiffader och thoug wed deriß suoger Søffrin Madtzen for huiß som restet daa aff samme arffue och gich schriftelig denom imellom derom som i denne wfredtz tid er bleffuenn borte, der nest fremstod Anderß Madtzenn i Winding att dett er hannom beuist att hanß broder Søffrin Madtzenn haffuer sidenn der effter betald forn: Hanß Jørgenßenn och Peder Jørgenßen huiß forn: Hanß Hanßenn haffde denom loffuit for deriß fæderne arffuepart, och wandt deriß broder Peder Madtzenn i Winding ligesom forn: Anderß Madtzenn wandet haffuer, och nu for retten fremstod forn: Søffrin Madtzenn och selff wed sin høyeste eed bekrefftet same penge nemlig 50 Slet dr: 3 mk: 4 sk: att haffue sinn forskreffne thuinde høstrue brødre Hanß och Peder Jørgensøner betald, och stod forn: Hanß och Peder Jørgensøner till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Raßmuß Laßenn i Gorsløff fodrit domb om den ager paa Gorsløff march legendiß i Møschiffald imellom Olluff Damkier och Michell Bulß gordtz agere, som hand med Tingbüinde haffuer beuißlig giort att haffue legett thill denn Crongaard hand ibuor wlast och wkert offuer 40 Aar effter samme thingbüindiß indhold her aff tinget vdgifnuenn denn 6 Juli och war derom nu i dag effter sin opsettelsiß indhold i dag 14 dage deen 13 Juli indført endelig domb begierindiß effterdi thidenn war forlobben att same agerß affgrøde schulle ind auffliß: Saa bleff forn: Christenn Pederßenn paa robt første andet och tridie gang, mødte dog iche ey holder nogen paa hanß weigne thill giensuar her imod i nogen maader. Daa effterdi med thingbüinde beuißeb att forschr: agger paa Gorsløff march legendiß i Mørchholt imellom Olluff Damkierß och Michell Bulß gaardtz aggere haffuer legget och werrit brugt thill den Crongaard Raßmuß Laßen nu ibuor offuer 20 Aar wlast och wpaa kierdt widste fougdenn iche retter herom att kiende ind same ager jou bør her effter som thilforne bemte: Raßmuß Laßenß Crongaard att følge effter Receßens formelding:

Mandagenn denn 3 Augusti Anno 1663:

Otte Windißmend
Peder Søffrinßen i Schierup
Jeß Nielßenn i Mørchholt
Nielß Therchelßen i Gaffuerslund
Peder Pederßenn i Gorsløff

Sex Høring
Poffuell Bund i Gorsløff
Anderß Bertelßen i Sellerup
Peder Smed i Børchop
Tomiß Sørenßen i Gauerslund

Søffrin Pederßenn ibid:
Jachob Søffrinßen ibid:
Iffuer Hanßen i Andkier
Och Hanß Olluffßen ibid:

Peder Jenßen i Smidstrop
Iffuer Jørgenßen i Gaurslund

Hanß Hanßenn Deellefouget Itt Tingbüinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen i Andkier, och Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Hanß Christenßen Schreder i Andkier loulig mundelig warßell her wed thinget imod winder att suare her thill thinget i dag. Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Søffrin Jenßen i Schierup som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att hans saae och hørde her wed tinget denn 22 Juni sidst forledenn att forn: Hanß Christenßen Schreder, thoug Jachob Lauritzenn Slodtzfouget i haand och loffuit att dersom Kierstenn Jørgenßdatter som hand for nogle Aarß thid haffuer besoffuit, iche derfor haffde wdlagt sinn bøder effter receßenn daa schulle hand dennom betalle, om hun iche haffde betaldt dennom. Dernest wandt Peder Buch i Schierup, Nielß Therchelßen i Gaffuerslund, Jep Nielßen i Winding, Peder Thomßen i Børchop, Jenß Søffrinßen i Schickballe, och Thomiß Søffrinßen i Gaffuerslund, att dee samme thid her wed tinget hoß war och hørde och saae att bemte: Hanß Christenßen toug Hoßfougden i haand och loffuit att forn: Kierstenn Jørgenßdatter, schulle bliffue tilstede och beuiße pengenne for forschr: Leyrmaall war betald.

Hanß Tomßenn Lund i Sellerup it Thingbüinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen i Andkier, Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag otte dage forn: Jørgen Thomßen i Sellerup loulig mundelig warßell her wed tinget imod winder att suare forn: Hanß Thomßen her thill thingett i dag. Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanß Hanßenn i Schierup Kongl: Maytz: Deellefouget, Jeß Nielßen i Mørchholt, Christenn Raßmußen och Staffenn Mortenßen ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effer receßenn att dee hoß war och hørde att Jørgen Thomßen i Sellerup sagde att hand wedste well fougderne och Herridtzmendene her i Herrit kom thill Sellerup i dag, derfor wilde hand slaae sin broder Hanß Thomßen Lund saa hand kunde haffue noget at klage for, och daa siønit dee hannom och saae att hand haffde it slag paa hanß høyre laar leid som hand beklaget hanß broder Jørgen Thomßen haffde slaget hannom med enn wogennkiep. Dernest wandt Søffrin Hanßen Bunde i Mørchholt i ligesurne eed att hans same dag hoß war som var paa Løffuerdag otte dage och saae att forn: Jørgen Thomßen stod vdi sin gaard och kylde thill sin broder Hanß Thomßen som war i sin gaard først med en vognkiep som hand slog feill med och siden kylde hand med en andenn wognnnkiep som hand rambte hann: med och i det same faldt hand omkuld. Dernest wandt Nielß Therchelßen i Gaffuerslund, Iffuer Huid ibid: Peder Thomßen i Børchop och Peder Smed i Børchop i lige eed att dee denn 11 Juni sidstforledenn war med Hanß Hanßen Deellefoget thill siøn thill forn: HanßLund och daa saae och fulde dee et stor houffnet slag i bemte: Hanß Lundß høyre side, som hand daa for dennom beklaget att sin broder Jørgenn Thomßen haffde slaget hannom med it hallmøtre bag thill.

Søffrin Jenßen i Piedsted it Winde.

Forschr: otte throfaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Nielß Pederßenn i Piedsted, Nielß Søffrinßen, Tygge Poffuelßen och Madtz Anderßen ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att det ehr dennom i gudtz sandhed fuld witterligt at forn: Søffrin Jenßen i Piedsted haffde enn Søster wed naffnn Anne Jenßdatter, som er fød och baaren i deriß fæderne gaard i Piedsted bemte: Søffrin Jenßen nu ibuor som sidenn drog

thill Norge och bleff gifft, och hun tit och offste haffuer hendiß bemte: broder thilschriffuenn, och efftersom nu fornamiß att forn: Anne Jenßdatter ehr wed döden affgangen effter hendiß hosbond Christenn Erichßen boendiß i Norge i Bergenn Husleenn i Endre sogenß fougderi paa Hotle i Gubne hanß schriffuelße thill hendiß syster Karen Jenßdatter i Kolding Daterit denn 17 Juni 1663 sammestedz fraschreffuen, ind holdendiß i diß meening hendiß Slegt at wilde lade wiide hendiß dödelig affgang och huo hinde arffue kand och wandt forschr: mend denn: i ald sandhed att werre beuist att bemte: Søffrin Jenßen hendiß broder, deriß syster børn Anne Iffuerßdatter och Karen Hanßdatter i Piedsted saauelsom hendiß syster Karen Jenßdatter i Kolding ehr denn S: Quindiß rette sande arffuinger, och ingen andre nu leffuendiß er hinde arffue kand att saa i ald sandhed ehr det bad forschr: mend denn: gud thill hielper paa. Och stod erlig welfornehme mand Madtz Tommeßenn borger och indwaner i Kolding paa Jenß Raßmußenß weigne i Endre Eikom i Norge som forschr: schriffuelße haffde frembragt thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn.

Peder Buch domer thill effterschr: opsettelleße.

Hiemmellet med opragt finger och eed Jenß Madtzen i Winding och Anderß Olluffßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Jenß Bertelßen Vlff i Winding sampt meenige Sognemend i Winding sogen louglig warßell thill deriß buopeelle imod domb att suare Winding Kiercheß werge Jost Tomßen Heridtzfouget her i dag, och atte forn: Jost Thomßenn i rette om forschr: sognemend iche burde att betalle Kierchenß tiendiß affgiffit for Aar 1661 effter den Taxering Comißarie ne daa der om haffuer giort och for kornt penge att wdgiffue efftersom det i Kierchenß reigenschab ehr indfört effterdi dee det iche i retter tide ydt haffuer, eller och deriß feste att haffue forbrutt och war her om domb begierindiß. Saa mödte forn: Jenß Vlff med flere aff sognemendene som der till suaret att dee iche widste samme korn at vere fodrit før indnu, och der for denn: erbød at giffue saa meget reenn kornn, som dee haffuer giffuit thill Kongl: Maytz: andpart korn tiende same Aar, och saa for thilfald bleff sagen opsatt vdi sex wger.

Hanß Hanßen Møller i Winding it Thingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Madtzenn och Anderß Olluffßenn i Winding att dee i dag otte dage gaff Peder Jørgenßen och Hanß Jørgenßenn i Gorsløff louglig warßell mundelig her wed thinget imod winder och laugmaall att suare Hanß Hanßen Møller i Vinding her thill thinget i dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hörde her i dag for rettenn fremkom Jenß Bertelßenn Vlff i Winding som wandt ved eed med opragte finger effter receßenn att noget for feide tidenn schreff hand enn Contragt imellom forn: Hanß Møller och Søffrin Madtzenn huor vdinden Søffrin Madtzenn loffuit att betalle thill Hanß Møllerß stiffsønner Hanß och Peder Jørgensøner huiß hand denn: schyldig war effter deriß S: fader huor med dee paa alle sider war fornøyet, och Contragten paa stedenn bleff wnderschreffuen och forseiglett. Dernest fremstod Hanß Nielßenn Bunde i Winding wandt i lige suorne eed hannom det same att vere beuist som forschreffuit staar. Och effter forberørte leiglighed satte forn: Hanß Møller i ald rette och formindte att effterdi med thingßuinder er beuißlig giort att hanß stiffsønner Hanß och Peder Jørgensønner er deriß fæderne arffue betald aff deriß suoger Søffrin Madtzenn, det dee derfor burde att giøre hannom thrøg och nøyachtig auffkald eller och derfor lide deelle och wiider thilltalle. Saa for thilfald bleff sagenn opsatt vdi 6 wger:

Hanß Hanßenn Deellefouget fordrit domb offuer Nielß Jenßenn och Gyde Willomßenn i Andkier effter opsettelleßib i indhold den 22 Juni sidst forleden indfört for deriß modtwillighed att dee iche mödte thill thinget effter louglig indsteffnelße ottende dag thil forne deriß sandhed at winde och afflege effter thingßuindiß indhold, och war nu i dag endelig domb

offuer denn: begierindiß. Saa bleff dee paa robt første andet och tridie gang mødte iche ey holder nogen paa deriß veigne thill giensuar i nogen maader: Daa effterdi for fougenn beuißeß med thingbuinde att bemte: Nielß Jenßen och Gyde Willomßenn i Andkier, iche effter louglig indsteffnelße er mødt thill thinget deriß sandhed att afflege och winde, och iche dee selfuer møder eller nogenn paa deriß weigne dennom louglig att erklore och wndschylde widste fougden iche retter her om att kiende, ind bemte: Nielß Jenßen och Gyde Willomßenn jou bør deriß faldtz bøder thill Kongl: Maytz: for wlydighed at vdgiffue eller derfor lide deelle och wiider tiltalle.

Noch fodrit forn: Hanß Hanßenn Deellefoget domb offuer Klauß Nielßenn i Mørchholt effter i rettesettelße och opsetteliß indhold den 22 Juni sidst forledenn indfört, for thuinde knifflag hand haffuer giort sin broder Jeß Nielßen i Mørchholt. Item och for hand iche haffuer sig indstellet effter Kongl: Maytz: breff der Soldatterne paa Slottet bleff wdschreffuenn, menß sig thradzelig der fra holdet effter berørte opsetteliß indhold, och war nu der effter i dag endelig domb begierindiß: Saa mødte Jeß Nielßenn i Mørchholt och paa sin broderß Klauß Nielßennß weigne, haffde tilstede Jørgen Staffenßenn i Gorsloff, Christen Raßmußen i Mørchholt, Søffrin Olluffßenn i Gorsloff och Peder Nielßenn Seiet ibid: som bekrefstet wed eed med opragte finger att forn: Klauß Nielßen mødte i Kolding denn dag Soldatterne aff Holmandtz Herit bleff wdschreffuenn, med dee andre vnge karlle, efftersom dee war thilsagt att møde, formindte hand derfor for den post burde fri att werre, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa effterdi med thingbuinde beuißeß att forn: Klauß Nielßenn haffuer slagenn sin broder Jeß Nielßenn, tuinde slag med enn kniff bør hand der for sinne bøder thill Kongl: Maytz: och Bonndenn att wdlegge effter lougen, eller och derfor lide deelle och wiider tiltalle:

Welb Jomfru Sidßell Rodsteen en domb:

Welb: Jomfrue Sidßell Rodsteenß tiänner och fuldmægtig Tomiß Søffrinßen fordrit domb offuer Anne Tomißdatter i Breining Mølle for huiß penge der effter S: Jenß Pederßen Roßenvold kand restere aff Brantbierig gaardtz forpachtening och opsetteliß indhold denn 22 Juni sidst forleden indfört, och der offuer først i rettelagde forn: S: Jenß Pederßenß haandschrifft paa forschr: forpachtening penge som for i opsettelißen er indfört, dernest fremlagde it schriftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg wnderschreffuenne nu som thilforne, wd aff stor nøwendighed paa ny ved warßell och steffnemaall at indkalde Anne Thomißdatter i Breining Mølle nu thill i dag den 3 Augusti att møde med sin lauguerge sampt med forpachteningß breffuit som bør at vere affschreffuenne paa huiß som kand werre affbetaldt paa Brandtbierig gaardtz forpachtening nemlig fra 1655 och till 1658 med, huiß som same forpachteningß breff kand wduiße att werre affschreffne paa effter S: Jenß Pederßenß vdgiffne haandschrifftiß formelding, paa same forPachtning som wdi hoffuit meening formelder, fra 1655 och thill 1658: ut Supra med diß indhold, S: Jenß Pederßenß arffuinger en for alle eller alle for én mig vden schade och schadisløß att holde mig och mine arffuinger, saa formeener ieg att Anne Thomißdatter, som er en aff hanß rette sande arffuinger, bør att erlege och thill mig affbetalle och fyldist giøre forn: handschrifft som iche findiß affschreffuenn paa mit wdgiffuen forpachtningß breff till forn: S: Jenß Pederßenn, med min egenn haand wnderschreffuen, som med rette bør, settendiß derfor nu vdi ald rette om forpachte Anne Thomißdatter som hanß rette sande arffuing nu iche bør att afflege och till mig betalle, huiß som kand baade paa forpachteningß breffuit och haandschrifftenn reiktig restere, eller derfor lide domb deelle och wiider forfølgning, sampt indstaae mig for huiß som ieg haffuer andwendt och bekostet effterdi hun iche vilde wdi rettelege den 22 Juni huiß som hun vdi denn sag kunde haffue sig med att befrie, och er nu herpaa en retmeßige domb begierindiß, effterdi sagenn haffuer nu verit optaget vdi sex wger, effter receßenn huilche jeg jou iche paa tuiffler att io aff weluiße dommere och rettenß bestørchere, att dee herudi wilde

lade mig wederfariß huiß loug och rett er, som dee for deriß offuerdommer achter att forsuare om fornøden schulle giöriß, med meere forschr: haandschrift och indleg som i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuen i sig selfuer wduißer: Saa mødte forn: Anne Thommißdatter och der imod i rette lagde sit schrifftelig suar lydendiß Efftersom Erlig och Welb: Jomfrue Sidßell Rodtsteen, thill Brantbierig gaard mig wnderschreffuenne tiltaller, for enn Suma penge S: Jenß Pederßenn RosennWold schall thill hidiß welbyrdighed haffue wdloffuit thill forpachtening aff Brantbierig gaard effter en haandschrifftiß indhold vdi 3 Aar, fra Philippi Jacobi dag 1655 och thill Aarßdagenn 1658: och mig enlig for dee andre hanß arffuinger derfor søger, huor for ieg er for aarsaget der till att giffue mit korte suar, først at dee wdloffuit forpachteningß penge, er betald och afflagt for dee tou første Aar, beuißeß med denn gode Jomfrueß egenn wnderschreffne reiktig Quitteringer den enne Daterit den 2 Februari 1656 denn anden Daterit denn 24 Januari 1657: dernest och her forudenn haffuer S: Jenß Pederßen effter denn gode Jomfrueß Mißue erlagt och wdgiffuenn for dett thridie Aar Thill hidiß søster Welb: Jomfrue Ingeborig Rodsteenn, 100 Rix dr: før ind Aaret och thidenn komb dee schulle weret vdlagt effter enn Quitterings indhold Daterit den 16 Februari 1657 wanseeet att fienderne same Aar der effter i landet indkomb, saa S: Jenß Pederßenn fra gaardenn motte bortrømme thill Fyenn, och gantsche och aldeelliß inttet nød aff same gaardtz herlighed samme Aar, somden gode Jomfrue ey selff med sandhed kand imod sige, huilchet ieg formeener ey for dette Aar burde att wdgiffuiß nogen forpachteningß penge for. Her forudenn findiß denn Welb: Jomfrueß Quittering paa 101 Rix dr: Daterit denn 25 Januari 1656 som paa same gaardtz forpachtening aff S: Jenß Pederßenn forstracht er, item denn S: karlß thuinde opschriffter paa huiß hand for dennd gode Jomfrue haffuer wdlagt denn enne meldendiß paa 16 dr: 1 mk: 14 sk: det andet paa 18 dr: 2 sk: som effter hidiß berørte Mecieu ochsaa bør att gotgioreß, formeener mig effter diß leiglighed iche alleniste for denn Welb: Jomfrueß tiltalle quit at werre, menß ind och bør plegtig att werre, thill mig och mine medarffuing att betalle, huiß hun for dett sidste Aar haffuer opbaarenn der fienderne kom i landet och hand aldeelliß inttet aff same gaardtz herlighed nødt haffuer, saa uelsom och huiß hun meere effter berørte Quitteringer haffuer bekommit och hand for hinde haffuer wdlagt som hidiß egenn berørte Mißue om melder, och der forudenn betalle och erstatte huiß omkost och schade mig med slig wnøwendig trette paaforiß som ieg och mine med arffuing haffde hafft støre aarsage thill att paatalle och oß indnu will haffue forbeholdenn, er gierne begierindiß att dette mitt kortte suar maa andbeeß leßiß paaschriuffiß och indföriß i huiß her om for rettenn affsigenndiß worder, och mig maa weder fariß huiß forsuarligt och rettenß gemeße medfører och gienpart ved dommen meddeelliß, Actum Breining Mølle denn 3 Augusti Anno 1663 *Anne Tommißdatter*: och saa der effter fremlagde først en Quittering lydendiß: Kiendiß jeg mig Jomfrue Sidßell Rodsteenn thill Brandtbieriggåard och hermed witterlig giør att ieg haffuer annamit och opbaarinn aff Jenß Pederßen for forpachtening aff forn: min gaard Brandtbierig itt aarß forpachtening som ehr 180 Slet dr: berignit fra Philippi Jacobi 1655 och thill Aarßdagen 1656 for huilche forn: 180 Slet dr: Jeg och mine arffuinger will haffue hannom och hanß arffuinger for Quitterit och schadisløß holdenn i alle maader, deß thill ydermeere witterlighed haffuer ieg med min egenn haand wnderschreffuit och wenlig ombedet min kiere broder *Marchuar Rodtsteen* med mig thill witterlighed att wnderschriuffe. Actum Brantbierig Gaard den 2 Februari 1656 *Marc: Rothstein* mpp: *Sidßell Rodtsteen* egennhaand. Dernest Quittantz formeldendiß: Kiendiß Jeg Jomfrue Sidßell Rodsteen thill Brandtbierig Gaard och hermed witterliggiør att Jeg haffuer annamit och opbaarinn aff erlig och velagt karll Jenß Pederßenn nu forpachter paa forn: minn Gaard Brandtbierig 180 Slet dr: aff forn: min gordtz forpachtening bereignit fra S: Woldborig dag 1656 och thill aarß dagenn igienn 1657: for huilche forn: 180 Slđr: ieg hermed loffuer och thilforplegter mig och mine arffuinger, at holde forn: Jenß Pederßenn och hanß arffuinger, aldeelliß vdenn schade och schadißløß wdi alle maader, deß thill ydermeere vitterlighed haffuer ieg mit Zignete wndertrøcht och med egen

haand wnderschreffuit. Actum Brantbierig Gaard den 24 Januari Anno 1657 *Zedzell Rodtsteen*. For det 3 fremlagdiß en Quittantz formeldendeß. Jeg wnderschr: kienndiß och hermed witterlig giør att haffue annammit paa min Søsterß weigne, Jomfrue Sidßell Rodtsteen aff Jenß Pederßenn 100 Rix dr: in Specie som er aff forpacteningß penge aff Brandtbierig hand aff welbemte: min Søster haffuer i forpactening paa neruerrinde Aar, bereignit fra Anno 1657 Philippi Jacobi dag och thill Aarß dagenn igienn 1658 huor for hann: paa forn: min Søsterß weigne, aff mig och mine arffuinger hannom och hanß arffuinger Quitterit gandtsche schaddesløß i alle maader, deß thill windisbyrd vnderschrifuer min egenn haand Ex Brandtbierig den 16 Februari Anno 1657: *Ingeborig Rodtsteen*: der hoß irettelagde enn Mecieu som formelder. Kiere Jenß Pederßenn beder Jeg Eder att i wille lauere Jomfrue Ingeborig dee 100 Rix dr: som ieg tilforne haffuer schreffuit eder thill om, och i wille lauere hinde dee 100 fuldt wd dersom i paa mine weigne haffuer lagt noget wd som ieg well weed att haffuer i daa wille lade det bestaae thill gud will ieg kommer offuer thill Eder, saa schall Jeg betalle Eder dette aldt sammen, och i ohsaa ville sige thill Nielß Simonßenn att hand lader bønderne gierde omkring Abbeldgaardenn och sette it sterch gierde der om och wi hermed haffue eder Gud befallet Ex Lundtzgaard den 12 Februari 1657 *Zidzell Rodtsteen*. Noch fremlagde enn Quitting Lydendiß Anno 1656 denn 25 Januari haffuer welacht Jenß Pederßenn, forvalter paa Brandtbierge, betald mig wnderschreffne 101 Rix daller som er paa affgiffenn Brandtbierigiß forpactening for huilche forn: 101 Rix dr: Jeg will haffue hannom for Quitterit ochkraffuißløß holden thill witterlighed med min egenn haand wnderschreffuit Ex Brandtbierge ut Supra Sidßell Rodtsteen. Noch i rettelagde thuinde opschriffter saa lydendiß: Forteignelße paa huiß ieg haffuer vdlagt, først thill Mortenn Lutter i Horßenß for lechter 7 dr: 1 mk: 4 sk: thill Jenß Søffrinßenß i Horßenß 8 fyrsærer, for huer 1½ mk: er pange 3 Slđr: Noch vdlagt thill breff penge 1½ Slđr: vdlagt thill Anderß Thømmermand i Hiøyen, arbetzløn for 12 dag huer dag 10 sk: er pange . 7½ mk: och bleff for brugt jernn till spegger och som 8 mk: thill Jenß Smed i Ildwed thill arbedtzløn 10 sk: Noch 1 tylt tøre deeller thill dører 2 Slđr: forbrugt jern thill henger som och kroger 13 mk: Noch 1 tønde kuoll 8 sk: arbedtzløn 12 sk: Suma 16 dr: 1 mk: 14 sk: Den anden formelder saalediß. Fortegnelße paa huiß korn och penge som ieg dette aar haffuer lauerit thill Nielß Pederßenn i Kolderup och i andre moder vdlagt paa Jomfruenß weigne, den 5 Aprilli haffre 2½ td: er pnege 2½ dr: den 16 Juni vdlagt thill Nielß Pederßen i Kolderup 2 Rix dr: Noch 3 Rix dr: 1 mk: den 20 Dito vdlagt thill Poffuell Tømmermand i Windeleff som gjorde laden ferdig 2½ dr: den 20 Juli vdlagt thill Jenß Mogenßenn Murmand i Weylle 2 mk: vdlagt thill Gierdt Raßmußenn Fouget paa Schougaard for 4½ traff tag som kom thill ladenn for huer traff 24 sk: for simer 120 fauffne ehr penge 8 sk: vdlagt thill offerpenge thill Maren Pederß 14 sk: den 24 May bekom Nielß Pederßenn i Kolderup en tønde malt thill Marenn Pierß for 9 mk: Suma 18 Slđr: 2 sk: huilchet alle forscreffuenne Quittinger och breffue som her i dag for retten bleff lest och paascreffuen i sig selfuer wduißer och effter leiglighed formindte forn: Anne Thomißdatter sig for tiltalle Quit att werre, huor till suaret Tomiß Søffrinßen paa sin welbemte: hosbondtz weigne att hand iche kunde wiide om forscreffuenne fremlagde Quittinger ehr alle saa reiktig som det sig bør effterdi forpacteningß breffuit ey fremlegiß som huiß penge betald ehr maa findiß affschreffeuen paa, och derfor indnu same forpacteningß breff frem escher, thill sagenß wiidere oplybening, huor imod forn: Anne Thomißdatter suaret att hun ey haffde eller widste nogen forpacteningß breff aff att sige menß dersom Jomfruen eller hiniß fuldmegtige haffde nogen, kunde dee det frem wiße, mennß formindte det att werre noch att hun fremlegger reiktig Quittantzer, huor offuer dee bød denn: i rette paa begge sider med flere ord och talle drenom der om imellom faldt. Daa effterdi for fougden i rettelegiß nogle Quittantzer aff forn: Anne Thomißdatter som opdrager sig høyre ind forpacteningß pengene aff Brandtbierig Gaard vdi 3 Aar effter berørte S: Jenß Pederßenß haandschrifteß formelding. Befindiß och en aff samme Quittantzer att werre

indført vdi att welb: Jomfrue Sidßell Rodsteenß Zignette schulle werit wnder trøcht som iche scheed er, tilmed er iche heller nogle aff Quittantzerne aff hindis broder och werge welb: Marquar Rodtsteen vnderschr: wdenn alleniste en paa det første Aar, och her forudenn fornammis aff hindis welbyrdighed schriffuelße, att nogle aff Quittantzerne er gandsche wreitig widste der for iche i denn sag at kiende menß dennd ydmygeligenn for dee gode mend Her Landtzdommere indfinder:

Mandagen den 10 Augusti Anno 1663:

Otte Windißmend
Jeß Nielßenn i Mørchholt
Peder Pederßenn i Gorsløff
Søffrinn Pederßenn ibid:
Hanß Olluffßenn i Andkier
Raßmuß Laßen i Gorsløff
Madtz Nielßenn i Breining
Søffrinn Pederßen i Sellerup
Jørgenn Jenßenn i Huilsbierig

Sex Høring
Nielß Therchelßen i Gaurslund
Hanß Thomßen i Sellerup
Hanß Hanßenn ibid:
Peder Tomeßen ibid:
Hanß Nielßen i Gorsløff
Jenß Søffrinßen i Schickballe

Jachob Lauridzen Slodtzfouget en opsettelle, som Peder Buch i Schierup war domer thill. Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Raßmußenn i Breining och Gyde Frandtzenn i Andkier, att dee i dag 14 dage gaff Peder Christenßen Byfouget i Horßennß loulig mundelig warßell for hanß buopeell imod domb att suare bemte: Jachob Lauridzenn Slodtzfouget och Ridefouget her till tinget i dag. I ligemaader hiemmellet Hanß Søffrinßen i Andkier och Gyde Frandtzenn ibid: att dee i dag 3 vger gaff Jost Tomeßenn i Huilsbierig Herridtzfouget loulig warßell thill hanß buopeell och imod domb at suare bemte: Jachob Lauridzen her i dag. Huor offuer bemte: Jachob Lauridzenn Slodtzfougett satte i rette och formindte, paa Kongl: Maytz: vegne att dee penge bemte: Peder Christenßen och Jost Tomßen omstuister for Ridefougdenß bestillingß affstaaelße i Holmandtz Herrit som ehr 80 Rix daller bør thill Kongl: Maytz: att werre forbrutt och der forudenn stande thill rette som wed bør, ochsaa for thilfald bleff sagenn opsatt wdi sex wger:

Hanß Søffrinßen i Horßenß paa Peder Christenßen Byfouget ibid: hanß weigne eschet domb imod Jost Tomßen Herridtzfouget om dee penge nemblig 80 Rd: hand thill Jost Tomßen haffuer betald och vdlofft for Ridefougdenß bestillingß affstaaelße, effter i rette settelle och opsettelle indhold i thingbogen indført denn 29 Juni sidst forledenn, och war der effter nu i dag endelig domb begierindiß: Huor imod suaret Jost Tommeßen och for retten thillspurde Hanß Søffrinßen om hand haffde reiktig beuiß fra sin øffrighed att hand ehr en ret suoren Procurator saa hand effter receßen och forordningenn med hannom maa gaae i rette, eller och att Peder Christenßen som selff haffuer med verit och thog enn sagenn i opsettelle haffde selff saa loulig forfald att hand ey i dag kunde møde, huor till suaret forn: Hanß Søffrinßen att hand ey haffde andet derom ind sin fuldmagt som i opsettellen er indført och formindte hannom i rettergangen ey der med att forhindriß, och formindte Jost Tomßen der imod hannom ey att tilstedeß att gaae i rette før ind hand fremleger beuiß att hand er Eedsuorin eller och øffrighedtz thilladelße att maa werre Procurator: med flere ord dennen imellom war, daa effterdi Peder Christenßen selff haffuer med verit och tagen sagen i opsettelle, och iche Hanß Søffrinßen fremleger nogenn beuiß hand enten ehr Eedsuorin eller haffuer øffrighedtz tilladelße her thill thinget att Procuratere effter receßen och forordning widste Setfougden Peder Buch ey att tilstede bemte: Hanß Søffrinßen nogen rettergang før ind sligt fremlegiß nøyachtig.

Nielß Therchelßenn i Gaffuerslund It Thingþuinde.

Hiemmellet med opragt finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier, och Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag 14 dage gaff Karen S: Søffrin Jenßenß i Wilstrop och hindriß lauguerge Nielß Pederßen loulig mundelig warßell her wed tinget imod winder att suare Nielß Terchelßenn her thill thinget i dag:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rattenn fremkom Hanß Nielßen i Gaffuerslund och hanß moder Maren Nielß Therchelßennß ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragt finger effter receßenn att det ehr dennom i gudtz sandhed fuld witterligt att S: Søffrin Jenßen aff Wilstrop bekom it suort stiørnit hesteplag aff Nielß Terchelßenn, 2 Aar før fienderne kom her i landet som hand schulle Quittere dee 5 Slđr: for hand haffde Nielß Therchelßenß breff paa och ydermeere daa loffuit att schaffe hannom sinn haandschrifft igienn, huilchet iche scheed er, det bad dee dennom gud thill hielper paa:

Her Holger Søffrinßenn i Piedsted et Thingþuinde.

Hiemmellet med opragt finger och eed Nielß Nielßen i Piedsted och Hanß Søffrinßenn ibid: att dee i dag 3 wger gaff meenige Piedsted sognemend och gordmend loulig warßell thill deriß buopeelle imod thilbod och winde att suare Her Holger her till tinget i dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Hæderlig och Wellærde mand Her Holger Søffrinßen Sogneprest thill Piedsted och Gorsløff sognen, som i dag det tridie ting tilbød sine sognemend i Piedsted sogen, att ville forwnde dennom, om dee dett begierer, kierchenß andpart korn tiende, som hand i feste haffuer sinn liffß tid, att dee maa denn feste naar denn: siøniß dog med forschiel att dee schall giffue hann: sin feste igienn och derpaa andwendte schriffuerpeng, huor effter bemte: Her Holger war thingþuinde begierindiß.

Hanß Hanßenn Deellefouget 1 opsettelße.

Hiemmellet med opragt finger och eed Hanß Søffrinßen i Andkier och Frandtz Willomßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Hanß Christenßen Schreder i Andkier loulig warßell mundelig her wed tinget imod domb att suare paa Kongl: Maytz: veigne her i dag. Och gaff Hanß Hanßenn Deellefouget hann: thill sag for enn hare, som hann: er offuer beuist att haffue schødt, formindte hand der for bør att lide effter receßenn. Opsatt wdi sex wger:

Jachob Lauritzsen Slodtzfouget it Winde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremstod Jachob Laurßen Slodtzfouget och Ridefouget thill Koldinghuß som fremlagde lod leße och paaschriffue Slodtzherrenß erlig och welb: mand Wolff vonn Buchwalts schrifftelig Zedell lydendiß: Efftersom Kongl: Maytz: naadigte breff er andkommenn, att en stor deell sengekleder, sperlagenn, borddecher, item sølff geschir och andet meere schall thill weye bringeß att werre her wdi beredschab imod dee førstelig personerß andkombst som aff med følgende Copie aff høyst bemte: Kongl: Maytz: breff wiidere kand erfariß: Daa haffuer hußfougdenn Jachob Lauritzenn Bech vdi sit Ridefougderi flittigenn att begiere, och bringe thill laanß hoß prester, fougder eller andre som knd wideß noget att haffue, aff di Specier och det saa meget aff huer slagß som mest mueligt er att bekome, att dett allersnariste schee kand indbringeß huilchett effter Kongl: Maytz: breffß indhold denn: forsichriß wschad igien schall worde laffuerit Ey paatuifflenndiß att en huer sig jou god willig der thill lader befinde høystbemte: befalling wnderdanigst kand Effterkomisß Ex Koldinghuß den 9 Augusti 1663 Wolff vonn Buchvalt. Item ochsaa lader thilsigge bønderne, att dee werrer thil rede enten med

egter eller och gang gierning huiß dennom andbefallet worder, indtill saa lenge bemte: førstelig personer igien her fra er for reigst: Huor effter bemte: Jachob Lauridtzen adwaret en huer sig her effter att rette och var herom thingþuinde begierindiß:

Peder Anderßen Knob i Piedsted it Thingþuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremstod Jenß Bertelßenn Høg i Follerup, Herridtzfouget i Brusk Herrit som for rettenn i haand toug forn: Peder Anderßen Knob och kiendtiß dennom saalediß att werre for ennit som effter følger. Først att forn: Peder Anderßen schall haffue fri forloff att opsette it støche huß paa bemte: Jenß Høgß halff bundegordtz sted i Piedsted och schall beholde dett i sex Aar her effter, och dersom Jenß Høg bliffuer saa tilsinetz der effter att will dett bort forhandle eller i andre moder giøre sig nøttig schall bemte: Peder Anderßen igien giffueß och betalliß huiß hand paa same bygning haffuer andwendt effter dannemendtz tyche, i lige maader schall forn: Peder Anderßen hustrue i forn: Aar haffue Stollestaden i Kierchen der till legendiß er saauelsom karlestanden i Kierchen. Item schall hand och haffue imedeller tid same halffue bundegordtz jord fra bechenn och op till adelveyen ved same gaard huor aff forn: Peder Anderßen loffuit aarlig att giffue Jenß Høg thill huer S: Michelß dag en Rix dr: och schall holde den gierde wed lige imellom same bundegaard och prestenß abildgaard sawiit for same halffue gaard gierdiß som forsuarligt er, huor imod Jenß Høg igien andloffuit att holde bemte: Peder Anderßen det quit och fri for ald wiider wdgiffter schadisløß i alle maader. Och stod dee bege med huer andre thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuen:

Her Madtz Nielßenn Rygbierig i Weylle it Winde.

Hiimmellet med opragt finger och eed Jenß Madtzen och Anderß Olluffßenn i Winding att dee i dag 3 wger gaff Iffuer Poffuelßenn i Weylle, och hanß børnn med deriß lauguerger, loulig warßell thill deriß buopeell, i lige maader hiimmellet Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrup att dee och i dag 3 veger gaff Jenß Jenßenn i Horstrop loulig warßell thill hanß buopeell, alle imod lougbod att suare her thill thinget i dag som bemte: Her Madtz Nielßen achtet att giøre paa denn bundegaard i Velling hand aff bemte: Iffuer Poffuelßenn kiøbt haffuer.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom bemte: Her Madtz Nielßen Rygbierig Schollmester i Weylle, som i dag sit tridie samfulde ting loulig lougbød den bundegaard och eigenndomb i Lild Welling hand aff forn: Iffuer Poffuelßenn sig thil kiøbt haffuer och det thill neste fæderne och møderne slegt effter lougenn. Saa mødte Peder Raffn paa Nicoalai Berntz weigne Proviantmester i Fredrichß Odde och der imod bød sølff och penge. I ligemaader mødte Jenß Jenßen i Horstrop och sig erbød ochsaa imod same lougbod att byde sølff och penge, och stod forn: Iffuer Poffuelßenn Jenß Jenßen och Peder Raffn med bemte: Her Madtz Nielßenn thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn.

Hanß Hanßenn Deellefouget fordrit domb paa Kongl: Maytz: weigne offuer Hendrich Nielßen i Welling och hanß høstrue Kierstenn Lauridtzdatter, effter Jachob Lauridtzen Slodtzfougdeß i rettesetelße och opsettelliß indhold den 29 Juni sidst forleden indført for hun haffuer gaaet med vdslagenn haar den dag deiß brøllup war, och dog befandiß daa att haffue red thill barßell och war her om nu i dag endelig domb begierindiß: Saa mødte Hendrich Nielßenn och der till suarett att hand formindte sig ey der for noget att lide effterdi hand och hanß hørstrue haffde den tid werit lang throlloffuit folch: och der offuer i rettelagde Hanß Hanßen Prestenß Zeddell lydendiß. *Ano 1662 denn 1 Juni samlet i Egteschab Hendrich Nielßen och Kiersten Lauridtzdatter, Nielß Lauridtzen Riber, Prest i Smidstrup och Schierup sogner, Egenhaandt.*

Anno 1662 denn 30 Novemb: døbt Hendrich Nielßen och Kierstenn Lauridtzdatter en son Nielß. NLR: m:m: Daa effterdi for fougden i retelegiß Prestenß kundschab att Hendrich Nielßen och Kierstenn Lauridtzdatter haffuer begangen beligelßemaall och saa kommen i Echteschab sammell, daa thil finder hand dennom deriß böder effter lougen at vdlege inden 15 dage eller derfor lide namb och effter di iche beuißeß att hun haffuer gangen med wdslagenn haar, paa deriß brøllupß dag, widste hand iche att thildøme denn: noget derfor att lide før ind anderlediß her om beuißeß:

Jenß Jenßenn i Horstrop Enn domb:

Bemte: Jenß Jenßen fordrit domb om den arffuelod hand formeener sig och sinne sydschind att haffue vdi denn bundegaard i Lild Welling Iffuer Poffuelßenn haffuer thill Her Madtz Nielßenn Rygbierig, Schollemester i Weylle haffuer soldt och bort schødet effter sin i rettesettelße och opsettelbiß indhold i dag sex wger denn 29 Juni sidst forleden indført, och der offuer i rettelagde it thingßwinde her aff tinget wdsted den 23 Februari sidst forledenn, som i meeningen indeholder, att daa for rettenn haffuer wondenn ved eed med opragt finger effter receßenn Anderß Nielßen i Welling, Laß Nielßenn Klinchhamer, Bertell Søffrinßenn, Peder Søffrinßenn Schreder, och Hanß Nielßenn ibid: att det ehr denom i gudtz sandhed beuist att forn: Jenß Jenßenß moder S: Anne Anderßdatter er fød paa forskreffuene gaard och eigenndomb i Lild Welling och hun och hindiß S: hosbond och børn haffuer aldtid hafft aff same bundegordtz jord i brug thill fienderne kom i landet wdenn forhindring menß om dee dett haffde for hindiß arffuelod der udi eller paa andre maader det widste dee iche att winde om. Dernest fremlagde itt tingßuinde och her aff tinget wdgiffuenn den 23 Marty sidst forleden thilholdendiß att forn: Jenß Jenßenn daa for rettenn sit tridie samfelde ting wedkiennde sig sig en arffuelod i den selffeiger bundegaard och eigendomb i Lild Welling som Iffuer Poffuelßen paabuode och affløtte och hanß S: moder Anne Anderßdatter er arffueligen thilfalden derudi effter sinn fader S: Anderß Pederßenn och moder S: Mai Anderßkuon. Item effter sin broder S: Jenß Anderßen, huilchenn sinn moderß arffuelod hun hindiß hosbond och børnn haffuer aldtid hafft och brugt aff samme gordtz jord for, thill nu feide tiden paakom, effter thingßuindiß indhold, som i dag for domb bleff lest och paaschreffuenn, huor for forn: Jenß Jenßenn sig fuldt och fast haffuer wedkiednt forschr: sin S: moderß arffuelod indtill saa lenge Iffuer Poffuelßenn beuißer same arffuelod att haffue indkiøbt och betald med nøy achtig schøde effter lougenn som hand formeener hand huerchenn schall eller kand giøre, och der hoß forbød Iffuer Poffuelßen eller nogenn effter Iffuer Poffuelßenß hiemannell och tilladelße sig med samme arffuelod imod hanß hiemannell och minde att fatte vndet it fuldt vold før ind sagenß wddrag, daa att werre mødt forn: Iffuer Poffuelßenn som der till haffuer suaret att hand noge..... haffde brugt same eigendombßgaard i Tyffue Aar, wlast och wpaakierdt, saa dersom Jenß Jenßenn eller hanß forEldre, haffde hafft nogenn lod der udi haffde dee well wdsøgt den føre, huor imod Jenß Jenßen daa igienn haffuer suaret att dee haffuer hafft aff gaardenß jord der for i brug thill feide tidenn, och der for imen dee brugte same jord war dee derfor benøyet med meere forschr: winder i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer wdwißer, och effter diß leighighed war forn: Jenß Jenßen nu i dag endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Her Madtz Nielßenn Rygbierig med sin fuldmægtig Jenß Nielßenn borger och indwaaner i Weylle och der imod i rettelagde it thingßuinde her aff thingett wdsted den 25 Februari 1661: diß indhold er att Iffuer Poffuelßenn daa for rettenn haffuer soldt och bordtschødt fra sig sin høstrue S: Buold Hanßdatter, och alle deriß arffueinger, indtill forn: Her Madtz Nielßenn hanß høstrue Ellen Lauridtzdatter och deriß arffueinger, ald den selffeiger bundegord i Lild Welling hannom och sine sydschind war arffuelig thilfalden effter deriß S: fader Poffuell Anderßenn och moder Marenn Poffuelß, huilchenn dee och thill forne paabuode och aff døde och forn: Iffuer Poffuelßen sidenn vdi brug och besidelße hafft haffuer for huilchenn gaard med sin rette

tillegel gandtsche intet wndtagen forn: Iffuer Poffuelßenn kiendtiß att haffue annammit och opbaaren sin fulde nøye och redelig betalling effter sin egen wilge och minde, och der for kiendtiß sig ingenn wiider lod deell rett eller rettighed att haffue vdi eller thill forschr: gaard och eigendom, menß det der effter schall och maa følge forn: Her Madtz Nielßen hanß hustrue och deriß arffuinger for it fuldt frit och fast enhende eigenndombß kiøb thill euindelig eye och eigendomb ey schyldendiß och wigienkallendiß thill euig thid och haffuer forn: Iffuer Poffuelßenn daa thil forplegtet sig och sinne arffuinger, en for alle och alle for én, att fri frelse hiemmelle och fuldkommelig tilstaa forn: Her Madtz Nielßenn hanß bemte: hustrue och deriß arffuinger, forschreffuene bundegaard och eigendomb for alle och huer mandtz paatalle som derpaa kand talle med rette i nogen moder, och ydermeere drenom thilforplegtet at huiß saa scheede det dog gud forbyde, att forschr: gaard och eigendomb bleff forn: Her Madtz Nielßen hanß forn: hustrue eller arffuing frawonden vdi nogen domb eller rettergang for deriß wanhiemlß brøst eller forsømelße schyld, daa schall dee inden sex wger der effter wdlege drenom saa got eigendom och saa welbeleigenn wden schade och schadisløß i alle maader: Noch i rettelagde it thingbuunde aff Weylle Byting wdsted denn 9 Aprillis sidst forleden som i meening formelder, att Maren Jenßdatter och Mette Jenßdatter i Schierup daa paa Weylle Byting haffuer wonder, med opragte finger och eed effter receßenn, at det er drenom i gudtz sandhed fuld witterligt att dee neruerinde hoß ware vdi Lild Welling Anno 1634 den 21 Aprilli och daa samme tid saae och hørde att bemte: S: Poffuell Anderßenn, som war Iffuer Poffuelßenß fader affbetalde Jenß Tyggeßenn i Stor Welling ald huiß arffuepart hanß S: høstrue Anne Anderßdatter kunde thilfalde i bemte: bondegaard och der thillegende eigendomb som bemte: S: Poffuell Anderßenn ibuode och same dag drog hand med forn: Poffuell Anderßen thill Holmandtz Herridtzting, och giorde hannom auffkald och schøde, paa forn: arffuepart, saa vdi sandhed at werre som forschreffuit staar haffuer forn: Maren Jenßdatter och Mette Jenßdatter bedet sig gud thill hielper paa. Item fremlagde gienpart wed det wedkiendellße winde Jenß Jenßen her paa tinget haffuer thagen beschreffuen den nest forledenn 29 Juni, som for ehr indført huor udi hand forleger ald den seed som er ført i det jord hanß S: forEldre och sødschind haffuer hafft nødt och brugt wforhindret fra den bundegaard i Lild Welling Iffuer Poffuelßenn paabuode fra denn tid hanß moder der aff bleff wdgiffit och thill nu wfredtz tidenn paakom effter thingbuindiß indhold och forbød nogenn affgrøden aff same jord att afføre kornn eller høe vnder huiß laugmaall paa kand følge, och for det sidste fremlagde bemte: Her Madtz sit schriftelig suar lydendiß: Dett er wel wiße och welbemte: Jost Tomeßenn Herridtzfouget och *Juris Administrator in Foro Politiio* i Holmandtz Herrit noch som wfor borgenn huorlediß Jenß Jenßen i Horstrop her till Holmandtz Herridtzting och flere hand indtill sig haffuer ladet forlyste, mig fattige mand fra mit Hæderlig Embede, / iche vden min store schade forsømelße och bekostning / med vnødig trette och loug tuang att wille omdrifftue, och sligt indnu Continuerer med ind wending att hand i min for guld och peninge aff Iffuer Poffuelßen fri til kiøbte bundegaard i Lille Welling med alle sine aff Arildtz tid tillegende Pertinentier som schødet och kiøbebreffuit i aldmindelighed wduißer, siger sig att haffue nogen Jus Emphyticum och arffue rett: Huilchet hand med winder her till Holmandtz Herridtzting haffuer søger att wille beuise, dog inttet der aff wiidere beuist ind som winderne haffue Producerit, nembligenn drenom saa wiidt at werre beuist forn: Jenß Jenßenß moder, paa same gaard att werre barnefød, och att hand med sin moder i nogle aar haffuer hafft aff same gordtz jord ibrug men om dee haffuer hafft det for arffuepart leye eller beuilgening det widste dee iche som thingbuindet derom wduißer, om dette ehr nu en noch som sufficient och sterch grund, huorpaa mand mig och min formand i woriß welgebrachte rolig Poßeßionn kand bestorme hiemstiller ieg thill Herridtzfougdenß fornufftig Sentinent, heldst fordi min formand Iffuer Poffuelßen som mig effter schødtetz och kiøbe breffuits Vigor same gaard lougligenn haffuer soldt, till Weylle byting haffuer ført winder att same arffuepart som Jenß Jenßen sig nu thilholder, er betaldt

Ano Christi 1634 den 21 Aprilli, som thingþuindet thill Wedle byting Iffuer Poffuelþenn forhuerffuit Anno 1663 den 9 Aprilli widtløftiger om formelder, och beuüber och Iffuer Poffuelþenn ellerß for menge haffr verit bekjendt och indnu er gestendig, effter saadann beschaffennhed setter ieg hermed for Herridtz fogden i rette om iche forn: Jenß Jenßen først bør at beuïße mig Absolut och vdenn nogen Limitationn effter it reiktig och loulig schifftebreff. 1 Cuius beneficio et qua ration i hannom och hanß moder same gaardtz jord haffuer hafft i brug. 2. Huor fra saadan hanß formendte jus imphyticum her rører: 3. Huor meget hannom Proportionaliter kand werre berettiget bleffuen. 4. Huo hid ind till Aar fra Aar haffuer hafft aff nyting der aff. 5. Om imedellertid før indnu aff hannom eller hanß derpaa er bleffuen taldt. 6. Aff huo sligt er giort retten anhengig effterdi min formand ved thingþuinde beuüber vdarffuinger meere ind for tyffue Aar sidenn, deriß andpart at werre affbetald, huß hand nu iche fornemelte punchter reiktig och weigtil strax kand Justificere och edle, daa att præcavere mig nøyachteligen for ald den Präiuditz tidß spilde bekostning och schade mig der offuer kannd Causeris om hand sin Prætentionn ey fuldkommeligen kand edle, och mig gelange, andseende ieg ey ellerß haffuer fornødenn nogenn trette och widtløftighed at indnu formeener och Herridtzfougden ey heller nogen [?] bør saadann hanß tuilsom andgiffuinde, vden wiider och tydeligere forklaring at attendere *Salvo juri* nest dette saa er det ochsaa Herridtzfougden bekjendt huorlediß forn: Jenß Jenßen før ind hand om offuen bemte: haffuer giort reiktig och wichtig forklaring, sig vnderstaar i min fri thilkiøbte och ved god adkombst for huerffuede guodtz att indschie, benyendiß till saadan sit forhaffuende alle haande schade och lougtuang och mißbrug, thi først forbyder hand welbemte: Nicolaus Berntz, som ieg min gaard haffuer will soldt at bruge eller giøde at afføre aff hanß arffuepart etc. Der nest forbyder och mig wnder rann att beuare mig der med. 3: Corperer hand och mit scøde laugbod med formelding same att werre wlouglig, effterdi hand iche haffuer bekommit warßell paa denn tid Iffuer Poffuelþenn denn wilde selge, item att hand war den saa ner som en andenn i slechtet och for det fierde beraabte hand sig paa nogle wuiße *Futura Contingentia* till sin sagß opliußening: Till det første suarer jeg at forn: Jenß Jenßenn bør att beuïße med forgaaennde punchter wichtige *Contenta* sin *Autoritet* till saadan sin forbud, 2: att hand mig och vnder ran min redelig och louglig thilkiøbte guodtz att bruge lade forbyde siøniß mig megit wrimeligt och fast for wogen aff hannom producerit med minder hand beuüber, mig hann: noget *Raptu* at haffue frataget eller fra wondt men at ieg mig for guld och penge en gaard haffuer tilforhandlet aff enn mand som denn imod en tyffue Aarß tid haffuer hafft i rolig poßeion wlast och wkert och der aff i forløbne besuerlig tider wdgiffuen baade brand och blod schatt och mange andre wdgiffter, saa och tit och offte alle haande fiendtlig attager och plyndring wdstandenn derudi formeener jeg mig inttet imod hannom att haffue mißhandellet, langt mindre indnu mißhandler, om ieg mit fri thilkiøbte guodtz som ieg och i nogle Aar selff i god heffd vden nogen menischeß paatalle, haffuer hafft och brugt, enten selff bruge eller att bortselge, will, haffuer derfor forn: Jenß Jenßenn nogen *Prætention* daa at søger det hoß denn: hannom noget haffuer fra wondt, och iche hoß mig, som god adkombst paa min rett och rettighed kand opwiiße. 3: att hand Corperer mit schøde och lougbod och schelder denn for wlouglige alene fordi hand iche haffuer faaet kald och varßell den tid min formand dend vilde selge, sligt formeener ieg att hand i ligemaader haffuer giort for wogen wdenn saa er hand kand beuïße, mand den tid haffr wist eller indnu weed hannom i same gaard at haffue nogen *Prævogativ* thilmed haffuer ieg hørt att hannd denn tid war enn Rytter, och wdenn wiß buopell at søger, och offuer aldt haffuer hand sig iche indfundenn der opbuden aff min formand scheede, och beuist sinn *Prævogativ* saa kunde hand haffue verit denn saa ner som en anden. 4: huad sig dee winder hand her effter at forhuerffue sig paaberaaber saa formeener ieg att ingen domer bør att *attendere futura contingentia*, men aff dett neruerinde altdid att dømme, setter der for for welbemte: Herridtzfougden Jost Tommeßen i rette om ieg iche for forneffnde Jenß Jenßenß wgrundig indwendinger bør att were forschaanit och om ieg iche mit

fri tilkiøbte guodtz ved god adkombst for hannom att bruge eller thill andre att affhende, som det mig lyster, maa vere thilladt, ald den stund hand realiter, offuen bemte: min *Diduction* i aldtting ey kand edle, eller och beuiße att ieg hannom nogen *jus Emphyteticum* kand haffue fra wondt, eller ieg nogenn maader schade och *Præiuditz* tilføyet at hand for huiß wnødig trette hand hid indtill mig haffuer paa byrdet in *Crimini temere litioanticim* mote bliffue tilfundenn, kand hand ellerß beuiße att min formand som mig gorden haffuer soldt vell hiemlet och indnu *Continue* hiembler, hannom nogen jnjuriare haffde der wed *Causerit* saa weed hand huor hand buoer och kand hannom der søge, ligesom en huer bør och giøre nest billig *Protestation* paade och b..... mig hid indtill wed hanß wnødig trette er paa byrdet paa det rett maa rett bliffue och alle fromme hierter befalde, huilchet mit korte indleg udi min fuldmegtig Jenß Nielßenn borger och indvaaner i Veylle i rettelagt jeg formoder att welwiße och welbemte: Herridtzfougen Jost Tomeßen som billigt *attenderer* och der hoß for retten begierer at forkynediß paa schriffuiß och *fiddeliter* att *Protocoleris Salvo juri* Datum Wedle den 8 Augusti Ano 1663: *Madtz Rygbierig Pastor thill Winding och Rector Scholæ i Vedle mpp:* huilchet alle forschr: Documenter och breffue som her i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i sig selffuer wiidere wdformelder: huor imod forn: Jenß Jenßenn fremlagde it schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg thill Holmandtz Heridtzting haffuer bekommen en sag i opsettelse, belangende enn arffuelod min S: moder Anne Anderßdatter effster sine foreldre och broder er arffueligenn thilfaldenn, i den bundegaard Iffuer Poffuelßenn i Welling haffuer soldt thill Her Madtz i Weylle, huilchenn arffuelod min S: foreldre och sydschind haffuer hafft jord i brug for fra bemte: fæderne gaard sidenn hun der fra bleff udgift som med thingbuinde er beuißlig giort, thill feide tidenn paakom, och mine sydschind det haffde i brug vare døde, och ieg war i Hanß Kongl: Maytz: tieneste, Iffuer Poffuelßenn daa i min frawerelße vden nogenn louglig kald och warßell, effster receßen, thill Intreberende for laug bodet ald gaarden med sin thillegende soldte, som dog nest war i slecht schall schulle werit soldt, och nu ieg samme Louglig beuißer att haffue werit och wkierdt, fører thuinde Quinder Weylle byting nemblig Hyrde kuonen i Schierup andenn stachet Quinde som winder wed dog och offuer 29 aar sidenn, paa tuinde døde mend mundeligenn att min S: fader Jenß Tygeßen schulle haffde soldt, schødt till Iffuer Poffuelßenß fader Poffuell Anderßen her paa tinget samme min moderß arffuelod, iche holder dee winder att dee eller nogen var paa tinge och dee enten hørde eller saae, att enten min S: moder war der, der sin arffuelod att selge eller bortschøde eller min S: fader i nogen moder, menß der med wilde sinn sag med slig wdfluchter saalediß besuert och min och mine sydschind woriß arffuelod fra wundet, formeener samme woriß arffuelod som vi haffde gaardenn i pandt och brug for it [resten mangler].

Anno 1663 den 20 September Ehr denne Thingbaag, Forordnet thill Holmands Herridtzting, huor wdj findes It Hundred Firesindstiuffue och fire Blade Papiir nomererit. Och schall Thingschrifferen Niels Søffrenßen, som aff Kg: Mai der til ehr forordnet, sig iche thilfordriß paa noget Løße Papiir paa Tinget at Schriffue, mens strax wdj thingbaagen indføre, huis som for Retten paßerer, Och eller med breffue penge och andet, sig effter forordningen forholdis Wnder den Peen och Straf som Wedbør. Actum Coldinghuus ut Supra. Vdj Welbr: Hr: Ambtmands och Ambtschrifferens Absentz Befuldmeigtiget. Thomas Mortenßen Eghd:

Mandagen dend 21 Septemb: Anno 1663:

Otte Mend
 Anderß Nielßen i Welling
 Christen Nielßen i Breining
 Jeß Nielßen i Mørchholt
 Nielß Buch i Byrkop

Sex Høring
 Peder Søffrinßen i Schierup
 Søffrin Pederßen i Sellerup
 Lauritz Pederßen i Byrchop
 Tomiß Ebbeßen i Huilßbierig

Nielß Terchelßen i Gauerßlund
Anderß Mogenßen i Gauerßlund
Peder Mortenßen i Andkier
Poffuel Smed i Brynsted

Hanß Nielßen i Brynsted Mølle
Michel Madtzen i Sellerup

Affhiemlet med Eed och opragte fingre epter *Receßen Frandtz Willomßen* i Andkier och Hanß Søffrinßen sammested, adt dee steffnet och warþel gaff Thomiß Ebbeßen i Huilsbierig paa Hr: Raßmus Jenßens wegne i Gauerslund for dom, i dag threy ugger.

Noch hiemlet Hanß Tomißen och Nielß Rasmussen i Breining at dj steffnet och warþel gaff Iffuer Jørgenßen i Gauerßlund i dag trey vgger, paa Hr: Raßmus Jenßens wegne i Gauerßlund for dom.

Christen Nielßen i Breining paa Hr: Raßmus Jenßens wegne begierer dom paa huiß resterer aff Gauerßlund kierche tiende hid ind till, er opsatt i otte dage.

Hanß Hanßen Deelfouget i Schierup fremlagde for retten paa Jacob Lauritzen Bechß wegne it schrifttelig indleg liudendeß ord fra ord som følger: Efftersom Jeg vnderschreffne paa Kong: Maytz: weigne haffuer thaget én sag i opsettelse, som i dag er ret siette vgerß och dombß dag belangendeß: 80 Rix daller Peder Christenßen *Byfouget* i Horßens haffuer paa Holmandtz Herridtzthing wed sig selff och sinn fuldmegtige dend 29 Junij nest forledenn fordret aff Just Thomißen Herritz fougedt i bemte: Herridt at haffue giffuet hannom for Kong: Maytz: Riidfougderieß affstaaelße Jost Tomißen war bethroet, huilchet høyst bemte: Kongl: Maytz: ey hannem effter slig angaaelße wilde forwnde. Da efftersom Kongl: Maytz: naadigst haffuer giffuet Jost Thomißen bestallingßbreff for sinn persoen samme Riddfougderjes bestilling att niude, saa lenge hand sig effter loug och retten forholder som forsuarligt er menß iche det formelder, at hand maa sin bestilling fra sig bortforhandle, eller derfor opberge een Summa Penge naar hand iche lyster det lenger at haffue menß hanß Kongl: Maytz: alleene raadig at werre huo hanß Kongl: Høyheed siin bestilling wil bethroe, saa det ey thør forschriffues eller der wed brugeß slig shacherj. Formener derfor samme 80 Rix dr: Peder Christenßen haffuer for samme bestilling baade wdgiffuet och wed obligation wdloffuet thill Peder Nielßen førige Herritz fougedt paa bemte: Jost Tomeßens wegne och hand med hannem protesterer om igienn at wille haffue for hand iche bestilling bekom, bør thill høyst bemte: Kongl: Maytz: at werre forbrudt, effterdj Kongelig Naade saaledeß mißbrugiß, da derfor at stande thill rette. Befaleß hermed Hanß Hanßen i Skierup *Deelfougit* i berørte Herridt paa Kongl: Maytz: wegne forschreffne dom at [mangler] och thage beschreffuen. Och dette mit indleg at fremlegge, lade læße och paaschriffue, och indføre i huiß herom aff Setfougen Peder Buch bliffuer dømt och affsagt, och mig saa igien tilstilleß, huor thill hannem Jeg fuldmagt giffuer, epter som Jeg er forhindret i dag thill andre Kongl: Maytz: bestillinger. *Actum Colding den 21 7bris. Anno 1663. Jacob Lauridtzøn Bech mpp:* huor imod Just Thomeßen fremlagde sit schriftlig suar liudendes som fylger: Eftersom Jacob Lauridtzsen Bech Huußfogedt och Fischmester paa Koldinghuuß, Ridefouget i Brusch Herredt, Holmandtz Herridt, Nørwungß Herridt, Thørild Herridt, Slaugß Herridt, och Jelling Birch wed retten søger at wille haffue 80 Rix daler, aff mig formedelst Jeg paa høy Øffrighedß Naadigste behaug haffuer affstanden Ridefougdens bestilling, och det aff dend aarsag at dend jdelig opuartning och mange reyßer faldt mig for besuerligt, och min egen ringe huußholding och auffling der offuer forsømbtes, da formeener Jeg at Jacob Lauridtzsen jo bør at fremwiße siine bestallingß fuldmagter, at hand aff Kongl: Maytz: er naadigst tilforordnet at werre Kongl: General Procureur eller Kongl: General Fiscal, eller anden Special ordre at hand saadant schal forrette ellerß lader det sig anßee at dj mange widløfftige och besuerlige bestillinger Jacob Lauridtzsen laffuer sig

paatagen Perturberer nogedt hans hoffuedt, i synderlighed effterdj Pennen falder hannem noget tung och besuærlig, huor offuer hanß Memoria noget forsuecheß, thi huo som wil antage mange och høye bestillinger, maa endelig werre ferdig vdj Pennen, eller och aff én synderlig och Rar jhukommelße, ellers er det at befrychte at hand i sin forthagende meget wil fallere. Ellerß wil Jeg formode at Jacob Lauritßen er wel aff dend Consideration saa well som och Diseretion at hand mig giffuer 80 Rix daler, och der foruden Contenterer Peder Christenßen for sin anwendte bekostning, epterdj Jeg bestillingen haffuer affstanden, och inted der for niudet, huilchet Jacob Lauritßen haffuer for aarßagedt i det hand sig derudj haffuer Interponeret, och jmod forhaabning bekommet bestillingen fra mig och Peder Christenßen, och i saa maader Priveret mig dend Discretion som mig for bestillingenß Resignation war thilsagt, thi det er jo billigt i sig selff at Jacob Lauridtßen mig dend liden Discretion giffuer och Peder Christenßen for anwendte bekostning och opwartning Recompenserer, dersom hand ellerß wilde gaa til sin Conscientz epterdj hand haffr: bestillingen fra oß begge, huilchet hand dog snarlig aff sine mange och høye bestillinger hand prosperere, i sønderlighed epterdj hand er aff saadan høye Cualiteter Gravitet och Autoritet at der spareß ingen wmagh, och strenge Commandering dersom Jacob Lauritzen ellerß haffuer nogen gield hoeß mig at fordre, thuiler Jeg iche paa, at hand jo vdj wor dansche loug saaledeß bør, och er funderet at hand wide at rigtig obligation eller anden louglig beuüber bør at fremuißes saa fremnt noget schal obtinereß, jmod hanß Kongl: Maytz: Høyhed wide Jeg mig iche Gud werre loffuet udj nogen maader at haffue forseet huor fra och Gud naadelig beuare mig, thj dersom Jeg kunde bekomme een ringe **Ciseretion** for min bestilling Jeg affstoed, hvilchet Jacob Lauritzen dog haffuer forhindret kunde det iche werredt hanß Kongl: Maytz: eller noget mennesche til nogen Präjuditz i nogen maader, formeener derfor at huo som uden kongelig ordre General eller Special wil nogen mulcter, och i saa maade giøre sig sielff thil HebbentRichter bør billigen sielff at mulctes och vdgiffue dend Mulct, som hand andre wil paalege, dersom Jacob Lauritzen haffuer Peder Christenßen *Byfouget* i Horsens noget wed retten, at söge er hand wel aff dend Consideration, at hand søger hannem thill sit werneting, formeener mig derfor for saadan Jacob Lauritßenß wgrundede, wbetenchte och fast whørlige thiltale frj at werre, och hand sielff derimod at vdgiffue, huad saa hand aff mig wden billig aarsag aff sielff Egen optenchen, och indbillede Autoritet haffuer fordret huilche forschreffne Documenter for Retten bleff læst och paaschreffuet, och war bemte: Hanß Hanßen i Schierup paa Jacob Lauritzens wegne dom begierindeß. Noch fremlagde Hanß Hanßen en opsettelse udsted her aff tinget dend 10 Augusti, huor udj findeß at haffue affhiemlet med opragte fingre och Eed Nielß Raßmußen i Breining och Gyde Frandßen i Andkier at de i dag 14 dage gaff Peder Christenßen *Byfouget* i Horßens louglig mundlig warßel for hanß bopæll imod dom at suare Jacob Lauritzen Slodtßfouget och Ridefouget her till tinget i dag. I lige maader hiemlet Hanß Søffrenßen i Andkier och Gyde Frandßen ibid: at de i dag trey vger gaff Jost Tomeßen i Huilsbierig Herritzfouget louglig warßel til hanß bopæll och imod dom at suare bemte: Jacob Lauritzen paa Kongl: Maytz: wegne her i dag, huor offuer bemte: Jacob Lauritzen paa Kongl: Maytz: wegne i rette satte och formeente at de penge bemte: Jost Tomeßen och Peder Christenßen om tuister for Ridefougdenß bestillingß affstaaelße i Holmands Herridt som er 80 Rix dr: bør till Kongl: Maytz: at werre forbrudt, och der foruden stande til rette som wedbør, saa for tilfald er sagen bleffuen opsat i sex vger thill nu i dag. Hanß Hanßen i Skierup fordret dom der paa Setfougden Peder Buch Senteret som følger: Epersom Jacob Lauridtßen Bech tiltaler Just Tomißen och will haffue aff hannem 80 Rix daler, som Peder Christenßen schulle haffue vdloffuit til Just Tomißen for hand siin bestilling paa Øffrighedenß welbeaug haffuer affstanden och iche der om noget for mig beuüßlig giøreß, da wide Jeg iche Just Thomißen derfor nogedt at liide eller thildømme. Anbelangende at Just Thomßen formeener at epterdj Jacob Lauritzen haffuer bekommet bestillingen fra dennom begge, at hand bør at giffue

dennem 80 Rix dr: saa weed Jeg iche heller noget hannem imod deriß egen forsømmelße at tildømme epterdi inted fremleggiß at hand dennem noget loffuet haffuer.

Den sag med Hanß Christenßen i Andkier anlangende dend Hare, er med beuilling paa begge sider opsatt thil i dag aatte dage, som paa Schrederens wegne aff Suogerens begierdes.

Affhiemlet med Eed och opragte fingre epter Receßen, Otte Smed och Niels Pederßen i Smedstrup at de i dag otte dage steffnet och warßel gaff Iffuer Pederßen i Schierup paa Just Tomeßenß wegne. Hanß Hanßen dommer i dend sag. Just Thomeßen fordrer epter breff fire slette dr: och 2 schippe biug med sin epter staaendeß rente, er opsatt thil i dag aatte dage:

Hanß Hanßen it siun

Affhiemlet Othe Smed och Nielß Pederßen at de i dag aatte dage steffnet och warßelgaff Hendrich Nielßen i Welling thill hanß bopeell.

Dorothe Lauritzdatter i Welling fremkom och beklaget at Hendrich Nielßen i Welling i dag aatte dage slog hende i hendeß eget huuß saa hun faldt omkuld. Di Sex Höring haffuer werret til siun til hende i dag, och da affhiemlet at haffue seet it blaa sted for paa hendes bryst som hun iche alleeniste beklagedt at Hendrich Nielßen haffuer stødt hende, men end och werret aarsag at hun er heel suag och schrøbelig, och deroffuer kand iche giffue hendeß barn at di.

Mandagen dend 28 Septemb: Anno 1663

VIII Mend

Peder Søffrinßen i Schierup, Nielß Buch i Byrkop, Anderß Nielßen i Welling, Thomeß Ebbeßen i Huilsbierig, Nielß Terchelßen i Gauerslund, Thomeß Søffrinßen i Gauerslund, Othe Smed i Smedstrup, Nielß Raßmußen i Breining.

Johan Hendrichßen Raffn aff Kolding escher aff Nielß Terchelßen i Gauerslund paa sin Moder och Sydschenß wegne tiuge slette daler, och thj schiepp haffre epter fremwist haandschrifftēß widere formelding. Nielß Therchelßen der thill suared, och med høyeste Eed bekrefted, at hand samme gield haffde bethaldt, opsat uej Trey uger.

Efftterdi med thingßwinde beuiiſes at Hanß Christenßen i Andkier haffuer her i Kongl: Maytz: wildbane brugt schiötterj, da wiste Jeg iche rettere derudj at kiende end forn: Hanß Christenßen jo derfor bør at stille Øffrigheden thilfreds epter forseelßens beschaffenhed. Thill witterlighed mit Signet her neden wndertrycht. Datum ut supra.

Mandagen dend 5 Octob: Anno 1663

Peder Søffrenßen Buch i Schierup, Søfren Jenßen i Skierup, Jenß Søffrenßen i Schichballe, Iffuer Hanßen i Andkier, Hanß Hanßen i Winding, Jenß Madtzen i Winding, Gyde Willomßen i Sellerup, Hanß Søffrenßen i Andkier.

Affhiemplet epter Receßen med Eed och opragte fingre Othe Pederßen i Smedstrup och Nielß Pederßen sammesteds at dj i dag aatte dage steffnet och warßel gaff Hanß Hanßen i Schierup imod dom, som Welfornehme mand Anderß Madßen offuer hannem agter at forhverffue for Kongl: Maytz: restantz som rester i Holmandß Herridt epter Commiſsarierreß Taxering for 1661 meener hand bør och pligtig er samme restantz att indforder och forschaffe sambt thou slette daler som rester aff Soldat schatten i Holmandß Herridt for Septemb: maaned 1661, och ydermere fremlagde samme restantz som her inden tinge bleff lest och paaschreffuen sambt

Welb: *Her Steen Bildeß indleg, huor epter forn: Anderß Madßen war domb begærendeß om Hanß Hanßen iche sligt inden femten dage maa betale eller werre nam och wordering undergiffuen i hanß boe och godtz.*

Restantz aff Holmandtß Herridt fremlagt for 1661.

Brønsted Mølle, Niels Hanßen 4½ tynd, 1 schp: 1½ fd: meel. Follerup Mølle, Hanß Hanßen 7 thynder meel. Weylle Borgere giffuer aff Rombøgaards March 18 mk: 10 sk: 2 Alb Rix. Kongl: Maytz: anpart korn thiender Schierup Sogn, Hanß Hanßen i Schierup 2½ schip Rug, 5 schipp biug, 4 schipp hauffre. Winding Sogen thil Kongl: Maytz: Peder Hendrichßen 10½ schipp hauffre. Smedstrup Sogn, Peder Rauffn i Hostrup och Sognemendene 12½ schipp Roug, 27 schipp biug, 12 schipp 1 fd: hauffre. Prestegiesteri *Her Nielß* i Smedstrup 10 Rix dr: *Her Rasmuß Jenßen* i Gauffuerblund 6 mk: 10 sk: 2 Alb: Rix. Stedßmaall, Nielß Pederßen i Andkier 2 Rix daller, Lauritz Jenßen i Ranß 2 Rix dr: Christen Pederßen i Smedstrup 1 Rix dr: Nielß Søffrenßen i Winding 3 Rix daler, Anderß Hanßen i Winding 2 Rix daler, her for uden resterer Hanß Hanßen i Schierup for Septemb: maanedt Soldaat schat aff Holmandtz Herridt Anno 1661. 2 slette daler. Dernest fremblagde bemte: Anderß Madßen Welb: Steen Bildeß schrifftlig befaling, epter som førige Slotzschrifffuer Anderß Madßen foregiffuer, at Deelefougerne udj Koldinghuus Lehn haffuer indfordret och forscaffedt Kongl: Maytz: Landgilde och thiende korn aff Bønderne udj huer sit deelefougerj eller detz betaling for neste forleden aar, som Commiørarier epter Kongl: befaling haffuer Taxerit dennem for, och tiden er, at der schulde haffue werret giort rigtighed vdj Kongl: Maytz: Schatkammer, da epterdj der beretteß at sligt for Deelfougerneß egen forsømmelße och epter ladenhed, det endnu hoeß Bønderne er bestaaende w-indfordret och Deelfougerne haffuer hafft deres gaarde Qvit och frj for schyld och Landgilden, Egt och arbeyde: derfor formeneß dj bør at beuiße hanß Kongl: Maytz: dend Troschab, Lydighed och tienniste for samme dereß frihed sligt at forschaffe, Eller selff pligtilt at suare hanß Kongl: Maytz: thil ald dend schade der ud offuer bekommeß kand, huorpaa bemte: Anderß Madßen aarsageß at lade hende domb offuer huer Deelefouget i seer saa frembt dj iche Restandßen strax rigtig giør. Actum Kierßgaard d: 24 Octob: 1662 *Sten Bilde*: Lest paa Brusk Herritz ting for retten Løffuerdagen dend 29 Novemb: 1662, lest paa Holmandß Herridtß ting for retten Mandagen den 1 Decemb: Anno 1662. Lest paa Elbo Herridtz ting Tiißdagen den 2 Decemb: 1662. Lest paa Jerloff Herridtz ting for dom Onßdagen dend 3 Decemb: 1662. Lest for retten paa Andst Herridtß ting Thorßdagen dend 5 Martij 1663. Lest paa Brusck Herridtz ting for retten Løffuerdagen dend 22 Augustj 1663. Hanß Hanßen her imod suarede, at hand ingen restantz tilforn her aff haffuer bekommet och derfor begierde Dilation at hand det hoeß Een huer kunde søge enten wed minde eller Retten, der til suarede Anderß Madßen, at hand forleden Sommer haffuer forskichet siin tiänner Søffren Benedixen til hannem och alle andre Deelfouger i Koldinghuus Lehn, med rigtig restantz aff huer Herridt. Opsat i fiorcen dage.

Othe Pederßen i Smedstrup och Nielß Pederßen sammestedß hidkaldet Peder Nielßen i Byrkop thill i dag imod domb, welfornehme Anderß Madßen achter at forhuerffue, for huiß hand hannem epter hanß vdgiffne breff schyldig er, Dateret Kolding den 15 Novemb: Anno 1656, liudendeß paa 1 hundred Rix daler som Peder Nielßen thilforpligter sig och sine arffuinger redelig och well at bethale bemte: Anderß Madßen eller hanß arffuinger thil Martini der nest epter, med sin thilbørlig rendte schadeßløß i alle maader, meenendeß Peder Nielsen samme sin obligation bør at epterkomme inden frembten dage, eller søger wed namb och wordering i hanß boe och goedtß och derpaa war domb begierendeß. Herridtzfougen Just Thomißen derpaa Sentered at epterdj Peder Nielßens rigtig obligation frembleggeß, och hand derfor thil i dag haffuer bekommet loulig warbell, da thildømmer Jeg hannem samme

hanß schadeßløß breff Capital och intereße inden fembten dage at bethale, eller derfor epter lougen at schee vdleg udj hanß boe och goedtß huor det findeß.

Othe Pederßen i Smedstrup och Nielß Pederßen sammestedß haffuer hidkaldet forn: Peder Nielßen thil i dag paa Kongl: Maytz: wegne imod domb Anderß Madßen agter offuer hannem at forhuerffue for Regenschab och Rigtighed at giøre paa Gorßlöff Kiercheß wegne for deß indkompst siden Philippi 1656 om hand sligt iche inden femten dage bør at Clarere, eller søgerß wed vdleg aff hanß boe och goedtß er opsatt i fiorcen dage.

Othe Pederßen i Smedstrup och Nielß Pederßen sammestedß i ligemaade haffuer hidkaldet *Her* Rasmus Jenßen i Gauerßlund, och Just Thomißen i Huilsbierig imod domb for Regenschab och Rigtighed aff Gauerßlund Kierche, for deß indkomst siden Philippi 1656. Item Just Thomißen der foruden for Regenschab och Rigtighed aff Winding Kierche for deß indkomster 1661 och 1662, menendiß bemte: tuende dannemend strax bør at giøre riktig rede och regenschab som forschreffuet staar, saafrembt dj iche selff will suare thill alt huiß der ud offuer foraarsageß och derpaa war domb begierendeß. Just Thomeßen paa Hr: Rasmußen och sin egen wegne her thil suared at huiß dj haffuer opbaaredt erbiudeß at forklareß hoeß welfornehme mand Anderß Madßen offuer huiß kierchen drenom offuer førige giort regenschab schyldig bliffuer och derfor sagen thill widere erklering i opsettelße er begierendeß: Peder Søffrenßen Buch Setfouget i denne sag opsat i fiorcen dage.

Othe Pederßen i Smedstrup och Nielß Pedersen sammested i lige maade hidkaldet i dag til dom Just Thomißen i Huilsbierig, Herritzfouget i Holmandß Herredt for Februarij maanedtz schat hand haffuer opbaaren for 1662 och iche thill Anderß Madßen laffueret eptersom bemte: Anderß Madßen haffuer forschiopet thill Wiborrig dend 2 Februarij 1662 wed Oluff Mortenßen i Jelling *Deelefouget* i Jerloff Herredt 135 Rix daller 2 mk: 13 sk: som gandsche Koldinghuuß Lehnß schat dend thid bedrog, och derpaa fremlagde bemte: Oluff Mortenbens breff Dateret som forbemeldt er oc her i dag inden tinge bleff lest och paaschreffuen, mindendeß Just Thomißen inden femten dage bør samme penge at betale thill Anderß Madßen eller søgerß wed vdleg aff hanß boe. Just Thomeßen her thill suared, at dersom det loulig kand beuißes at hand widere schatte penge aff Bønderne for Februarij maanedt haffr opbaaret end som paa forordnede steder igien er bleffuen leffueret, erbiuder hand sig det at will Clarere huor thill Anderß Madßen suared och tilspurde Just Thomißen, huor hand haffde giort aff samme Februarij maanedtz schat eller thill huem hand dend haffuer leffueret, epterdj det war paa dj tijder Anderß Madßen fornaldded schriffuer Stuen førend Johan Barenhaft ankom thill Kolding. Just Thomißen her til suared at dend schat hand haffuer opbaaret for Februarij maanedt epter Krigß Commißarij Nicolauß Nißens ordre er paa forordnede steder leffueredt epter derpaa vdgiffne beuißeß formelding. Sagen bleff opsatt i fiorcen dage.

Mandagenn dend 12 Octob: Anno 1663
VIII Mend

Søffren Madßen i Winding, Jenß Bertelßen sammestedtz, Iffuer Jørgenßen i Gauerslund, Anderß Mogenßen sammestedtz, Jørgen Nielßen i Ranß, **Peder Huid i Byrkop**, Peder Thomißen sammestedtz, Hanß Biergeßgaard i Gorslöff,

Sex Høring

Peder Pederßen i Gorslöff, Nielß Nielßen sammestedtz, Jørgen Thomißen i Selderup, Peder Surkier i Piedsted, Hanß Nielßen i Bryndsted Mølle, Madß Hanßen i Folderup Mølle.

Afhiemlet efter Receßen med Eed och opragte finger Hanß Thomßen och Nielß Rasmussen, at de i dag maanedt steffnet och warsell gaff paa **Oluff Raffnß wegne i Gaffuerslund, alle hans**

syskind, Peder Nielsøen, Hanß Nielsøen, Madß Nielsøen, Dorthe Nielsdatter, Maren Nielsdatter och Zidzell Nielsdatter, for laugbud och laugbuds winde, hand i dag agter at tage beschreffelse paa dend halve Otting Selveier bønder Eiendom i Gaffuerslund hand iboer.

Oluff Raffn i haand tog Jost Thomßen i Hvilsbierg, och aldeleß soldte, skiødte och affhende fra sig och sin hustru **Anne Pedersdatter** och deriß arffuinger ald dend halffue Otting bønder Eiendomb offuer Gaffuerslund Schouff och March thill Jost Thomßen och hanß hustru Lehne Pedersdatter och deriß arffuinger, thill evindelig eige och eiendom och tachet hannom goot for god rigtig betaling i med meere samme skiøde derom widere indholder.

Hanß Hanßen Deelfouget, fouget eller domer for dette Laugbuds winde och skiødde.

Affhiemlet med Eed och opragte finger epter receßen Hanß Søffrenßen i Andkier och Gyde Frandßen samme stedz at dj i dag aatte dage steffnet och warþel gaff H: Raßmus Jenßen i Gauerslund.

Affhiemlet med Eed och opragte finger epter receßen Hanß Sørenß: i Andkier och Søffren Jenßen i Gorþløff at dj i dag maanedt steffnet och warþel gaff Peder Jørgenßen i Gorþløff, och Hanß Jørgenßen sammested.

Affhiemblet med Eed och opragte finger epter receßen Jenß Sørenß: i Hostrup och Søffren Hanßen i Boballe Mølle at de i dag aatte dage steffnet och warþel gaff Peder Bull i Folderup at suare thill hanß udgiffne haandschrifft och forloffuet.

Hanß Hanßen Deelfougedt fordret dom offuer Hr: Rasmuß Jenßen i Gaufferblund och der i mod i rette lagde Hr: Rasmuß Jenßen sit schriftelig suar saa liudende. Epter som Deelefougen Hanß Hanßen thiltaler mig for fuld landgild aff dend liden Cronegaard jeg nu paaboer for 1662 end dog ingen udj det gandsche Herridt da gaff fuld landgild, medenß dend største part, thredie eller fierde part; da er det jo huer erlig mand wdj det gandsche Herridt nochsom beuist, huilchet och aff mange dannemendß med haand och segell derom bekrefstede kundschap kand erfareß at Prestegaarden jeg paaboede, bleff aff fienderne gandsche affbrendt, mine midler och formue mig frarøffnet, saa at jeg med fatig hustru och børn maatte søge schouff och schiull: och eptersom jeg aldeleß ingen middell haffde Prestegaarden igien at opbygge, ey heller mine fattige faa offuer bleffne sognefolch mig noget kunde forhjelpe, som lige elendighed med mig ware vndergiffne, och jeg iche med fattig hustru och børn kunde ligge vnder oben hiemannell, epter som jeg iche kunde eller burde at werre fra mine fattige faa sognefolch, som da begyndte noget att sambleß, da bleff mig paa hanß Ko: Maytz: naadigst: behoug aff Commiðbarierne Welb: Sl: Peder Lange och Welb: Christian Wind, som daa med Kongl: Plenipotentz war instruerede at schulle forfare Coldinghuus lehnß thilstand epter dend fiendtlig ruin och derudj epter Kongl: ordre Disponere bewilgedt dend ljden ruinerede och øde Cronegaard i Gaffuerblund jeg nu paaboer at jeg dend schulle niude epter ordinantzen i steden for Prestegaarden, som aff fienderne war affbrent som aff dee gode herrer med egne hender vnderschreffne jordebog kand erfariß wdj Matriculen er jndført och med 24 dannemendß med haand och segell, bekrefstede kundschap kand beuïßes, thi haffde det werret Commiðbarierneß mening at jeg schulle giffue landgieldet aff samme gaard, da haffde de gode herrer vdj dereß vnderschreffne jordbog iche antegnet att jeg dend schulle niude paa hanß Kongl: Maytz: naadigste behaug, i steden for Prestegaarden som aff fienderne war affbrent „Lut“ han antegnelße der wor gunstige Hr: Ambtmann forleden Aar for sig udj jordbogen fant, da tilsgade dend goede herre mig at jeg beuilgede benaading epter Commiðbarierniß anordning schulle niude, haffuer Deelefougen nogen special Kongl: befaling at fremuiße, som hand sig paa beraaber, at jeg fattige mand schal giffue fuld landgield for forleden Aar, mere end mine

andre naboer som boer hoß mig och dereß auffling saa uel som jeg brugte, eller och at hanß Kongl: Maytz: haffduer naadigst revoceret huad Commißarierne paa hanß Kongl: Maytz: naadigste behaug haffuer forretted, da erbiuder jeg mig saadan Kongl: befaling med störste vndr danighed at epter komme, epter som jeg er pligtig och schyldig thill at thienne min naadigste herre och arffuekonge iche alleniste med miin ringe middel och formue, men end och med liiff och bloed, men hueß Deelefougden iche haffer saadan kongelig befaling at fremuiße, lader det sig anses at werre hanß Kongl: Maytz: höyhed och absolutum imperium noget imoed och foreder, at hand eller nogen wilde vnderstaa sig aff egen autoritet vden Kongl: ordre och befaling, at caßere det som Commißarierne, huilche med Kongl: Plenipotentz ware instrucrede, paa hanß Kongl: Maytz: naadigst behaug haffuer forretted, thi det er jo tilbørligt at én huer erlig och thro vndesaatt haffuer hanß Kongl: Maytz: höyhed vdj acht, och beuüber hanß Kongl: Maytz: vnderdanigst Respect och lydighed, huor for jeg vnderdanigst appellerer, och giffuer mig vnder hanß Kongl: Maytz: egen naadigste willie, som alene haffuer magt thill beuilgede benaading at revocerer, thi jeg wil indstille det for Gud, hanß Kongl: Maytz: och huer Christen Øffrighed och gudfrygtig mennische, om saadant iche scher aff had imod én Christen Kierligh: och medynch at jeg fattige mand schal søgerß for fuld landgild aff én liden ruinerede gaard, huilchen mig udj min store elendighed paa hanß Kongl: Maytz: naadigste behag er beuilget, och andre saa haffue tilforhandlet sig selffeigerß goedtz, eller Cronegaarde antagen, eller besidde, och er wed langt bedre middel end jeg, schal giffue én ringe ting huilchet for hanß Kongl: Maytz: specific kand demonstrereß, naar regenschaberne bliffuer indleffuerede och accurati perlustrende, huor for dersom mig noget ubilligt aff had imod paa Kongl: behag meddeelte benaading wederfareß, foraarsageß jeg saadant for hanß Kongl: Maytz: vnderdanigst at andrage, i synderlighed epterdi jeg iche maa niude den som vdj Kongl: Maytz: schattekreff naadigst er anordnet, at aff huer thønde hartkorn landgilde epter jordbogen vdi hartkorn anslagen schall giffuiß 1 Slet dalle giesterie vndtagen, men mig paalegeß noget nær dobbelt saa megen schat aff samme gaard at vdgiffue, endsom Kongl: Maytz: schattekreff epter jordbogen tilholder, huilchet och wed scharp Militarische Execution aff mig er bleffuen *estorqveret*, end dog jeg dend tilbørlige schat epter jordbogen i rette thide haffuer erlagt, som med Officererneß egen hender huilche mig haffuer Exeqveret, och Exequer penge mig affstrengt kand beuübes, formener mig derfor for saadan Hanß Hanßens strenge tiltalle fri at werre ind thill hand nogen Kongl: ordre eller befaling om hanß angiffuende fremuißes, formodendes derhoeß at de goede Herrer Commißarierne, eller deriße arffuinger som saadan benaading paa hanß Kongl: Maytz: behag haffuer beuilget, bør billigen at haffue warßel om de haffuer noget der til at suare, før end nogen paa dereß forretning wilde vnderstaa sig at kiende; gierne begierendeß at dette med eenfoldige suar och Declaration imod thillagte modwilligheedß beschydning maatte leßeß, paaschriffues vdj huiß for retten bliffuer affsagt, indføres och mig igien thillstilles. Raßmuß Jenßen m.m. derhoeß fremblagde bemte: Hr: Raßmus Jenßen Een schriftelig kundschap liudendeß ord fra ord som følger: Bekiender wi vdnerschreffne Peder Nielßen fôrige Herridtßfougedt, Just Thomeßen *Itzige* Herridtßfougedt vdj Holmandß Herridt, Christen Nielßen, Hanß Jørgenßen, Madtz Nielßen och Nielß Hanßen i Breining, Pouffuel Knudßen, Hanß Knudßen, Jørgen Hanßen, Søffrin Jenßen och **Søffrin Jørgenßen i Brondsted, Peder Huid** och Peder Thomeßen, och Peder Jenßen i **Børkop**, Nielß Terckelßen, Thomiß Søffrinßen, Simon Madßen, *Iffuer Jørgenßen*, och Søffrin Jørgenßen i Gauffuerßlund, Thomiß Ebbeßen, Hanß Oluffßen, Hanß Christenßen och Peder Mortenßen i Andkier, **Michell Madßen** och Peder Thomißen i Selderup, at eftersom wor SognePrest Her: Raßmus Jenßen i Gauffuerßlund haffuer werret wore kundschap begierindeß anbelangende dend store schade hand lide vdi forledene feide thid baade paa hanß Prestegaard och formue, da er det udi Guds sandhed witterligt at, Prestegaarden vdj Gaffuerslund forn: *Her* Raßmuß Jenßen paaboede bleff aff fienderne gandsche affbrendt, och hueß gand eyede, bleff hannem aff

fienderne frarøffuedt, saa hand iche haffde middel thil Prestegaarden igien at opbygge huorfor hannem paa hanß K: Maytz: naadigste behaug bleff beuilget aff Commiſſarieſe Welb: Sl: Peder Lange och Welb: Christian Wind, som daa aff hanß Kongl: Maytz: vare thilforordnede at forfare Colding-Huuß Lehnß tilstand epter dend fiendtligे Ruin, Én lidē Kronegaard i Gaaffuerslund som Madß Anderßen med hustru och børn ware fradød, och war øde, at schulle niude thill sin Residentz och boelig epter ordinantzen i steden for Prestegaarden som er affbrendt, indtil Gud och hanß Kongl: Maytz: naadigst wilde beuilge nogen middel Prestegaarden igien at opbygge, epter som hand med fattig hustru och børn iche kunde ligge paa marchen; eller vnder oben hiemmell, men behøffuende schiul baade for sigoch hanß ringe queg och korn hand kunde med thiden sameble, och iche heller haffde hanß fattige faa Sognefolch nogen middell thill hannem at hielpe. Samme beuilgede Cronegaard haffuer forn: Her Raßmuß siden thid epter anden forbygget och forbedret, med sex fag salßhuuß, thi fag ladehuuß, och nogle fag fæhuuß, foruden huiß hand paa winduer, døre, loffte, bagoffuen, schorsteene, och anden indbygning och brøſtfeldighed haffuer anvendt. At saa ehr udj sandhed som forſchreffuet staar bekiender wj med wore hender eller Signeter her vnder thegnede eller thrøcher, och wjdere wil werre gestendig, om behoff gioreß. Actum Gaffuerslund dend 16 Januarij 1663. *Peder Nielßen Mpria. Joest Thomßøns Egenhand. Christen Nielßen Mpp. Peder Jenßen Egenhaand. Iffuer Jørgenßen Egenhaand. Thomiſ Ebbeſen Egenhaandt. Mickel Madßen Egenhaand. Hanß Christenßen Egenhaandt. Hanß Knudßen Egenhaandt. Søffren Jørgenßen Egenhaandt.* H I. NH. SIS. PKS. IHS. SIS. NTS. *Peder Thomiſen* Egenhaand. SMS. HOS. och war samme kundschap med adſchillige dannemendß Signeter vnderthrycht ydermere bekrefted offuenbemte: *Her Raßmuß Jenßen i Gaurblund thill giensuar paa sin steffning forſchiuder sig thill hanß Kongl: Maytz:* benaadening, kand jeg inted der i affsige, men finder det vnder werslig Loug och Ret. Smidstrup Prestegaard dend 8 Octob: 1663. *Nielß Lauridtßen Riber* Sogneprest i Smidstrup och Schierup Sogner, Prouist i Holmandß Herridt, Egenhaandt. Eptersom *Her Raßmuß Jenßen* Sogneprest i Gaffuerslund Sogn fremlegger 24 dannemendß kundschap at dj Kongl: forornedte Commiſſarieſe Welb: Peder Lange och Welb: Christian Wind.

Hanß Hanßen i Winding thiltaler Peder Bull i Folderup for forløffeſte epter hanß breffs indhold liudendeß paa aatte slette dlr: opsat i Sex Uger.

Peder Jørgenßen i Gorsløff gjør Hanß Hanßen i Winding affkald epter huiß hannem kunde arffueligen thilfalde epter hanß S: fader Jørgen Nielßen, som boede och døde i Windinge. I ligemaade Søffrin Madßen paa hanß koneß Karen Jørgenßdatterß weigne. Hanß Jørgenßen i Gorsløff er louglig fierde ting forfuld, och derfor deres offuer hann: vdsted epter di hand wilde iche giøre affkald thill hanß stiffader Hanß Hanßen tillige med sin broder Peder Jørgenßen. –

Affhiemlet epter receßen Hanß Sørenßen i Andkier och Gyde Frandßen sammestedtz at di i dagaat dage steffnet och warbel gaff Herridtßmend iAndkier och Huilsbierig. Jenß Madßen och Anderß Oluffßen gaff warbel i Winding och Suinholt, Hanß Tomeßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining gaff warbell i Breining och Gaufferblund och Sellerup, Nielß Pederßen i Smidstrup och Otte Pederßen samme stedß gaff warbell i Schierup och Smidstrup sogn, Nielß Pederßen i Piedsted och Madtß Anderßen sammested gaff warbell i Byrkop, Piedsted och Folderup, Søffrin Jenßen i Gorsløff och Peder Søffrinßen sammested gaff warbel i Gorsløff sogn och Byrkop Mølle och Bryndsted Mølle, Folderup och Bryndsted Møller suarer, at huiß di er kreffuet for thil hanß Maytz: der dereß møller war saaledeß at dj kunde maale med denne, det haffuer dj vdgiſſuet, och derfor formener for thiltale frj at werre, epter dj inted fremleggeß som dj haffuer at beuiße med at dj er nogenrestantz schyldig.

Hanß Hanßen Deelfougedt fordrer domb paa arbeydß penge thil forleden S: Michelßdag 1663 forfalden och der om i rette lagde Slodtzherrens seddel saaledeß liudende:

Nest forledig Thaarßdag haffde siunß mend siunnet olden her i Herredet, saa fremkom Jenß Munch i Mørchholt, Iffuer Hanßen i Andkier, Jep Nielßen i Winding, Anderß Nielßen i Welling, Neß Søffrinßen i Piedsted, *Peder Huid i Byrkop*, Jenß Søffrinßen i Schickballe, Christen Nielßen i Breining och berette at der fandteß ingen olden, at mand nogen suin derpaa kunde brende. Herridtßwarßel derfor indført.

Mandagen dend 19 Octob: 1663:

Aatte Mend	Sex Høring
Iffuer Hanßen i Andkier	Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund
Anderß Nielßen i Welling	Iffuer Nielßen i Winding
Thomeß Ebbeßen i Huilsbierig	Jep Nielßen ibid:
Poffuell Knudtzen i Brøndsted	Nielß Nielßen i Gorsløff
Peder Pederßen i Gorsløff	Peder Jørgenßen ibid:
<i>Peder Huid i Børchop</i>	Hanß Jørgenßen i Breining
Søffrin Pederßen i Gorsløff	
Nielß Therchelßen i Gaffuerslund	

Otte Pederßen i Smidstrup och Nielß Pederßen sammested sammested affhiemplet at dj i dag aatte dage steffnee och waeßelgaff mundtlig wed tinget Hanß Hanßen i Schierup paa Anderß Madßen weigne imod høring och dom.

Item haffuer de kaldet Kierche wergerne i Holmandß Herridt imod huis bemte: Anderß Madßen i dag haffuer at forguerffue thil Holmandß Herridß ting nemlig Peder Buch och Peder Raffn i Schierup.

Item haffuer dj kaldet Peder Nielßen i Byrkop, Just Thomißen j Huilsbierig, Her Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund, saa foraarsageß Anderß Madßen paa Kongl: Maytz: wegne at giffue last och klage offuer Kierchewergerne i Hollmandß Herridt formedelst de iche dennem haffuer willet indstille med huis vdgiffter, aff kiercherneß indkompst Kongl: Maytz: naadigst haffuer paabuddet at schall udgiffueß eller giort kirchen dend thilbørlig reitghed, fast mindre forklaret, huem kirchenß thiende, jorder och andet i feste haffuer, at det i kirchenß bøgger kunde indføreß, och kircherne deriß rettighed der aff kunde bekomme, och endnu ydermere begierer at kirche wergerne paa nest kommende Onßdag denn: i Colding wilde indstille med reitghed paa kirchenß wegne och da leffuere aff Schierup kirche 17½ Rix dr: 1 mk: Smidstrup kirche 16½ Rix dr: Piedsted kirche 16½ Rix dr: Gorbløff kirche 20 Rix dr: 2 mk: Windinge kirche 18 Rix dr: ringer 2 mk: Gaffuerslund kirche 15½ Rix dr: *Her Raßmus Prestegiesterj* 5 dr: huor epter Anderß Madßen war tingswinde begierendß och Jenß Nielßen i Mørchholt vdstedde dette winde som Anderß Madßen begierde, huor imod Peder Raffn och Peder Buch fremlagde deriß suar saa liudendeß: Suareß Anderß Madßen paa sin thiltalle for Schierup kircheß vdgifft til Kongl: Maytz: och andre maader 1662. At det ringe korn som bleff leffueret aff Borgemester Jørgen Staalß: som haffuer kirchenß tiende i feste, er igien nøduendig forbrugt paa kirchen, och besuerger sig widere at at leffuere end hand aff thienden haffuer bekommet, iche holder wi haffuer wist, eller hafft nogen befaling at wi aff hannem schulde fordre fuld affgiffet aff thienden epter som der i Sognet er saa meget Øde goedtß, och ringe auffl, førend nu Anderß Madßen oß derom haffuer thilschreffuet, som aff hanß Misive

kand fornehmeß, huad sig angaar det som af kirchenß thiende schulle leffueres, i 1661 epter Commiſſarierneß Taxering, da haffuer wi iche holder bekommet nogen befaling det at indfordre, iche heller werret oß beuist huor meget det war, før ind Anderß Madßens berørte Mißive oß thilhende kom, epter som wi iche haffuer hafft eller wist noget aff kirchebogenß indhold, och oß aff bønderne suareß, at de iche kunde tro, det de gode mend haffde lagt dennem noget for, at giffue thil kirchen det aar, effter dj de haffde syndelig ingen auffl, dersom det endelig schal udsøgeß wed strengiste ret, daa wille wi werre offuerbødig der til at giøre woreß flid, och der thil bruge rettenß middell saa snart mueligt er, formener oß derfor for hanß tiltale fri at werre. Just Thomßen suarede for Windinge kirche, at naar bønderne wil yde hueß dennem er paalagt, saa schall det bliffue Clareret. – I ligemaade suarede Just Thomßen paa H: Raßmuß Jenßens och sin egen wegne om Gauffuerblund kirche at naar dj det aff Sognemendene kunde bekomme, wilde dj Clarere det strax alligeuel kirchen bliffue dennem schyldig.

Peder Nielßen berette at Jenß Lauritßøn haffde taget sig wergemaal till paa kirchenß wegne for Anno 1662 och oppbaaren kirchenß indkombst, men for 1656 schal hann: giøre rigtighed for, item for 1661 epter Commiſſariernes affsigt, for 1662 haffuer hand inted opbaaret huor thill Anderß Madßen suarede, at hand iche paa Kongl: Maytz: wegne haffuer forordnet Jenß Lauritzøn thill nogen wergemaall paa kirckenß wegne at paatage fast mindre thil nogen kirchenß indkompst at oppeberge, menß Peder Nielßen at giøre kirchen sin thillbørlig rigtighed, til hand derfra forløffueß.

Anderß Madßen mødte och fordret domb offuer Hanß Hanßen anlangende dend opsettelseß som scheede i dag fiorcen dage, anlangende Kongl:Maytz: restantzer epter Commiſſarierneß Taxering for Anno 1661 saa mødte thilstedde her imod at suare bemte: Hanß Hanßen i Schierup och her thill suaret at eptersom welfornehme mand Anderß Madtzen /: forige Slodßschrifffuer paa Coldinghuuß /: haffuer hannem i forfølgning her thill Holmandß Herridtz ting for schiuld och Landgilde, och Kongl: Maytz: anpart korn thiender aff bemte: Holmandtz Herridt for 1661 och derfor er dom offuer hannem begierendeß, saa suaret bemte: Hanß Hanßen her imod at Anderß Madßen iche haffuer thilschichet Hanß Hanßen nogen restantz eller jordebog, eller Commiſſarierß ligning, eller nogen anden befaling, at indfordre nogen schyld och landgilde eller kornthiender effter, hoeß bønderne her i Herredit for forn: aar 1661, huor for Hanß Hanßen formeente at epterdj det iche war hanß pligt och schyldighed saadant aff sinn egen paafund och **berme** at indfordre eller opberge aff Holmandß Herridtz bønder foruden øffrighedß befaling, Hanß Hanßen da for slig Anderß Madßens thiltalle bør fri at werre; Noch suaret Hanß Hanßen at dersom hand derom udj thilbørlige thider haffde bekommet befalling, schulle hand noch som der om siin flid haffue anwendt enddog deelfougde i Holmandß Herridt iche pleier at indfordre schyld och landgilde, thi det at forrette pleyer fra Coldinghuuß at vdschicheß Restantzschirffuer eller andre aff schriffuerstuenß bethienter som schyld och landgilde hoeß bønderne i Holmands Herridt pleyer at indfordre och opberge, udj deelfougdenß neruerelße thil med suared hanß hann: at epterdj forbemte: schyld och landgilde och kornthiende for 1661, erachteß for gammel restantz som nu om stunder iche kand indfordreß epterdj derom thilforne ingen fuldkommen ansøgning giort er, formeente Hanß Hanßen der ud offuer at Anderß Madßen samme schyld och landgilde eller kornthiende, deß formedelst nu wed retten iche kand ehr lange, førend der om Kongl: naadigste befalling udj retten fremleggeß at Anderß Madßen det maa anname, epterdj receßen tillader restantz at indfordre, och epter forberørte leyliged och omstende formeente Hanß Hanßen sig for denne Anderß Madßens tiltalle frj at werre huorpaa Hanß Hanßen imod Anderß Madßenß tiltalle war och domb begierendeß. Lest for retten her paa Holmandß Herridtz ting for domb dend 19 Octob: 1663. Der thill suaret Anderß Madßen at epterdj Hanß

Hanßen forregiffuer iche at haffue bekommet restantz huor epter hand kunde indfordre huiß Commiſſarierne haffuer Taxeret Holmandtz Herridt for 1661, och formeente Anderß Madßen at de Hanß Hanßenß wdflugter er én wsandferdig beschylding epterdj hand her for retten beuißer med restantz opschrifft aff thingskriffueren i Holmandß Herridt dend 1 Decemb: 1662 at Hanß Hanßen for retten er offuerleffueret én riktig Copia aff Holmanß Herridtß Restantß, meente at hand plegtig war sligt at betalle, eller søgeß wed vdleg aff hanß boe, och derpaa er domb begierindeß, och Anderß Madtzen sig forbeholder denne Hanß Hanßen wsandferdig besvering at betalle, effterdj klarligen her for retten sligt anderledeß befindeß. Opsat vdj 4 vger.

Hanß Hanßen forpligted sig thill at bethale Anderß Madßen dj sex Rix daler i dag fiorten dage, och sex sauffschaaren foedstycher, huor aff thuende er leffueret, och betalingen att schee i rede penge, och ingen anden wahre, inden bemte: thid eller Hanß Hanßen i dag fiorten dage vden widere kald och warßell at staa vnder 6 høring.

Jenß Høg it Winde.

Madtz Anderßen i Piedsted och Jenß Hanßen sammested affhiemplet epter receßen at dj i dag 8. Dage steffnet och warßel gaff Peder Bull i Folderup paa Jenß Høgß wegne epter som hand haffuer steffnet hann: til Landßting da escher bemte: Jenß Høg her for retten at hand maa bekomme gienpart aff samme steffning, paa det hand kand wide at rette sig der effter, naar hand schall møde.

Søffren Pederßen och Hanß Nielßen affhiemlet epter receßen med eed och opragte fingre at dj i dag aatte dage gaff Hanß Knudßen i Brynsted mundlig warßel och gaff hannem thil sag for fire daler och fire schipp roug, saafrembt hand det iche i dag aatte dage bethaler.

Dend sag med kirchewergerne som war opsat thil i dag, er fremdeleß opsatt udj fire vger.

Den 29 Octob:

Aatte Mend
Peder Søffrenßen i Schierup
Jenß Nielßen i Mørchholt
Hanß Jørgenßen Giesten i Breining
Iffuer Hanßen i Andkier
Nielß Buch i Byrkop
Peder Mortenßen i Andkier
Peder Pederßen i Gorßløff
Hanß Nielßen i Brynsted Mølle

Sex Høring
Søffren Jenßen i Piedsted
Nielß Terchelßen i Gauffuerslund
Suend Pederßen sammestedz
Hanß Knudzen i Brynsted
Peder Mortenßen i Huilsbierig
Nielß Pederßen i Piedsted

Herridtz Warßell.

Affhiemplet epter receßen med eed och opragte fingre Jenß Madßen i Winding, och Anderß Oluffßen sammedsts. Affhiemplet Frandtz Willomßen i Andkier och Hanß Søffrenßen sammestedz. Affhiemplet Hanß Thomßen och Nielß Raßmußen i Breining. Affhiemplet Madtz Anderßen i Piedsted och Nielß Pederßen sammestedz. Affhiemplet Otthe Smed i Smidstrup och Nielß Pederßen sammesteds. Affhiemplet Søffren Jenßen i Gaurßlund och Peder Søffrenßen sammesteds.

Hanß Hanßen satte vdj rette och formeente at Bønderne strax yder och leffuerer dereß landgilde paa Coldinghuuß epter jordbogen inden femten dage eller och at lide namb i dereß bo och goetz huor det findes och der om i rette lagde Ambtschrifffuerens Johan Badenhaupts

schriftlig befaling saa liudendeß. Kierre Hanß Hanßen epter som bønderne vdj de andre Herreder errer kalleds, och udj nogle allerede domb gangen for dereß landgilde korn som w-feylbahre epter hanß Kongl: Maytz: breff schall werre indleffueredt, och inden Martine thill Kiøbenhaffn offendiget. Och som jeg wed min thiennner Erfarer att I iche weed om I Eder thur vnderstaa, udj Holmandß Herridt samme domb at lade forhuerffue vden sær schrifftlig befaling der om, da wiedeß Eder hermed, at derßom samme landgilde korn iche i thide der aff Herredet, saawelsom i andre Herreder worder indleffueret; haffuer I Eder schyldig at paatage, och suare thill huiß w-lempe aff deß forsømmelße kand foraarsageß. Gud befalet Ex Coldinghuuß d: 19 Octobt: 1663. *J Badenhaupt mp:* Er derpaa for retten affsagt at bønderne som iche effter receßen och Kongl: befaling dereß landgilde i rette thide yder och leffuerer da derfor at giøres vdleg i dereß boe och goedtz.

Affhiemlet Hanß Søffrenßen i Andkier och Frantz Willomßen sammestedz at de i dag fiorcen dage steffnet och warþelgaff Elße Jacobeß och hindeß hoßbond Hanß Escheßen i Huilsbierig paa Borgemester Jørgen Staalßens wegne imod dom.

Affhiemlet Søffren Jenßen i Gaurblund och Peder Søffrenßen at de i dag fiorcen dage steffnet och warþelgaff Poulwel Hanßen i Gorbløff paa Borgemester Jørgen Staalßens wegne imod domb epter tuende haandschreffters formelding dend ene lydende paa fire slette dr: som Elße Jacobß førlige hoßbond Jacob Christenßen haffuer vdgiſſuet och thill forpligted sig och sine arffuinger at betalle schadeſløß Dateret Weylle dend 6 Novemb: 1647, dend anden lydende paa Pouffuel Hanßen boende i Gorbløff paa 11 dr: 1 mk: med sin thilbørlig rente Dateret Weylle dend 7 Octob: Anno 1651. Peder Søffrenßen Buch i Schierup paa Borgemester Jørgen Staalßens wegne war domb begierendeß. Derpaa Herritzfougen Just Thomßen sentered, at dj een huer samme dereß vdgiſſne haandschriffter bør inden femten dage at bethalle eller lide namb och wordering i dereß boe och guedts epter receßen.

Affhiemlet Nielß Pederßen i Piedsted och Mads Anderßen sammestedz at de i dag8 dage steffnet och warþel gaff Staffen Espenßen i Folderupoch Thyge Pederßen sameſteds 8, 14, 3 vger, 4, 5 och sex vgerß warþell och giffuer dem till sag for hueß de ham plegtig er, thill Her Jenß i Herþleff, opsat i 8 dage.

Mandagen dend 2 Novemb: Ao: 1663.

Aatte Mend

Peder Søffrenßen Buch, Jeß Nielßen i Mørchholt, Mads Nielßen i Breining, Søffren Jenßen i Schierup, Jørgen Jenßen i Huilsbierig, Søffren Pederßen i Sellerup, Peder Pederßen i Gorbløff, Anderß Bertelßen i Sellerup.

Sex Høring

SøffrenPederßen i Gorbløff, Jenß Søffrenßen i Schichballe, Pouffuel Bunde i Gorbløff, Hanß Møller i Brynsted Mølle, Staffen Espenßen i Folderup, Hanß Joenßen i Byrkop.

Jenß Madßen i Winding och Anderß Oluffßen sammestedz affhiemblet epter receßen med eed och opragte fingre at de i dag fiorcen dage steffnet och warþell gaff Borgemester Jørgen Staalßen i Weylle imod dom och beschylding at suare Schierup kircheß werger Peder Raffn och Peder Buch huor offuer de irette satte och formeente at epterdj de haffuer bekommet Anderß Madßen Stichtschrifuerß schrifftelig seddell, at der schulle vdgiſſues aff Schierup kircheß tiende $2\frac{1}{2}$ schippe roug 5 schippe biug och 10 schipp hauffre for aar 1661. I lige maade for nest forleden aar dend fulde tiendeß affgiſſt och jordschyld epter samme seddelß indhold dateret Colding den 17 Octob: 1663, som i dag for retten bleff lest och paaschreffuet, det bemte: Borgemester Jørgen Staalßen som haffuer bemte: Kirche tinde udj feste bør derfor at Clarere saa de dereß regenschaber riktig kand giøre, till kirchen och Kongl: Maytz: udgiffer

paa kirchenß wegne kand bliffue epter kommet, och war derpaa domb begierendeß och eptersom ingen ehr mødt thill gienßuar er sagen bleffuen opsat i fiorcen dage.

Her Jenßes sag i Herßleff ehr opsat i 5 vger.

Søfren Pederßen i Gorsløff loed epterschreffne warßels mend indføre. Nielß Nielßen i Gorsløff ogc Jenß Søffrinßen sammesteds affhiemblet epter receßen med Eed och opragte fingre at de i dag fiorcen dage steffnet och warßell gaff Raßmus Laßen i Gorßløff, med fiorcen dage trei wger och maaneds warßell imoed winder at føre her thill Hollmandß Herridtß ting, och tage beschreffuen, saa fremkom Sidtzßell Søffrinß och affhiemeblet och want med Eed och opragte finger at hun hørde och saa forledig dend 15 Decemb: vdi for hendeß mandß gaard at Raßmus Laßen kaldte Søffrin Pederßen Een tiuff och Een schielm. Karen Hanßkone wandt at hun hørde der Søffrin Pederßens son Jenß Søffrinßen kom kiørendeß paa Gorsløff gade, samme dag, da kaldte forn: Raßmus Laßen hannem *Eed tiuffue vnge*, Anne Hanßdatter wandt i ligemaade som Karen Hanßkone wundet haffde.

Her Rasmus Oluffßen Cappellan i Fredrichß Odde loed læße hanß Kongl: Maytz: breff liudendeß som følger: Wi Fredrich dend Tredje etc: Giør alle witterligt epter som wi Sub Dato dend 7 Julij 1656 naadigst haffuer Perpetueret fire wore Anforter Kirche tiende i Coldinghuuß Ambt, thill Kirchenß och Scholehuuß tiennere i wor festning Fredrichß Odde och oß Elschelig Hæderlig och Wellærd H: Raßmus Oluffßen med tiennner sammesteds hoeß oß vnderdanigst haffuer anholdet om wores anpart korn thiende aff Smidstrup Sogn thill detz behoff at maatte niude, thj haffuer wi naadigst beuilget och thilladt, saa och hermed beuilger och thillader at bemte: Hr: Raßmuß Oluffßen maa haffue niude och beholde epter offuer bemte: forrige fundatz och beuilinng forn: woris anpart kierche thiende aff Smidstrup Sogn thill sin vnderholding saa lenge hand samme Capellani bethiennen, huor forre bønderne som dennem i feste haffuer schall werre forpligt affgiffen aff samme thiende thil hannem vdj rette thide rigtigen at leffuere. Dog wille wi woriß Kongl: Høyheder och Regaler med Contributioner och ald anden almindelig paalag oß udj alle maader haffue forbeholder, forbiudendes alle och Een huer herimoed epter som for schreffuet staar att hindre eller vdj nogen maader forfang at giøre vnder wor hyldest och naade. Giffuet paa wor Kongl: Residentz udj Kiøbenhaffn den 16 Augusti 1663. Vnder wor Signete *Fridrich*. Huor epter Peder Raffn i Hostrup paa sine Egne, meenige Sogne-Mendß wegne i Smidstrup Sogn war tingßwinde begierindeß.

Mandagen den 9 Novemb: Ao 1663.

Aatte Mend

Søffren Pederßen i Sellerup

Jeß Nielßen i Mørchholt

Oluff Jenßen Gorßløff

Michel Pederßen ibid:

Jørgen Staffenßen ibid:

Jep Nielßen i Winding

Lauritz Jenßen i Byrkop

Anderß Christenßen ibid:

Sex Høring

Pouffuel Knudßen Brynsted

Nielß Therchelßen i Gaurßlund

Søffren Pederßen i Gorßløff

Peder Thomßen i Sellerup

Anderß Bertelßen ibid:

Peder Thomßen i Byrkop

Pouffuel Knudßen i Bryndsted, Nielß Therchelßen i Gaurßlund, Søfren Pederßen i Gorßløff, Peder Thomßen i Sellerup, Anderß Berthelßen sammesteds och Peder Thomßen i Byrkop wandt med eed och opragte fingre epeter receßen, at udj forleden feide bleff *Hr. Raßmus Jenßen i Gauerßlund*, Just Thomßen i Huilsbierig, Nielß Sørenßen i Brynsted och Iffuer Jenßen i Schichballe gandsche aff fienderne Ruinred och Øde, och ald dereß middel och

formue bort tagen, een deel aff deres gaarde affbrendt, och én deel ellerß ruinered och gandsche øde, saa der fandtis iche eet leffuendes hoffde aff queg eller kree, eller nogen slagß goedtz eller wahre som noget kunde werre wændig i nogen maader. Peder Buch vdstedde dette winde, Just Thomßen thager det beschreffuen.

Jenß Søffrinßen i Gorslöff och Søffrin Søffrinßen ibid: affhiemlet epter receßen at de i dag aatte dage steffnet och warþelgaff Anne Pedersdatter Hanß Jørgenßen i Gorslöff, Maren Jenßkone och Anne Thueßdatter, Hanß Hanßen Deelefouget giffuer dennom thill sag formedelbt di war hidsteffnet at winde deriß sandhed och iche wilde møde, huorfor hand formener de eenhuer bør at bøde deriß Thretz march For w-lydighed opsat i sex vger.

Jenß Søffrinßen i Gorslöff och Søffrin Søffrinßen ibid: affhiemblet, at di i dag aatte dage paa Søffrin Pederßens wegne i Gorslöff warþelgaff Poffuell Hanßen i Gorslöff och Raßmuß Laßen ibid: Nielß Jepßen, Hanß Jørgenßen och Mette Pederßdatter med hendeß laugverge, Christen Raßmußen och Jenß Raßmußen ibid: och gaff dennem thil sag for noget korn hand haffde laant dennem, opsat i sex vger.

Hanß Thomißen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining paa Pouffuel Knudßens wegne i Brynsted warþel gaff i dag aatte dage Peder Nielßen i Byrkop, Hanß Hanßen i Schierup, Christen Nielßen i Breining, Offer Søffrenßen i Mørchholt, Jørgen Hanßen i Brynsted i dag sit første ting huiß Pandter hann: for penge er i pandtet epter receßen.

Pouffuel Knudßen thiltaler Christen Nielßen i Breining for it halff hundret Slete daler hand hann: epter bleff plegtig er Dateret, Breining den 31 Martij 1663 huor paa Pouffuel Knudßen war dumb begierendes. Chresten Nielßen mødte her selff thilstedde, opsat med Pouffel Knudßens bewilling i fiorcen dage.

Søffren Pederßen i Gorþlöff och Raßmus Laßen sammested thog huer andre i haand och kiendteß at dj war wænlig och well forligt med huer andre, saa dj wiste iche noget huer andre at beschylde end ald ærre och gaan i alle maader.

Affhiemplet Mads Anderßen och Jens Hanßen i Piedsted at dj i dag Eer maaned warþel gaff Staffen Espensen i Folderup.

Jenß Madßen [i Winding] och Anderß Oluffßen sammested affhiemlet at dj i dag aatte dage warþel gaff Jenß Berthelßen i Winding for affgiffit aff Winding kircheß thiende for Ao 61. och for Ao 62, saa och for kirschens feste aff thienden.

Peder Buch dommer i denne sag, opsat thil i dag aatte dage.

Nielß Pederßen och Madß Anderßen affhiemlet at haffue warþell giffuen i dag fiorcen dage Lauritz Jørgenßen i Piedsted paa Nielß Søffrenßens wegne i Herslöff Høyrerup for winder. Saa fremkom Thomiß Hanßen i Piedsted, Thygge Skredder ibid: Søffren Jenßen och Jenß Joenßen sammesteds saa och Maren Oluffßdatter i Schierup, som wandt med opragte fingre och Eed epter receßen, at dj hoeß war saa och hørde i forleden Sønddagß den 18 Octob: at Laß Jørgenßen i Huolgaard iblant andre got folchiß forsamling udj Morten Thomißen huuß, der yppede klammer och thrette vden ald schyld och brøde och haffde eéndrangen kniff som hand wilde haffue giort gaat folch skade med huilchen Michell Wideßøn sønderbrød for hannem, huor offuer dj war foraarsagedt at sette hannem ud aff døren, paa det hand iche schulle begaae dend wlyche hand haffde i sinde. Ydermeere wandt forn: personer at forn: Laß

Jørgenßen slog thou windeuer ind och brechede dend tredje och krøb der igienem och ind i stuen igien, och der hand war indkomen da søgte hand iblant folchene for gulffuet meget grum och wreed saa dj aff fryct maatte rømme for hannem vndtagen Michell Wideßen som thog én tend brad aff schorstenen och slog thil hannem med at hand størte thil jorden och iche Nielß Søffrenßen som hand haffuer klaged paa for sin schade enten slog hannem eller giorde hannem nogen saar eller schade i nogen maader, och stod forn: Michel Wideßen sielff thill wedermaalß ting der dette winde gich beschreffwen.

Nielß Pederßen i Piedsted och Mads Anderßen sammested affhiemplet at de i dag aatte dage warßell gaff Peder Mortenßen i Huilsbierig paa Hanß Jørgenßen Giestens wegne i Breining och thilthalde hannem for noget hand hannem pligtig er epter thingßwindeß formelding opsat med begge parternes beuilning i aatte dage.

Christen Nielßen i Breining paa Anne Sl: Nielß Pederßens weigne ibid: och adwarede at der schulde holdes schiffthe paa thilkommendeß fredag effter hendes Sl: hoeßbond Nielß Pederßen, och thilworderingß mend vdneffnd Hanß Jørgenßen i Breining och Mads Nielßen, Nielß Hanßen och Nielß Therchelßen i Gaffuerslund.

Mandagen dend 16 Novemb: Anno 1663:
AatteMend

Peder Pederßen i Gorßloff, Hanß Nielßen Skowenborig, Pouffuell Bunde, Oluff Jenßen, Jørgen Staffenßen ibid: Peder Thomißen i Sellerup, Anderß Bertelßen och Hanß Thomißen sammesteds.

Sex Høring

Søffren Jenßen i Schierup, Jenß Raßmußen i Damkier, Søfren Nielßen sammested, Hanß Møller i Brynsted Mølle, Jacob Nielßen i Schierup, Hanß **Turrißen** i Piedsted.

Hans Søffrenßen i Andkier och Frands Willomßen sammesteds affhiemplet at haffue giffuen Thomiß Ebbeßen i Huilsbierig warßell i dag aatte dage.

Hans Thomißen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining affhiemplet epter receßen at haffue giffuen Iffuer Jørgenßen i Gaaffuerslund warßell i dag aatte dage paa H: Raßmuß Jenßens och Just Thomißens wegne for domb om dj iche bør at betalle huiß der resterer aff Gaaffuerßlund kircheß tiende epter dereß derpaa giffuen festebrefft formelding som di haffuer i feste for Anno 1661 och for Anno 1662, eller derfor at lide namb och wordering i dereß boe och goedtz huor det findes. Thomiß Ebbeßen suared at hand for sin persoen bør sit korn frem for forleden aar och ingen wilde det annamme och iche heller hand haffuer oppeberget noget aff Gaaffuerßlund sognemend mens hand formeente at hand saa wel som alle sognemendene bliffuer frj for forleden Aar med den halffue thiende, effter som der iche meere begierdes aff Kongl: Maytz: anpart thil Riber Hoßpitall, som dog war besuerligt for dennem, at aff sted kome, epter som der daa fandtes saa mange Øde gaarder udj Sognedt som dj udj dend halffue part maatte yde for. Iffuer Jørgenßen i Gauerßlund mødte och suarede ligesom Thomiß Ebbeßen thilforn suared. Epter kirchewergerne H: Raßmus Jenßen och Just Thomißen fordrer hoeß Iffuer Jørgenßen i Gauerßlund och Thomiß Ebbeßen i Huilsbierig dend halffue feste penge 22 Rix dr: med sin rente der aff fra den thid deres feste breff indeholder saa och afgifften der aff for 1661 och for 1662, saa wiit der aff iche er Clareret, da thilfinder jeg dennem deres festebrefft indhold at epter komme inden 15 dage eller derfor at schee vdleg i deres boe och goedtz for huis Øffrigheds deraff for deres armodschyld iche will effterlade.

Peder Buch dommer.

Anderß Madßens fuldmegtig Iffuer Pederßen bød sig i rette imod kirchewergerne her i Holmandß Herridt epter som sagen thil i dag er opsat som med opsettelse her aff tingbogen beuißes sættendes udj rette om kirchewergerne iche bør at erlegge thil hannem huis dj haffuer opbaaret aff kircherne i Holmands Herridt for Anno 1656 for Anno 1661 och for Anno 1662 och forregaff at resterer for forschreffne aaringer aff Schierup kirche 5½ Rix daler 1 mk: 1661 Studij schat 1 Rix dr: Stictschrifueren 4 Rix dr: for Anno 1662, Studij schatt 1 Rix dr: thil General Commißari 2 Rix dr: Stictschrifueren 3 Rix dr: thill dend affbrende kirche i Aalborg 1 Rix dr: huorpaa Iffuer Pederßen paa Anderß Madßens wegne offuer Peder Raffn och Peder Buch, Schierup kircheß Werger war endelig domb begierendeß, huor thill suareß epter som erlig och welforstanddig mand Anderß Madßen Kongl: Maytz: Stichtschrifuer offuer Riber Stift tilholder oß vnderschreffne Skierup kirche Werger for bemte: kircheß vdgifter Anno 1661 och 1662, saa er der thill worreß korte suar at wi aldeleß intet haffuer bekomet aff kirchenß indtecht samme aaringer vden alleniste 5 schippe roug 6½ schipp byg och 21 schipp hauffre som oß nest forleden aar bleff leffueret aff Borgemester Jørgen Staalßen i Weylle samme kircheß thiende i feste haffuer, iche holder wi haffuer wist at wi mere schulde fordre, aff dend aarsag Sognet war saa Øde forarmit och wed ringe sæd førend for kort thid siden Anderß Madßen gaff oß derom sin schrifftelig underretning som deß egen Dato vduißed, och forschreffne ringe korn vdj haffure bekomet haffuer wi ladet forbygge paa kirchenß høy nøduendig reparation nemlig dørren och vindeuer, och oß endda derpaa kand schyldig bliffue foruden huiß mere kirchen i forrige thider paa regenschaberne er pligtig bleffuen, thill med der wi bekom Anderß Madßens berørte vnderretning om huor meget wi aff bemte: kircheß tiende schulde fordre, haffuer wi ført det i proceß med bemte: Borgemester Jørgen Staalßen om deß affgiffit, dersom wi det wed rettens middell kand erlange, schal det iche werre vorris forsommelße, menß erbiuder os saa snart wi det bekommer kirchen rigtighed derfor att giøre, och Clarere huiß som thilbørligt er, epter som wij ingen middell haffuer kirchen widere forstreich at giøre som Gud maa wide haffde storkigen hielp fornøden, formeener derfor ey nogen domb bør offuer os at vdsteddes epter bemte: Anderß Madßens blotte i rettesettelße, men oß for hanß thiltale quit at werre och er begierendeß dette woris suar maatte bliffue indført leest paaschr: och oß igien thilstilleß. Actum Skierup dend 16 Novemb: 1663. *Peder Raffn mpp. P.S.S.* End och fremlagdes for retten Anderß Madßens mißive liudendeß som følger: At Peder Rauffn och Peder Buch i Schierup strax indkommer at leffuere huis penge hans Mai: naadigst haffuer paabudden af Schierup kirche sambt aff Andre kircher wdj Riber Stift at schall vdgifues, och forundrer mig stoerlingen at iche thilforne haffuer willet indkome i dereß regenschab at forklarer och rigtig gjørre baade for di resterende thider 1661, nemlig half tredje schipper rug, femb schip biug och fire schip haffre, item for neste forleden Aahr den fulde afgang, och jordschylsamt huiß andre indtechter kirchen thilkommer och huiß der imoed er vdgiiffued, och saa fremt I Eder icke strax dermed indstiller maa I det self forsuar, thi alle kirche regenschaberne strax schal forferdiges, och i ligen thil Kiøbenhaffn epter K: Mai: naadigste befahling for schicheß. Gud befalitt Colding d: 17 Octobr: Anno 1663. *Anderß Madßens Egen haand*, huilchen forschr: Mißive bleff leest for retten paa Holmands Herridts Ting den 2 Novemb: Anno 1663.

Borgemester Jørgen Staalßen, som haffde een gaard i feste i Skierup Sogen, sambt dj andre aff Sogne mendene Hanß Hanßen, Søffren Jenßen i Skierup, Jacob Nielßen, Søffren Nielßen och Iffuer Pederßen ibid: paa dereß egen och meenige Sognemendß wegne imoed dend fordring for det Aar 1661 her thill suarede at saa mange Skirup korn som Commißarierne da haffde antegnet ad vdgiiffues aff thienden, det erbiude dj at wil med reede penge bethale, epter dend priiße det andre steder her i landet eller vdj Stiftet koster, och effterdj Anderß Madßen thiltaler Skierup kirchewerger Peder Jenßen Raffn och Peder Søffrenßen Buch for nogen vdgiift aff Schierup kircheß indtegt for 1661 och for 1662 och dj der thil suarer iblandt andit,

saa wel och sognen mendenesielff det weedstaar, at dj ichun er gandsche ringe deel i samme thuende aar haffuer bekommet, hvilchet dj igien paa adschillige dereß Ruinerede kircheß fornødenhed haffuer anwendt, och kirchen paa siist giort regenschab bliffuer en temmelig Summa penge schyldig der och iche noget schrifftlig fra Øffrigheden i rette fremleggeß huor effter same fordring schulle vdgiffueß, alleniste Anderß Madßens fuldmegtig Iffuer Pederßens blotte och bare ord, da wide jeg iche rettere derudj at kiende end Anderß Madßen jo bør att fremwiße riktig forclaring naar dend Summa fra thageß som kirchebogen vduiße kirchen bliffuer schyldig om kirchewergerne noked der offuer schyldig bliffuer før end jeg dennem noked kand thildømme at udgiffue. Just Thomißen dommer.

Peder Buch Skierup kircheß werge fordret dom i dag offuer Borgemester Jørgen Staalßen for thiendens affgiffit aff Skierup sogn hand haffuer i feste, och epter som Borgemester beraaber sig paa at wilde føre winder udj sagen, da er dend thill i dag maaned opsatt:

Gauffuerslund Kierche werge thiltaleß for 15½ Rix dr: saa och huiß de bliffuer schyldig epter opsettelsens widere formelding der thill suarer *H*: Raßmus Jenßen och Just Thomißen Kierchewerge at di nogle gange haffuer werret ude och wilde haffue Clareret dereß kierche regenschab, som med hanß egen haand derudi schreffuen beuïßes och endda iche kunde komme der med thill nogen ende siden haffuer *H*: Raßmus Jenßen epter Anderß Madßens befaling her aff thinget den 21 Octob: sist forledenn werret udreyst thill Kolding igien och samme regenschab wilde haffue forklaret, da berette hanß bud Peder Jørgenßen, som hand derom thill Anderß Madßen haffde henschichet at hann: i hanß huuß bleff suaret, at Anderß Madßen war iche hjemme, huilchet hand her for retten med Eed och opragte fingre bekreffted huilchet Søffren Mogenßen aff Gauffuerslund och wed sin Eed bekreffted, at det war hannem i sandhed beuist at *H*: Raßmus samme thid war vdreyst och wilde gierne haffue samme kirche regenschab forklaret, och der hand igien hiemkom beklaged hand at Anderß Madßen war iche hiemme och nu saa offte med wforretted ærende haffuer werret derom vdreyst huad anbelangendeß det kirchekorn som thill fastelaffn 1657 bleff opbaaret, det er forne deres forbud hoeß kirchewergerne och bønderne bleffuen opholden indtill fienderne bleffue Landet megtig, dj da der fra huuß och gaard haffuer forjaged, och det bortrøffuet som wi dem deres deromb hoeß følgende schrifftlige suar indeholder och formelder, och med thingßwinde er at beuïß, da eptersom welfornehme mand Anderß Madtzenn wed retten fordrer regenschab aff oß vnderschreffne for Gauffuerslund kircheß indtecht och vdgifft och begiere rede penge aff oß eller indwißning vdj woriße boe och løß Ørre for det som wi iche haffuer bekommet eller oppebaaret, da er thil saadan hanß forregiffuende och fordring wores korte och enfoldig suar, at huiß wj hid ind thill paa Gauffuerslund kircheß wegne haffuer oppebaaret der paa haffuer wj offuer leffueret Anders Madßen riktigighed och regenschab baade paa indtegt och vdgifft, saa hand iche kand haffue med billighed sig offuer oß udj nogen maade att besuerge, men wi haffuer oß mere at besuerge i at oß iche wdj regenschaberne er bleffuen gaat giort, huiß wi paa kirchenß eller kirchemurenß brystfeldighed och fornøden reparation epter riktig beuïß haffuer anwendt, medens scheer affkortning och mangel baade paa Materialerneß indkiøb, sambt andre nødwendige vdgiffter oß thil største schade och thab imod gamle louglig wedtagen schich oß er paaført i det kornet settes oß langt høyere end Landkiøbet imod receßen – 3, at huiß aff kirchens indkomb thillige med woriße eget epter riktig beuïß oß aff fienderne er bleffuet frarøffuit formedelst kiøbmanden som det aff øffrigheden war forundt, iche wilde det affoerdre, och iche wj toerde imod befaling thil nogen anden affhende, men bleff hoeß oß beliggende indthil fienderne ankomb och det borttog iche endnu er bleffuen oß gaat giort, medenß imod Kongl: Mandat och forordning derfor aff oß fordres fuld bethaling. Naar forskreffne poster maa os gaat giøres, erbiude wi oß at giøre riktigighed och regenschab igien paa ny, enddog det allerede thilforn scheed ehr for alt huiß wi paa kirchenß wegne

hidindtill haffuer anammet och vdgiffuen dog at wi maa Contenteres for huiß wi offuer indtegen thill kirchens fornødenhed haffuer vdgiffuen epter gammel louglig brug och skich och regenschaberne saa her i Herredet hoeß Prouuisten som seduanligt aff Anderß Madßen Stichtschrifuer maatte forrethages, at oß iche dermed schal paalegeß widere bekostning deromb at giøre flere reyßer deromb thil Colding, med mindre det oß i regenschaberneß wdgifft maatte gaan giøreß, kand Anderß Madtßen louglig beuiiße at wi paa kirchens wegne wjdere haffuer oppebaaredt end offuerleffuerede regenschaber omb formelder, da er wi pligtig der thill at suare och giøre riktig: men huis iche formener wi oß for saadan thiltale frj at werre, thj det er jo imod ald Christelig Loug och Ret at nogen schulle bethale det som hand iche haffuer bekommet, huor forre wi er gierne begierendes at epterdj Anderß Madßen selff wide hoeß huem kirchenß korn och indkomb er bestaaende hand da som kirchenß Patron hjoffuit mendene derfor wilde søger, naar det oß bliffuer offuerleffueret skall wj strax epter billighed derfor med største redebonhed gjører rigtighed, eller och omb Anderß Madtßen bedre behager det sielff at wille anamme, thj naar wi haffuer fordret noget aff Sognemendene paa kirchenß wegne da haffuer di forregiffuen 1: at dj vnderdanigst formoder at de maatte niude dend samme benaading och affkortning paa thienderneß affgiffit som dennem aff hanß Ko: Maytz: paa landgilden war beuilget i synderlighed epterdj de vdj forleden aaringer neppelig haffuer saaet dend 4 part saa meget som dj tilforne pleier at saa, och derpaa bekom saadan mißwext at di maatte thage siun der thill, thill med falt det dennem och alt forbesuerligt at giffue thienden for dj mange Øde gaarder och boeliger her findtes udj sognet. 2: haffuer dj suaret at huiß dj aff dereß ringe wilkor thil kirchenß fornødenhed och brøstfeldighed schulde vdgiffue det wilde de haffue paa deres ruinerede kircherß nødwendige reparation anwendt, och iche thill anden brug, huor omb dj och med første General Inspector eller och hanß Ko: Maytz: wilde vnderdanigst anmode, och epterdj Anderß Madßen saa Stricten wed retten will søger alting, da forhaaber wi well at retten føyer oß i dj maader mere end hannom, ja end och der udj at kirchenß regenschaber iche aarlig epter receßen er forhørdt, huilchet wj will haffue oß forbeholden at forregiffue dend stoere schade oß der udj er thilføyet baade for wfreden och siden, om det iche bør oß at ind retlige, wj formoder Anderß Madßen, dette worreß korte suar wilde lade sig welbefalde och epter beuiiße woriß indkiøbte Materialer och paa kirchen anwende bekostning got giøre, och huiß korn fienderne haffuer borttagen, der wj ware i landflygtighed, saa och huiß kirchen bliffuer oß schyldig offuer siidste giortte regenschab Consentere ellers forhaaber wj at dend forordnede Setfougedt iche i andre maader nogen domb offuer oß vdstedder, epterdj wj alle billige maader herudj oß Præsenterer. Actum Gauffuerslund Prestegaard dend 19 Octob: 1663. *Rasmus Jenßen m.m: Joest Thomiøn.* – Iffuer Pederßen Anderß Madtßen fuldmegtig satte wdj rette, och wardomb begierendeß om Gauffuerslund Kirchewerger Johe bør at bethalle det korn som dj haffuer opbaaredt for Anno 1656, saa och dj $15\frac{1}{2}$ Rix dr: skriffuer penge, och anden sedwanlig wdgifft, Setfougen Peder Buch derpaa Sentered. Efftersom befindeß at Gauffuerslund kircheß regenschab iche effter receßen er forhört, for det aar 1656 och paa det kirche korn som for samme aar thill fastelaffn 1657 aff Sognemendene thill kirche Wergerne er leffueredt er giort forbud at dj det iche kirchen thill beste effter gammel skich och seduane maatte bort selge thill andre end thill Peder Wdßen i Colding, huilchet hand dog iche enten wilde lade affhendte, eller wognleye bethalle, huor offuer det hoes kirche Wergerne er bleffuen opholden epterßom wognleyen dennem iche holder i regenschabet maatte gaan giøreß, alligewell dj hoeß andre gaan folch derpaa haffde bekommet Materialer thill kirchen som dj siden aff deres egdedt maatte bethalle i dend forhaabning at kirchenß regenschab schulde inden dend 1 Aprilis effter receßen haffue bleffuen forhørdt att dj dermed kunde haffue kommen thill ende, huilchet iche scheed ehr, der offuer er det bleffuen paa dennem beliggende ind thill fienderne kom i Landet, som det med alt anden deres formue haffuer bortrøffuedt epter tingbuindeß widere formelding, och efftersom wores allernaadigste Arffue Konge och Herreß vdgangne forordning Dateret

Kiøbenhaffn. I bland andet formelder at huilche kirche Werger, som haffuer hafft noked hoeß sig af kirchens indkombst, och thillige med deres eget i forleden feyde aff fienderne ehr bortrøffued, dj maa derforre werre kraffuebløß, da wiste Jeg iche rettere der i at kiende, end forn: Her Rasmus Jenßen och Joest Thomißen jo for samme bort Røffuede korn bør frj at werre, och efftersom hand och paa dj thider war Skriffuer och fuldmegtig offuer kirchernes regenschaber, och hand iche aarlig samme kircheß regenschab effter receßen haffuer thill ende bragt, som saaledeß i dend første bogß 20. Capitel formelder, att naar sligt iche epterkommeß, och kirche Wergerne der offuer faar skade, da bør dend som der thill er aarsag at stande kirchen derfor thill rette huilchet Øffrigheden hafuer sig forbeholden hoeß dj der thill haffuer foraarsagedt, at søger. Huad anbelangendeß ehr vdgiften paa kirchenß wegne, som riktig befindeß och ehrachteß, det bør kirche Wergerne igien at haffue sin betaling for aff kirchenß indkombst, saauit dend dennem skyldig bliffuer offuer huiß dj thill forleden fastelaffn 1663 louglig offuerbeuißeß at haffue anammet och opbaaredt men huiß Sognemendene der aff udj dereß store armoed opholder, och iche haffuer kundet formaa at vdgiffue formedelst stederne haffuer werredt gandsche Øde och Ruinered, och iche vden gandsche ringe Sæd haffde, och derom aff Anderß Madßen iche frem wißes Øffrighedenß befaling, huor meget der aff i berørte thuende aar schal vdgiffues enten i korn eller penge, da wide Jeg iche derfor kirche Wergerne noget Eyenligt at thildømme, menß huis der aff tilbage staar och Øffrigheden iche will effter lade da derfor at søger dennem som thienden i feste haffuer. Huad dend post angaar at Anders Madßen haffuer aduaret kirche Wergerne at møde med deres regenschaber i Colding, saa er det her thuende gange beuist at werre epterkomet, baade med Anderß Madsens egen haand, saa och med got folcheß winde och schrifttelig kundschap, saa hand iche i di maader billigen burde dennem widere bekostning her vden Herrededt der med at giøre, menß hoes Prouisten dereß regenschab her i Herredet aarlig att forklare, saafrembt deres derpaa anwendte bekostning iche dennem maa got giøreß, da wiste Jeg iche denn: at kunde tildøme dj paafodrende 15½ Rix dr: at vdgiffue epter Anderß Madßens fuldmegtigeß egen blote ord, førend der fremlegges riktig beuiß at kirche Wergerne bliffuer kirchen noked schyldig. *Peder Buch dommer.*

Hanß Oluffßen i Gorßløff och Søffren Jenßen samested affhiemplet at dj i dag aatte dage warbel gaff Oluff Jenßen i Gorsløff, paa Peder Raffnß wegne och gaff hannem thill sag for sexten daller, opsat i trey vger.

Eptersom det i dag er sette vgerß dag anlangende at Anderß Madßen haffuer sat udj rette om Hanß Hanßen Deelefouget iche bør at betalle och suare thil hans restantz her udj Holmands Herridt och derom bød sig med hans fuldmegtig Iffuer Pederßen udj rette, huor paa Hanß Hanßen fremblagde goot folches schrifttelig kundschap her aff Herredet nemlig Peder Søffrenßen Buch i Skierup, Pouffuel Knudßen i Brynsted, Søffren Pederßen i Gorßløff, och Peder Pederßen sammested, Nielß Søffrenßen i Piedsted, Hanß Jørgenßen Giesten i Breining, Anders Nielßen i Welling, Iffuer Hanßen i Andkier, Iffuer Nielßen i Winding, Nielß Therchelßen i Gauffuerslund oc Thomiß Ebbeßen i Huilsbierig som samme deres schrifttelig kundschap her for retten i dag med eed och opragte fingre bekrefted liudendes som eptefølger, at eptefølger Hanß Hanßen i Schierup Deelfouget i Holmands Herridt haffuer werret woris sandferdig kundschap begierendes anlangende huorledeß och wed huem restantzerns her i Holmandz Herridt pleyer thill Coldinghuuß at opberges och annames aff da haffuer det werret saaledeß schaffedt at saa lenge wi kand mindeß vdj nogle Lehnßmends thider da haffuer Slotzschrifueren een epter anden Ja End och Anderß Madßen seilff vdschichest fra Skriffuerstuen aff deres egne thiennner som Restantzen aff bønderne haffuer anammet, och iche deelefougen eller hanß formend haffuer suoridt, eller ehr søgt for att bethale nogen Restantzer førend nu Anderß Madßen for nogle Aar effter forleden feide

anfanger sligt imod hannem omb, derpaa bad di dennem Gud thill hielp paa som Jens Høeg och i ligemaade schriftelig beretter paa Ottehe Aarß tid paa lige maader det at haffue forretted som før er meldt, och stoed Anderß Madßenß fuldmegtig Iffuer Pederßen med forskreffne mend thill wedermaalß thing, epter slig leijlighed bød Hanß Hanßen Deelfougedt sig i rette och war endelig dom begierendeß huor till Anderß Madßens fuldmegtig Iffuer Pederßen suarede at hannem war inted derom aff Anderß Madßen befalet, ey heller wilde haffue nogedt med hannem at schaffe andet end got, Hanß Hanßen war dog endelig dom begierendeß epter som sagen thil i dag opsat er, och formeente for Anderß Madßens begyndte och widere thiltalle fri at werre med flere ord och thale dennem deromb imellem faldt, daa epter slig leijlighed, och eptersom der iche nogedt i rette leggeß at Hanß Hanßen Deelfougedt særlig thil Anderß Madßens Restantz schulle suare och betale, och hand med got folcheß kundschab och windesbyrd beuißer at deelfougden eller hans formend nogen aff schriffuerne til sin Restantz haffuer suaredt, eller deromb thilforne søgt, eller anmoedet ehr Restantzen at bethale, da thilfinder jeg hannem for Anderß Madßens tilthale fri at werre. *Just Th. Domer.*

Søffren Jenßen i Gorßløff och Hanß Oluffßen sammested affhiemblet epter receßen at di i dag atte dage warbel gaff Hanß Nielßen i Gorßløff paa Pouffuel Knudßen wegne i Brynsted och gaff hannem thill sag for thi daler med sin thilbørlig rendte. Opsat udj sex vger.

Jørgen Raßmußen och Raßmus Jørgenßen i Piedsted warbel gaff Nielß Søffrenßen i Høyrup i dag fior ten dage for klage at thage beschreffuen, da fremkom Laß Jørgenßen och klaget paa Nielß Søffrenßen at hand haffde slaget hannem it slag med een stoell och slagedt hannem treij aff hanß side been sønder.

Eftersom dend sag med Jenß Vlff i Winding thil i dag er opsat och Just Thomißen i rette setter och ehr dumb begierendeß, om hand iche bør effter hanß feste breffs formeldding at bethale thiendens affgiffit huis der aff resterer for 1661, och 1662, derpaa senterede at forn: Jenß Vlff thill Windinge kirches gield och vdgifft bør samme thiendeß affgiffit at Clarere inden fembten dage eller och derfor at schee vdleg i hanß boe och goedts for saa wiit Øffrigheden iche for Sognemendens armoed schyld will effterlade. *Peder Buch dommer.*

Pouffuel Knudßen i Brynsted thog andit thing i dag om opbiudelße paa huiß pandter hand haffuer.

Hanß Hanßen i Skierup Deelfougedt fremlagde for retten en landstingß seddel liudendes som følger: Lauritz Belou thill Kølschegaard och Willem Lange *Landsdommer* udj Nør Judtland, och Hendrich Jenßen *Landstingbhørre* ibid: Giør Witterlig at Aar epter Guds biurd 1663 dend 23 Septemb: paa Wiborrig Landsting war schichet Nielß Hendrichßen och Jenß Hanßen i Wiborrig, som her i dag steffnet och warbell gaff alle Sl: Affgangne Lille Jenß Pederßens arffuinger i Skierup, Sl: Jørgen Raffns arffuinger aff Welling, Sl: Peder Ibßens arffuinger ibid: och Sl: Christen Pederßens arffuinger aff Piedsted och Suurkier, for dom och alle huis andre lougmaall som Erlig och Well agt mand Jacob Lauritzen Bech Kongl: Maytz: Huußfouget paa Coldinghuuß eller hans fuldmegtige paa Kongl: Maytz: wegne agter at lade forhuerffue och thage beschreffuedt thill Holmandß Herrids thing paa Mandag førstkomendes sex vger, siuff, otte, ni, thi, elleffue och tholff vger, anlangende deres Eiendombß gaarde di lader ligge Øde, och ey antager, om forn: arffuinger enten di findes inden eller vden lands djwmøndige med dereß laugwerge wil haffue nogedt der thil at suare **in cuius tei Testimonium Sigilla nra præsentio** Opsat i Sex vger.

Den sag med Peder Mortenßen i Huilsbierig ehr fremdeles opsat i fior ten dage.

Just Thomißen loed fordeelle Iffuer Pederßen i Skierup epter breff 4 slette daller och thou schip biug med des epterstaaends rendte fra dend 7 Decemb: Ano 1649.

Mandagen dend 23 Novemb: Anno 1663

Aatte Mend	Sex Høring
Christen Nielßen i Breining	Søffren Pederßen i Sellerup
Søfren Pedersen i Gorsløff	Hanß Escheßen i Huilsbierig
Nielß Therchelßen i Gaffuerslund	Hanß Oluffßen i Winding
Anderß Nielßen i Welling	Hanß Møller i Brynsted Mølle
Jeß Nielßen i Mørchholt	Peder Thomißen i Sellerup
Iffuer Hanßen i Andkier	Hanß Skoeborg i Gorbløff
Jørgen Jenßen i Huilsbierig	
Anderß Bertelßen i Sellerup	

Othe Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrup affhiemlet epter receßen at dj i dag aatte dage haffuer hidkaldet Hanß Klinchhammer i Welling, och hanß hustru Dorthe Lauritzdatter, epter deelfougden Hanß Hanßens befaling och gaff dennem thill sag for een klage de haffuer giort, som i thingbogen findes indfört, och satte her i dag udj rette och formeente de samme dereß klage bør at beuiße, eller lide derfor som wedbør. Opsatt i aatte dage.

Hanß Hanßen i Windinge fich domb paa Peder Bull i Folderup epter it forløftes breff paa Peder Thygeßens wegne i Folderup, liudendeß paa 8 Slette dr: Dateret Folderup dend 22 Octob: 1652.

Jacob Lauridtzen Huußfouget paa Coldinghuuß i haand thog Hanß Hanßen Deelfouget i Skierup och loffue at forschaffe hannem for huer gaard i Holmandß Herrit schren halfft thrauff thag och sexskilling huilchet epter schreffne mend Peder Buch i Skierup, Søfren Pederßen i Gorbløff, Peder Pederßen, Oluff Damkier sammesteds Jørgen Nielßen i Ranß, Jeß Nielßen i Mørchholt, **Peder Huid i Byrkop**, Iffuer Hanßen i Andkier, Anderß Nielßen i Welling, Pouffuel Smed i Brynsted, Hans Oluffßen i Winding, Peder Jenßen i Smidstrup, Niels Pederßen i Piedsted, Hanß Escheßen i Huilsbierig, Frantz Willemßen i Andkier och Pouffuel Bunde i Gorbløff igien haffuer loffuedt at forschaffe huis fougden, der med haffuer Hanß Hanßen loffuedt at lade Tinget forferdige med gauffle och andet som det sig bør inden Juull.

Nielß Pederßen och Mads Anderßen i Piedsted affhiemlet effter receßen at dj i dag aatte dage warbel gaff Laß Jørgenßen i Piedsted for domb paa Nielß Søffrenßens wegne i Herbløff Høyrup, och satte i rette om Laß Jørgenßen iche bør at bethale hannem dend schade som hand haffuer lidet for hand w-schyldig er hengt i Colding Huuß Thorn mit i hans beste roug sæd, och der foruden lide som en løgner for dend wsandferdig klage hand haffuer giort paa hannem. Opsat i 6 vger.

Dend sag med Pouffuel Knudßen i Brynsted och Christen Nielßen i Breining er opsat thill i dag aatte dage.

Nielß Pederßen och Mads Anderßen i Piedsted affhiemlet epter receßen at di i dag fiorten dage warbelgaff Hanß Schreder i Byrkop, Peder Thomißen, Laß Pederßen, **Peder Huid**, Nielß Buch, Søffrin Lauridßen ibid: Hanß Hanßen giffuer dennem thil sag for noget thøy som dj haffuer vdtaget i Peder Lauritzens huuß i Byrkop. Opsat i 6 vger.

Epter som det eer i dag Pouffuel Knudßen i Brynsted hanß tredje ting daa opsagde hand Peder Nielßen i Børkop, Hanß Hanßen i Schierup, Offer Søffrenßen i Mørchholt, Jørgen Hanßen i Brøndsted, huiß pandter der hannem for penge haffuer i pandt sat epter receßen och dersom der nogen aff samme pandter i feide thiden kand werre bleffuen borte for hannem, och dersom hand beuißlig gioreß enten med sandferdig windeßbiurd eller reiktig beuißer at nogen aff deres pandter haffuer werret bedre, end huiß penge hand dennem derpaa forstragt haffuer med sin paaløbende renthe och schadegield thil denne dag, wil hand werre offuerbødig med dennem strax at giøre rigthighed derom, eller hand epter denne dag ey wil dennem widere der thil suare, och er her epter thingßwinde begierendeß.

Mandagen den 30 Novemb: Anno 1663:

Aatte Mend

Thomas Ebbesen i Huilsbierig

Peder Pederßen i Gorsløff

Søffrin Pederßen i Gorßløf

Jørgen Jenßen i Huilsbierig

Jacob Søffrenßen i Gorßløf

Anders Nielßen i Welling

Hanß Klinchhamer ibid:

Nielß Therchelßen i Gaaffuerslund

Sex Høring

Thoms Søffrinßen i Gaffuerslund

Peder Huid i Byrkop

Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund

Søffren Jenßen i Skierup

Iffuer Hanßen i Andkier

Peder Thomeßen i Sellerup

Dend sag ed Hanß Klinchhammerß hustru i Welling och Hendrich Nielßen er fremdeles opsat thill i dag aatte dage: och Hanß Nielßen sielff mødte och suarede der thill at hand inden dend thid derfor wilde stille Øffrigeden thillfreds.

Hanß Jørgenßen Giesten i Breining och Peder Mortenßen i Huilsbierig thog huer andre i haand och kiendtes at de war wenliga och wel forligt, om de fyrgeshyffue Rix daler som Hanß Jørgenßen war thildømbt at betale hannem, huor epter de ware thingßwinde begierendeß.

Søffren Jenßen i Gorßløff och Hanß Oluffßen sammested affhiemplet epter receßen at de i dag otte dage warßell gaff Maren Søffrens i Gaardßløff, med begge hendes sønner paa Hanß Nielßens wegne i Gorßløff for tholff Slette dalere och 1 mk: Søffren Laßen i sammested effter breff er hannem pligtig opsat i fiorcen dage.

Mandagen den 7 Decemb:

Aatte Mend

Peder Søffrenßen i Skierup

Jeß Nielßen i Mørchholt

Nielß Therchelßen i Gaaffuerslund

Iffuer Hanßen i Andkier

Christen Nielßen i Breining

Søffren Pederßen i Gorßløff

Pouffuel Bonde i sammested

Mads Nielßen i Breining

Sex Høring

Søffren Jørgenßen i Brønsted

Simon Boeßen i Gaffuerslund

Peder Mortenßen i Andkier

Hanß Jørgenßen i Breining

Peder Nielßen i Piedsted

Iffuer Pederßen i Schierup

Paa Borgemester Jørgen Staalßens wegne en dom Søffren Pederßen i Weylle och Nielß Hanßen sammested hiemlet med eed och opragte fingre at de i dag fiorcen dage warßell gaff

menige Sognemend, Boelßmend och Huusmend i Schierup sogn nemmelig Hanß Hanßen, Peder Buch, Fredrich Jenßen, Søffren Jenßen, Jacob Nielßen, Peder Mortenßen och Pouffuell Nielßen, Peder Hanßen Tueßen, Iffuer Pederßen, Nielß Pederßen, Nielß Hanßen, Raßmus Nielßen, Therckeld Madßen, Peder Søffrenßen, Staffen Wideßen, Simon i Just Thomeßens gaard, Søffren Oluffßen, Jenß Roed, Raßmus Jenßen i Damkier, Jenß Raßmußen, Søffren Nielßen, Laß Nielßen i Lunde Møllested, Peder Nielßen i Suinholt, Knud Pederßen och Lehne Hanßdatter i sammested.

Lißbeth Peder Nielßen i Bryndsted bleff fordredt epter hendeß egen forpligt for frem Slette dr: hun Hanß Jenßen i Herßløff plegtig er.

Hanß Søffrinßen i Andkier och Frantz Willomßen ibid: hiemelet at dj i dag 8 dage gaff Hanß Christenßen Schredder i Andkier warßell paa Gyde Willemßens wegne i Selderup, och gaff hannom thill sag for en Slette daler hand hannom plegtig er opsat i Sex uger.

Christen Nielßen, Nielß Hanßen, Hanß Jørgenßen Giesten och Madtz Nielßen i Breining worderingß mend paa Skiffte som bleff holden i Breining dend 13 Novemb: nest forleden effter Sl: Nielß Pederßen.

Affhiemblaet saaledeß at were paßeret som epter følger huor effter Thomiß Madtßen war tingßwinde begierindeß och stoed Hanß Jørgenßen it Nielß Pederßens barns formyndere thil wedermaalßting.

Anno 1663 dend 13 Novemb: er holden Skiffte i Breining epter Sl: Nielß Pederßen offuerwerendeß Herridtzfougden Just Thomßen, Deelfougden Hanß Hanßen, och Herritßchrieffueren Nielß Søffrinßen, och worderingßmend Christen Nielßen, Nielß Hanßen, Hanß Jørgenßen Giesten, Madtz Nielßen i Breining, samt Hanß Jørgenßen en piges formynder dereß offueruerelße och da befandteß som eptefølger: *Heste* – 1 Soert Gielding 10 Slette dr: 1 Brun blind hest 1 dr: 2 mk: 1 Soert hoppe 6 dr: it føll 2 dr: 2 mk: *Kiør* 1 Graaspunget 4 dr: 1 Graahuffuet 7 dr: 1 blaaspunget 6 dr: 1 Graabullet vng nød 2 dr: 2 mk: Sex gammel faar 4 dr: 2 mk: 2 Wederlamb och 2 Gimmeerbæl 1 dr: 1 mk: - Vtærschen Korn Roug 13 traffer huer thraffue 2 sk: huer sch: biug 47 thraffer huer thraff: 3½ scip: 20 tdr: Hauffre 34 thraffer huer thraff 4 schipp er 2 tønder, Blænd korn 4 thraff: huer thraffue 3 schipp 1½ schip Boghuede 20 traffue: huer thraffue 2½ schip 6 mk: *Boeschab*. Threi smaa Meßing kedler 1 dr: fire thinfade och siuff thintallerchen 2 daler, thou brygballe 14 sk: 1 Gammel jerngrude 8 sk: *Hummel* 20 schippe. En gammel Wogn med sin behøring 1 dr: En boløxe 2 mk: En haandøxe 12 sk: Een Ploug med sin behørige jern Ploughiulene for uden och een thræ harve 3 mk: Een stoer Eegekiste – 3 mk: derj beregnet Et liden grøn Skrin. En nauffre, En bordkniff, Et spigerboer 8 sk: En Hølee 24 sk: Et Skierre Jern 1 mk: threij Keddelscheer 1 mk: En Quern 24 sk: Thou Solde och it throuff 12 sk: Threij halffue Øltønder 2 mk: threij gammel Stoelle 8 sk: Thou linnet dyner, thou lagen dend ene hør garns och dend anden blaargaarnß med en hoffuet dyne och thou puder 2 slette daler. En gammel Schifue, noch een anden gammel Schiffue 24 sk: it Pib Stob 4 sk: thou thinkouschen 8 sk: En Kierne 4 sk: Een fløddyttie 2 sk: Siuff Siebytter 14 sk: Een Spand, Een Strippe, Een Bygtynde 12 sk: Thou gammel arch 24 sk: *Summa* 91 dr: 3 mk: 10 sk: *Bortschyldig Gield*. Kongl: Maytz: skyld och landgilde – Roug 11 schippe, biug 1 thynde, hauffre 1 tdr: Smør 1 pund, Threy march Penge, it brendsuin, thou Rix daler for forleden aar som er arbejdß Penge fire Rix daler: for neruerende aar och arbejds Penge. *Skat Penge*. 13 Slette daler ringer een ,arch – 6½ Skip Roug och 6½ schip biug Skat korn. Her Raßmus Jenßen epter breff 6 dr: och 1 mk: med sin rendte fra dend 26 Martij 1661 och ellerß 1 Slet march laante Penge, thilhobe er 5 mk: - Just Thomißen fordret epter breff thi Slette dr: och thyffue Skilling saa och sytten skipp humble. Zhoehne Pederßen i Colding fordret effter

breff thi march dansche. Jenß Schredder i Breining fordrer effter breff 7½ Slette daller, Hanß Hanßen Deelfouget i Skierup fordret 1 Rix daller, Jørgen Mortenßen fordret epter thilstaaendeß gield 3½ daler, Christen Nielßen i Breining fordret laante penge 2 dlr: 3 mk: 8 sk: Noch fire schiepp Sædebiug 5 mk: noch fordret for én Liigkiste 2 Rix dr: for begraffuelßen effter byenß wedtegt 3 daler. Nielß Hanßen i Breining thilstaaendeß gield 6 Slette daller. Noch for thou skipp biug 2½ mk: Hanß Jørgenßen Giesten i Breining fordret 12 Slette daller som hand schulde haffue laant Peder Jørgenßen thill Hanß Brandt, som iche paa skiffte effter Peder Jørgenßen er fordret, ey heller nogen beuis deromb frembleggeß. Thiendens feste som resterer aff Kirchenß Thiende 2 mk: Schat Penge 28 sk: Fouget och Skriffuer Penge fire Rix dr: Anderß Hanßen i Brynsted 1 Rix dr: som er bedaget thill S. Michelß dagh: Resterer aff Kirchenß anpart thiende for forleden Aar penge 15 mk: *Lateres* 89 dr: 2 mk: Och efftersom forschreffne Gield huiß i boen findes thillige med hin anden opdrager, da haffuer Thomis Madtzen anloffuedt Een huer sin gield riktig effter een huerß wille at Contentere, och bethalle schadesløß i alle maader, Och offuer aldt dette haffuer Thomis Madßen loffuet at forsiune barnet nauffnlig Karen Nielßdatter med føde och klede i sexten Aar, och holde hinde thill ære och læhre, och derfor uden giffue hende thyffue Slette daller, thill Een feiring, som midlertid schall staa rentebløß.

Mandagen den 14 Decemb: 1663:
Just Thomißen Herrits Fouget och Nielß Schriffuer sammestedtz.
Aatte Mend

Nielß Terchelßen i Gauffuerslund, Søfren Pederßen i Gorßløff, Iffuer Hanßen i Andkier, Peder Smed i Byrkop, Anderß Mogenßen i Gauffuerslund, Iffuer Jørgenßen sammested, Thomis Søffrenßen ibid: Peder Søfrenßen i Andkier.

Huußfougen Jacob Lauritzen thilsagde bønderne en huer at yde 3 læß wed paa Coldinghuuß, som i dag schall begyndeß paa, at udwißes.

Jacob Lauritzen Bech it Winde.

Hanß Søffrenßen och Frantz Willemßen i Andkier hiemblaet med eed och opragte fingre epter receßen at di i dag aatte dage warßell gaff Hanß Christenßen Skredder i Andkier for winder i dag at tage beschreffuet, och saa fremkom Søffren Pederßen i Gorßløff aom wandt med eed och opragte fingre epter receßen, at dend dag hand och de andre Sandemend war vdsteffnet paa Coldinghuuß, da bleff Hanß Christenßen Skredder ophent aff Thornet, och da udloffued di leyarmaalß bødder som hand war skyldig for Kirsten Jørgenßdatter hand haffde beligget, och derfor at wille stille Lehnßmanden thilfreds, om hand iche loulingen kunde beuiße at samme Leyermaalß bødder thilforn war betaldt, Nielß Buch i Byrkop, Søffren Pederßen i Sellerup, och Madtz Nielßen i Breining, Sandemend her i Herredet wandt wed lige s[v}oren Eed , som Søffren Pederßen wundet haffuer.

Dend Sag med Hanß Klinchhammer i Welling er fremdeleß opsat i aatte dage.

Peder Jenßen Rauffn och Peder Søffrenßen Buch fich domb offuer Borgemester Jørgen Staalßen i Wedjell epter opsettelßens formelding indført den 2 Novemb: huad anbelanger det aar 1661 da erbiuder B. Jørgen Staalßen och di andre sognemend sig at will betale med penge huiß korn Commißarierne haffuer sat thiende for eptersom det same aar kosted her i Stifted huad det aar 1662 sig belanger da eptersom mig fremleggeß en forteignelße paa huiß korn sognemendene haffuer ydt udj kierffuen samme aar huilchet di selfuer wedstaar som sig en ringe deel bedrager och ey widere beuißes at werre leffueret, da wiste jeg iche at tildømme

Bor: Jørgen Staalßen dend fulde tiendeß affgiffst at wdgiffue, effterdi der och iche aff Ko: Ma: anpart fuld affgiffst for samme aar er leffueredt.

Dend sag med Borgemester Jørgen Staalßen i Weylle och dj Skierup Sognemend er opsat i aatte dage.

Peder Rauffn paa sin egen och med intereßerendeß weigne suared thil forschreffne sag, at de haffde noget Øde Eiendomb i Sognet som Aahr 61 war gandsche inted saad udj jorden thill, som iche heller schulle offuerbeuißes forleden aar 62, war jorden och uden brugh, saa iche der thil bleff aufflet som war wærd at thiende aff, iche heller hand herfor han bekommet kald och warßell, formener sig derfor for thiltalle frj at werre.

H: Nielß i Smidstrup it Winde

Nielß Jenßen och Pouffuel Hanßen i Smidstrup hiemlet med eed och opragte fingre, at di i dag aatte dage warßell gaff Nielß Buch i Byrkop, Jenß Høg i Folderup, Peder Jenßens hustru Maren Peders i Smidstrup med hindes laugverge, Staffen Espenßen i Folderup, Tyge Pederßen sammested, Hanß Nielßen i Lille Welling, noch affhiemblet Nielß Jenßen och Pouffuel Hanßen i Smidstrup at di i dag aatte dage haffuer warßel giffuet Hanß Nielßen thienendes Hanß Pederßen i Smidstrup och paa Jacob Thomißen wegne aff Holm, Hanß Nielßen i Lille Welling, alle thill i dag imod domb for huis di dennem pliktig och schyldig er, opsat i sex uger.

It Winde

VIII Mend wandt at Maren Sl: Peder Jenßens i Smidstrup med sin broder och laugverge Jenß Jepßen i Tolstrup, och Morten Jenßen, kiendtes for Retten dennom at werre schifft och schild ad, saa Maren Jepßdatter och hendeß broder forn: Jens Jepßen loffuet at holde hannom cuit och fri for ald dend gields fordring, der bleff giort udßet for offer skiffetbreffs indhold, saa det schal verre hannom och hans farbroder Christen Roed vden widere kraff och skade i alle maader, och hand derimod frastoed ald dend rettighed hand kand haffue thil gaarden eller boen i nogen maader och hun derforuden er hannom 4 Rix daler pliktig, hørgarn thill thou skiorter at betalle sidst i Juel i nerverende Aar, och war hederlig och wellerde mand Her Nielß i Smidstrup, och hans medarffuing Niels Thomsen i Bølling, och Otthe Smed i Smidstrup thill wedermaalß Ting med dennom der dette winde gich beschreffuen.

Dend 21 Decemb: Anno 1663:

Aatte Mend	Sex Høring
Iffuer Hanßen i Andkier	Søffren Pederßen i Gorßløff
Christen Nielßen i Breining	Thomiß Ebbesen i Huilsbierig
Nielß Terchelßen i Gauffuerslund	Madtz Smed i Andkier
Jacob Søffrenßen i Gorßløff	Thyge Poufflßen i Piedsted
Hanß Bierrigßgaard ibid:	Iffuer Jørgenßen i Gauffuerslund
Søffren Jenßen i Skierup	Jenß Søffrenßen i Schichballe
Raßmus Wing i Damkier	
Jenß Raßmußen sammested.	

Dend sag med Skierup Sognemend er fremdeles opsat thil siette ugers dag med dj opsettelßer som thilforne giort er.

Hanß Jørgenßen i Gorßløff i dag 6te ugeß dag mødthe och suarede thil dend sag hanß hustru thiltaleß for formedelst hund iche mødte at winde epter een steffning som hun loulig war

hidsteffned med, at hun iche wiste noget derom at winde, och Søffren Pederßen och Raßmus Laßen er der om bleffuen forligt.

Dend sag med Hanß Klinchhammer i Welling er saaledes affsagt at hand sin egen forpligt schall epter komme eller lide derfor som wedbør epter loulig medfart.

Søffren Pederßen i Gorßløff fordret domb paa di som hannem ehr skyldig epter opsettelsens widere formelding. Hanß Jørgenßen mødte och suaredte at hand war hannem inted mere pligtig end thou schipp mehll och thou skipp boghued som hans hustru haffuer laant aff Søffren Pederßen i u-freds thid.

Jenß Raßmußen i Mørchholt mødte och suared at hand wilde betale halffparten af di threy skipp roug, som hans thieneste Pige haffuer hendt hoes Søffren Pederßen.

Er det Søffren Pederßens beschylding thill diße epterschreffne mend Nielß Ibßen 8 skippe thør roug, Mette Peders 2 skip thør roug och it ploug jern, som weyde 7 mk: Maren Anderß koen thou skiepp thør roug, Pouffuel Hanßen Bund 8 skiepp thør biug før fienderne indkomb. Mørchholt: Christen Raßmußen 4 schiep thør roug och 1 skip biug, noch forder forn: Søffren Pederßen aff Pouffuel Bund epter breff 6 mk: 1 skip biug aarlingen.

Christen Nielßen i Gaffuerslund och Jørgen Søffrinßen i Huilsbierig affhiembla epter receßen at di i dag aatt dage warßelgaff Madtz Nielßen i Andkier och Iffuer Hanßen ibid: paa Thomis Ebbeßens och *Iffuer Huids* weigne, item warßelgaff samme dag Anderß Mogenßen och Simon Madßen i Gaffuerslund, Hanß Jørgenßen och Nielß Hanßen i Breining, **Peder Huid** och Peder Smed i Byrkop, Søffrin Pederßen och Peder Thomißen i Selderup, Hanß Knudtzen pch Søffrin Jørgenßen och Jørgen Hanßen i Bryndsted.

Frantz Willadßen och Hanß Søffrinßen i Andkier affhiembla at di i dag maanet warßelgaff Nielß Jenßen i Andkier for deele epter Hanß Hanßen Deelfouged hanß beschylding. Hanß Hanßen haffuer ladet denne forfølgung bestaar thill Snapþting.

Slut på året 1663